

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

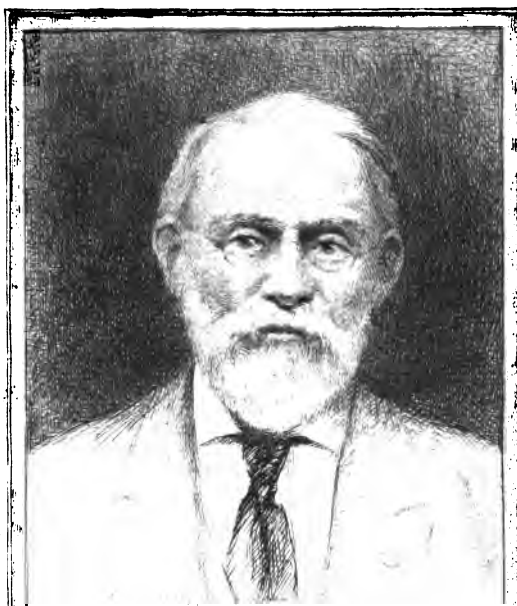
Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

BX
107
V4
W9

SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN

Statistiske Bidrag

til

Vendelbo Stifts Historie

i det 16de og 17de Aarhundrede.

Udgivet med Understøttelse af det jydsk historisk-
topografiske Selskab

af

anv.
D. H. Wulff,

Adjunkt ved Aalborg Kathedralskole.

Aalborg.

Forlagt af Marinus M. Schultz.

Trykt hos Oluf Olufsen.

1872 - 74.

Indledning.

Ved Reformationen var det kun den højere Gejstlighed, Biskopperne og Klostrene, der led noget Skaar i Anseelse og Indtægter, idet deres Gods med Tiender, Højhedsrettigheder m. m. inddroges under Kronen, der rigtignok igjen anvendte en Del deraf til fattiges Underholdning, Universitetets og de lærde Skolers Forbedring og lignende nyttige Foranstaltninger. Den øvrige Gejstligheds, Præsternes, Stilling i økonomisk Henseende blev derimod ikke blot uanstastet, men endog snarere forbedret, idet baade deres tidligere Indtægter bleve dem sikrede og der paa sine Steder, hvor det var fornødent, blev sørget for et rigeligere Udkomme for dem.

Allerede i Kristian den tredies Reces af 1536 hed det saaledes om Tienden: „Efterdi Bønder og menige Almue befinde dem meget besværede med Bispegave, Havre, Smørbyrd, Nannest, Plovkorn og anden slig Tynge at udgive, da ere yi derom ens vordne, at Bønder og menige Almue skulle udgive den tiende Kjærv af alt Korn og Kvæg tiende efter gammel Sædvane, men ikke besværes med Nannest, Smørbyrd eller saadant, ... og skulle Bønderne i hvert Sogn føre Tienden i Kjærven til Kirkeladen, og der skal Tienden skiftes i trende Parter“, hvoraf den ene, der før tilfaldt Bisperne, nu tilfaldt Kronen, den anden var Kirkens Ejendom og forvaltedes af Kirkeværgerne, den tredje hørte til Præsternes Lønning. — I Ordinancen af 1539 hedder det om Præsternes Underholdning: „Landsogne skulle lade sig nøje hver med sin Sognepræst, om de kunne føde ham; kan det ikke et gjøre, da maa der lægges et eller to af de næste dertil,“ og strax efter: „Skal Bonden tiende hver tiende

Kjærv af allehaande Korn og desligeste det tiende Høved efter den Recesses Lydelse, som kongelig Majestæt og Danmarks Riges Raad med menige Adel har dem derom forligt og beseglet, og deraf skal Præsterne have den tredie Part, som samme forseglede Reces udviser, og samme Korn skal føres dem i Kjærven; men i de Lande og Stæder, som de ikke have saa rundelig Kornsæd, som de have i Jylland, Sjælland, Fyn, Skaane og Smaalandene, der skal de give Smør, Brød, Fisk og andet, som de pleje at tiende og give efter gammel Sædvane. Desligeste skal hver Sognepræst beholde sin Præstegaard med al sin Rettighed og rette Tilliggelse, som der af Arilds Tid tilligget har, og hvis der med Uret frakommen er uden Dom og Ret, det skal komme dertil igjen med Rette. Item skal Præsterne have Offer paa de tre Kristi store Højtider. . . . Og dersom noget er nogen Sted derfra taget, enten Bondegaarde, Ager, Eng, Skov, Fiskevand eller noget saadant med Uret, da skulle de (Kirkeværgerne, Provsterne o. s. v.) være derom, at det maa komme dertil igjen med Rette.“ Endelig hedder det i de 36 Artikler, som 1542 bleve vedtagne i Ribe som et Tillæg til Ordinancen: 1) I den femte Art.: „Som Superattenderne have ladet os tilkjendegive, hvorledes Sognepræsterne idelig af Lensmanden besværes og dem paalægges adskillige ny Tynger og Besværinger imod deres Privilegier og desligeste mod vor Ordinances Lydelse, da ville vi vore Lensmænd hermed forbudet have nogen ny Besværinger mod vor Ordinances Lydelse eller mod Sognepræsternes Privilegier at besvære eller paalægge dem ydermere end i Bispernes Tid efter gammel Sædvane“; 2) i den sjette Art.: „Sammeledes have vi nu og bevilget og samtykt, at hvor en Sognepræst har to Præstegaarde, da skal Præsten bo i den ene og den nyde fri til Oldengjæld til sine egne Svin og til Ildebrand, om der er saa megen Skov til Gaarden, og af den anden Gaard skal han maa oppebære og nyde al Frugt og Landgilde; dog Forsvaret af samme Gaard skal blive hos ret Øvrighed, dog saa, at hvilke Sognepræster som tilforn i Bispernes Tid have haft Herligheden og Forsvaret af den anden Præstegaard, de skal og nu maa nyde samme Herlighed og Forsvar, og hvilke som ikke tilforn have haft nogen Herlighed eller Forsvar til samme Præstegaard, de skal det herefter ikke heller nyde; dog skal alligevel Landgilden

følge dem. Og om saa er, at der ikke er Skov til den Gaard, som Præsten ibor, da skal Sognepræsten nyde fri Oldengjæld til sine egne Svin og fri Ildebrand til Skjellighed af de Skove, som ligge til den anden Præstegaard, om der er saa megen Skov til; dog skal vore Lensmænd have Tilsyn med, at Præsterne ikke forhugge Skovene, som til samme deres Præstegaarde ligge“; 3) i den ottende Art.: „Hvis som nogle Jorder og Ejendomme ere komne fra Kirkerne eller Præstegaardene med Uret, da skal Befalingsmændene for Stifterne dele samme Ejendomme dertil igjen“; 4) i den elfte Art.: „Hvor og findes smaa Sognekirker paa Landsbyerne, som ikke have Annexer, der skal Befalingsmændene for Stifterne have Tilsyn og der efter Lejligheden til samme Sognepræsters Underholdning lægge nogen Part af Tienden, som os tilkommer“; 5) i den tolfte Art.: „Item skal Bønderne og retfærdigen tiende efter Recesses og Ordinance Lydelse og lade dem skrive, hvis de yde, af Sognepræsten“; 6) i den fjortende Art.: „De Gadehuse og Husmænd, som ikke saa Korn, skal høste og arbejde med Sognepræsten en Dag om Aaret.“

Saaledes var der i Almindelighed taget Bestemmelser om Præsternes økonomiske Stilling; det gjaldt nu om at gjenføre dem i det enkelte. Allerede i Ordinancen havde de ny Bisper faaet Paalæg om at optegne Kirkernes og Præsternes Indtægter, idet det hedder: „Superattendenten skal en Sinde med det første med fuld Myndighed af os og med vor Lensmand besøge alle Sognekirker og fatte en god Besked paa alle Sogne, lade beskrive alt det Gods, dertil ligger, med alle de Præbender, der udi ere, og beskrive alting udi klare Registre; saa skal han beholde et hos sig og antvorde vor Lensmand det andet os til Hænde, at man deraf altid kan forfare, om Kirkens Tjenere have nok at holde sig af. . . . . Men efterdi mange Sognepræster og Sognedegne beklage sig ikke at have deres nødtørftige Underholdning til dem og deres Folk, da skal vor Superattendent tage til sig en god gudfrygtig, lærd Mand, og vor Lensmand, i hvilket Stift det er, tage til sig en gudfrygtig Riddersmands Mand, og de fire skal strax med det allørførste og siden, saa tit storlig Behov gjøres, drage omkring og visitere alle Sognekirker, og hvilken Præst som ikke da har sin Underholdning, da skal de lægge to Sogne til et, om Lejligheden

saa begiver sig, at det ske kan, eller i andre Maader finde Raad og god Lempe til at handle imellem Sognepræsten og Sognemændene, at Sognepræsten og desligeste Sognedegnen faa en god tilbørlig Underholdning, som de kunde have deres Føde og Ophold af. Over alting ville vi, at Superatendenten med vor Lensmand skal flittig skrive os til, hvad hver Sognepræst har Behov til sin Føde, hver Prædikere, hver anden Kirketjener, hver Skolemester og Hører, at vi dem stadfæste hver en evig Ophold, og dersom Kirkerne formaa ikke saa meget, da ville vi lægge til, hvad der fattes.“— 1554 og 1555 udgik der yderligere Kongebreve til Bisperne om i Forbindelse med Stiftsbefalingsmændene at undersøge Præsternes Vilkaar og gjøre Indstilling derom, som vi se af nedenstaaende to Breve til Biskop Lavrids Nielsen, der meddeles efter Originalerne i Aalborg Bispearkiv, og efterat Sagen var bleven drøftet paa et Kirkemøde i Kjøbenhavn 1555 og senere havde været forelagt Rigsraadet, blev den tildels afgjort ved de saakaldte Klemmebreve, der findes aftrykte i Krag og Stephanus: Kristian den tredies Historie, Suppl. S. 133 ff.¹⁾ Skjønt man herved søgte at raade Bod paa Præsternes Klager over deres ringe Indtægter, gjentog disse sig dog ogsaa senere, hvorfor et nyt Kongebrev udgik 1571 om Præsternes og Degnenes Lønning (s. Kirkehist. Saml. IV, 386—8.)

1554. Christiann mett guds naade Danmarckis, Norgis, Wenndis och Gottis konningh etc. wor sønnderliigh gunsth tillfornn. Wij giiffue etther tillkennde, att thiitt oc offte kommer ther mannge sogneprester for oss och thennom beclage, hurorledis att thee icke haffue sliigh tilbørliigh wnnderholdingh, som thee kunde holde thennom aff, och wij ther offuer thiitt besueris mett sliige clagemaall, som oss forkommer. Thaa paa thett att wij enn ganng for alle kunde gjøre ther sliigh skiick paa, att huer sognepresth, som icke hagde enn tilbørliche renntte, som hanndt kunde haffue synn wnnderhollingh aff, kunde tilleggis thz, som tilbørliche vaar, haffue wij ladett wore breffue vdgaae till alle wore lennsmennndt, som haffue thee geyslige vdj beffal-

---

¹⁾ Da dette Værk ikke almindelig haves ved Haanden, ere Bestemmelserne for Vendelbo Stifts Vedkommende tilføjede i en Anmærkning ved hvert Pastorat.

lingh offuer allt wortt riige Danmarck, att thee mett Superintendentterne schulle omdrage huer vdj sitt stigt, som hanndt haffuer thee geyslige vdj befalling. Thij bede wij etther och begiere, attj strags mett thett allerførste wille giiffue etther mett oss elskl. Jacob Brockennhus, wor mannd, tienner och embitzmandt paa wortt slott Aalborghus offuer allt Wenndelboe stigt och paa beleyligh steder vdj huertt herrett mett forne Jacob Brochennhus forsambler prouestenn och alle sognepresternne bode aff Kiøbstedernne och paa landzbyernne och forfare, huilcke som brøsth haffue till theris wnnderhollingh, och huilcke sogneprester som thaa framkommer och thennom vdj saa maade beclage, attj thaa mett forschrne Jacob Brochennhus och herritzprouestenn offuerweyer, huad thennd haffuer at auffle till synn preste-gaardt, och huad tiennde och anden rentte som hanndt haffuer till inndkomme aarliigenn paa hanns embitz wegnne, saa thett ther om bliiffuer grundeliigenn forfaret, och huilcke som i formercke att brøsth haffue, attj thaa paa clare register lade thennom vptegnne, huad huer haffuer till wnnderhollingh paa hanns embitzwegne, och mett Jacob Brochennhus oc herritzprouesten offuerueyer, huor aff wij thee sogneprester, som brøsth haffue, kunde tilligge saa mōgenn renntte, som thee nøttorffteliigenn behoff haffue, och alletiidt kannd bliiffue till sogneprestenn att wnnderholle, attj thett etthers betennckende paa samme register huos huer prestes naffun lade vpschriiffue, och samme register strags att thett giord er, lade till oss forschicke. Och wille wij, attj strags thette fortager och ther giøre enn ende paa. Och fordre att forne Jacob Brochennhus giiffuer segh mett etther om samme ereunde att vdrette, paa thett att wij siidenn kunde lade etther och Jacob Brochennhus paa en beleyliigh tiidt till oss forschriiffue och mett wore elskl. Danmarckis riigis raadt enn ganng for alle giøre ther enn skiich och ordeningh paa, saa huer sogneprest kunde bliiffue forsørgett mett enn tilbørligh wnnderhollingh for synn tienneste, och wij icke alle tiidt skulle ther om bemødis och offuerløebis, och huertt aar giøre ther enn besønnderligh schiick paa. Heer mett skeer oss synnderliigenn till willie och forlade oss ther wisseliigenn till. Beffallenndis etther gud. Schreffuit paa wortt slott Nyborgh torsdagenn nesth effer sancti Michels dagh aar mdluij.

Wnnder wortt siignett.

1555. Christiann mett gudz naade Danmarckis, Norgis, Wendis oc Gottis koning etc. Wor synnerlig gunst tilforn. Wiider, att som etther wel fortæncker, atj nogen tiid siiden forleden haffue fangitt wor schriffuelsse, atj met wor lenszmand, som haffuer befaling offuer Wendelbo stigt, skulle forschriffue prouester oc sogneprester ther vdi stigtett oc grandgiffueligen forfare, huilcke prester som brøst hagde til theris vnderholling, oc huad huer nu haffuer till sin vphold, som klager att haffue brøst, och huad the begerede till en tilbørlig vnderholling, oc ther giøre clare register paa, oc siden hos huer prestis naffn, som klagede att were brøsthollenn, vptegne mett lensmanden, huad rente same prest kand tilligis, som wor schriffuelsze wiidere ther om indholder, som i fangit haffue; thi bede wij etther oc begere, att ther som i samme wor erinde icke haffue alrede vdrett mett lensmanden oc giortt ther clare register paa, som forscreit staar, atj tha strags tilltencker thz att fuldt giøre, oc siiden mett lensmanden giffuer etther hiid till oss, saa i wisseligen ere her tilstede söndagen quasimodogeniti först komendis, taginde mett etther same register, som i om forne presters vnderholling haffue vptegnitt, oc eptherthij att prouesten aff huerth herrit icke kunde for forsömmelsze eller stor omkostning skyld were her hosz tilstede, nar ther skall handlis om same presters vnderholling, atj tha ther for lader huer prouest vnderschriffue mz szin egen hand szitt register aff huerth herritt, paa huad huer prest begerer til szin vnderholling, oc huor mett hand nøgis, paa thz att vdi framtiden icke skal siiges, att ther ingen war hosz vden lensmanden oc superintendenten oc the icke alle ware vptegnitt aff presterne, som brøst hagde. Atj her vdinden wille ingen fliid ellør wmage spare, att wij jo en gang for alle motte giøre en ende ther paa oc icke altid skulle beszueris mett presternis offuerløb oc klagemaall for theris vnderholling. Her wij oss wisseligen till forlade. Befalendis etther gud. Schreffuit paa wortt slott Nyborg onsdagen nestepther söndagen oculi aar mdlv.

Vnder wortt signett.

Herved foranledigedes Præsterne til at afgive Indberetninger om deres Præstekalds Beskaffenhed. For Aalborg eller, som det dengang kaldtes, Vendelbo Stifts vedkommende ere disse Indberetninger bevarede, dels i Aalborg Bispearkiv og

dels i Aalborg Stiftsbibliotek, og det er dem, som herved meddeles. I Bispearkivet findes Indberetningerne af 1555 og 1571, heftede sammen til et Bind med senere Indberetninger af 1625¹⁾ og 1689, af 1555 dog kun for Mors og Thy, for Thy endog i to Afskrifter, der næsten ere enslydende; de enkelte Varianter ere her tilføjede med Mærket B, idet Mærket A betegner den hele Samling af Indberetninger. Bindet er i Folio, og Indberetningerne af 1555 for Mors og Thy,

¹⁾ Anledningen til Indberetningerne fra 1625 maa, da der for Aarene 1624 og 1625 ikke findes noget Kongebrev, der paalægger Gejstligheden at gjøre Indberetning om deres Indtægter, eller hvori en saadan Indberetning omtales, søges i nedenstaaende under 4de August 1624 til „Kapitlerne og den menige gejstlige Stand over alt Riget“ udgaaede, mig velvillig af Hr. Konferensraad Wegener fra det kgl. Gehejmearkiv meddelte Brev, hvori Kongen kundgjør, at han med Rigsraadet har besluttet „at lade gjøre paa alle Stænder en vis aarlig Defensions-Værk“ (o: paalægge en aarlig Afgift til Rigets Forsvar), og at Stænderne nu derom skulde „erklære sig mod“ (forhandle med) Kongens Kommissarier o. s. v.

Capitellerne och den menige Geistlig stand offuer allt Rigett finge breffue contribution Anrörendis.

Cätus Helse eder Os Elskl. Hederlige och höylerde mend, Prelater, Cannicher och menige Capitell udj Wiborg Domkierke, saa och eder menige prouster, Prester och alle andre, som ere aff den geistlig stand och bygge och bo offuer ald Wiborg stift, Kierl. med Gud och Vor naade. Wider, at efftersom Wi udj denne farlige och besuerlige tillstand haffuer med Vor Elskl. Danmarckis Rigs Raad naadigst for raadsomt anseett, en Vis aarlig defension Verck paa alle stender udj høyeste nøds tid (den Gud den Allmechtigste naadelig Vill och Kand affuende) at lade giöre, da bede Wi eder och naadigst wille, at I eder mod Woris commissarier udj alle maa-der erklærer. Wi Wille eder hermed derimod naadigst foruissett haffue, at saadan hielp icke skall brugis, fordris eller begieris uden udj stor nøds tid, om nogett fiendligt enten fra den Romerske Keiser eller ligen eller och fra de Suenske grentzer*) dett Gud naadelig affuende, Wi och Os, Gud Vere loffuet, icke foruide eller formode. Dermed sker det, som nest Guds den Allmechtigstes hielp eders fæderne Rige och des troe stender, eder sielff saa vell som andre Kand Komme till fred och sickerhed. Hafnæ den 4 August 1624.

(Kancelli-Forvalteren har taget til Indførelse i Kopibogen det Exemplar, som udgik til Viborg Stift, men ladet det indføre i den Sjøllandske (og almindelige) Kopibog istedenfor at lade alle de enkelte lige lydende specielle Reskripter afskrive.)

*) Her eller ved Slutningen af Perioden maa formentlig være glemt nogle Ord, saasom: „skulde paakomme“, „skulde Os og Riget paaføres,“ eller lignende.

den anden Afskrift for Thy og hele Indberetningen fra 1571 ere hver for sig helt igjennem skrevne med samme Haand, hvorimod Indberetningerne for 1625 ere Originalerne fra de enkelte Præster. I Stiftsbibliotheket findes Indberetninger fra 1553 for hele Stiftet, netop med Undtagelse af Mors og Thy, og disse ere her benyttede til Supplering under Mærket C. Disse sidste Indberetninger ere i Smalfolio og ligeledes skrevne med én Haand, undtagen Slutningen fra Venebjerg Herred af, der, ligesom ogsaa Indberetningerne for Aalborg By, er skreven med en særskilt Haand. De ere sammenbundne med 1) et Stykke, betegnet med Paaskriften: „Tiisse ephthernne prester wtj Wennelboostiigt haffuer sig att becklage, som her ephther schriffuitt stander, oc er ther for begerinde hielp wdt aff kon. mayt; aar mdlv“, der ligeledes er skrevet med én Haand og benyttet til Sammenligning under Mærket D, 2) Optegnelser af Biskop Chrysostomus om Præsternes Bøger, der udgjøre det første Stykke, men hvoraf Begyndelsen mangler, 3) „en Extrakt af Aalborg Stifts Jordebog, hvori er specificeret, hvor mange Herreder, Sogne, hele Gaarde, halve Gaarde, Bole der findes og Lenene de da tilhørte“, 4) gejstlig Jordebog over Hundborg Herred af Aar 1596 og 5) de originale Indberetninger fra Præsterne af 1568 og 1599, der ere benyttede af Molbech i N. hist. Tidsskr. 3 Bd.: „Et Bidrag til Vendsyssels historiske Statistik“, og som, efter hvad der er paatænkt, skulle udgjøre anden Del af disse statistiske Meddelelser.

Den store Ensartethed i Indberetningerne af (1553), 1555 og 1571 vidner om, at de ere affattede efter en bestemt Formular, hvorved det rimeligvis er gaaet saaledes til, at Biskopperne og Stiftsbefalingsmændene ved Provsterne¹⁾ herredsvis have ladet Oplysninger indhente, som derefter ere blevne sammendragne og førte i Pennen af en og samme Person, hvilket Haandskriften, som ovenfor omtalt, synes at vise. Skriften er i Regelen tydelig for den, der er vant til Læsningen af slige gamle Sager, og det er kun enkelte Steder, hvor et Ord er saa utydeligt, at det ej har kunnet læses, hvilket altid er antydnet i Texten. Af særlige Tegn er her bibeholdt j o: $\frac{1}{2}$ og x o: $4\frac{1}{2}$. — Indberetningerne af 1625

---

¹⁾ For ét Herred (Kjær) har Provsten ved hvert Sogn attesteret Indberetningernes Rigtighed.

ere derimod Originalerne fra de enkelte Præster og ere heftede herredsvis sammen. Ogsaa Indberetningerne af 1555 og 1571 ere samlede herredsvis, hvorved dog er at bemærke, at den gamle Herredsinddeling ikke ganske falder sammen med den nuværende, og pastoratsvis, hvorved ligeledes er at mærke, at der senere, ja allerede ved Klemmebrevene af 1555, har fundet Omannekteringer Sted, saa at de nuværende Forhold i mange Tilfælde ikke passe med de gamle, ja der findes endog i de forskellige Aars Indberetninger forskjellig Annektering; derfor er nedenfor den nuværende Sogneinddeling fulgt, men tillige de stedfundne Forandringer meddelte i Anmærkninger efter Wibergs Præstehistorie.

Den sædvanlige Orden i Indberetningerne er den, at først nævnes Præstegaarden, hvis Størrelse er betegnet ved Udsæden og Høavlen med Angivelse af, hvad der mulig med Uret er frakommet, dernæst Antallet af Gaarde og Bol i Sognet, Korn- og Kvægtiende med Offer, Indtægter af Jorder og Gaarde, der ligge til Kaldene, og endelig Oplysninger om Degnebol og Degnenes Indtægter.

Da flere Udtryk og Betegnelser i Indberetningerne ere forældede og derfor ikke kan forudsættes at være almindelig bekendte, skal her til Vejledning kortelig meddeles nogle Oplysninger, der formentlig ville være tilstrækkelige.

Naar først Præstegaardenes Størrelse er angivet ved Udsæden, da kan til Bedømmelse mærkes Ar. Berntsens Bestemmelse af, hvorledes en Hovedgaard skal taxeres for Hartkorn, nemlig, at der „skal erfares og agtes, hvor meget i alle Marker kan saas, og hvor meget Hø kan af Engene avles; fra den Sum, som saas og avles kan, tages den tredie Part, og Resten beregnes i Hartkorn efter følgende Taxt“: 3 Td. Rug og Byg Sæd = 1 Td. Hartkorn, 6 Td. Havre Sæd = 1 Td. Hartk., 3 Læs Engbund = 1 Skp. Hartk. (II. S. 47, 56, 62.) — Enkelte Steder anføres ved Præstegaardene Jord under Navnet *Alsædjord*, hvorved forstaas „den Jord, som stedse aarlig saas, hvilken derfor ogsaa gødes hvert sjette Aar, saas efter Gødning 1) Byg, 2) Rug, 3) Byg, 4) Rug, 5) Byg og 6) Rug“ (smst. S. 35—6.) (Se Indb. 1625 Flade og Erslev.)

Dernæst har Præsterne Indtægter af Annexpræstegaarde, Annexgaarde og Mensalgods, hvorved forskellige Forhold fremkomme, der trænge til nogen Oplysning. Nøjagtige Un-

dersøgelser herom ere anstillede, med Ar. Berntsens Fructbare Herlighed og Weylles Glossarium som Hovedgrundlag af C. T. Engelstoft: Om Beskikkelse af Kirkens Tjenere i den danske Kirke fra Reformationen til vore Tider. Andet Stykke (Theol. Tidsskr. 6 Bd. 2 H.), af L. B. Fulkmann: Upplysninger om kronans, kyrkornas och presterskapets inkomster af andeligt gods uti Skåne, Halland och Blekinge från äldre tider till år 1660. Förste delen. Lund 1848, og af J. Mandix: Den danske Landvæsensret I. S. 367—87, til hvilke Skrifter de henvises, der ønske nærmere Oplysning, idet her kun Hovedtrækkene kortelig skulle angives.

I Indberetningerne forekomme oftere ved Annexgaardene Udtrykkene: Stedsmaal, Sagefald, Ægt osv. med eller uden Forbindelse med Ordet „Herlighed“. Herved sigtes til en Ejendommelighed ved de ældre Landboforhold i de Tilfælde, hvor man ikke havde den fulde, uindskrænkede Besiddelse af Jordejendom. Naar der nemlig tales om Herlighed i en Gaard, tænkes derved paa en Medejendomsret, der giver Adgang til visse Indtægter og Fordele deraf. Den egentlige Ejer af Gaarden, der ikke selv har Herligheden, har saaledes vel den umiddelbare Brugsret tilligemed det Udbytte, som denne kaster af sig, naar han selv dyrker den, eller en aarlig Afgift, Landgilde, af den, hvem han overlader Brugsretten, men er tillige forpligtet til visse Ydelser til Herlighedsejeren i enkelte indtræffende Tilfælde, som Stedsmaal eller Indfæstning og Sagefald, hvortil kommer mere personlige Tjenester, som Ægt og Arbejde. Det vil af Indberetningerne ses, at Præsterne enkelte Steder selv vare i Besiddelse af Herligheden og altsaa nød den fulde Indtægt af Annexgaardene, medens paa andre Adelen med større eller mindre Ret og i større eller mindre Udstrækning tilegnede sig den.

Denne indskrænkede Betydning synes Herligheden oprindelig at have haft; men efterhaanden udvidede Begrebet sig, saaledes at det kom til at indbefatte al den Indtægt og Fordel, en Jorddrot kunde gjøre sig af sin Ejendom, i hvilken Betydning Ordet tages af A. Berntsen II. S. 78, naar han inddeler Herligheden i tre Hovedklasser: 1) Landgildet eller de faste aarlige Indtægter af Jorden, 2) de uvisse Indtægter som Indfæstning, Husbondehold, Sagefald m. m. og 3) jus patronatus, Ægt, Arbejde o. s. v.; men denne Ud-

strækning havde Begrebet endnu næppe i det 16de Aarhundrede, i hvilken Henseende tillige kan henvises til Kirkehist. Saml. II. S. 179, hvor der netop tales om Præsternes Herlighed af deres Tjenere i dette Aarhundrede med Angivelse af dens Bestanddele. — Ved Opregningen i Indberetningerne af de enkelte Dele, hvoraf Herligheden bestaar, vil man lægge Mærke til nogen Uoverensstemmelse og Forvirring i Udtrykkene, hvilket rimeligvis skyldes Unøjagtighed eller Uvidenhed hos Afskriveren.

Dette turde være tilstrækkeligt til i Almindelighed at forklare Betydningen af Herligheden, til hvis nærmere Bestemmelse og Begrænsning der rundt om i Indberetningerne vil findes en Mængde Oplysninger.

Angaaende *jus patronatus*, der ofte nævnes (s. Hillerslev og Kaastrup, Hvidbjerg og Lyngs, Mygdal, Asdal — ved hvilke to sidste det særlig kan bemærkes, at den kun anføres for Annexet, ikke tillige for Hovedsognet — Hundslund, Torslev), anfører Engelstoft, at den 1) ved Reformationens Indførelse ikke synes at have indbefattet mere end Kaldsretten alene (S. 13), men efterhaanden ved de adeliges Overgreb af disse benyttedes som Lejlighed 2) til at anvende Reklamationsretten til det Gods, som de med nøjagtige Breve og Segl kunde bevise, at de vare rette Arvinger til (S. 16) og 3) til at erhverve Højhed og Raadighed over det Gods, som var og blev Kirkens, og de Kirken tillagte Indkomster (S. 20), saavel som Herlighed over Præstegaarde og Annexgaarde (S. 21 ff.).

Ved *Gjæsteri* forstodes oprindelig en Forpligtelse til at modtage og beværte Kongen paa hans Rejser omkring i Riget. Senere udviklede Forholdet sig saaledes, at det kun var Kronens Fæstere og Selvejerbønderne, hvem denne Forpligtelse paalaa, medens Adelen Bønder alene kunde gjæstes af deres eget Herskab. Gjæsteriet in natura afløstes siden af en aarlig Afgift. Hele dette Forhold er behandlet af *P. V. Jacobsen*: Om de kongelige Nathold m. m. i Hist. Tidsskr. II., hvor det S. 81—2 hedder om Præsterne: „Ogsaa Præsterne svarede Gjæsteri, stundom maaske endog in natura¹⁾. Ofte ydede de i alt Fald dette som Afgift. I

---

¹⁾ Dette er udentvivl det gamle Bispegjæsteri, som var tilfaldet Kronen, men af denne tildels igjen overladt andre.

en Bestalling af 17de Septb. 1568 for Kristoffer Bang som Stiftsskriver i Fyn paalægges det ham blandt mere at oppebære alt Præstegjæsteriet, og i et Brev af 1511 bestemmes det foruden andet, at Sognepræsterne paa Landet i Fyn skulde til Gjæsteri kun give 4 Mark Penge, saaledes som de gjorde i Biskop Karls Tid, og være fri for de 3 Mark, som bleve lagte til i Biskop Jens's Tid, ligesom ogsaa i 1555 en Præst, Hans Boesz, fik Fritagelse for 4 Mark, som han plejede at give til Gjæsteri af „Diernæs“ Præstegaard. Foruden nogle andre Breve med Hensyn til forskjellige Steder vidner et af 1546 om, at Præsterne i Vendelbo Stift svarede Gjæsteri; thi ved denne Skrivelse paalagdes det dem inden 8 Dage efter Brevets Forkyndelse at levere deres Gjæsteri til en Rasmus Peersen, som havde Ordre til at modtage det.“ — En Mængde Exempler forekomme i Indberetningerne, hvoraf vil ses, at Præstegjæsteriet dels gik til Kronen, dels til Adelen og dels til Bisperne, og at det paa de forskellige Steder svaredes i forskellig Størrelse og erlagdes i forskellige Varer; som en Mærkelighed i sidstnævnte Henseende kan anføres, at der af to Præstegaarde, i Emb og Serridslev, i Gjæsteri svaredes til Præsten 1 Td. Salt, uden at Grunden til denne særegne Ydelse kan angives.

De øvrige under Herligheden indbefattede Fordele turde være bekendte nok, kun skal her efter Ar. Berntsen (II. S. 127) til at oplyse Betydningen af Stedsmaalet eller Indfæstningen anføres, at det af de ringeste Gaarde ansættedes til 20—40 Rdl., af de bedre 60—100 Rdl.

I samme Betydning som Herlighed bruges ogsaa Ordet *Forsvar*, der egentlig betyder den Beskyttelse, de adelige eller Gejstligheden ydede Bønderne og andre lavere stillede, til Erstatning for hvilken de af dem fik en Herskabs- eller Højhedsret over deres Gaarde.

Ved Korntienden vil man lægge Mærke til, at denne flere Steder er fast for Kirkens Vedkommende, hvorefter Præsterne da angav deres omtrentlige Tiende i Kjærven.

Efterat Præsternes Indtægter ere opregnede, angives det ved hvert Sogn, hvorvidt der findes Degnebol, og hvor store Degnenes Indtægter ere, alt i Overensstemmelse med Ordinancens Bud: „Landsogne, som ligge noget nær Kjøbstæderne, skulle tage sig Sognedegne af Skolerne og lade dem faa den vanlige Rente for en Hjælp at studere med,“ og den

15de Riber Artikkel, der paalægger Stiftsbefalingsmændene at forfare, hvor Degnene ikke selv have Degnebolig, og der skaffe dem Bolig af Kirkens eller paa anden Maade, samt paase, at Bønderne give dem saa meget Korn, som de have givet af Arilds Tid, eller i det hele taget en tilbørlig Underholdning. — Efter Ordinansens Bestemmelse anføres derfor ved følgende Sogne, at Degnen gaar til Skole i nærmeste Kjøbstad: Skinnerup, Torsted, Kallerup, Jandrup, Nørhaa, Nors, Tved, Vestervandet, Hundstrup, Hjardemaal, Sneksted, Sønderhaa, Hörsted, Heltborg, Lødderup, Elsø, Mollerup, Rakkeby, Karby, Hvidbjerg, Rested, Vejerslev, Ljørslev, Østerassels, Sejerslev, Ejerslev, Jørsby, Draaby, Solbjerg, Bjergby, Skallerup, Tødsø, Horne, Toruby, Vistrup, Skallerup, Rakkeby, Harridslev, Vrejlev, Emb, Vadum, Aaby, Biersted, Sulsted, Ajstrup og Ulsted, hvorimod det ved Hellevad, Ørum, Jerslev og Hallund udtrykkelig hedder, at de ligge for langt fra Kjøbstaden til at kunne tage Degne af Skolen.

Forøvrigt give Indberetningerne endel andre Oplysninger, dels i statistisk (Gaardenes og Bolenes Antal, Tien- dens Størrelse m. m.) og agronomisk Henseende, dels om en Mængde forskellige andre Forhold, hvoraf der her skal henpeges paa nogle enkelte. Man vil saaledes oftere finde omtalt, hvorledes Adelsmænd gjøre Indgreb i Præsternes Ejendom, bl. a. ogsaa ved at lægge Gaarde ind under deres Herregaarde (s. f. E. Skjoldborg, Vang, Hundborg, Villerslev, Hassing, Jannerup, Sennels, Hundstrup, Hjardemaal, Bedsted, Boddum, Helligsø, Frøslev, Hvidbjerg, Redsted, Ljørslev, Sejerslev, Draaby, Solbjerg, Galtrup, Tversted, Mosbjerg, Flade, Hjörning, Ugilt, Sindal, Tornby, Vistrup, Skallerup, Vennebjerg, Rakkeby, Understed, Karup, Skæve, Albæk, Voer, Hellevad, Ørum, Vrejlev, Hæstrup, Tise, Vesterbrønderslev, Hellum og Hallund); et andet Afhængighedsforhold var det, hvori Præsterne i de Sogne, der laa nærmest ved Klostrene, stod til disse, idet de ingen Præstegaard havde, men fik Kost og Bolig paa Klostrene (s. saaledes Agger, Nørhaa, Nykjøbing, Börglum, Øland); andre Steder laa Sognene til visse Klostre, hvortil Præsterne da aarlig maatte afgive noget vist af deres Embedsindtægter (s. Hillerslev Kaastrup, Saltum, Tømmerby-Lild, Sundby-Hvorup, Hals). — Paa flere Steder vil det nu være os paafaldende, hvor stor en Mængde

Gaarde og Huse der var lagt til Præstekaldene, af hvilke vel de fleste efterhaanden ere frakomne uden at være komne Embederne til varigt gode (s. Sjørring, Vang, Hundborg, Sønderhaa, Heltborg, Boddum, Haverslev og fl.), ligesom vi se en Mængde Exempler paa, at Præster, der boede ved alfar Vej, beklagede sig over den Gjæsterforpligtelse, der paa laa dem ligeoverfor vejfarende Folk (jfr. Ny kirkehist. Saml. V. S. 384 og S. 35 Not. 2; s. Vestervandet, Hillerslev, Hundstrup, Karby, Vejerslev, Sejerslev, Tødsø, Tversted, Lerup, Haverslev, Aggersborg, Hjortals, Gjøtrup, Klim, Tømmerby, Øsløs); derimod havde Præsterne en om end ringe Indtægtskilde, som nu er ophørt, nemlig Græsset paa Kirkegaardene (s. Hurup, Søndbjerg, Odby, Vraa, Vadum), i hvilken Henseende kan henvises til Hofman om Tienden S. 117, der siger: „Paa en gejstlig Forsamling i Odense 1545 stode Præsterne paa, at det Græs og de Træer, som voxede paa Kirkegaarden, skulde høre dem til, hvilket i vore Tider endnu ej er afgjort, men ventelig tilhører Kirkeejeren.“ Sluttelig skal endnu henvises til den Mængde, undertiden temmelig udførlige Beretninger om Sandflugten, der findes (s. Vang, Nørhaa, Rær, Hansted, Nors, Tved, Vestervandet, Hundstrup, Hjardemaal, Sønderhaa, Hvidbjerg, Lodbjerg, Agger, Raabjerg, Tversted, Horne, Tornby, Skallerup, Rubjerg, Maarup, det nedlagte Kjetterup Sogn, Annex til Ingstrup, Saltum, Hune, Trantum, Lerup, Kollerup, Hjortals, Klim, Torup, Vust, Tømmerby, Lild).

For rigtig at blive i Stand til at bedømme Betydningen af Præsternes Opgivelser af deres Indtægter kunne vi lægge Mærke til nedenstaaende Angivelser af Maal og Mønt tilligemed Priserne paa de vigtigste af de nævnte Gjenstande paa de forskjellige Tider, hvorfra Indberetningerne skrive sig, hvilke Angivelser ere tagne af W. Scharlings: Pengenes synkende Værdi.

S. 81—4. 1 Læst = 12 Pund à 2 Ørter.

1 Skæppe = 4 Fjerdingkar à 3 Album.

		12 Skæpper i Vendsyssel,
1 Tønde =	18	— i Thy,
	20	— i Mors.

1 Pund Rug og Byg = 2 Tdr.	} i Vendsyssel
1 — Havre = 4 Tdr.	
	} og Thy.

Paa Mors er 1 Læst af alle Slags = 24 Tdr.

I Vendsyssel og endel af Thy (Hassing og Refs Herr.) er 1 Td. Smör = 18 Pund à 24 Mark.

I Mors og endel af Thy (Hillerslev og Hundborg Herr.) er 1 Td. Smör = 15 Pund.

1 Løb Smör = 3 Pund.

1 Byskæppe Korn = 8 Vendelboskæpper.

S. 70—1. 1544—62. 1 Daler à 3 $\frac{1}{2}$ = 197 β R. M.

1 $\frac{1}{2}$ à 16 β = 66 - —

1 β à 6 Alb. = $4\frac{1}{8}$ - —

1570. 1 Daler = 156 - —

1 $\frac{1}{2}$ = 52 - —

1 β = $3\frac{1}{4}$ - —

1625. 1 Sletdaler = 197 - —

$\frac{1}{6}$ Daler = 33 - —

$\frac{1}{16}$ Mark = 2 - —

S. 243—4. Gjennemsnitsprisen for 1552—9 er for

1 Td. Rug 1 $\text{R} \text{ } 54 \beta$ R. M.

— 1 Td. Byg 1 — 44 - —

— 1 Td. Havre, — 80 - —

S. 249. Gjennemsnitsprisen for 1571—80 er for

1 Td. Rug 2 $\text{R} \text{ } 20 \beta$ R. M.

— 1 Td. Byg 1 — 82 - —

S. 435. Gjennemsnitsprisen for 1625 er for

1 Td. Rug 4 $\text{R} \text{ } 20 \beta$ R. M.

— 1 Td. Byg 3 — 8 - —

S. 273—4. Prisen 1555 for 1 Td. Smör 16 $\text{R} \text{ } 40 \beta$ R. M.

— 1571 — — 24 — 60 - —

— 1625 — — 29 — 68 - —

S. 279—82. — 1570 for fede Svin 3 gl. Daler =

6 $\text{R} \text{ } 16 \beta$ R. M.

— 1623 for fede Svin 3 Daler = 6 $\text{R} \text{ } 15 \beta$ R. M.

— 1555 for Lam 8 β = 33 β R. M.

— 1570 — $1\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ = 78 β R. M.

— 1602-22 — i Gjennemsnit 89 β R. M.

— 1555 for Gæs 2 β = $8\frac{1}{4}$ β R. M.

— 1567 — 6 - = 20 - —

— 1585 — 7 - = 21 - —

— 1614 — 12 - = 36 - —

— 1632 — 16 - = 32 - —

— 1555 for 1 Par Höns 4 Alb. = $5\frac{1}{2}$ β R. M.

— 1567 — — $4\frac{1}{2}$ β = 15 - —

S. 279—82. Prisen 1585 for 1 Par Høns 2¹/₂ β — 8 β R. M.

— 1614 — — 6 - — 18 - —

— 1632 — — 11¹/₂ - — 23 - —

Sluttelig bemærkes, at det er bleven anset for rettest til Betryggelse for dem, der senere mulig ville benytte disse Indberetninger, at beholde deres egen Retskrivning, kun med den Forandring, at der her overalt bruges smaa Begyndelsesbogstaver undtagen i Egennavne og efter Punktum, og at Tegnene ere satte til undtagen der, hvor Meningene kunde være uvis, og hvor det altsaa overlades til enhver selv at træffe Afgjørelsen.

1555. Begilster paa alle prester aulff, thinde oc andre rendtther oc indkompst, som the aarlegenn haffue tell therlis vnderholdninge vtj Wendelboe stigt y Thyssø oc Maars, som er vptegnet effther kon. may. beffalninge.

Thy. Thisted og Tilsted.

1555 Her Rasmus y *Tiisted* beklager seg, att hand haffuer ingenn resedentz eller aulff vthen ett liidet hus som kiercken oc borgerne haffue ladett hannom bøsse paa kierckens iord, oc er ther ingen egendom tell endthen vti marcken eller y byenn vthen en pund big sed, oc ingen eng eller biering mere tell. Men the elste mend y forne *Tiisted* sige, att *Tiisted* bøgord¹⁾ er theris rette prestegord oc bleff foruent fraa kiercken oc byen vti bispernes tiid.

Gorde tell forne sogen, som thinder, oc bull er: gorde xliiij, bull l.

Hans korn thinde ther aff er: big iiij lester, rog j pund, haffre j lest; hans quegthinde er: lam xv, thinde pendinge ij m $\frac{1}{2}$, ooffer pendinge xv m $\frac{1}{2}$, aff husfolck vj m $\frac{1}{2}$.

Hand begier, att hand maatte fange thend liiden sogen kaldes *Tielsted* oc ligger straxtt viid *Tiisted* till sin vnderholdninge.

Ther er en degne bull, som skylder sogne degenen aarligenn j pund xvj skpr. big, oc hand haffuer intz aff the gamle degne renndtther.

(A.)

---

¹⁾ o: Bis- eller Bispegaard.

I B. nævnes Her peder sognedegen till forne Tiisted kiercke.

1555. Her Chrestenn y *Tilsted* haffuer icke vthen thende ene sogenn, oc becklager hand seg att vere forlaggt mett thend orlege preste giesteri, som er v m $\frac{1}{2}$ danske, hand giffuer, oc begier hand, att ther paa maate formildes oc legges paa the riige prester y herett, som haffue bedre rendther oc aulffs gorde.¹⁾

Tilsted prestegords aulff oc sed: big sed iij pund xiiij skpr, rog sed j te²⁾, haffre sed xx tr, eng xiiij les.

Gorde oc bull y forne sogen: gorde xxiiij, bull iij.

Korn thinde ther aff: big vij pund, rog int, haffre v tr [j skpe, B]; quegthinde ther aff: lam v, griis ij, thinde penge ix β , aaffer penge j m $\frac{1}{2}$, dags gierninge vj dage.

Ther er ett degnebull [som ligger y Tilsted. B.], som skylder till sognedegenen huert aar j pund smör; ther till haffuer hand aff huer sognemand ij skpr big og intz aff the gamle degne rendther. (A.)

1571. Her Annders y Thiisted hauer 2 sogner, 2 preste-gaard, *Thisted Tilsted* sogner.

Kannnd hand saa till hans prestegaard y *Tisted*: biigh ij tønndir, haffuir iijj tønndir, eng j less. Hand begier, att hanum motte nogitt tilleggis af biens mark till forne prestegaard.

Korntiend: biigh iij lestir, 24 tr y lesten, haffuir xxiiij tønndir; thisse tiende dellis mellem kierckenn och prestenn. Quegtiennd: lamb xx, offir xvij dallir mønt, pening ther foruden v m $\frac{1}{2}$.

Lannngiild aff *Thilsted* prestegaard: biig vj tønndir, giesterii v m $\frac{1}{2}$, rug j tønd; korntiennd: biigh xiiij tønndir, haffuir xij tønndir, offir viij mark.

Degnenn af Tiisted skolle haffuer it degneboell y Tilsted. Peningh iijj m $\frac{1}{2}$, aff Thisted sogen lamb j, peningh j m $\frac{1}{2}$. Hauir wisze rent aff nogenn stycke jord, som liggir till degnerett, som sogneprestenn her Annders haffuir giffuitt ther aff.

(A.)

¹⁾ Dette Stykke er overstreget og i Marginen tilføjet: Thende forne Tiisted sogen er Anexa till Tiisted.

²⁾ o: Tønde.

1625. Sveder Povilszön haffuer thuende kircker, *Thisted*, *Tilsted*. Kirckens korentiende aff begi sogner beløber sig vj lester 7 tr biug; men min koren thiende ophæris en part paa kerffve och er wuisse, efftersom affgrøden er thill, och vnder thiden, nar det er god affgrøde, kand beløbe sig vij lester biug, en pund eller thou mere vnder thiden, roug 4 tr., haffuer 20 tr.

Landgiæld aff en thienere i *Tilsted* prestegard giffuis biug 12 tr och inthet andett.

Qvægthiende er wuisse, kand gemeenlig beløbe sig: am 16 eller 20, thiende pending 10 eller 12 m $\mathbb{L}$, offer ppending 35 daler och vnder thiden mere, nar menigheden er forsamlet, och icki paa dieris næring och kiøbmandskab bortvandrett.

Her imod, thil sogneprestens residentz i *Thisted*

1) er ingen	{	auffvelsgaard eller affling, vden allene 3 tr. sæde,
		vnder thiden sais, vnder thiden liggis vd thil gres-
		ilding. ning.

Bona mensalia, men alt maa bekaastis af forne thiende.

2) Skall capellaunen ibid ochsaa haffue sin lön en partt aarligen aff forne thiende.

3) Siden prestens residentz i *Thisted* bleff i den skadelig ildebrand affbrent, och ingen hielp thill bygning igien kunde, effter anmodning, bekommis thil hoffve, er aff sognepresten ibid. (forvden kirckens) anvendt thill prestegardens bygning offuer 300 daler, som med rigtig regenskab er att bevisse.

Sveder Povilszön K. m. pria.

(A.)

Skinnerup.

1555. Her Peder skolemester y *Tiisted* haffuer *Skinderop* sogen.

Hand haffuer en prestegord y *Skinderop*, som skylder hannom orlegen till landgilde: big iij pund, smör j pund, skousnin j, giesterij iij m $\mathbb{L}$, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxij, bull j.

Kornn thinde: big vij tr, rog xv sk., haffre ij pnd; quegthinde :lam xj, thinde penge x β , aaffr pendinge xx β .

Ther er ingen degne bull nogen tiid veritt; men huer gords mand giffuer degenen till lönn iij skpr. big oc huer bulsmand ij skpr. big, oc intz hand haffuer aff the gamle degne rendther.

[I Marginen er tilföjet:] End haffuer hand till orlegevijs rendte aff skolen iij lester byg oc mere. (A.)

1571. Her Peder, som er skolemester y Tystedt. Hans renthe for skolen: byg ij lester och ix tr, rug ij tr och xij skpr, smör ij pd.

Landgylde aff prestegorden y *Schynderup*, som er søg-neprest till: byg vj tr, schoffsuyn j, smör j pd, giesterij iij m $\frac{1}{2}$.

Korntyende: rug o, byg xxxvj tr; quegtyende: lam iij, offer v m $\frac{1}{2}$.

Diegnen gaar till skole, ingen diegne boell. Hans renthe: byg v tr, lam ij.

Peder Oluffszen, dette bekiender. (A.)

[Fra **1625** ingen Indberetning fra dette Sogn, kun er senere tilföjet med Blyant:] Item Hr. Rasmus capellan haffuer *Skinderup* kiercke paa skolens wegne.

(A.)

Sjörring og Torsted.

1555. Her Søffrenn y *Syöringe* haffuer *Syöriig* oc *Taarsted* sogner.

Syöringe prestegærds aulff oc sed: big sed vij pund, rog sed int, haffre sed xiiij tr, eng x les.

Gorde oc bull, som thinde, er: gorde xxxvj, bull ix.

Kornthinde ther aff: big xi pund, rog iij tr, haffre iij pund; quegthinde: lam viij, griis ij, thinde penge j m $\frac{1}{2}$ ij alb, aaffer pendinge iij m $\frac{1}{2}$.

End haffuer hand ett bull y föræ *Syöringe*, som skylder hannom orlignen till prestebord j pund big, end ett bull y Sperringe, som skylder hannom orligen till prestebord j pund big, end ett gadhus y *Syöringe*, som skylder hannom till prestebordett j pund big, end ett gadhus y Sperringe som skylder hannom orligen till prestebord j pund big, [end en gadhus y Sperring, som Sören Lauresen y bor, skylder

aarligen j pund big, B.], end en stug¹⁾ aff hans egenn preste-gords iord, som skylder hannom orlignen ij te big.

Ther er ingen degnebull till thende forn^e sogen, meden gamle mend oc kierkeuerger sige, att theris rette degne bull er tell Tiisted bøgord oc skylder orligen tiid j pund big, oc giffuer huer gords mand degenen ij skpr. big oc huer buls mand j skpe big, oc hand haffuer intz aff thend gamle degne rentte.

Aff *Taarsted* sogenn. Enn prestegord y forn^e *Taarsted* skylder orlignen till prestebordett thette efftern^e big ij pund, end haffuer hand egtt anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xv, bull vj.

Korn thinde ther aff: big iij pund vj skpr, rog j pd., haffre ij pund [vj tr, B.]; quegthinde: lam vj, griis j, thinde pendinge vij alb, aaffer pendinge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull till thende forn^e sogen [men frue Berte till Todbøll kyøffte en gord ther fraa, som skylte orligen iij pund big, B.]; men ther er lagtt en bull fraa thende forn^e kiercke oc till Tiisted skole, som skylder orli-gen iij tr big, oc men sogne mend, att thett er theris rette degnebull; men huer gords mand y forn^e sogen giffuer dege-nen iij skpr big, oc huer bulsmand giffuer hannom ij skpr big, oc inthett hand fanger aff thend gamle degne rendte.

(A.)

1571. Hr. Sorenn y *Syöringh* haffuir 2 sognir och 2 prestegaard, *Siöring Tosted* sogner. Kannd hannd saa tiill hans prestegaard y *Siöringh*: rug iij tr, biig xij tr, haff-uir xvj tr, enng v les.

Korntinnd: rug j te, biig xx tr, haffuir vj tr; quegtiend: lamb xj, penning xxij β , offir xj m $\frac{1}{2}$. — Aff fire boell ther y sognitt big vj tønder.

Landgiild aff *Torsted* prestegaard: biig iij tønder, rug ij tønder.

Korntiennd: big xij tønder, haffuir 8 tønder; queg-tiennd: lamb iij, offir v m $\frac{1}{2}$.

Degnenn aff Thisted skole haffuir orliigenn tiill rennte aff bod sogne: biig viij tr, lamb vij, pening j m $\frac{1}{2}$.

(A.)

---

¹⁾ Vistnok den samme, som ellers kaldes Stuf, et særskilt, afsondret Stykke Jord (s. Weylle Gloss.).

1625. *Siöringh* och *Thaarstedt* sogner er annexeret sammen.

Kandt aarligen sois thil *Siöring* præstegaardtt: 14 tønder rogh och bygh; haffre, som sois y ondt vdtmarchs joridt, 16 tr.

Thiende aff *Siöringh* soken thil præsten aarligen 2 læster, rog 4 tr, haffre 8 tr.

Skyldte bygh aff tuende boull och 2 gadehuus 6 tr bygh och intedt andz.

Thiende thil kirchen: bygh 24 tr. Skyldte bygh 16 tr, rogh thil thiende 4 tr, haffver 24 tr.

Thaarstedt præstegaardt aarligen thil skælde och tiende 6 tr bygh.

Thill tiende thil præsten aff samme sogn 1 lest 6 tr, rog j te, haffre 4 tr.

Thiende thil kirchen: bygh 12 tr, rog 2 tr, haffver 8 tr. Skyldte bygh thil samme kirche 16 tr bygh.

Thiende lam aff beggi sogner 10 lam, tiende peng j m^g, griise ij; offer aff beggi sogner 10 daller.

Engi bieringh er her thil præstegaarden gandtzsche ringe, sa her ichi kandt afflis yden 6 læs hye.

Begierendis gierne, at di gode herrer ville anse min leyghedht och stuore huushaaldingh; thi jeg haffuer 9 smaa börn, sa min huushaalding er dagligen 18 personer. Der vdofter haffver ieg lidt stur skade aff ildebrandt vdi Thystedt paa en gaardt, som aldielis er blefven affbrendt for 5 aar siden, huorpaa ieg haffde andtvendt störste parten aff min formoue.

Willadtz Symenszen, egen handt. (A.)

Skjoldborg og Kallerup.

1555. Her Morthenn y *Skyolborge* haffuer thuo sogner: *Skyolborge* oc *Kallerop* sogner.

Skyolborge gords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed j pund, haffuer sed xiij tr, eng xx les.

Hand beclager, att en bunde viid nauff Morten Laurensen, Knud Gyldensterns thener till Øøe chloster, haffuer tagett xxiiij skpr byg sed fra hans prestegord.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxvj, bull vij.

Korn thinde ther aff: big xj pund, rog j pund, haffuer

vij tr; quegthinde: lam ix, griis j, thinde pendinge j m. 1/2, aaffer pendinge iij m. 1/2.

End haffuer hand en stug iord, som skylder orligenn till prestebordett thette efftherne, oc ligger same iord y Sønderskyolborge: big ij pund, dags gierning vj dage. End haffuer hand ther aff stedsmaall oc sagfald.

Ther er ett degne bull, som skylder degenen aarlegen j pund big; ther till haffuer hand aff huer gords mand ij skpr big oc aff huer buls mand j skpe big.

Aff *Kallerop* sogen. Enn prestegord y *Kallerop*, som P. Matzsen y bor, skylder orlegen till prestebord: big iij pd, smör j pund, skousuin j, dags gierninge vj dage, stedsmaal oc sagfald haffuer hand oe saa.

Gorde oc bull, som thinde: gorde viij, bull ingen.

Item haffuer hand aff frue Berte y Taadbøllegordh thinde oc andett, saa hannom sker vilgi oc skell for sinn theneste oc vmag.

Korn thinde ther aff: big ij pund, rog int, haffre ij tr; quegthinde: lam iij, griis ingen, thinde pendinge viij alb, aaffer pendinge j m. 1/2.

Ther vor ett degnebull tell thende forne kiercke, thett haffuer frue Berte till Todbølle kyoftt aff kon. mat.; men hun giffuer degenen orligen j te big, dog icke ther aff, men aff sin gode vilge, saa lenge hun ellers vill, oc hand handler seg rett emod hinder; oc giffuer huer sogne mand degenen ther till iij skpr big, oc intz hand haffuer aff thend gamle degne rente. (A.) [End haffuer forne degen j degneboll, som legger y *Skyolborge*, som skylder hannom aarligen j pund big. End haffuer hand aff huer gordmand ij skpr big oc j skpe big aff huer bols mand. B.]

1571. Her Jenns y *Skiolboriig* hauir 2 prestegard oc 2 sogner *Skiolboriig Kallerup* sognne.

Kannd hand saa tiill hans prestegard y *Skioldborig*: rug iijj tønndir, biig xvij tønndir, haffuir xx tønndir, ennggh xxiiij less.

Beklager hand segh, att ther er forheffuit¹⁾ ij ager, som kallis Melagger, som en aff Øeklosters thiennir sigh tilholdir wid naffn Morthenn Laureszen.

¹⁾ Maaske det samme som „forheye, forheyde“ o: forøde, forkomme (Weylle Gloss.) eller „forhægte“ o: forøde (Molb. Gloss.).

Aff samme gord er et indbygge, skylder biigh iij tønndir, rug ij tønndir.

Kornntiennd: biigh xxx tønndir, haffuir xij tønndir; quegtiennd: lamb viij, offir xj m $\frac{1}{2}$. Aff tho smaa møller o, aff ij gadhus j m $\frac{1}{2}$.

Landgielld aff *Kallerup* sognens prestegord: biig v tønndir, skousuiin j, smör j pund, fœnød j.

Korn thiennd: rug j, biigh v tønnder, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb v, offir v m $\frac{1}{2}$. Thennd af Tuodbøll aff alle slagh xvj tønndir.

Degnenn af skolenn. Hanns wisse rente aff begi sogner biigh vj tønndir; aff itt degen boell y Skiolborigh sogen biig ij tønndir, lamb vj. (A.)

1625. Optegnelse *Skjolborig* prestegordt soed anlagindis liggindis vdi Thy i Hundborg herritt, item koren thiende, quegthiende oc offer, item annex prestegaard i *Kallerup* sogn indkomst oc vdgiift.

Kand der saais aarligen: bygh 16 tr, vaaer rou 2 tr, hafre 16 tr.

Thiende: biug 64 tr, rou j te 6 skepp, haffre 7 tr.

Her foruden aff en liden gaardt leggindis i Sønder skiolborg skylder 4 tr byg. Aff annex prestegaardt i *Kallerup* sogn byg 6 tr, haffer 2 tr, gesteri j daler, smör j pund, skoffsuin j.

Thiende lamb aff beggi sogner dette aar 1625 5, pending xxvj β . Offer aff beggi sogner, naar den gode mand welbyrdige Christen Høgh er tilstede, v daler.

Vdgiift aarligen.

Pending 3 rigsdaller gæsteri. Item otte tønder byg oc j slet daller til min formandz efterleffuerskis opholdt aarligen. Daglige folck mz en dreng at holde til schole 15.

Dette forskreffne bekiender ieg Peder Iffuersøn, sogneprest til fornæ sogner, for gudz skyldt begierindis, di guode herrer vilde ansee min fattige contition oc vilkaar; thi inddog ieg bleff voceret at vere rette pastor til fornæ kirker, som er mit kaldz breff at beuisze, dog alligeuall leffuede antecesor meus 14 annos der efter; item haffde en part aff gaardens affling oc halff parten aff all thienden i samme aaringer oc anden indkomst; oc derforuden vaar gaarden gantske forfalden, der ieg bleff kallit; oc det ind meer er, falt laeen ne-

der aff gudz store storm og vueder samme aar 1603 med-
 faste søndag. Aff huilcke vlycker ieg kom y stor gellt oc
 icki ind nu er kommen til rette der met.

(A.)

Vang og Torup.

1555. Her Peder y *Wang* haffuer *Vang* oc *Thuorop*
 sogner.

Wang prestegords¹⁾ aulff oc sed: big sed j lest, rog sed
 iij pund, haffuer sed j lest, eng j les.

Hand beklager, att en bunde viid nauffn Jep Chresten-
 sen y forn^e Wang, thener till Ørom slott, haffuer taget en
 aalgord sted fraa hans prestegord mett stor vrett.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xix, bull v.

Korn thinde ther aff: big v tr v skpr, rog iij tr vij sk,
 haffuer j pund; quegthinde: lam vj, griis ij [udeladt i B.],
 thinde penge v alb., aafter penge ij m^l.

Item leger ther en herregord viid nauffn Nystrop, oc
 beklager presten, att hand fanger ther huercken thinde eller
 andett aff, oc sand haffuer mөгitt ød thende forn^e sogne
 marck, saa thz mindskes huert aar mett sed.

End haffuer hand en gord y Vang, som lens Pedersen
 y bor, skylder orlignenn till presten: big iij pund, skousuin
 j, giesteri j pund haffuer, egtt, anden stedsmaall oc sagfald
 ther aff; end en gord sammesteds, som lens Salmandsen y
 bor, skylder thill prestebord orlegen: big iij pund, skousuin
 j, giesterj ij pund haffuer, end egtt, anden stedsmaall oc sag-
 fald ther aff; end en gord sammesteds, som Morten Torsen
 y bor, skylder orligen till prestebor: big iij pund, skou-
 suen j, giesterj ij pund haffuer, end egtt, anden stedsmaall
 oc sagfald ther aff.

Item beklager forn^e prest, att Gabriell Gyldenstern, El-
 ler Løcke oc Niels Skell haffue ladett sett nogle bөгgested
 y hans fortt oc felle, saa prestegorden oc hans forn^e thenere
 er ther af storlegenn fortrengett, soatt hand icke kand faa sitt
 landgilde aff hans forn^e thener, oc seger hand att vere mett
 stor vrett gyort.

---

¹⁾ Denne Præstegaard maa igjen være kommen tilbage til Kaldet, efterat
 den 1537 var bleven fradømt det (S. Ny kirkehist. Saml. V B. 3 H.
 S. 486).

Item er ther ett degne bull, som degenen haffuer selff att bruge, oc kand hand saa j pund big y forne buls iord, oc beclager hand, att hannom sker ingen skell aff sine sogne mend, thii the giffue hannom inthett rendte endthen aff thend gamle degne rendte eller korn eller nogett andett lönn.

Aff *Thuorop* sogenn. Item haffuer hand en prestegord y forne *Thuorop*, som skylder orlignen til prestebord: big iiij pund, skousuin j, giesterj ij pund haffuer, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xiiij, bull v.

Korn thinde ther aff: big iij pund, rog iiij tr, haffuer j pund; quegthinde: lam vj, griis j [udeladt i B.] thinde penge vj β , aaffier penge ij m $\mathcal{L}$.

End haffuer hand en ødegords egendom, som kaldes suortt røggel, skylder orligen till prestebord iij pund big.

Ther er ingen degnebull, men ther er ett bull, som Las Vindter ibor y Nörby, skylder till forne *Tuorop* kiercke j pund big, oc sige thett gamle mend oc kierckeuergerne y forne sogen, att thz er theris rette degne bull; oc huer gords mand giffuer degenen iiij skpr big, bolsmend ij skpr oc gadhus mend j skpe big, oc ingen anden gamle degne rendte hand haffuer aff sognemend. (A.)

1571. Her Michill y *Wanng* haffuir 2 sognir och 2 prestegard: *Wanng Torup* sognir.

Kannd hannd saae tiill hanns prestegard y *Wangh*: rug v tønder, biig xij tr, haffuir xvj tr, enng vj les,

Kornntiennd: biig viij tønndir, rug iiij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiennd: lamb x, offir v m $\mathcal{L}$. Aff iij gorde: biig xvj tønndir, skousuiin iij, giesterj haffuir xvj tønndir.

Landgiild aff *Torup* prestegard: biig viij tønndir, haffuir viij tønndir, skousuiin j.

Kornntiennde: biig x tønndir, roug iiij tønndir, haffuir vj tønndir; quegtiennd: lamb x, offir v m $\mathcal{L}$.

Degnenn tiill samme sogennir hauer et degne boell y samme sognne. Kannd hannd saa till samme boell: roug j tønd, biigh ij tønndir, enng o. Hanns wisse renntte aff begi sognir: biig vj tønndir, lamb x, pening vj m $\mathcal{L}$.

(A.)

1625. Forthegnelse paa hviis sæd iegh Jens Christens-

sön, præst thill *Wangs* och *Thuordups* sogner y Hundbor-righ herritt y Thy, haffver laditt saa, dissligist paa hviis kuornthind och skylde iegh haffver becommitt thill min oc mitt fattige huszis vnderholning paa sex aars thiide aar 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, siden iegh kom thill samme vocation.

Wang sogen. 1) Thill præstens residens, *Vangs* præstegaard, er saad: hammell kuorn¹⁾ xij tr, haufre jx tr.

2) Thiende kuørn: biugh 19½ tr 4 skipp beregnett 20 skipp i thynden.

Skyldte och landgiæld aff thilligendis goeds.

3) En gaard, haffver skylditt aarligen: biug vj tr, haufre vj tr, vnndsviin j.

4) En anden ond forskyltt gaard, hvilchen en fattigh forarmidt mand besidder, hafver iche kund komitt mere afsted nogen aar end biugh iij tr.

Er samme gaard af hanem opsagtt, vden hand kand nyde den for forne vdguifftt aarligen.

5) Derneft en versted (?), som i mange aar haffver liggitt øde med ingen bølge paa, haffver en fattigh mand nu sted the aggre aff oc loffvitt der aff aarligen biugh ij tr.

Her for vden haffver en fattige qvinde saa møgitt af samme iord, att hund vdgiør kirchens oc kongens thinde bode for sigh oc den anden fattige mand.

6) Noch fire gade huse oc en øde huus sted paa skuehiide.

Thuordup sogen. En stuge iord, kaldis Svortt Røgell, liggendis thill *Wangs* præstegaard, falder i forne jord haufre iij tr.

Thiende kuørn: 32 tr vj skipp, haufre vj tr.

Skyldte kuørn aff annex præstegaard: biugh vj tr, haufre vj tr, vnndsviin j.

Noch en gade huusz ibid., som arbejder thill gaarden.

Findis thill præstegaarden ingen ildingsbierringh, vden hviis iegh skylder och leyer. Ey heller engebierringh, vden saa møgitt mand aufle thouff læs hø paa.

Thitte forskr. kiendis iegh Jens Christenssøn m. m. ppria.

Aff *Wangs* sogen. Thiende lam 10 eller 12. Pending vid ieg iche thil viist att giøre thal paa, thi ieg iche viist

¹⁾ Hammelkorn o: Rug og Byg (Molb. Dialektl.)

aff sadan, för nu sadan vdfordris. Offer pendingh 7 m $\frac{1}{2}$
hver höigthidsdagh.

Tuordup. Lam 7 eller 8. Offer 5 eller 6 m $\frac{1}{2}$.

Jens Christenssøn.

(A.)

Hundborg og Jannerup.

1555. Her Peder y Handborge haffuer *Hundborge* oc *Jandrop* sogner.

Hundborge prestegords aulff oc sed: big sed j lest, rog sed j pund, haffuer sed xx tr, eng xx les.

Hand beclager, att Jep Friis till Wlstrop tog enn eng fraa thende hans for^{ne} prestegor, som skyltte orligenn xl les eng, oc vor thz stor vrett.

Item er ther ett stöcke iord tagen fraa for^{ne} prestegord, som P. Chrensen y Hundborge, thener till Ørom, bruger, som er iiij skpr big sed.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxviiij, bull ix.

Korn thinde: big xj pund, rog j pund, haffuer jx tr; quegthinde: lam viij, griis ij, kiid ij, thinde penge iiij β , aaffer penge iiij m $\frac{1}{2}$.

Item györ hand theneste till en herregord ved naunff Raastrop, oc beclager hand, at hand fanger ingen thinde eller andett lönn for sin vmag.

Item haffuer hand en bull y for^{ne} Hundborge, som Mickell Matzsen y bor, skylder: big iiij pund, smör j pund, skousuin j, giesterj ij pund haffuer, aall iiij snes, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end haffuer hand en bull ibid., som Chrestern Haarboe ybor, skylder orligen: big ij pund, smör j pund, skousuin j, giesteri j pund haffuer, aall iiij snes, eng(!), anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end haffuer hand en bull, gyort aff hans gords iord, som P. Vinther ybor, oc skylder big j pund; end en bull iord, som Baltaser paa bor, skylder orligen till prestebordett big j pund; end en gord y Syöringe, som kaldes Dals gord, Anders Matzsen ybor, skylder orligenn big iiij pund, smör j pund, skousuin j, giesteri ij pund haffuer, aall iiij snes, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en gord y Skyolborge, som Chrestern Tomesen y bor, skylder orligen big iiij pund, smör j pund, faar j, aall iiij snes, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en gord y for^{ne}

Skyolborge, som Söffren Chrestensen y bor, skylder orligenn big ij pund, smör j pund, faar j, aall iij snes, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Ther er ett degnebull, som degenen selff ybor, oc kand hand saa j pund big ther till, oc giffuer huer gords mand hannem till lönn om aarett ij skpr big oc huer bulsmand j skpe big. oc intz hand haffver aff thend gamle degne rente.

Aff *Jandrop* Sogenn. Item haffuer hand en prestegord y *Jandrop*, som P. Matzsen y bor, skylder orligen: big iij pund, smör j pund, skousuin j, giesterj ij pund haffuer, aall iij snes.

Item becklager hand, att vti her Holgers tiid bleff ther tagne fraa thende for^{ne} hans prestegord thuo stöcker iord oc andtuordett for^{ne} her Holgers thener thz att bruge, som skyltte till prestebordett aarlegenn j pund big og j pund smör.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xij, bull iijj.

Kornn thinde ther aff: big vj tr vj skpr, rog j te iijj skpr, haffuer ij tr vj skpr; quegthinde: lam v, griis j, thinde penge ij β [intet, B.], aaffer penge j m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull; men presten oc kierckeuerger aige, att ther er ett bull y *Jandrop*, som Michell Matzsen y bor, skulde vere theris rette degne bull, oc giffuer samme bull till *Jandrop* kierck j pund big, oc thend anden smaa-gifft oc herlighz till Tiiste bøsgord. Men huer gords mand giffuer degenen iij skpr big oc huer buls mand j skpe big tillön. (A.)

1571. Her Peder y *Hundboriig* hauer 2 sognner och 2 prestegaard *Hundboriigh Jandrup* sognir.

Kannd hand till hanns prestegord saae: biigh xvij tøndir, haffuir xx tøndir, engh xxx less.

Kornntiennd: roug vj tøndir	} aff iij herregaard y samme sogenn.
biig vij tøndir	
haffuir viij tøndir	

Queghtiennd: lamb ix, offir xj.

Aff ij gord ibidem: biig x tønndir, giesteri haffuir x tønndir, smör ij pund, skousuin ij. Lanndgiild aff ij gord y Skiolborigh: biig x tøndir, giesteri haur x tøndir, smör ij pund, faar ij. Lanndgiild aff en gord y Siøringh: biigh vj

tøndir, giesterij haur vj tøndir, smör j pund, skousuin j. Aff alle forne gaard: aell xij snes.

Hand beklagir, att hannom fornenis hans tærgrøfft aff lennsmanden af Ørum slott emod hans laughefts liudelsze. Beklagir hand, att enn stuf jord er komen fraa hans prestegard aff Albritt Skiels arffuingh emod hans laughefts lydelsze.

Lanndgiild aff thennd prestegaard y *Jandrup*: biig vj tøndir, haffuir giesterij vj tøndir, smör j pund, skousuin vj, aell vj snes.

Kornntiennd: rug j tønd, biigh xij tøndir, haffuir iij tøndir; quegtiennd: lamb v, offir v m $\frac{1}{2}$.

Degnenn aff skollenn hauer enn degneboell y hundborig sognenn. Hans wisse rentt aff forne boell: biigh ij tøndir, haffuir ij tøndir.

Hanns wisse rentt aff forne bode sognir: biig vj tøndir, lamb vij, peningh viij β . (A.)

1625. Fortegnelse paa Inndkomst Aar 1625 thill gudz ordz thiennere och hanns husis ophold aff *Hundborg* och *Janderup* sogner i Thye.

1) Kand soes thill *Hundborg* præstegaard: byg och vohre rog¹⁾ 16 tr, haffre 30 thønnder, vinter rog aldelis innthett.

2) Kornnthiennde aff begi forne sogner: byg 59 thønnder oc 18 $\frac{1}{2}$ scheppe, haffre 14 tr oc 13 skép. Thinde lam 10, offer ohngeferd 20 daler, thinde penge 3 m $\frac{1}{2}$.

3) Schylde och landgild aff tilliggenndis thiennere: byg 32 thønder, haffre 22 thønder.

Summa summarum paa thinde och schylde korn thilsammen er: byg 91 thønder oc 18 $\frac{1}{2}$ scheppe, haffre 36 thønder oc 13 skpr (20 schip giör j thynde.)

4) Bona mensalia thill forne *Hundborg* præstegaard offuer 400 aar, som mz gamle eyendoms breff er att bewise:

Smör 6 pund, schousvinn 4, löynafaar 2, lynng 6 lille læs, stangaal 18 snese, huer snes beregnit for 6 β ; der aff vdgifuis thill kong. maj. aarligen gesterie penge 3 rigsthaler.

Att ditte er enn visse opschrift paa forne *Hundborg* och *Janderup* sogners indkomst thill præstenn med hans store

¹⁾ o: Vaarrug.

husholding och börn, som holdes thill schole bode i lannd och vdenn land med stor bekostning, ditte vinder ieg mz denne schrifftlig schædel, giffuit denn 27 aprilis aar 1625 vdi Hundborg prestegaard och med min egenn haand schreffuit och wnderschreffuitt.

Christenn Thomeszönn, egenn haandt.

Hundborg prestis indkomst er forkleineritt for 4. aar siden mere ennd offuer 14 thønder kornn orlignen, i ditt att der er gjort aff bøndergaarde herregaarde, och mere der sigis att schall ødis och legis vnder herregaarde mz ditt første.

(A.)

Nörhaa.

1555. Her Morten y *Nörhaae* er cappellan till forne Nörhaae sogn.

Hand giffuer tilckende, at hand haffuer ingen prestegord, oc att ther siider thuø bønder y thend rette prestegord, oc giffue the theris orlege skylde till Vesteruig chloster; sammeledes gor hand till forne klosters bord efter sitt mad oc øll, oc er ther ij mile emellom; men dog haffuer Erick Rud vndt hannom thette efterne aff prestegordens aulff oc sed, tinde oc andett, som her efter stor: big sed. j pund, eng iiij les.

Gorde oc bull, som thinde hannom: gorde xvij, bull j.

Korn thinde ther aff: big viij pund, rog ij orter, haffuer int; queghinde: lam v, kiid j, griis j, thinde penge iij β, aaffer penge v m. ½.

Ther er ingen degnebull; men kierckeuerger sige, att ther er en agger, som skylder iij β till kiercken, oc haffuer en aff Yrops thenere thend att bruge, oc mene sogne mend, att thend skulde haffve verett degnebull; men huer gords mand giffuer degenen iij skpr byg oc huer buls mand ij skpr big, oc intz hand fanger aff thend gamle degne rendte.

(A.)

1577. Her Niels y *Nörhaae* hauer j prestegord¹⁾ oc j sognen.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten i Nörhaa skal have en Præstegaard og nyde al Præsterenten og ingen Afgift deraf give til Vesteruig Kloster. Nörhaa var fra 1825 Annex til Snedsted; men ved Resol. af 8die Sept. 1864 er bestemt, at S. og N. skulle gjenoprettes til to Sognekald.

Kannd hannd saa till hans prestegord: biigh xij tønndir, haffuir vj tønndir, ennggh xxxvj less.

Kornttiennd: biig xx tønndir, haffuir vj tønndir; quegtiennd: lamb vj, offir v $\frac{1}{2}$.

Hand sig beklager, att hand kannd sigh icke wnderholde aff thennd indkomst.

Degneun aff skolenn haffuer ingenn diggneboell. Hanns wisse rentt: biig iij tønndir, lamb iij, pening j m $\frac{1}{2}$.

(A.)

1625. Fortegnelse paa denn aarlige sæd till Nørhaa prestegaardt j Hundborig herritt vdi Thöy, disligiste paa thiende aff samme sogen till presten och hans huszis ophold.

Kand saes aarligen till Nørhaa prestegaardt: biug 12 tr, haffre 6 tr, och er der aldielis ingen rogsæd till samme gaardt.

Er forn^e Nørhaa sogen en liden ringe sogen, huor vdi er aleniste 17 gaarde och en boell, der till med er den aff sandfluct saare forderffuitt, och der offuer haffuer bønderne fangitt affkortning paa skyld och landgielde aff kongl. maytt., som med kloster jordebog och tingsvinde er att beviisze, huor offuer de och giffuer en ringe thiende till presten aff samme sogen, som beløber sig baade paa kierffue och skiepper: rog 4 tr, biug 30 tr, haffre 6 tr; offer till huer høytiid 7 m $\frac{1}{2}$ och vndertiden ringer; thiende lam 8 eller 9, thiende griisze j och vndertiden ingen; thinde pening j m $\frac{1}{2}$.

Haffuer och forn^e sogen till forn veritt forvden sogneprest och kierche tieniste, nogitt nær en gandske aar, att de ingen prest kunde bekomme for den ringe rente, der aff giffuis. Huorfore høyebaarne første och herre koning Frederich den anden sallig och høyelofflig ihukomelsze haffuer naadigste for 46 aar siden vndt och beuulgitt presten der sammestedsze halffparten aff kongl. mai's korn tiende aff samme sogen till sin fattige huszis ophold, och beløber samme tiende szig rog j tønne, biug x tr, haffre 4 tr. Huilckitt voris aller naadigste herre och koning koning Christian den fierde haffuer och saa naadigste beuulgitt presten der samme stedsze och med obne breff confirmeritt.

Nørhaa prestegaarde den 27 aprilis aar 1625.

Att denne fortegnelse er rett och sandt, bekiender jeg Anders Nielszen prest vdi Nørhaa med egen haandt.

(A.)

Rær, Hansted og Vigsø.

1555. Her Pouell Reff y *Reer* haffuer iij sogner *Reer*, *Vixsøe* oc *Handsted*.

Reer prestegords aulff oc sed: big sed j lest, rog sed x tr, haffuer sed j pund. Eng int.

Ther er en herregord Taarop, som hand haffuer sin nøge aff.

Gorde oc bull: gorde xxxiiij, bull v.

Korn thinde: big iij pund j te, rog iij pund j te, haffuer int; quegthinde: lam viij, thinde penge iiij β ij alb, offer penge iiij m $\mathcal{L}$.

En bull y fornø sogen, som skilder j pund korn till bøsgord; om thett kunde kome till degnebull, thii ther er ingen anden degne bull, meden sogne degen giffuer huer mand iij skr big oc ingen gamle degne rente.

Wixsøe sogen. En prestegord y *Vixsøe* skylder aarligen till prestebord: big iij pund end iij tr tinde, smør j pund, egtt, anden indfestning oc sagfald.

Gorde xiiij, bull iiij.

Korn thinde: big iij tr, rog iiij tr, haffuer int; quegthinde: lam iij, thinde penge v β j alb, offer penge ij m $\mathcal{L}$.

Ther er ingen degnebull, meden degenen fanger af huer mand ij skr big oc ingen anden gamle degne rente.

Sand haffuer forderuet thende sogen møgett.

Wixsøe maate leges øde oc folckene gange till Ree sogen.

Handsted sogen. End en prestegord y *Handsted*, skylder aarlegen: big j lest oc iiij tr tinde, giesteri xij tr haffuer, egtt, anden indfestninge oc stedsmaall, skousuen j.

Sand haffuer forderuet marckenu.

Gorde xix, bull ij.

Korn thinde: big iij tr, rog j te, haffuer j pund; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge x β ij alb, offer penge ij m $\mathcal{L}$.

Ther er ingen degne bull, men huer mand giffuer ij skpr byg oc ingen anden degne rente. (A.)

1571. Her Kield y *Reer* iij sogner, *Reer*, *Hanstedt* och *Vixsø*, boende y *Reer* och kand saa: rug x tr, byg ix tr, haffre vj tr, eng o. Aff itt stöcke iord byg ij tr.

Korn tyende: rug viij tr, byg xij tr, haffre iiij tr; quegtyende: lam vj, offer ij m $\mathcal{L}$.

Handstedt soghen. Landgylde aff prestegorden: byg xij tr, schoffsuyn j, giesteri xij tr.

Korntyende: rug ij tr, byg vj tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iiij, offer xxiiij β .

Wixøø soghen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, schoffsuyn j, smör j pund, giesteri byg ij tr.

Korntyende: rug vj tr, byg ij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iiij, offer xxiiij β .

Diegnen y thiiße ij sogner ingen diegne boell. Hans renthe: byg vj tr, lam vij.

Kield Andersen med egen hand.

(A.)

1625. Prestens gaards sed och indkomst paa Hanstholm.

Hanstid sogin. En fiskerlod, en lille anexe thil Rher sogen.

Marckin grulig forderffuit aff sand, skyld och landgiel aff øffrighedin stor part affslagit.

Prestgaardin møgid ød aff sand; ott tr byg affslagin. Die andir skylde, som holdin er, och al korn thiend aff den sogin er byg xij tr, nar grødin er god, och fisk, nar fiske rin er god, for x daler. Quegthiend: vj lamb, ij m $\frac{1}{2}$ 4 β .

Rheer sogin. Al den nørside aff sognin forderffuit aff sand, skyld møgit affslagin aff øffrighedin. Rheer sogin marck en sand marck, ingen kand saa mere byg, end hand kand giød thill.

Nar presten kand lade giød thil sex tr byg, kand hand effthir thuenne aars giød saa x tr vinthir rog; men i aar icke vdin v tr, saa sant help meg gud. Haffuere saad i aar iiij tr, och mange aar kand icke lade saa en skip. Slet ingen engebiering thil prestgaardin; der for lider prestin tit fore thrang.

En lille huss, skylder j te korn, som plogmandin thil prestegaard stedz haffuer hagd for arbe den.

Thiende aff sognit, nar mand die kand bekomme, kand vere xxvii tr; quegthiend i aar six lamb, ij m $\frac{1}{2}$, vnderthi din anderledis, som aaring er thill.

Vixø sogen. Prestgaardins skyldte och alle sognins thiende kand beløb sig en lest korn, som ieg aldrig alt kand bekomme; quegthiend j lam, ij m $\frac{1}{2}$ i aar.

Holdis her en capellan och medthienir aff prestin i Rher

thill kost, lön och føring, som er en hill bekostningh aff denne kald.

Ditte att vere myn gaards seed aarlegin och myn indkomst aff disse sognir bekiendir ieg Niels Pedirsøn egin hand. May 9 anno 1625.

Vi efftherschreffne Jens Tusøn i Febbersted, Oluff Jensøn i Hestkier, Chrestin Nielsøn i Østir rer, Chrestin Jensøn i Vestir rer, Chrestin Seurensøn ibidem, Niels Chrestinsøn y Østir reer, Seuren Christensøn Vestir rer och Eski Jensøn smed kiendis med ditte vort obne breff, att den dannemand her Niels Pedersøn i Rher, vorris sogne prest, Søndagen then 1 maij vor begerindis vorris och sognemendz vindisbyrd om den ledlighed och formoffue, thennom vitterlig kund verre, hand aff syn gaards affuil och brug disligist aff di tre sogners thiende och rente aarligin kunde haffue holdin och ligge seg thill beste med korn att selle och lig i pending eller slig forrad, da vinde di dannemend, alle som hagde bouid och holt huss der i xx aar och di andre ringer, att den dannemand Her Niels Pedersøn aff syn gaards affuel oc sognerens thiende haffuer holt syn huss effthir den ledlighed, det kund thaale, och gerne ville suare oc giör huer mand skel och ret; dog i xx aar er dit dennom vittirligt, han icke haffuer sold eller sælle kunde en hallest korn aff all syn affuel och tilliggindis indkom, vden hand gen skul kiøbe, och nu disse siste forgangin aaring er hans rog sed, som er hans høist affuel, slet bort gaain, att hand aff fremid stedir motte hinte oc vdi dyrdom kiøbe syn sed rog och er enda i thuenne aar saa forringit, att hand en aar effther x tr sed afflit icke vdin six tr rog och andin aar kiøpt igen och sod x tr och afflitt icke vdin halfemte tr, saa hand aff slig rog grødins nøghed motte kiøbe rog, byg, malt, foring for mange pending och vdgiffuen di fornemste boskab och godz, hand hagde i syn huss; oc som hand hagde syn nerring med karll oc bod thill fiskeri aff hauled, saa haffuer gudz storm slagitt hans haffskib synder paa stranden, att hans fiskeri er slet øde, och som hand er en gamil mand paa halfirsinsthui aar och hagde nu mest help hehoff i syn alderdom, haffuer gud almectige i dinne skrøbelighed och sprinckelsyge, som grasserer her i vorris egin, vid den timelig død thill syn euig rige henkallidde alle hans börn, som hagde nu den alder, di kunde hagde

opstød och thiønt hannom thill gode, om dit ellers hagde verrit gudz gode vilie. Att alt ditte, som nu er omrørd, er saa i gudz euige sandhed, bekiendir vi med vorris signethir her vndertryct. Actum anno die et loco ut supra.

(8 Segl.)

Jeg Seuren Chrestinsøn paa Bergen bekiendir med ditte mit obne breff, att aar 1624 haffuer ieg førd hederlig mand her Niels Pedersøn myn sogneprest en lest byg af ditt korn, hand den aar aff stor fornødhid kiøpte aff myn kierre hosbund velbyrdig fru Karen Gyldenstern till Torop thill hans husholdings behoff; ditt bekiendir ieg med myn signet her vndertryct. Actum Reer then 6 Majj anno 1625.

(L. S.)

(A.)

Nors og Tved.

1555. Her Jackop y Naars haffuer *Naars* oc *Tued*.

Naars prestegords aulff oc sed: big j lest, rog sed j te, haffuer sed xx tr, eng xxxj les.

Becklager thende prest, att the mend y Skinderop haffue en lest kornn sed fraa forn^e prestegord, sameledes ij agger, som vor eng, som the oc saa bruge till Skinderop.

Gorde lij, bull vj.

Korn thinde: big xx tr, rog iij tr, haffuer xj tr; quegthinde: lam xj, griis j, thinde penge j m[℥], offer penge iij m[℥].

En gord y Hendenge, som Grauers Mickelsen y bor, skylder orlegenn till prestebord: big iijj pund, smør j pund, skousuin j, giesteri xij taarsk oc skader, egtt, anden stedsmaall oc sagfald; end en bull, som Chren Sørensen y bor, skylder til prestebord: big j pund oc alle herligheden ther aff falder.

Ther er ingen degne bull; men hand haffuer aff huer mand iij skr big aff huer gord mand.

Tuedtz sogenn. En prestegord y *Thued*, som Chren Lauresen y bor, skylder aarlegen: big viij tr, skousuen j, giesteri j m[℥], egt, anden stedsmaall oc sagfald.

Gorde xxxvj, bull iijj.

Korn thinde: big vij tr, rog vij tr, haffuer iij tr; quegthinde: lam iij, thinde penge j m[℥], offer penge ij m[℥].

Ther er ingen degnebull vthen en bull, giffuer j pund byg till Tiisted skole; men degen haffuer iij skpr big aff

huer gords mand oc ij skpr aff huer buls mand oc j skpe big aff huer gords(!) mand oc ingen gammell degne rendther.

(A.)

1571. Her Hans y Norss ij sogner, *Norss* och *Tueds* Soghner, boendes y Norss, och kand saa till syn prestegordt: rug ij tr, byg xx tr, haffre xxiiij tr, eng xx les.

Landgylde aff en gordt och et boell: byg x tr, schoffsuyn j, smör j pund.

Korntyende (k. p.): rug ..., byg ..., haffre ..¹⁾; quegthyende: lam x, offer v m.⁴.

Diegnen gaar till skole y Tystedt, halfuer ingen diegne boell. Hans rentte: byg vij tr, lam v.

Tueds Soghen. Landgylde aff prestegorden: byg iiij tr., schoffsuyn j, giesteri xxiiij β .

Korntyende (k. p.): ¹⁾; quegtyende: lam v.

Diegnen ingen diegne boell, gaar till skole y Tystedt; hans renthe: byg v tr, lam ij.

Beklagher, at begge sogner er møgit forderffuit aff sand, at hans renthe er des ringere.

Hans Jacobsön, met egne hand.

(A.)

1625. *Nors* och *Tveds* sogners indkomst.

Kornthienden: roug 12 thønder, byg 2 lester; quegthiende: 8 lam och 8 β .

Skylldkorn: byg 18 thønder, anden herlighed deraff gaar thill slottet.

Sæden thill hoidpræstegaarden med byg och haffre, hellers ingen anden slags korn, er: byg 16 thønder, hafre 18 thønder.

Endog dett icke kand benechtis sognerne med all leilighed att haffue verett bedre; men nu daglige forverris och ødis vdaff sandflugt, som bode kronens och adelens thienere med skyllen derfor qvitteris. Och er der forvden for mig, som forgangen aar nyligea kom thill samme kalld, en saare thung willkor med en alldelis øde præstegard, paa huillcken icke var funden it huus, mand kunde hole sig vdi heller bliffue staendis.

Dette att vere rictige fortegnellse paa sognernis indkomst och leilighed, bekjender jeg sognepræst nest ibd. Jens Pedersönn mppa.

(A.)

¹⁾ Störrelsen er ikke anført.

Østervandet og Vestervandet.

1555. Her Peder y Aggerholm haffuer ij sogner *Østeruandet* oc *Vesteruandet*.

Vesteruandets prestegords aulff oc sed: big sed iiij pund, rog sed ij pund, haffuer ij pund, eng vj.

Møller vj, ther for hand int aff, gorde xxij bull vj. Sand haffuer møgett forderuet marcken.

Korn thinde: big iij pd viij skpr, rog ij tr, haffuer iij tr; queg thinde: lam vj, thinde penge 8 alb, offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er Nybøll, en herregord, som presten haffuer j pd big oc j pd rog.

Ther er degnebull, men thet er ød aff sand, hand haffuer aff huer sogne mand iij skpr byg oc ingen anden degne rente,

Aff *Østeruandett*. En prestegord y *Østeruandett* skylder aarligen: big ij pd, end iiij pd for egtt, anden oc alle andre tinde, giesteri iiij heste, oc j pund till kiercken.

End en iord, som skylder hannom aarligen big j pund; oc er thz theris rette degne boell.

Gorde xx, bull j.

Korn thinde: big vij tr iiij, skpr, rog iij tr, haffuer jx tr, quegthinde: lam vj, thinde penge j m $\frac{1}{2}$, offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Att kon. mat. vilde vnde thende prest nogitt aff sin naades thinde thill sin cappellans vndholdnenge; thii hand er en gamle mand, oc at samme tende maatte hannom sin liffus tiid forlenis.

Ther er ingen degnebull en som forskruit stor, at presten haffuer deris degne bull, oc giffuer sogne mend degenen iiij skpr. byg oc ingen anden degne rendte. (A.)

1571. Her Mouritz y *Østeruandit* och *Westherwandit*, boendis y *Westeruanditz* soghen, oc kand saa: rug ij tr, byg v tr, haffre iiij tr., eng iij les. Beklagher, at hans gørd och gordz auffuell er saa gott som altsammen forderffuith aff sand.

Korntyende: rug ij tr, byg ix tr, haffre iiij tr; quegtyende: lam x, offir iij m $\frac{1}{2}$.

Dieggen gaar till skole y Tistedt; aff diegne boels iordt: byg ij tr; hans renthe: byg v tr, lam v.

Østervandeth. Landgylde aff prestegorden: byg v tr, schoffsuyn j, giesterij haffre iiij tr. Beklagher, att han haffuer icke wdi wdmарcken som y indmarcken.

Korntyende: rug iij tr, byg xij tr, haffre vj tr; quegtyende: lam viij, offer ij m $\frac{1}{2}$.

Diegner ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiij tr, lam iiij. Mouritz Chrestensøn egne haandt. (A.)

1625. Register paa all den tiende oc anden indkom, som Chresten Mouritzsøn y Agerholm haffuer aff bege hans sogner *Vesterwandet* oc *Østervanuet*, oc paa huad sæd hand kand saae til Agerholms prestegaard.

Tiende: biug x tr j skjp, rog iij tr, haffre iiij tr.

Derforuden haffuer jeg en øde prestegaard vdi *Østerwandet*, som er annex sogen, aff huilcken gaards eygendom, som tienlig er at bruge, jeg fanger til skylde oc tiende iij tr biug oc ij tr haffre. Noch haffuer jeg viij smaa skipp biug til skylde aff en liden boel, som er nesten aff sand forderffuit.

Queg tiende: lam x, vnder tiden en eller to fleere, tiend peng j slette daler, vnder tiden noget mehre, effter som tienden falder.

Kand jeg icke saae til Agerholm prestegaard aarlig offuer x tr rog oc biug, vden det kand skee vnder tiden, at jeg kand saae j te rog vdi noget saand jord vden giøe. Haffuer kand jeg icke saae vden v eller vj tr aarligen; thi dersom huer vdmærcks ager war saaedt, saa kand dit neppelig tilhobe beløbe sig xij tr saae; men jeg haffuer en part behoff til at tyre paa; al se jord haffuer jeg slett intet aff, saa bode gaarden oc sognen ere gandske ringe, oc der ligger en alfar wey igennem min gaard fra haffuet og westerstrand oc til dit igen tilbage, oc sider med en stoer giæld och 8 börn; haffuer jeg icke illingsbieringh vden nogle onde brende törfue; huad andet behoff giøris, er paa pungen.

Chresten Mouritzsen Agerholm. (A.)

Millerslev og Kaastrup.

1555. Her Chrestern y *Hellersløff* er cappellan till *Hellersløff* oc *Kaastrop* aff Mariager chloster.

Hellersløff prestegords ault oc sed: big v tr, rog int, haffuer iiij pund, eng vij les.

Gorde oc bull: gorde lx, bull viij.

Korn thinde: big xj tr, rog v skpr, haffuer ij pd j te; quegthinde: lam xv, griis j, thinde penge x /s ij alb, offer penge iiij m^l. Aff thend rendte gifuer hand till Mariager xvij tr big.¹⁾ Ther er mange stackarle vti, som icke formaa j aar saa.

¹⁾ Denne Afgift er eftergivet ved Klemmebrevet.

Ther er en degnebull, som degnen haffuer y brug, skyder j te big, oc haffuer hand aff huer mand iij skpr gord mend oc aff bulls mend j skp oc ingen gammel degne rendte.

Aff *Kaastrop* sogen Gorde xiiij, bull ij.

Korn thinde: big v tr vj skpr, rog int, haffer j pund, quegthinde: lam ij, griis ingen, thinde penge j m $\frac{1}{2}$, offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, ey er ther helder nogen iord, som kand ther tell leges; men degen haffuer aff huermand iij skpr big aff gords mend oc iij aff bulsmend. (A.)

1571. Her Niels y *Hyllersleff* ij sogner *Hyllersleff* och *Kaastrop*, boendes y *Hyllersleff*, och kand saa: rug o, byg x tr, haffre xvj tr, eng vj less.

Korntyende: byg lx tr; quegtyende: lam xiiij, penninghe xij β , offer v m $\frac{1}{2}$.

Diegnen ingen diegne boell, men sidder vdi itt boell och giftuer ij tr byg der aff till Mariagger kloster. Hans renthe: byg x tr, lam vij, penninghe vj β .

Kaastrop sogen haffuer ingen prestegordt.

Korntyende: byg xij tr; quegtyende: lam ij, penningh ij β , offer xxiiij β .

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, lam j.

Niels Hanszen med egen hand. (A.)

1625. Prestens rentte och indkomst, sæd och afflingh till *Hellersleff* och *Kaastrop* soghner.

Byghthiende kand beløbe sig hen ved en hall fierde lest; men soghne folck er saa forarmit aff jordens ringhe grøde, at presthen kand ditt icke bekomme. Inghen roffue heller haffre thiende. Qweghthiende er ringhe, 6 lamme, wnderthiden ringer. Inghen smörthiende.

Inghen thiener, icke den ringist gaedhuss, inghen præstgd i annexen. Mariagers closter, som haffuer jus patronatus till forne soghner, tagher sig den herlighed till.

Hellersleff prestegaar er ringhe paa aufflingh, kand saes 10 thønner byg, 16 tønner haffuer j wdmarch, høe auffling fire helle fem les, inghen vddreff till quegh och fæmon, ingen fischeri, ringhe törffs bieringh, vden huad paa andre stedir schyllis och med besuerlighed samlis, kand jeg icke

auffe saa møgit, jeg min huss ved mact kand helle; der forgangher en stor part hen tiill gavsens brugh tiill husse arme i soghen och wden soghen i Jesu naffuen, och møgit besueringh aff wejvanderndis folck, epther som jegh boffuer paa en alfarvej. Dend 5 maij 1625.

Olluff Nielssen, eghen haand. (A.)

Sennels.

1555. Her lens y *Sels* haffuer icke vthen thend enne sogen.

Sels prestegords aulff oc sed: big sed viij tr, rog sed iij tr, haffuer sed xiiij tr, enng vj les.

Becklager thende prest, att en bunde Pouell Pouelsen viid nauffn haffuer tagett en iord, som kalles lede eng, som legger y huo m $\frac{1}{2}$, ther fraa, som falder en pund sed y.

Gorde oc bull: gorde xlvj, bull v. [Wd aff tiisse forne xlvj gorde er ther tagenn fra x gorde oc laffd indtiill Wlderup gord, oc glffuer prestenn ingenn tinde, oc icke helder fangher tinde aff Wlderup gord; att kon. maj. ther for wilde betencke hanom mett nogitt aff hans nades tinde kuornn, epther thii att hand icke haffuer wdenn thend ene sogen. D.¹)]

Korn thinde: big viij pund, rog iij tr, haffuer xij tr; quegthinde: lam x, griis j, thinde penge j m $\frac{1}{2}$, offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ett degneboll, som degenen y boer, oc giffuer huer mand hannom iij skpr byg, oc ey hand haffuer aff thend anden gamle degne rente.

Ther er Willerop gord y forne sogen, som hand klager, att hand for int tinde ell andett. (A.)

1571. Her Jens y *Selns* en soghen; kand saa till syn prestegordt: rug iiij tr, byg x tr, haffre xvj tr, eng vj les.

Korntyende met haltidelen aff kongens part²): rug x tr, byg xxx tr, haffre xiiij tr; quegtyende: lam ix, penninghe xi β , offer v m $\frac{1}{2}$.

Dieggen haffuer diegne boell och kand saa: rug j te,

¹) Klemmebrevet tillægger Præsten Halvparten af Kronens Part af Tinden af Sennels Sogn.

²) Tillagt Sognet ved Klemmebrevet.

byg j te, haffre iiij tr, eng j less. Diegnens renthe y Sels
soghen: byg xiiij tr, lam iiij, peninghe v β . (A.)

1625. Hvad præstens rente och rettighed mz thiende
sæd och affing aff Sels sogn och till præstegaardens er an-
langendis.

Først skall dett en huer vitterligt være, att Sels sogn
er en eniste sogn, vdi huilcken fattige och forarmide folck
boendis ere, huilcke en stor part deris aarlige tiende mz an-
den rettighz, som præsten der sammesteds mz rette aff arilds
tiid tilhør och bør, icke formaa att vdgifue, som met tings-
vinder er att bewiise aarligen. Och endog præsten till forne
Sels kircke nadigst er vndt och forlenit halffue parten aff
kong. mayts thiende aff forne Sels sogn, saa kand ditt dog
icke tilsammens mere beløbe end hen ved tre smaa lester
biug for alle slags kornthiende.

I lige made er prestegaarden passelig mz affuell och
kornsæd, kand saais: biug otte thønder, roug fire tønder,
haffre tolfv thønder, en gandsche ringe høe affuell nemlig
femb læs høe. Ingen græszgang eller uddrøfft, liden eller
ingen tørregrøfft, vden huad mz stor wmage och bekaastning
schall att spories.

Aff qvegthiende till presten kand vnderthiden falde lam
4, flere och ferre effter aarsens leylighz. Ilige made pennig
hen vid 2 m $\frac{1}{2}$ mere och mindre.

Haffuer presten alldelis ingen tienere, som enthen gifue
skylde eller landgield.

Ditte forschreffne er en visse opschrift och fortegnelsze
paa huis Gud allmechtigste och min allernadighste høye øff-
righz mig till min huses nødtørfft och ophold saa och min
fattige börns skolegang nadigist vndt och forlænit haffuer,
huilchit ieg till vitterlighz haffuer mz egen haand for och
vnderschreffuitt. Aff Hillersleff kirche den 9 may aar 1625.

Peder Christenszön Guds ords tiener till Sels kiercke.

Egenn haand.

(A.)

Hundstrup, Østerild og Hjardemaal.¹⁾

1555. Her Ytfuer y *Hundstrop* haffuer ij sogner *Hund-
strop* oc *Østeryld*.

¹⁾ Blev 1821 Annex til Hundstrup og Østerild.

Hundstrop prestegords aulff oc sed: big sed j lest, rog sed iij pd, haffre sed jx tr, eng xl.

Ther er en agger tagne fraa thende prestegord, som falder xij skpr big sed y, oc haffuer fru Susanne til Nøbbell samme agger.

Gorde xxviiij, bull iiij.

Korn thinde: big xiiij tr, rog iiij tr, haffuer ij pund; quegthinde: lam ij, griis j, thindepenge j m $\frac{1}{2}$, offerpenge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, men ther er ij smaa agger, som skylder j te big till *Hundstrop* kiercke, oc haffuer degenen iij skpr big aff huer mand.

Østerild sogenn. En prestegord y forne *Østerild* skylder aarlegen till prestebord: big v tr bode tinde oc landgilde oc alle anden herlighz.

Gorde xxxviiij, bull iiij.

Korn thinde: big j lest v pund, rog x tr, haffer ij pund; quegthinde: lam vj, thinde penge x $\frac{1}{3}$ ij alb, offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, meden huer mand giffuer degenen iij skpr big oc husmend j skpe big.

Ther er nogle bull y thende sogen, som giffuer skyldte till *Hundstrop*, som kand legges till degnebull. (A.)

Her mickell y *Hjermaall*.

Hjermaall gords aulff oc sed: big iiij pund, rog sed iiij pund, haffuer j pund j te, eng l les.

Hand beklager, att Gabriell Gildensterns thenere haffuer v stoeke agger iord till *Hundstrop* bye att bruge fraa hans rette prestegord. End beklager hand, att ther er xij fauen engj, er oc saa tagne fraa forne prestegord, oc skyffthe alle granderne samme eng emellom thenom. End haffuer Gabriell Gildenstern ett gadhus, som skylder j pund byg, ther fraa prestegorden.

Gorde lj, bull iiij.

Kornthinde: big viij tr, rog v tr, haffuer iiij tr; quegthinde: lam viij, griis ij, thinde penge x $\frac{1}{3}$ ij alb, offer penge iiij m $\frac{1}{2}$.

En gord y Tued, som Niels Klemensen y bor, skylder aarlegen tell prestebordet: big iij tr, smör j pund, egt, anden stedsmaall oc sagtald. End ett bull y Kaase, som Marine Maltisdatter y bor, skylder big j pund.

Ther er ingen degne bull, meden gords mend giffue degenen iij skpr big oc ingen gamle degne renther.

Ther er en bull, som skylder till Hiermaall kiercke iij tr byg, oc Niels Skell haffuer thend anden herlighz till Tiisted bøsgord. (A.)

1571. Her Iffuer y *Hundstrup* ij sogner *Hundstrup* och *Østerildt*, boendes y *Hunstrup*, och kand saa: rug vj tr, byg xij tr, haffre vj tr, eng xxiiij less. Beklager, hans ildings biering er hanom forhindrit aff Eyler Lycke och *Klastrup Grandrup*.

Korntyende: rug x tr, byg xxx tr, haffre x tr; quegtyende: lam v, penninghe xij β, offer 7 m $\frac{1}{2}$.

Diegnen gaar till skole y *Tystedt*, haffuer inghen diegne boell, hans renthe er: byg v tr, lam ij, peninghe vj β, aff *Hoxør* xxiiij β, smør xxj marck.

Østerildt. Landgilde aff prestegorden: byg iij tr.

Korntyende: rug viij tr, byg xxij tr, haffre xij tr; quegtyende: lam v, peninghe xij β, offer vj m $\frac{1}{2}$.

Diegnen er indregnit y then anden soghen tilforn.

Iffuer *Jespersszen* bekiender mz egne handt. (A.)

Her Mons y *Hiermaall* en soghen.

Kand saa: rug vj tr, byg vj tr, haffre vj tr, eng xxx less. Beklagher, att hans gord er forderffuitt aff sand met eyedomen. Aff ij boell: byg v tr, smør j pund.

Korntyende: rug x tr, byg xvij tr, haffre viij tr; quegtyende: lam xiiij, offer vj m $\frac{1}{2}$.

Diegnen gaar till skole y *Tystedt*, haffuer inghen diegne boell; hans renthe: byg v tr, smør ij pund, lam vij.

Mogens Christenszen mitth egen hand. (A.)

1625. Sæd oc tiende aff *Honstrup* oc *Østerild* sogner.

Min kornsæd kand were efter jordens leilighz vnder-tiden mere, vndertiden mindre. Biug 16 tønder, rou 6 tøn-der, hafre 8 eller 9 tønder vdi bygland, thi jeg haffuer in-tit vdmарcks jord til hafre.

Korntiende aff *Honstrup* sogn: b. 24 tønder, r. 6 tøn-der, h. 9 tønder, aff *Østerild* sogn: b. 25 tønder, r. 10 tønder, h. 10 tønder.

Jeg haffuer icke fangit nær saa megit i disse forgangen aar; thi bønderne ere forarmet, baade for jordens misvext i

nogle aar, oc for den skøne helt fiskind, der vaar i den anden sogn, som nu er aldelis borte. Her hos oc saa ere nogle gaarde slett øde aff sandfluct, oc nogle haffuer fangit drabelig skade der aff, huorfor oc saa kong. Matt. saa oc nogle aff adelen haffuer slagit aff paa deris skyld og landgield, som er met tingsvinder att beuise. Her for vden ere mange saa fattige, de haffue icke korn att saa i deris jord, saa fanger jeg icke heller tiende.

Smørtiende aff *Østerild* sogn 3 Ø; thi Klittgaarde, som tiender smør for korn, ere moxen øde aff sandfluct. Quægtiende aff beggi sogner: lam 6 eller 7, penge 4 eller 5 slette m $\frac{1}{2}$. Eng 16 smaa læs.

Annex præstegaard er ickun it boell, skylder byg 2 tøn-der, oc haffuer jeg intit fangit deraff huercken skyld eller tiende nu paa tredie aar; thi bonden er forarmet oc hnsene nederfaldne. Offer 10 daller.

Jeg haffuer 5 smaa börn, oc huis jeg haffuer baade sæd oc tiende, hører dennom halffparten till i dette aar; thi deris moder er død, oc jeg sidder en fattig enckemand, forhaabendis wiszelig, att mine smaa møderløs börn icke tager skade paa deris ringe arffuelaad for denne sag skyld.

Jeg sidder her paa allfare wey oc offuerløbis huer stunde om dagen aff fattige folch, som her waar nu for paaske paa en tid i min gaard mere end iij hunder stackarle.

Er jeg derfor paa det allerwnderdannigst aff de gode herrer, som her till er forordnet, begerindis, di wille denne min ringe leilighz ansee oc betracte.

Jens Nielszen præst i Hønstrup oc Østeriild sogner
paa Østholm mppa. (A.)

Hiaremon Soegen. Till gaffns kand jeg icke saa offuer iij tøndt rog oc v tøndt byg oc iij tønd haffre, oc somme aar j tønde eller ij tønde ringer; thi agerlanden er aff sandfluct megit miere end halffue partia øde oc saa forderffuit, att den kand aldrig foruinde den skade.

I mange aar, naar jeg haffuer aftorsket kuorntienden, haffuer jeg icke fanget miere endt viij eller jx tøn-der rog, xiiij eller xv tøn-der byg oc iij eller iij tøn-der haffuer. Thi sognemendenes agerlandt medt fuorte oc felet er nesten den tredie part aff sandfluct forderffuit, oc aarligen forødis io miere oc miere, saa kongllg maiestet haffuer wid gode mend ladet aff krone tienernis afgiff, som billigt var, aff-

sla. Deszligist haffuer oc nogle frome adel aff same orsagh giort bilig affkortning mz dieris tienere &.

For alle slags quegtiende viij eller jx lam.

Haffuer jeg tuinde bolige, som skyller v tønder byg oc j pund smör, huilcket jeg dog icke kand bekomme aff dennom, men maa aarlige omdrage med dennom, om de skall were wid mact.

Prestegorden, som aff sandtfluct engang tilforn oc nu y myn tiidt er nedertrengt oc forderffuit, haffuer jeg paa agerjorden igjen oc aff ny ladet opbyge, hvor offuer jeg y myn høeste alderdom med mine smaa börn er kommen y stor borg oc gioldt, saa hielpe mig den naadige gudt. Amen.

Jeg haffuer ofte willet for denne sandskade supliceret kongelig maiestet, men det er mig sagt, att hans maiestet wilde der med icke were bemødet, huorfor jeg oc icke¹⁾ heller torde fordriste mig tillet, wden der war nogen god mand, der wilde for mig intercedere den gode herre vden fortørnelse.

Seffren Nielszön. (A.)

Sønderhaa og Hørsted (og Snedsted¹⁾).

1555. Her Niels y *Sønderhaa* haffuer *Sønderhaae*, *Snested* oc *Hørsted* sogner, oc haffuer hand ther till en cappellann.

Sønderhaa prestegords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed iij pund, haffuer sed j lest, eng xxx les. Hand siger, att Erick Løcke haffuer førdt en trette paa thende gords egendom, saa att gorden fanger en stor skade, ther som elers sag for fremgang²⁾).

Gorde oc bull som thinde: gorde xxv, bull vj.

Korn thinde ther aff: big xvij tr, rog x skpr, haffuer iij tr; quegthinde: lam iiij, griis j, thinde penge v β j alb, aaffer penge iij m³⁾.

Hand haffuer en gord y Jestrop⁴⁾), som P. Klemendsen y bor, skylder orligen: big iij pund, skousuen j, giesterij

¹⁾ Snedsted blev 1622 adskilt fra Sønderhaa og Hørsted og var et selvstændigt Præstekald, der 1825 fik Nørhaa til Annex; men ved Resol. af 3die Septbr. 1864 er det bestemt, at S. og N. skulle gjenoprettes til to Sognekalde.

²⁾ Et Gavebrev paa Sønderhaa Præstegaard af 1389 er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 332.

³⁾ Et Tingsvidne om Mensalgods til Sønderhaa Præstegaard er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 532.

xxx β , aall iij snes, egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff. End en gord sammested, som Klemend Huid y bor, skylder orlegenn: big iij tr, skousuin j, giesterij j te haffuer, aall iij snes, egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en bull y Sønderhaa, som Anders Nielsen y bor, skylder orligen: big ij pund, skousuin j, giesterij xij β , aall iij snes, egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end haffuer hand iiij gadhus oc haffuer hand aff huer gadhus iiij dags gierninge; end en gord y Sønderhaa, som Iens Storm(?) y bor, som skylder orlegen till prestebord: big ij pund, skousuin j, giesterij xij β , aall iij snes, egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff; end en bull, som sogne mend sige att were theris rette degne bull, oc skylder orlegen till prestebordett: big j pund, giesterij vj β , egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Ther er ingen degne bull, men huer sogne mand giffuer degenen iiij alb, oc inthett hand fange aff thend gamle degne rendtte.

Aff *Hørsted* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Hørsted*, som skylder hannom orlegen till landgild: big iij pund, skousuin j, giesterij xvij β , aall iij snes, egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull som thinde: gorde ix, bull j.

Korn thinde: big iij pd, rog int, haffuer iij tr iiij skpr; quegthinde: lam j, griis j, thinde penge iij β , aaffer penge j m $\frac{1}{2}$ [griis ingen, offerpenge iiij β . B.].

Ther er ingen degnebull, men huer sogne mand giffuer degenen ij skpr big till lönn om aar, oc inthett hand fanger aff thend gamle degne rente.

Aff *Snested* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Sneste*, som orlegen skylder tell prestebord: big j lest, smör j pund, skousuin j, giesteri xij tr haffer thager Hermand Skell, aall iij snes, egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

End en gadhus, som hand haffuer iiij dages arbeyde aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xlij, bull vij.

Korn thinde ther aff: big xj pund, rog v skpr, haffuer vj tr; quegthinde: lam viij, griis iij, thinde penge xiiij alb, offer penge iiij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull, men kiercken haffuer gaatt gudtz, bode gorde oc bull, oc huer gords mand giffuer de-

genen ij skpr big, oc husmend giffuer hannom ij alb till
sinn aars lönn. (A.)

1571. Her Chrestenn y *Sønnderhaa* haur iij sognir
och iij prestegord *Sønnderhaa*, *Snested*, *Hørsted* sognir.

Kannd hannd saa tiill thennd prestegord y *Sønnderhaa*:
roug vj tønndir, biigh xvj tønndir, haffuir xvj tønndir.

Kornnethinde: rug ij tønndir, biig xvij tøndir, haffuir
xij tøndir; quegtiennd: lamb v, offir vj m $\frac{1}{2}$.

Aff ij gorde och boele y samme sogn: biig xjx tøndir,
skousuiin iij, smör j pund, pening iiij m $\frac{1}{2}$ j β .

Landngiild aff thennd gaard y *Hørsted* sognen: biig vj
tøndir, skousuiin j.

Korntiend: rug ij tønndir, biig jx tønndir, haffuir iiij
tønndir; quegtiennd: lamb iij, offir ij m $\frac{1}{2}$ iiij β .

Landngiild aff thennd gord y *Snested* sognen: biig xij
tøndir, skousuin j, smör j pund.

Korntiennd: rug ij tøndir, biigh xxxij tønndir, haffuir
x tønndir; quegtiennd: lamb viij, offir viij m $\frac{1}{2}$.

Degnenn aff forne sogner gaar tiill skole. Aff *Søn-*
derhaa er hans rentt: big ij tønndir, peningh iiij m $\frac{1}{2}$, lamb ij,
aff *Hørsted*: biig ij skipp j tønd, lamb ij, peningh viij β ,
aff *Snested*: biig v tønndir, pening v β j alb, lamb iiij. (A.)

1625. Her Niels i *Sønderhaa* haffver tho kierker *Søn-*
derhaa och *Hørsted*.

Thil *Sønderhaa* prestegaard kand saes wdi: wdi indmarck
heller alsæ jord, der som det bliff wed mact holden met
gyøe: rug vj tr, byg xvj tr; wdi noget wnt wdmарcks jord,
aff huilcket wndertiden kand neppelig affis en læs effter
huer tønde sæ, kand saes haffre xij tr. Engene er nesten
halffparten forderffved och heden skored aff *Nørhaa* søe,
som er opstempt aff saend løb, kand nu affis hyøe xvij les.

Tienere thil *Sønderhaa* prestekald er gaarde och bolle
v. Laurist Pedersen i Jesterup giffuer byg skylde vj tr, j
skovsvin, ij m $\frac{1}{2}$ thil giesteri, 3 snees aall, en nød at føde;
Severen Anderszen ibid giffuer byg skylde iij tr, j skovsvin,
j te havre thil gesteri, 3 snees aall, j fønød; aff Bardael i
Sønderhaa giffvis bygskylde iiij tr, j skovsvin, xij β thil gie-
steri, 3 snees aall, j fønød; aff Kieldgaard i *Sønderhaa* giff-
vis byg skyld iiij tr, j skovsvin, j m $\frac{1}{2}$ thil giesteri; aff

degneboel giffvis byg thil skylde ij tr, giesteri 8 β . Disze forne 5 gaarde och bolle giöre ect och arbeit thil Sønderhaa prestegaard. Oc her forwden i Sønderhaa sogen 4 gaadhusze thil Sønderhaa pretekald, som giffver ingen skylde heller tiend, men allene giöre vndertiden arbeyde thil prestegaarden.

Kuornetiende thil prestens anpart aff Sønderhaa sogen er: byg j lest, rug iij tr, haver inthet; qvegtiende: lam 5, pending ij m $\frac{1}{2}$, vndertiden miere vndertiden mindre, offer 5 daller j m $\frac{1}{2}$ slett pending.

Hørsted sogen. Aff prestegaarden giffvis byg thil skylde 6 tr, j skovsvin, giesteri xvij β , 3 snees aall, j fønød, æct och arbeit.

Kuornetiende: byg j lest, rug j te; quegtiende: lam 2, pending 8 β och vndertiden miere vndertiden mindre, som opfødnig er, offer 9 m $\frac{1}{2}$ slette pending.

Er ther i Hørsted tho gaade husze thil præste kaldet, giffver ingen skyldte helder tiende, men vndertiden giöre dagsgierning thil prestegaarden.

Haffver ieg fattige mand liid en stuor skade, først at min prestegaards lade er nederslaget aff guds weir, och der nest at min husz, ieg iboer, er bleffven brent med en stuor part aff min boskab, och ieg haffver byged igen paa min egen bekostning allene.

Dette fornæ bekiender ieg Niels Nielszen tienere wdi guds ord thill fornæ sogne med min egen haand.

Snedsted sogn y Thy er en lille kalldt eller sogn.

Haffuer j prestegaard alene: saaer biug 10 tr, rou 2 tr, haffuer 20 tr, underthiden 16 eller atten, ligesom bønderne kand formaa att thage jord op thill; eng 12 læs.

Kuorenthindt: byg 2 læster, 4 tr rug, haffuer 9 tr; lam 6, thiende peng 2 $\frac{1}{2}$, offer 4 daller; och giffuer aarlig thill Irup haffuer 12 tr giesterij, en haard udgift paa en liden kaldt.

Er jeg och saa, fattig mand, nylig kommen thill ditte lidell kaldt och thog en heell forfalden prestegaardt, som er med things vinde at bewisze, och syenn winde derpaa thagen er.

Jens Poellszön, aff gud thiener y gudz ordt
der sammestedz, egen haandt. (A.)

Harring og Stagstrup.

1555. Her Oluff y *Rosholm* haffuer *Staxstrop* oc *Harneg* sogner.

Rosholm y *Harneg* sogen prestegords aulff oc sed: big sed viij pund, rog sed int, haffuer sed x tr, eng xxx les.

Gorde oc bull, som thinder y *Harneg* sogen: gorde x, bull ij.

Korn thinde ther aff: big ij pund [iiij tr v skpr, B.], rog iiij skpr, haffuer iiij tr vj skpr; quegthinde: lam ij, thinde penge iiij β [ij β , B.], offer penge j m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, men kiercken haffuer godtz [ther er ij gorde till kiercken, thend ene skylder ij pund big oc thend anden j pund, B.] oc mene sogne menden, att theris degnebull skall findis hos kiercken, oc giffuer huer sogne- mand degenen ij skpr big, oc inthett hand faar aff thend gamle degne rendte.

[Her Oluff er begierindis, att kon. may. wilde wnde han- nom hans nades anpartt wd aff thinde kuornn aff Harninge sognen. D.]

Aff *Staxstrop* sognen.

Hand haffuer en prestegord y *Staxstrop*, som skylder hannom orlegenn: big iiij pund, skousuen j, egtt, anden oc stedsmaall [oc herliighedenn. D.]; giesteri oc sagfald haffuer Hermand Skell tell Irop.

End haffuer hand en gadhus, som hand haffuer iiij dags gierninger aff.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxxv, bull vij.

Korn thinde ther aff: big vj pund, rog int, haffuer ij pund; quegthinde: lam vj, griis j, thinde penge vij β , aaffer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull, men nogle gamle mend y sogenett haffuer vonditt, att thend bull, som Morten Matzsen y bor, skall vere theris rette degne bull, oc giffuer hand j pund big till sogne kiercken oc herligheden tell Irop, oc huer mand giffuer degenen ij skpr big; aff thend gamle rentte for hand int.

(A.)

1571. Her Morthenn y *Rosholm* haur 2 sognir och 2 prestegard *Staustrup Hernig* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegard y *Hierneg* so- genn: rug j tønde, biigh ix tønndir, haffuir xxiiij tøndir.

Kornttiennd: rug j tønnd, biigh viij tøndir, haffuir iiij tøndir; quegtiend: lamb ij, offir ij m $\frac{1}{2}$ 2 β .

Hand beklagir sig, att hanum er forment hans kierke wey.

Landgiild aff thend prestegard y *Staustrup*: biig viij tøndir, skousuiin j.

Kornttiennnd: roug iiij tønndir, big j lest, haffuir xxiiij tøndir; quegtiend: lamb vij, offir iij m $\frac{1}{2}$.

Haffuir hand j partt aff konn. matt. tiend y *Staustrup* sogenn¹⁾.

Degnenn haur ingenn degne boell. Hans wisse rente aff bode sognir: biig vj tønndir, lamb jx. (A.)

1625. Hans Seffrenszön wdi *Roesholm* haffuer thuo sogner, *Staxstrup* sogen oc *Harring* sogen.

Korne tinde aff *Staxstrup* sogen: byg 28 tønder, haffre 24 tønder, rog int.

Annex præstegaaer ibidem skyller: byg 8 tønder, haffre 8 tønder gesteri, som følger erlig oc velbyrdig Knud Gyldestien til Irup.

Nock haffuer kong. may. naadigst bewiligt præsten aff forn^e sogen halff kong. may. tinde: byg 14 tønder, haffre 12 tønder.

Harring sogne tinder til præsten: byg 7 tønder, haffre 3 tønder.

Thil *Roesholm* præstegaaer ingen bygsæd, vden huis mand kand göye til 3 tønder, rog sæd j tønede, haffre sæd 8 tønder, eng 10 læsz.

Qvæg tind vngeferlig 4 lam, penning 6 β , aff beggi sognerne effter lejligheden. Huer høyetidis offer aff beggi sogner iij eller iiij slette daller.

Hans Seffrenszön mppa. (A.)

Skyum og Hørdum.

1555. Her Peder y *Hørdom* haffuer *Hørdom* oc *Skyom* sogner.

Hørdom prestegords aulff oc sed: big sed v pund, rog sed v tr, haffuer sed ij pund, eng xij les.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxiiij, bull vij.

Korn thinde ther aff: big xiiij tr, rog j pund viij skpr, haffuer ij pund; quegthinde: lam vij, griis j, thinde penge vj β , aaffer penge iij m $\frac{1}{2}$.

¹⁾ Tillagt Sognet ved Klemmebrevet.

Item haffuer hand aff Irep for senn theneste thinde oc andett effter hans vilgi.

Ther er ett degnebull, som sognedegenen paa bor, ther till haffuer hand sen vilgi aff sogne folchen, saa the tacke huer andre gaatt.

Aff *Skyom* sogenn. Hand haffuer en prestegord y forne *Skyom*, som skylder orlegenn till prestebord: big v pund, giesteri x tr haffuer, skousuin j, gaaes j, höns ij, aall iij snes, end egtt, anden stedsmaall oc sagfald ther aff.

Gorde oc bull, som thinder: gorde xxj, bull xvj.

Korn thinde ther aff: big j lest, rog j pund, haffuer xviiij tr; quegthinde: lam xiiij, griis ij, aaffer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Thinde penge lade the staa, till ther bleffuer queg att tage till tiid.

Ther er ett degnebull, som skylder till degenen orlegen j pund big¹⁾; ther tell haffuer hand sin vilgi oc minde aff huer mand y sognedt. (A.)

1571. Her Christoffer y *Skyffuum* haur 2 sognir 2 prestegard *Skyffuum Hördom* sognir.

Kannd hannd saa till hans prestegard y *Skyffuum*: biigh xij tøndir, haffuir xij tøndir, enng h xiiij less.

Korntiennde: biigh xxiiij tøndir, haffuir xvj tønndir; quegtiennnd: lamb iij, offir v m $\frac{1}{2}$.

Landgiild aff *Hördom* prestegard: biigh vj tøndir, skousuin j, fœnød j, giesterij haffuir iij tønndir.

Korntiend: biigh j lest; quegtiennnd: lamb v, offir v m $\frac{1}{2}$.

Ett gadehus till same sogn.

Degnenn hauer degneboell y *Hördom* sogenn och giffuir ther aff till Tisted iij tr biigh. Hanns orlig rentt er: biigh viij tønndir, lamb v; hanns wisse rent: miell xxiiij skiepp, gies xxiiij, lamb iij. (A.)

1625. Forthegnelse paa *Skyom* och *Hördom* sogners leilighed.

Thøger Jacobsen sogneprest vdi *Skyom* haffuer thuinde kiercker, som er *Skyom* kierch och *Hördom* kierche.

¹⁾ I Kirkehist. Saml. IV S. 339 er aftrykt et Brev, hvori Degnen i *Hördom* forpligter sig til at give en aarlig „Skyld“ til Thisted Skole

Kornsed thill prestegaarden vdi *Skyom*, som presten boffuer, er 16 tr byg och 26 tr haffre, høe 6 les.

Thindekorn ij lester byg och 2 tr, 4 tr rog, lam 3, 6 β . Offer 5 daller eller nogit mer effther leilighed. Hørdom sogen thiend: 22 tr byg, ij tr haffre och 3 tr rog.

Prestegaarden i *Hørdom* skøller 6 tr byg, 6 tr haffre, j skousuin, arbet och steds moll; offer 3 daller, lam 2. 5 β eller nogit mer effther leilighed.

Herthill er ochsaa denne besuerlig leilighed, att mange aff bønderne vdi sognerne ere forarmid och kand iche vdgiffue den sedvanlige thind. Tillmed haffuer ieg xj børn, blant huilche somme studerer och somme holdis thill trivials skole och somme hiem hos meg. Disligiste affbrende en veirmølle for meg, som nylig haffuer kost meg 150 daller. Dernest haffuer ieg ingen ildingsbering, men maa kiøbe det i andre sogner.

Bedendis ydmygeligen eders velbørdighed och kong. mattz. commissarie ville denne min leilighed bethracte.

Aff *Skyom* then 10 may aar 1625.

Thøger Jacobsen, egen haandt. (A.)

Hassing og Villerslev.

1555. Her Søffren y *Vellersløff* er Hermand Skels cappellan tell *Veldersløff* oc *Hasinge* sogner, oc haffuer fornæ Hermand Skell bode prestegorden mett alle theris skyld oc herligheder, oc siider cappellanen y hus mett en mand; dog haffuer hand aff Hermand Skell thette effterne tell sen vnderholdnenge orlegenn.¹⁾

Aff *Villersløff* sogenn. Gorde oc bull, som hannom thinder: gorde xxij, bull iiij.

Korn thinde ther aff: big vij pund, rog iiij tr, haffer x tr; quegthinde: lam x, griis ij, thinde penge x β ij alb, aaffer penge vj m. $\frac{1}{2}$.

Ther er thuø agger, som skall vere degnebull, oc haffuer degenen ther j pund big aff, ther tell haffuer hand aff huer sogne mand iiij skpr big oc intz aff thend gamle degne rendtt.

¹⁾ Klemmebrevet siger: Præsten til Villerslev og Hassing skal have en Præstegaard og nyde al Præsterenten af begge Sogne.

Aff *Hasing* sogenn. Gorde oc bull, som hannom thinder: gorde xvij, bull vj.

Korn thinde ther aff: big v pund, rog iij pund xij skpr, haffuer j pd; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge xij alb, aaffer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther haffuer alderig verett nogle degnebull, thz nogen mand vedh; men huer sognemand giffuer degenen iij skpr big, oc intz hand fanger aff thend gamle degne rendte.

(A.)

1571. Her Jenns Hasing haur 2 sognir oc 2 prestegord *Hasing Wellersleff* sognir.

Kannnd hannd saa till hanns prestegord y *Hasingh*: rug ij tøndir, biigh vj tønndir, haffuir x tøndir; enng x les.

Kornttiennd: biig xj tønndir; quegtiennd: lamb iij, of fir xj m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff hanns prestegord y *Willersløff* sogenn: biig vj tønndir, haffuir vj tønder giesteri, skousuiin j, smör ij pund.

Kornttiennd: rug iij tøndir, biig xij tøndir, haffuir xij tønndir; quegtiennd: lamb v, of fir iij.

Degnenn haffuir ingenn degneboell; hans orlig indkomst aff bode sognir: biigh vij tønndir, lamb iij. Aff it sticke jord biig ij tr.

(A.)

1625. Peder Mortenszön udi *Hassing* haffuer tho sogner *Hassing* och *Villersleff*.

Hassing præstegaardt er en aff de allerringeste gaarde, udi *Hassing* er, och kand saais der till aarligen: byg 3 tønnder, rog j te, haffre 8 tr; eng, som haffuer været tilforn i præstegaardt, haffuer Ou søe moxen aldelis forderffuit.

Korntiende aff forn: sogn er: byg 8 tønnder, rog 2 tønnder, ar 12 tr; korntiende aff *Villersleff* sogn till presten: byg 12 tønnder, rog 3 tr, ar 12 tr; quegtind aff forn: sogner: lam 3 eller 4 effter leiligheden, penning 6 eller 7 $\frac{1}{2}$. Hver höytids offer aff begge sogner 2 dr. slette j m $\frac{1}{2}$.

Findis der udi forn: sogner nogle gaardmend forarmit, som icke formaaer att lade saae och ey eller derfor att tiende till præsten, hvilcke och for kong. may. skatt nu udi nogle aar er quitvundit, som med tingsvinder till hoffve er beviist. Och effterdi sognerne ere ringe, haffver vor allernaadigste herre och konning höylofflig ihukommelse aar 1555 vnndt

och gliffvit præsten ibm en annexpræstegaardt udi *Villersleff* (skylder 6 tønder och 6 tønder ar) med all affgift och herlighed, och samme sin naadigste skenck och bevillig med itt obnø pergements breff med thz store hans naades may. segell vedhængt, bekrefftet och stadfæstet.

Findis der nu udi Hassing præstegaardt smaabörn och folck dagligh xiiij, som aff forn. vdgiftt skall opholdis.

Actum 10 may 1625.

Peder Mortenszön, egen haandt. (A.)

Visby og Heltborg.

1555. Her Pouell y *Visby* haffuer *Visby* oc *Heltborge* sogenn.

Visby prestegords aulff oc sed: big sed j lest, rog sed j pund, haffuer sed j pund; eng viij les.

Hand haffuer oc saa en vandmølle, som hand kand holde sitt egitt meld mett oc en oc saa vudertiiden maale for andre effther tiidsens leyleghez.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xiiij, bull iij.

Korn thinde ther aff: big ij pund, rog ij tr, haffre pund; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge iiij β, aafser penge j m. ½.

Ther er ingen degne bull, men sogne menden sige, att theris rette degnebull er till Yrop, oc giffuer huer mand degenen iiij skpr big till lönn, oc int hand haffuer aff thend gamle degne rendte.

Aff *Heltborge* sogenn. Hand haffuer en prestegord y *Heltborge*, som skylder hannom orlegen: big iiij pund, skou-suin j, dagsgierneng anden og stedsmaall.

End haffuer hand en bull ibid, skylder hannom orlegen tell prestebor: big j pund, end egtt oc anden; end en bull ibid, som Chresten Jensen y bor, skylder hannom orlegen: big j pund, end egtt oc anden; end haffuer hand en bull y Ginderop, som Jens Jensep y bor, skylder orlegen: big j pund, end egtt oc anden; end en bull sammested, som Jens Lauresen y bor, skylder orlegenn tell prestebord: big j pund, end egtt oc anden; end en bull samested, som Jesper y bor, skylder orlegen till prestebord: big j pund, end egtt oc anden; end haffuer hand ett stöcke haffuer sed iord, som legger y *Heltborge* marck, som hand selff saar mett haffuer

tell sen egen prestegord, som falder xvj tr haffuer vti, nor hand thett saaer.

Hand giffuer tilcklende, att Hermand Skell tell Irop haffuer alle smaa rendter oc herligheder aff forn^e Heltborg^e prestegord oc aff alle thesse andre forn^e bull.

Gorde oc bull, som som thinde: gorde xliiij, bull x.

Kornthinde: big viij pund j te, rog int, haffuer xv tr; quegthinde: lam viij, griis ij, thinde penge lade the staa, tell er fangen queg att tage. Aaffer penge iiij m[℥].

Ther er ingen degne bull; men sogne mend sige, att thett rette degne bull er tell Yrop, oc giffuer huer sogne mand degenen iij skpr big, oc inthett hand fanger aff thend gamle degne rentte, oc begier degen gierne, att hand maatte fange sett rette degne bull oc rendte. (A.)

1571. Her Chrestenn y *Wisbye* haur 2 sognir oc 2 prestegord *Wisbye Helbore* sognir.

Kannd hand saa till hans præstegord y *Wisbye*: rug ij tønndir, biigh xvij tønndir, haur xxiiij tønndir, enng h xvj les.

Korntiennd: biigh viij tønndir, haur ij tønndir; quegtiennd: lam ij, offir iij m[℥].

Aff enn mølle: miell xxiiij tønndir; hand beklagir, att mannd graffuir hannum tiill skade wanditt fraa samme mølle; aff it gadhus: pening 8 β .

Landgiæld aff thennd gord y *Heltborrig* sogenn: biig viij tønndir, skousuin j; aff v bolle: biig xvj tønndir; aff ij gadhus: biigh iij tønndir.

Korntiennd: rug j tønnd, biig j lest, haffuir xxiiij tønndir; quegtiennd: lamb vj, offir xij m[℥].

Degnenn gar tiill skolle. Hanns visse renntte aff bodo sognir: biig xvj tønndir, lamb iij. (A.)

1625. Her Madtz Anderszenn i *Wiiszby* haffuer *Wiiszby* oc *Heltborrig* sogner.

Wiiszby præstegaardtz affuill: byg sæd xv tr, ruug sæd 3 tr, haffre sæd 25 tr, eng 8 les.

Haffuer hand enn liiden vandmølle, liggendis paa præstgaardtz grund; nar den haffuer werid borth sted, skylder denn 14 tr byg meel; men dammen er mesten part nu efftergroed, oc møllen der offuer forderffuid, sa den icke kand giffue sin sæduanlig skyld oc kostir paa ditt neste sa mœgid att holde wid magt, som den fortienet.

Korn thiende aff *Wissaby* sogen: byg xj tr, ruug 2 tr, haffre int; quegtiende: lam 3, pending 6 β wnderthiden ~~men~~ wndertiden mindre; offer aarligen beløber sig vngefer liij daller.

Heltborrig sognen. Haffuer jeg der en prestegord, skylder: byg 8 tr, skowsuin j; noch 5 buole der sammestedt, skylder huer 2 tr byg, er x tr byg; endnu to gade huus, skylder 3 tr byg. Aff disze forne haffuer jeg nogid wisze arbed aff aarligen, item stedtzmaal; men giesterij oc skowsuin følger adelen.

Korn thiende: byg ij lest vj tr, ruug inthid, haffre 5 thønder; quægtiende: lam er gemeenlig vij, thiende pending 2 $\mathcal{L}$, offer 9 daller.

Sognemend er en part forarmid, att di icki kand wd-giffue deris thiend.

Jeg giffuer oc sa een fattig gammill præste quinde, som haffuer werid i kaldit for mig, orligen x slett daller.

Dette bekender jeg Madtz Anderszenn med egne hand.
(A.)

Bedsted og Grurup.

1555. Her Niels y *Biisted* haffuer *Biisted* oc *Grurup* sogner.

Biisted prestegords aulff oc sed: big sed iij pd, rog sed v tr, haffuer sed ij pd, eng vij les.

Hand giffuer tilckiende oc becklager, att altt hans dygi-toruegrøfft, hans kierckj veg, hans fedrøfft veg, oc hans prestegords foldsted er vptagne oc aart(?) tell Løngholm. Item haffuer hand oc ingen loed eller felle y nogen vdmærck, saa hand becklager seg att ske ther vti stor vrett.

Gorde oc bull, som thinder: gorde xxvij, møller j, bull xxvij.

Korn thinde ther aff: big v pund, rog iij pd vij sk, haffuer j pd j te; quegthinde: lam ix, griis j [kid j, B.], thinde penge j m $\mathcal{L}$, aaffer penge iij m $\mathcal{L}$ [ij m $\mathcal{L}$, D.].

Item haffuer hand en gord y *Biisted*, som skylder han-nom orlegenn tell prestebordett ij ørter byg; end en gad-hus sammested, som hand haffuer orlegen aff tell prestebor-dett j pd big; end haffuer hand ett gadhus hos Tanderop, ther kand hand inthitt faa aff for armød.

Ther er ett degnebull, som degenen ybor; ther till giffuer huer sogne mand hannom till sin ors lönn j skpe byg, oc inthett hand faar aff thend gamle degne rendte.

Aff *Grurup* sognen. Hand haffuer en prestegord y *Grurup*, som skylder hannom orlegenn till prestebord: big j pund, end alle anden herlighz vndtagen stedsmaall oc anden, thz er tell Irop [oc herliighedenn. D.].

Gorde oc bull, som thinder: gorde xij, bull vij.

Korn thinde ther aff: big iiij tr, rog iiij tr, haffuer ij pund; quegthinde: lam vj, thinde penge 16 alb, offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull; men ther er ett bull, som skylder till kiercken j pund big, oc seger sognemenden, att thz er theris rette degnebull; men huer sogne mand giffuer degenen ij skpr big oc iiij alb tell lönn om orett, oc inthet hand fanger aff thend gamle degne rente. (A.)

[Thende forschreffne prest, her Niels, er begerinde, att kon. may. wilde wnde hanom nogitt wd aff hans nades anpartt aff thinde kuornn aff *Grurup* sognen. D.]

1571. Her Niels y *Bested* haur 2 sognir och 2 prestegord *Büsted Graarop* sognir.

Kannd hand saa till hans præstegaard y *Bested*: rug v tønndir, biigh v tønndir, haur vj tønndir, enng iiij les.

Hand beklagir sigh, hans forte och kiercke wey er harnum ighen kast till stor trengsel.

Kornntiennd: rug iiij tønndir, biigh xvj tønndir, haffuir viij tønndir; quegtiennd: lamb viij, offir x m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff thennd gaard y *Grorop*: biig iij tønndir.

Kornntiennd: rug ij tønndir, biigh vj tønndir, haffuir viij tønndir; quegtiennd: lamb v, offir ij m $\frac{1}{2}$. Halfpartenn aff konn. mat. thind y *Bisted* sognen¹⁾.

Degnenn haur ett degneboell y *Bested* sognen. Hanns wisze reuntte aff bod sogen: biig v tønndir, peningh ij m $\frac{1}{2}$. (A.)

1625. *Bidsted* sogn vdi *Thye*.

Korn sæd thil *Bidsted* præstegaard: rug 4 tr, biug 5 tr, haffre 8 tr, enge 5 læs. Ydmyggeligen giffuis thil kiende, att aarligen vdgifuis thill giesterie 2 ricksdaler.

¹⁾ Tillagt Kaldet ved Klemmebrevet.

Korn thiennde aff *Bidsted* sogn: biug 28 tr, halff kongenns thiende benaadet: biug 14 tr, haure 4 tr.

Haffuer præsten aff en liden gaardt i bidsted: biug 2 ørthe.

Grurup sogn vdi Thye.

Grurup præstegaardt skylder: biug 4 tr, giffuer thil tiende: biug j te, rug j ørthe.

Korntiennde aff *Grurup* sogn: biug 6 tr, rug 2 tr, haffre 6 tr; quægtiend aff *Bidsted* sogn effther leilighed: lamb 6, pennding 3 m $\frac{1}{2}$, aff *Grurup* sogn: lamb 2, pennding j slett m $\frac{1}{2}$. Offer aff beggi sogner thil hver høy fest 4 slette daler.

Tøger Christensönn, egen Haandt. (A.)

Hvidbjerg, Ørom og Lodbjerg.

1555. Her Chresten y *Huidbierge vestenaæ* haffuer *Huidbierge*, *Ørom* oc *Laadbierge* sogner, oc giffuer hand tilckiende, att *Huidbierge* oc *Laadbierge* sogne marcker ere møgtt forderuett aff sand, saa seden er liiden; thii kand hand icke holde cappellan aff sin render oc indkompst.

Huidbierge gords aulff oc sed: big sed ij pund, rog sed iiij pund, haffuer sed int, eng xxiiij les.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxxi, bull xv.

Korn thinde ther aff: big iiij tr, rog ij tr, haffuer int; quegthinde: lam x, kalue j, kiid ij, griis j, thinde penge 8 alb, aaffier penge vj m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, men ther er ett bull, som skylder till fornæ kiercke j pund big om orett; thz siger sogne mend, att thett skall vere theris rette degne bull; men huer gords mand giffuer degenen ij skpr big, oc huer buls mand giffuer j skpe big oc huer gadhus mand ij alb, oc inthett hand haffuer aff thend gamle degne rendte.

Aff *Ørom* sognen. Hand giffuer tilckiende, att hans rette prestegord till thende fornæ sogen er till *Ørom* slott oc giffuer alle sin skylde, landgelde, herlighz oc andett tiid, oc mener hand thett att vere vrett, oc begier, att hand maatte fange sin prestegord; men hand haffuer aff fornæ *Ørom* slaatt huertt aar ij les rog oc iiij les big.

Gorde oc bull, som thinde: gorde jx, bull x.

Kornn thinde ther aff: big iiij tr, rog j te, haffuer int; quegthinde: lam iiij, thinde penge j β , aaffier penge iiij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull, iche er ther helder nogen verett, thz nogen wiide att sege fraa; men huer mand giffuer degenen tell aars lönn iij skpr big, oc intz hand haffuer aff the gamle degne renther.

Aff *Laadbierge* sognen. Hand haffuer en prestegord y forn^e *Laadbierge*, som skylder orlegenn: big iiij pund, dagsgierninge iij dage, stedsmaal, nor thett falder. Herligheden, egtt, anden oc andett thett haffuer Hermand Skell till Yrop.

End haffuer hand en gadhus, som hand haffuer vj dagsgierninge aff.

Gorde oc bull, ther thinder: gorde xvj, bull ij.

Korn thinde ther aff: big ij pund ij skpr, rog int, haffuer int; quegthinde: lam iij, thinde penge viij alb, aaffier penge iij m[℥].

Ther er en degne bull, som ligger till Yrop, oc degenen haffuer ther ij orthe korn aff; ther till fanger hand aff huer mand ij skpr big till lönn, oc inthet hand fanger aff thend gamle degne rente. (A.) [Thende forn^e *Lodbieriig* kiercke kand well øde leggis, oc thij folck wdj forn^e *Lodbieriig* sognen matthe søge ind till Ørwm sognen kiercke, om kon. matt. thett samtøcke well.¹⁾ D.]

1571. Her Chrestenn y *Huidberre* haur 3 sognir och 3 prestegaard *Huidbierre*, *Lodbierrig*, *Ørum* sognir.

Kannnd hannd saa tiill *Huidbierigh* prestegaard: rug v tønndir, biig iij tøndir, haffuir o, engh xvj les.

Quegtiennd: lamb vij, offir x m[℥].

Lanndgiild aff *Lodbierre* prestegaard: biig viij tønndir.

Kornntiennd: rog j tønde, big v tønndir, haffuir ij tønd; quegtiennd: lamb iij, offir ij [℥] iij [℔].

Lanndgiild aff *Ørum* prestegard: rug iij tønndir, biigh ij tønndir, haffuir iij tøndir.

Quegtiennd: lamb j, offir ij m[℥].

Beklagir hannd seg, att sannd haffuir forderffuit største partenn aff beggi sognir, som er *huidbierigh* och *lodbierigh*.

Degnenn tiill *Huidberig* sognen haffuir ingenn digne boll. Hanns wisze rente aarligh aff bode sognir: big v tønndir, lamb iij. (A.)

¹⁾ Saaledes ogsaa bestemt i Klemmebrevet; men det maa ej være kommen til Udførelse.

1625. Her Peder Oluffssönn i *Huidbiern* haffuer tre sogner *Huidbiern*, *Ørum* oc *Lodbiern*.

Hans kornsæd til *Huidbiern* præstegaard aarligen: biug ij punder, rug 4 punder, haffre intet, engbiering 12 lesser.

Tiende af forne *Huidbiern* sogn: rug j te 6 skr, biug 16 tr, haffre o.

Ørumbye. Aff *Ørumbyes* præstegd til skyld oc tiende: biug j læst, haffr 6 tr, disligeste ect oc arbeyd, skosuin met stedtzmaal.

Tiende aff forne sogn: r. ij tr, biug 14 tr, h. o.

Lodbiern sogn. Præstegaarden skylder oc tiender: biug j læst, stedzmaalen følger præsten; gesteri haffre 6 tr oc j skosuin haffuer velb. Christopher Gestrup.

Tiende: r ij tr, b x tr, h o.

Quægtiende aff forne 3 sogner ved en pasz kand være aarligen: lamme 12, pendinge iiij m.^l.

Men om forne korntiende aff forne 3 sogner er saa at acte, at ieg tager en part paa kierffue, oc kand vndertiden icke naa den summa, som foruit staar.

Holder ieg en medtiener til kost, lön, seng.

Haffuer saaendfluct nu i vaaerdag offuerløbet meget aff *Huidbiern* præstegaards jord, eng oc gresningen, som tingsvidne om formelder.

Haffuer ieg ingen ildingsbiering.

Dette forne bekiender ieg Peder Oluffssön guds ords tiener i forne sogner met e. h.

Thøgir Mothinssen Thøtherupgrdt, domir thill Hasing heridtz thing, Mattz Finck i Gisilbek, Peder Morthenszenn i Visby och Peder Nielssen i Spuollum giör vitherlig, att aar efftir gudz byrdt 1625 thorsdagen den 2 martii paa forne thing var schickitt hederlig och vellerdt mand her Peder Oluffssen i *Huidbiern*, eschitt och fick itt fuldtings vinde aff 8 dandmend, som er Mattz Finck i Gisilbek, Peder Morthenssen i Visby, Jenns Cstennsen i Hørdum, Niels Cstennsen i Abildgardt, Michill Bang i Jesterup, Jenns Nielssen i Grurup, Mattz Cstennsen och Las Cstennsen ibm, huilcke dandmend vandt och bestod, att di saae stande for denom her i dag for things domb sex siønnsmand, som var Olluff Thamssen i Bieregardt, Cstenn Eskisen ibm, Michill Cstenn-

sen i Fladtzier, Therckild Perszen i Dallgardt, Jörgenn Anderszen ibm, Niells Cstenszen i Bidstid och Peder Anderszen i Ligardt, och efftersom di var lolig vdneffnitt afftingi att siønne och forfarre, huad schade i denne aar er giordt aff sand lob och flucktt paa forbemeldt her Peder Olluffsens prestegardz eindom, daa hiemillitt och thillstod forne sex mend saa her i dag, att di var paa forne prestegardz marck i dag, och først saae forbemeldt her Peder Olluffssens giønning roug seed, som var fierre thønder seede, huilcke var aldiellis offuerløbinn och forderffuit aff sandlob, och ingen rougris di kunde enthin der paa sie, eller er der att foruenthe y nogin mader, huilcke rouse leger nordin fraa gardin och kalldis nörmarck; dernest var denom vduist hanns beste biug iord halfierde thønde biug seed, som hand haffuer laditt førre mögh och giøe paa, och var i lige mader forderffuit aff sandlob och hanom aldiellis vgaffuinligtt; noch hallffemte aggir jord i samme vang var, hallffemthe thønder biug seed, var i lige made forderffuit aff sand; søndenn fraa samme jord saae di 8 les enngi aff forne prestgardz engi, som var och forderffuit aff sand; endnu var denom en gandsche stuor stöckj eindom vduist, dend beste och störste parth bemeldt prestgardz gresing thill queg och femon om sommerin, var och offuer løbin och forderffuit aff sand lob, och siønthist forne sex siønnsmend forne prestegardt met miere hindis thillingindis eindom aff sandlob er stuor schade foruindthindis, forvdin den gandsche stuore schade, nu schied er, som for er rørdt; ithem vaare forne 6 siønnsmend thill vedermollstthing, der denne vinde thogist. In cujus rej testimonium segillum. (4 Segl.) (A.)

Vestervig og Agger.

1555. (Vestervig mangler i Indberetningerne.)

Her Bartell y **Agger** giffuer tilkiende, att hand er Erick Ruds cappellann til thende sogen, oc haffuer hand ingen prestegord, icke haffuer ther helder verett nogen prestegord tell¹⁾, thii thend cappellan haffuer altiide hafft sin verils oc vnderholdnenge y forne Vesteruig chloster tell en stackett

---

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Agger skal have sin Præstegaard fra Vestervig Kloster og nyde al Præsterenten af Agger.

tiid siden, oc er samme sogen platt forderuet mett sand; men dog haffuer Erick Rud faaett hannom thend tredie partt aff en bunde gord y forne sogen, som hand kand saa tell theze efterne: big sed j pund, eng vj les.

End giffuer Erick Rud hannom orlegen tell vnderholdninge ij pund big. End haffuer han vndtt hannom aff thuo gorde till sin vnderholdninge iiij ørter big.

Gorde oc bull, som thinde: gorde xxj, bull xxij.

Korn thinde ther aff: big viij tr, rog int, haffuer int; quegthinde: lam v, thinde penge j m $\frac{1}{2}$, offer penge v m $\frac{1}{2}$.

End faar hand aff huer mand y thend forne sogen orlegen tell sin vnderholdninge j voll sell. End giffuer huer mand hannom orlegen tell sin vnderholdninge 16 alb.

Ther er huercken degen eller degnebull, men nor ther er nogen degen, tha giffuer huer mand hannom iiij alb; aff thend gamle degne rendte ved the inthett att suare tell. (A.)

[Thende prest beklager, att hand icke haffuer endthen prestegord eller saa møgitt rendte, att hand kand haffue sin vphold aff, oc haffuer ther allerig verett nogen prestegord, thii prouesten y Vesteruig haffuer altiide holt cappellan ther till. D.]

1571. Her Kield y *Westeruig* en sogen, kannd saa¹⁾: rug ij tr, byg jx tr, haffre vj tr, eng x less.

Korntyende: rug jx tr, byg xvij tr, haffre xix tr; queg tyende: lam xv, griisze iij, kalfue j, føll j, offer xij m $\frac{1}{2}$.

Dieggen ingen diegne boell. Hans renthe: byg x tr.

Kield Lauritzen mz egen handt.

Her Michill y *Agir* haur itt sogenn och enn prestegaard.

Kannd hannd saae tiill sinn gaard: biigh iij tøndir, enng x less. Beklagir, att hanns prestegard er øde aff saand och møgiit aff gords jord, som kanud beuissis med synns breff.

Korntiennd: biigh jx tøndir; quegtiennd: lamb vj, penning for quegtiennd iiij β , offir v m $\frac{1}{2}$. (A.)

1625. Wisz tind af *Vestervig* sogen aarligh: biugh iiij lest oc viij skip, rug 9 tønner j skip, haffre 18 tønner 4 skip.

---

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten i Vestervig skal nyde en Præstegaard, som ham skal udlægges af Vestervig Klosters Gods, og dertil nyde al Præsterenten af Vestervig Sogn.

Præstgaarden y *Agger* sogen er fordervit af sandlob, saa jegh iche hafuer bekommet af den hidindtill vden to slette daler, och endnu paa ny er mere ødelagt met sandlob saa vell som den hele sogen, som er mett tingswind att bewisze. Huad præstgaardens aarlige sæd y *Westervigh* er andlangende, er: biug 10 tønner, rug 1 tøn, hafre 6 tønner, høø 5 læsz.

Mîn anpart af qvægtiende dette aar 1625 er y penningh iiij daler iij m^l iij β j alb af beggi sogner. Offer af beggi sogner tillsammen kand vere hend wid 13 daler.

Christin Powelszön Resen. E. Haand.

1) Vy eptherne Jenns Kod y Wyllerup, domer tiill Westeruichbierckting, P. Nielssen y Trannkier, Christen Snabe(?) y Welligord och Tøger Schriffuer kund giøre vy for alle, aar 1598 mandag som var thennd 7 augustij paa forne ting war skickid Annders Matssen y Østerulsted paa hederlig mands wegne her Knud Bertilssen sogne prest till Westeruig och Agir kiercker, bad och finge itt fult tingxvinde aff viij trofast danne mend, som ere Christin Laurissen y Togstrup, P. Jude y Oxennbøll, Oluff Nielssen paa Bierge, Graffuirs Christinssen y Ranndrup, Annders Jennssen y Tobøll, Michill Jenssen y Randrup, Las Michilssen y Skordrup och Seffuerin Bodlissen y Agir, huilcke forne mend wotne alle samdirectelig med helgens ed och med opract fingre, att di saa stande for thenom her y dag indenn tingi xvij siønns mend, som vare P. Buodssen y Rodkier, P. Nielssen y Trannkier, Christin Snabe y Welligord, Christin Moginssen y Skordrup, Christin Tamssen y Gramstrup, Las Tamssen y Toppenberig, Christin Matssen y Staffuersbøll, Pouill Oluffsen ibm, Thøgyr Jøstessen y Trankier, Oluff Mortinssen, Jens Christinssen ibm., Christin Nielssen y Narbo, P. Sleu(?) y Agir, Josup Perssen ibm., Michill Perssen y Asterup, Las Nielssen y Kuorttgord, Josup Seffuerinssen y Agir och Matz Velatssen ibm, och hiemelett di saa her y dag och kund giorde, att di war till siønn offuer prest gord y Agir sogin, daa saa di, att same gord och gordsted er forderffuid och øde aff sannd lob, saa thennd kand icky vere vid mact, och icky hannd kannd samle mog eller giøø y same gord for same sanndlob, och er alle agir jord øde aff sannd till samme gord saa ner till j thønnd biugseed. Att di saa wotne, thz vinder vy mz voris indzegler. (4 Segl.)

2) Chresten Sall y Willegardt, domer thill Westeruig

bierckething, Kield Christenszen y Sønder møll, Peder Jenssen y Handrup gjør witherlig, att aar effter gudz byrdt 1625 mandagen dennd 17 january paa forne thing vår skickitt erlig och velbyrdig mand Jörgenn Grube thill Theesterup kong. mays befallingsmand paa Westeruig hans wise bud Peder Niellsenn y Spuollum eschitt och fick itt fuldttings vinde aff 8 dandmend, som et Kield Christenszen y Søndermøll, Peder Jenszen i Handrup, Thøgir Madssen i Kubgardt, Anders Pederszen y Oxennbøll, Viladz Madszenn y Agir, Niells Pederszen paa Thyøe, Mattz Viladsen y Aggir och Pouill Pederszen ibm, hvilcke dandmend vandt och bestod, att dij lydelig hørde forne Peder, Niellsenn y dag for things domb fremeschitt di siønns mænd, som haffuir verritt y Aggir, att di affhiemellir, huor vitt der er ødelagdt aff sandlob y Aggir sogenn, effter som minnge Agirbo gard mend haffuir verritt huos hans velbemeldt hosbonds fuldmeckthig och denom høielig beklagitt, att dieris agir och eng saa och garde steder nu nylligin att verre offuir løbin och forderffuitt aff sandlob, daa ind kom her for things domb Anders Lauridszen y Oxenbøll, Peder Jenszen, Seffrenn Perszen, Bolle Seffrenszen, Anders Pederszen Ox och Chrestenn Perszen ibm, som hiemellitt och bestod, att di paa Leffuerdag nu sist var y forne Agir och daa grandgiffelig besaae alle dieris agir jord och enge, saa och alle efterfølgindis dieris garde rom, Chrestenn Lasens hustrus, Jens Therckildszens, Seffrenn Josepszens, Jenns Seffrinnszens hustruis, Chresten Madszens, Mattz Viladssens, Mickill Viladssens och Graffuers Niellssens hustrus, Viladz Madszens, Anne Persdatthers, Seffren Chrestenszens, Jens Ouszens, Peder Josepszens och Jens Josepszens hustruers, Chresten Vinthirs, Peder Flyffuis, Her Sonnszens och Chresten Josepszens hustruers alle y forne Øster Agir, huilcke vaar alltt offuir løbin och gandsche forderffuitt aff sannd lob vnthagen nogin ringe enngi, som var forderffuit aff vannd; dernest var di och samme dag offuer Agi Christenszens och Christen Lauridszens y Vester Agir dieris agir och eng, som och var misten parth forderffuitt aff sanndlob, huilcke siønn forne sex mend affhiemellit vid dieres sells ed rett och sandferdig att verre, och vaar di sampttliggen thill vedermolls thing, der denne vinde thogist.

In cujus rei testimonium segilla nostra. (3 Segl.)

3) Chresten Sell y Villegardt, domer thill Vesteruig birckething, Nills Sell y Kiergardt, Peder Jenszen i Handrup och Niells Jenszen ibm giöre vitherlig, att aar effter gudz bōrdt 1625 mandagenn dēd 9 May paa forne thing var schickitt hederlig och vellerdt mand her Christen Poullszen søgnneprest thill Westeruig och Aggir sognne, hanss wise bud Peder Nillszen y 'Spuollum' eschitt och fick itt fuldtings vinde aff 8 dandmēd, som er Nills Sell y Kiergardt, Peder Jenszen i Handrup, Niells Jenszen ibm, Laust Jörginszen i Thugstrup, Christen Thamszin, Olluff Jenszen, Thamis Chrestenszen ibm och Chrestenn Anderszenn i Thobill, huilcke dandmēd vandt och bestod, att di saae stande for denom Las Chrestensen y Vester Aggir, Michill Madszen, Chresten Lauridszen, Chresten Nillszen, Chresten Vinther i Øster Aggir och Jenns Therckildsen ibm., som ved dieris sells ed och mett opradt fingir hiemelt och thillstod, att di y leffuerdags nu sist besaae prestegardin y Aggir sogin, huad schade der fanndist nu nylig giordt paa forne gard och thil ligendes eindom aff sandlob, och først saae forne gard och gards rom, som vaar gandsche forderffuit, disligist er agger och eng der thill ligindis och saa nu nyllige offuer løbin och forderffuit aff sand lob. Att di saa for os vonnditt haffuer, stadfestir vy mett vorris zignether.

(4 Segl.) (A.)

Hurup.

1555. Her Agustinus y *Hurop*. Hand becklager seg atth haffue hielp behoff.

Hurop prestegords aulff oc sed: big sed iiij pund, rog sed j pund, haffuer sed xvj tr, eng xiiij les. Item haffuer hand oc saa kierckegords gres frii.

Gorde oc bull: gorde xxiiij, bull iiij.

Korn thinde: big viij pd, rog ij les, haffuer xiiij tr; queg thinde: lam viij, thinde penge v β j alb, offer penge ij m. $\frac{1}{2}$.

End haffuer hand en liden vandmølle, som hand kand maale paa, nor thz er stort vandlob.

Ther legger v gorde y thende sogen, som her Niels y Bodum haffuer; the kunde vell legges till thende prestegord, thii thend anden haffuer vell rendte nock ther for vden.

Ther er en degneboll, som degenen y bor oc er ij punds

gord; sammeledis haffuer degenen aff huer gords mand ij skpr big oc ingen gamle degne renter. End haffuer hand iiiij les eng tell forne degnebull.

[Item legher ther fem gorde wti Reffsböy wti Yböy sogenn oc kunde well søge till Huorop sogenn, och er samme forne prest her Agustienuss begerindes, att kong. may. wilde wnde hanom nogitt aff hans nades annpaart aff thinde kuornn aff huorup sogenn. D.]¹⁾

1571. Landgylde aff prestegorden: byg x tr, skoff-suyn j, fødenødt j, giesterij v tr haffre.

Korntyende: rug ij tr, byg xxiiij tr, haffre xvj tr; aff kon. matt.s anparth: byg viij tr; offer vj m $\frac{1}{2}$; quegtyende: lam viij, penninghe x β .

Diegnen haffuer diegne boell, kannd saa: rug j te, byg ij tr. Hans renthe: byg iiij tr, lam iiij, penninghe v β .

Niels Morsing met egen hand. (A.)

1625. Kornskyld: en prestegord skylder biug 12 tr baade aff gaarden oc møllen. En fønødt. Torsk 10. En gaasz oc itt par höns. En skoffsuin huer tredie aar. En gaardt i Reffs skylder till presten biug ij pund, j gaasz, itt par höns, en skoffsuin huer tredie aar.

Kornthiende: biug ij leest ringer 2 tr; haffuer presten aff kong. mattz. thinde biug 8 tr; quegthiende: lamb 5, pending 20 β , vndertiden ringer; offer v. daler.

Karen Nielsdaater i Bodum prestgd

S. her Christen Jenszens efterleffuerske. (A.)

Boddum og Ydby.

1555. Her Niels y *Bodum* haffuer thuende sogner.

Bodums prestegords aulff oc sed: big j lest, rog j pund, haffuer xx tr, eng xx.

Becklager hand, att ther laae en marck, som kaldes preste marck, till hans gord, oc haffuer menege Bodoms bymænd thend att bruge, oc hues breffue, som hand haffde att forsuare samme gord mett, tog . . . . Oluff fraa gorden, för hand kom tiid²⁾.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Hurup skal nyde af Kronens Part af Tienden af Hurup Sogn fire Pund Byg.

Hurup var fra 1570 til 1784 Annex til Boddum og Ydby, men blev efter Reskr. 1ste Marts 1765 atter et Pastorat for sig.

²⁾ Et Gavebrev paa „Klosterhave“ til Boddum Præstekald er aftrykt i

End becklager hand, att Hermand Skell haffuer tagett en russe sett fraa hans gord, oc haffuer hans thener y Bøsgord samme sett att bruge.

Gorde oc bull: gorde xxvij, bull iij.

Korn thinde: big xvj tr, rog j pd, haffuer iij pd; quegthinde: lam viij, griis iiij, thinde penge xxij β; offer penge v m.ß.

End haffuer hand en gord, Chresten Jensen y bor, skylder aarlegen till prestebord y forn^e Bodum landgilde: big iij pd, skousuin huert tridie aar j suin, gaaes j, höns ij, egtt, anden stedsmaall, sagfald; end en gord ibid, som Chresten Sörensen y bor, till prestebord: big ij pd, skousuin huert tridie aar, gaaes j, höns ij, egtt, anden stedsmaall oc sagfald; end en gord ibid, som P. Maarsing y bor, till prestebord: big ij pund, skousuin huert tridie aar, gaas j, höns ij, egtt, anden stedsmaall oc sagfald; end en gord ibid, som P. Matzsen y bor, till prestebord: big ij pund, skousuin huert tridie aar, goes j, höns ij, egt, anden stedsmaall oc sagfald; end en boll ibid, som lens Laurisen y bor, till prestebord: big j pund.

Ther er ingen degnebull, men degenen haffuer aarlegen aff huer sognemand ij skpr byg oc j skpe aff buls mend oc aff indister. Hand fanger intz aff the gamle degne renther.

Item becklager hand, att Gabriell Gildenstern till Ørom slott haffuer taget ett gadhus fraa hans prestegord, huilchet hand mener hannom sker vrett vti, thii hand siger, att thett laa rett op till en hans egendom, oc skylder samme hus orlegen iiij β.

Aff Ydby sogenn. En prestegord y Ydbye, som Las Låuresen y bor: big vij pd, skousuin j, gaas j, höns ij, føønød j, giesterij xxvj vord¹⁾før taarsk, egtt, anden stedsmaall oc sagfald.

End en gord y ibid, som Sören Pedersen y bor: big iij pd, skousuen j, giesterj xij vordfør taarsk, egtt, anden stedsmaall oc sagfald, höns ij, gaaes j, føønød j; end en gord y Reffus, som Mas Oluffsen y bor: big ij pd, skousuin j, fø-

---

Kirkehist. Saml. IV S. 335, og et Lavhævd paa Jordegods til Bodum Kald smst. S. 534, og et Tingsvidne om Mensalgods til Bodum Kald smst. S. 539.

¹⁾ En Vorde er et Antal af 10.

nød j, gaæs j, höns ij, giesterj viij taarsk, egtt, anden stedsmaall oc sagfald.

Gorde oc bull: gorde xl, bull x.

Korn thinde: big xx pd, rog int, haffuer x pund; quegthinde: lam xx, griis vj, thinde penge ij m $\frac{1}{2}$; offer penge xvij m $\frac{1}{2}$.

Haffuer hand att becklage, att Hermand Skell haffuer trette paa alle herlighz oc giesteri, som legger till thiisse forne gorde y Ybye sogen, oc haffuer hand vinder paa, att thz haffuer y lx aar veret tell prestegorden.

Ther er en degnebull, som degenen paa bor, oc skylder gorden orlegen ij pund korn, oc haffuer hand aff huer mand ij skpr big oc ingen anden gamle degne rentter. (A.)

1571. Her Niels y *Bodum* iij sogner *Bodum*, *Yby* och *Hurup*, boendes y *Bodum* och kand saa: rug o, big xxiiij tr, haffre xxiiij tr, eng xvj less. Becklager, att wdmarck och grybsiordt¹⁾, som haffuer liggit till prestegord y mandz mynde, er tagen der fraa wden dom och skriifth emellom bønderne.

Korntyende: rug o, byg xij tr, haffre xij tr; quegtyende: lam ij, peninghe x β ; offer viij m $\frac{1}{2}$.

Mensalia: byg xix tr, skoffsuyn huer iij aar iiij, gies iiij, höns viij.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg x tr lam j, peninghe v β .

Yby sogen.

Landgylde aff prestegorden: byg xiiij tr, schoffsuyn huer iij aar j, giesterj j te torsk, føde nødt j, gaas j, höns ij. Mensalia: byg x tr, føde nødt ij, huer iij aar skoffsuyn ij, gies ij, höns iiij, giesteri j te torsk.

Korntyende: rug iiij tr, byg xxvj tr, haffre xxiiij tr; quegtyende: lam xiiij, peninghe xx β ; offer x m $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer diegne boell, kand saa: byg iij tr; hans renthe: byg vij tr, lam vj, peninghe x β . (A.)

1625. *Bodum*, *Ydby* (oc *Hurup*) sogner.

Bodum sogn. Til *Bodum* prestgaardt kand saaes: biug 16 tr, roug 3 tr, haffre 30 tr, eng 8 læsz.

¹⁾ o: Jord, der ikke hørte til den fra gammel Tid indtagne og rebdagne Bymark, men som en enkelt Mand havde indtaget til Dyrkning af øde Jord udenfor Bymarken (Molb. Glossar.).

Skyldkorn. Haffuer presten i Bodum 4 gaarde, en skylder 3 pund biug, noch en 2 pund, noch en 2 pund, noch en 2 pund, noch en boell skylder j te. Disse gaarde giffue huert aar j gaasz, itt par höns och huer tredie aar en skoffusuin.

Korn thiend: biug j lest oc 4 tr; quegthiende: lamb 3, pending 2 m $\frac{1}{2}$; offer 5 daler.

Ydby sogn. En prestgrdt skylder: biug 14 tr, en skoffusuin, huert tredie aar en fönødt, en tønde torsk, j gaasz oc it par höns.

En gaardt i Ydby skylder thill presten: biug 3 pund, en halff tønde torsk.

Kornthiende: biug 2 lester och 2 tr; quegthiende: lamb 6 eller 8, pending j daler vnder tiden ringer; offer 18 daler.

(A.)

Helligsø og Gjettrup.

1555. Her Jörgenn y *Hellesø* er Erick Ruds Cappellann tell *Hellesø* oc *Giættrop* sognner, oc giffuer hand tilckiende, att forbemelte Erick Rud haffuer bode prestegorden fraae hannom till Vesteruig chloster mett alle theris renther oc herligheder, oc hand faatt hannom en liden forfalden bunde gord iggen, som hand nu auffler till. Ther for seger, att hand nødes tell att fløtte paa en andensted¹⁾.

Gordsens aulff oc sed y forne *Hillesø*: big sed vij tr, rog sed int, haffuer sed xiiij tr, eng vj les.

Gorde oc bull som thinder: gorde xx, bull v.

Korn thinde: big iij pd, rog int, haffuer iij tr; quegthinde: lam v, griis j, thiende penge v β j alb; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull, vthen thz findes till Vesteruig chloster; men huer mand giffuer degenen till lönn ij skpr. big; thend gamle rente for hand int aff.

Giættrop sogen. Gorde oc bull, som thinder: gorde xxj, bull v.

Korn thinde ther aff: big viij pd, rog j pd, haffuer iij

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Helligsø og Gjettrup skal have sin rette Præstegaard fra Vestervig Kloster og nyde al Præsterenten af Sognene.

pd; quegthinde: lam xiiij, griis ij, thinde penge j m. $\frac{1}{2}$ ij alb; offer penge v m. $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, vthen thett findes till Vesteruig; men huer sogne mand giffuer degmen ij skpr b $\frac{1}{2}$ g, oc int hand fanger aff thend gamle degne rente. (A.)

1571. Her Peder y *Hellessiø* ij sogner *Hellessiø* och *Gjætterup*, boendes y Hellesziø och kand saa: rug o, byg viij tr, haffre xj tr, eng v lesz. Beklager, at der er tagen fraa hans gorde v lesz eng och ij tr landt och er lagd till en anden gord till Westeruig kloster.

Korntyende: rug o, byg xiiij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iij, grysze j, penninghe xvij β ; offer v m. $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer diegne boell och kan saa: byg iij tr, eng iij lesz. Hans renthe: byg iij tr, lam j, penninghe ix β . *Gjætterup* soghen haffuer inghen prestegordt.

Korntyende: byg xv tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iij, penninghe xxiiij β ; offer vj m. $\frac{1}{2}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, lam ij, penninghe xij β .

Peder iennszen mett egen haandt. (A.)

1625. Fortegnelse paa *Helligsøe* prestgaards kornsø oc tiende etc.

Giettrup oc *Helligsøe* ere tuende smaa sogner; i *Giettrup* sogen er ingen prestegord, i *Helligsøe*, som er icke vden en lille bye, er en ringe prestegord, som tilforn haffuer verit en arm bundegord, till builcken kand saais: biug 6 tr, haffre 13 tr, høøauffling 2 leesz.

Korntiende aff *Giettrup* sogn: biug 22 tr, aff *Helligsøe* 17 tr. b.; offer 4 $\frac{1}{2}$ dlr. Qvegtiende aff begge sogner: lam 7, penge 3 $\frac{1}{2}$.

Dette bekiender ieg Peder Mogenszön nu sogneprest her sammestedz med min haandt vnnderschreffuen. Actum *Helligsøe* 9 Maj 1625.

Peder Mogenszön. Egen haandt. (A.)

Hvidbjerg og Lyngs.

1555. Her Anders y *Huidbierge* haffuer thisse efftherne sogner *Huidbierge* oc Løngs; men the rette preste gorde

legge till Huidbierge gord, men Korffids haffuer forlent hannom thende effterne^{ne} rente.

En gord y *Huidbierge*, som han auffler till: big j pund, rog sed j te, haffuer int, eng int.

Hand becklager, att hand haffuer ingen prestegord, men hand formor seg en gord aff Korffids mett thz fæste.

Er ius patronatus tell Huidbierge gord.

Gorde oc bull: gorde l, bull iiij.

Quegthinde: lam xv, griis ij, thinde penge i m $\frac{1}{2}$; offer penge xx m $\frac{1}{2}$ danske. End haffuer hand orlegen iiij pund big aff Korffids till sin vnderholdning. Korn thinde: big j lest, iiij pd vj skpr, rog int, haffuer ij pund.

Ther er ingen degne bull; men sognemendene giffue degenen ij skpr. big aff huer gord oc ingen gamle degne rendte.

Aff *Longs* sogenn. Er ius patronatus till Huidbierge gord.

Gorde oc bull: gorde xvj, bull ij.

Korn thinde: big x tr iiij skpr, rog int, haffuer x tr; quegthinde: lam ij, thinde penge x β ij alb; offer penge iiij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull; men sognemendene giffue degenen aarlegen ij skpr byg, oc ey hand fanger nogen aff the gamle degne rente. (A.)

1571. Her Niels y *Huidberg* ij Sogner *Huidberg* och *Liungs* boendes y *Huidberg* och kannd saa: rug ij tr, byg x tr, haffre xix tr, eng iiij less. Beklager sig hart for eng och greszing.

Korntyende: rug iiij tr, byg xxxvj tr, haffre xx tr; quegtyende: lam vj, grysze j, peninghe ij $\frac{1}{2}$; offer xij $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: byg viij tr, lam iiij, penninghe j $\frac{1}{2}$.

Liungs sogen haffuer ingen prestegordt.

Korntyende byg x tr, haffre vj tr; quegtyende: lam ij, penninghe j m $\frac{1}{2}$; offer j m $\frac{1}{2}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiij tr, lam j, penninghe viij β . Niels Riiber med egen hand. (A.)

1625. *Huidbiere* paa Thyholm mz sin annex er ij kiercke sogner.

Thill præstegrdt kan saais: rov j te eller ij, biug 9 a 10 tr, haffre 10, 11 a 12 tr, eng eller hœbiering 4, 5 a 6 lesz.

Offer paa høyfester 14 eller 15 daler. Quegthinde: lam 8, 9, 10 a 12, pending 4, 5, 6, 7 m $\frac{1}{2}$; korn thinde epter kierckens och kong. matts anpart huert trediedeel beregnet till presten ligesaa megitt, daa er dit aff *Huidberg* sogn 50 tr, annex 13 tr. Dog eptersom bønderne er begerindis, att de selffue maa deris korn vdi kierffue for fedning skyldt selffue beholde, saa fortinnder (?) de peng for præstens anpart derfor, att jeg fanger nogiit mere.

Annex præstegordt ingen; bona mensal. inthett.

Ildebrandt nemlig till brygge, bage, maltegierning iche en lesz, mens dett skall kiøbis for pending. Item skall kiøbis till husens behoff 16 tr rov.

Dette forn^e saa att werre (dett jeg iche andett wid) bekiender jeg. Niels Lauritsen. (A.)

Søndbjerg og Odby.

1555. Her Peder y Sønbierge haffuer thiisse effthern^e ij sogner.

Sønbierge prestegords aulff oc sed: big sed ij pund, rog sed ij pund, haffuer sed ij pund, eng ij les.

Hand beklager, att alle bymenden fortrenger oc eriere(?) hans iord alle aar io mer oc mer fraa hannom, saa hannom sker ther offuer stor vskell.

Gorde xv, bull v.

Kornn thinde: big v pund j te, rog ij pund, haffuer int; quegthinde: lam iiij, griis ingen, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge v m $\frac{1}{2}$.

Thend prest ville begere mere till sinn vnderholdninge.¹⁾ Hand haffuer kierkegords gres oc saa y thinde soghen.

Ther er ett degnebull, som skylder sognedegen aarlegen j pund big; ther till giffuer huer mand hannom ij skpr. big, oc int hand fanger aff thend gamle degne rendte.

Odby Sogenn. Enn prestegord y *Odby*, skylder aarlegenn tell forn^e prest landgilde: big iiij pund. All thend anden herlighz er till *Huidbierge* gord paa *Thyøholm*.

Hand haffuer oc saa thende kierkegaards gres frii.

Gorde xxij, bull v.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Søndbjerg og Odby skal have Kronens Part af Tienden i Søndbjerg.

Korn thinde: big iij pund j te, rog ij pund, haffuer int; quegthiende: lam ij, thiende penge j m. $\frac{1}{2}$; offer penge v m. $\frac{1}{2}$.

Wti gamle tiid bore the sogne mend thuende gange kiød till kiercken, j gaas oc iiij brød eller j faars laar oc iiij brød.

Ther er ett degnebull, som legger tell Huidbierge gord, meden degenen fanger ther intz aff, men huer sogne mand giffuer degenen ij skpr. big. (A.)

1571. Her Hans y *Seenberg* ij Sogner, *Seenberg* och *Odby*, boendes y *Seenberg* och kannd saa: rug v tr, byg v tr, haffre x tr, eng ij less.

Korntyende: rug xv tr, byg xv tr, haffre xvj tr, aff kon. matz. anparth byg xxiiij tr; quegtyende: lam o, penninghe xxiiij β ; offer ix $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer for diegne bolith byg ij tr. Hans renthe: byg v tr, peninghe xij β .

Odby Sogen. Landgylde aff prestegorden: byg viij tr. Korntyende: byg lx tr, haffre o; quegtyende: lam j, penninghe xxiiij β ; offer ix $\frac{1}{2}$.

Diegnen ingen diegneboell. Hans renthe: byg vij tr, lam o, penninghe xij β .

Dette forscrefne bestor jeg Hans Lydicszen prest mz egen hand. (A.)

1625. Fortegnelse aff *Sønbierrig* och *Odby*, som ere 2 gandske smaa Sogner.

Korntinde: baade konglig majestatis tinde aff *Sønbierrig*, som er mig saa vel som mine formend benadit, effterdi sogner ere smaa oc ringe korn affuel; thi mange aff sogne-mend bruger fiskeriet, oc præstens tinde aff forn^e *Sønbierrig*, till med prestens tinde aff *Odby* altsammen udi byg oc ingen anden slags korn, hen vid iij lest byg, 6 tr ringer, mens nu kand mand dit icke end alt bekomme; thi mange aff bønderne ere forarmede. Offring vdi di 3 høytider aarlig hen vid ix slette daler. Qvægtinden aff *Sønbierrig* sogn baade konglig majestatis part, som nadigst er giffuen til præstens ophold samme stedz, saa oc præstens part aff forn^e *Sønbierrig* sogn, till med oc aff *Aadby* sogn præstens part, hen vid i en summa 12 lam och 2 slette daler for andit quegtind; mens undertiden er det ringer, undertiden meere.

Sønbierrig præstegaard er aff di ringiste præste residentz i Thy, oc kand saais til den: rug 3 tr, byg 6 tr, haffre 8 tr,

engebierring icke j les. Bona mensalia intit. Annex præstegaardt i *Odby* sogn skylder 8 tr byg til præsten alenist; thi alt herligheden aff den følger till provisteriiet til Hvidbierrig gaardt.

Ildebrand at bagge och brygge ved er her icke, men skal købe dit.

Oc er jeg fattig mand megit gieltbunden aff den aarsag, ieg er kommen til samme kald for 5 aar siden, oc da haffuer tagit aff min hustruis sødskinds arffueloder og nogle i lige mader aff min brøders börns s. her Sören Nielsens i Vang dieres arffueloder att sette bou med, som ieg endnu giffuer aarlig rente udaff. (A.)

Jegindø.

1555. Her Hans paa Jegide.

Jeginds prestegords aulff oc sed: big v tr, rog v tr, haffuer int, eng vj.

Gorde oc bull: gorde xv, bull iiij.

Korn thinde: big x tr, rog x tr, haffuer int; quegthinde: lam ij, griis j, thinde penge v ß j alb; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er degnebull paa forn^e eginde, thett haffuer lands presten ther paa forn^e egind, oc presten løner degen aff thette forn^e degnebull. Icke haffuer degenen helder aff the gamle degne renther. (A.)

1571. Her Christiern *Jegen* sogen en soghen, känd saa til sijn præstegordt: rug v tr, byg v tr, haffre o, eng ij lesz.

Korntyende met kon. part¹⁾: rug xxiiij tr, byg xxiiij tr; quegtyende: lam v, penninghe ij, $\frac{1}{2}$ offer viij $\frac{1}{2}$.

Begierer kon. mattz. korntyende aff *Odby* soghen, som beløber sig xij tr. byg.

Diegnen haffuer diegne boell och kand saa: byg j te och rug j te. Hans renthe: byg iij tr.

Christiern Lauritzen med egthen hand. (A.)

1625. Fortegnelse aff *Jegindøe*.

Jegindøe er en liden omflaat Øe, paa huilcken er ickun

¹⁾ Tillagt Præsten ved Klemmebrevet.

it lidet sogn, i huilcket sogn findis icke wden femten gaarde oc siff buole, som hører alle kronen till, oc giffuer de allesammen till skylde iiij lester oc viij tønder biug.

Haffuer *Jegindøe* kiercke till tiende vij tønder biug, oc er mig saa uel som mine formend kongens part aff tiende benaadet, effterdi kaldet er ringe, oc er lige ved kirckens tiende, oc derforuden min egen part, huilcke tuende parter, kongens oc min egen tiende jeg wndertiden tager paa skieppe, oc wndertiden paa kierffue for fuorings skyld. Offer de 3 fester iiij slettedaler. Bona mensalia er her intet aff. Queg-tiende: 8 lam oc ingen penge, fordi jeg opskriffuer.

Oc kand der saaes til præstegaarden: rug iiij tønder biug v tønder, haffre j tønde. Her saaes intet wden det som brugis met giøde; thi her er ickun passelig jord til gaarden. Hø haffuer jeg intet afflet paa 2 eller 3 aars tid; thi engen er forderffuit aff haffuit, som er indbrot i fiøffren. Men naar engen haffuer været best, da haffuer jeg icke fanget wden j læs. Ildingsbrand att brygge, bage oc törre malt wed er her intet aff, men skall købe dett enten wdi Salling eller i Morsse. Her er gandske ond daglig ilding.

Haffuer oc Gud velsignet min hustru oc mig met mange børn, oc haffde wi en daater gifft wdi Morse, huilcken Gud kallede till sig wdi barselseng ved S. Olluffs dags tide sidst forleden, oc den neste dag effter moderen war begraffuen, motte wi tage det arme spede moderløsze barn hiem met os. Herforuden haffuer wi endnu tagit itt aff vore börneborn for forældernis armod skyldt, oc haffuer ocsaa hafft det nu paa siette aar.

Dette forbemelte bekiender jeg wuerdig Guds ords tienere paa Jegindøe.

Sören Anderssön. Egen Haandt. (A.)

Hors.

Nykjøbing, Lødderup og Else.

1555. Her Chrestern y *Nychyøpinge* haffuer en hus, som kaldes sancte Giertruds hus, oc ingen rette prestegord, hand haffuer icke, ved helder nogen, huor ther er rett prestegord; thii Dueholms chloster haffuer altiit holtte sogne prest till koning Frederiks tiid.

Korn thinde: big j lest, rog int, haffuer int; quegthinde:

thinde penge ij, offer penge xij m $\frac{1}{2}$, nandest penge xxj m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull till thende forn^e sogen; thii skolmester pleger altiide att vere degen ther till oc haffuer ther for iij lester big oc j pund korn till hører. End haffuer skolmester en eng, som skylder hannom j pd smör, oc haffuer hand halff parten aff kon. mats. quegthinde mett mester Jackop aff Sönderheret till haaspital y Duholm. (A.)

[Her Chrestenn holder capelann buode tiill Niekiöbings kiercke oc tiill thii tou sogene paa landtzböyen, oc beclagher forn^e her Chrestenn seg, att ther liigher enn gord wti Elssø, som giffuer prestenn j pd kuornn oc giffuer tiill kiercken ij pd kuornn, oc er samme forn^e her Chrestenn begerindis, att kon. mat. wilde wnde hanom thii ij pd kuornn, som kiercken haffuer wd aff samme forn^e gord. Thiisligeste er forn^e her Chrestenn tiill lagd ij tr kuornn vj aar siidenn for ledenn wd aff thend preste gord wti *Lødderup* sogenn; thii samme prestegord gaff tiill forne samme ij tr kuornn tiill kierckenn, att hand ther paa matthe fange kon. mats. stadfestelsze. D.]

Her Chrestern y *Lødderup* oc *Elssø* bor y Nychyøpinge.

Enn prestegord y *Lødderup* skylder aarlegenn till skyld: big iij pund oc alle anden herleghz.

Gorde xxiiij, bull xxiiij.

Korn thinde: big xij tr, rog vj tr, haffuer ij pd; quegthinde: lam viij, griis j, thinde penge x β ij alb; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull, men presten men, att thend gord, som leger tell skolen, er ret prestegord; tisligeste sige tii elste, att preste gorden, som nu er, skulde vere degne bull, oc giffuer huer sogne mand degenen ij skpr big oc ingen anden degne rendter.

Aff *Elssø* sogenn. End haffuer presten aff en gord, som Ville y bor, till landgilde aarlegen j pund big oc ij pund big till kiercken, oc haffuer Erick Krabbe all thende anden oc herlighz, hues ther aff gaar.

Gaarde xv, bull v.

Korn thinde: big vij tønder, rog int, haffuer ij pund; quegthinde: lam j, griis ij, thinde penge iiij β ; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull; men ther haffuer hand aff huer mand ij skpr big oc ingen anden gamle degne rendte. (A.)

1571. Her Madz y *Nykiøbing* haur iij sognir och 2 prestegaard *Nykiøbing*, *Lødderup*, *Elszø* sognir.

Hanns wisse rennt aff *Nykiøbinghe*: biig ij lestir, prest pening xvij m $\frac{1}{2}$, offir xvij m $\frac{1}{2}$. Hannd beklagir sig, att huer haffuir j te see ther y byenn till theris gorde, oc hannd haffuir inthitt till prestegardenn.

Lanndgiild aff *Lodderup* prestgaard: biig iijj tønndir, rug iijj tønndir.

Korntyennnd: biig j lest, haffuir iijj tønndir; quegtiennd: lamb iijj; offir vj m $\frac{1}{2}$.

Aff it sticke kirke jord y *Elszø* sogenn: biig ij tønndir, rug ij tønndir.

Kornn thind: big xij tønd, haffuir viij tønndir; quegtiennde: lamb ij; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Degnenn aff skolenn. Hanns wisze ret aff *Lodderup* och *Elzø* sogenn: biig vj tønndir, lamb iij.

Skolemesterens aff *Nykiøbing* wisze renntte: big iij lestir, skousuin ij, smör ij pund. Aff byenns sogenn jx m $\frac{1}{2}$, lamb xij. (A.)

1625. Jacob Jacobsen Hollum, prest i *Nykiøbing* oc thov sogner paa landzbye, som er *Løderop* oc *Elsø*.

Kornthinde aff *Nykiøbing*: byg xxxvj thnd; qvægthinde: penninge 4 daler; offer penninge 25 daler.

Løderop. En prestegaard, som skylder aarligen: big vj thnd.

Kornthinde: rog v thønd, byg xxvii thnd, $\bar{a}\bar{a}^1$) vj thnd; qvægthinde: penning 2 daler; offer penning 5 daler.

Elsø sogn. En gaard, som giffver till presten aff sin skylde: byg ij thønd.

Kornthinde: byg xvii thønd, $\bar{a}\bar{a}$ iij thønd; qvægthinde: penninge 3 m $\frac{1}{2}$; offer penninge iij daler.

Holder jeg en capellan, som jeg giffver aarligen penninge xxxv daler.

Haffver jeg en prestegaard i *Nykiøbing* oc dog ingen affi der til. Jacob Jacobsen. Egen hand. (A.)

Frøslev og Møllerup.

1555. Her Niels y *Frødtzløff* haffuer ij sogner *Frødtzløff* oc *Møllerop*.

¹⁾ o; Havre.

Frødzløff prestegords aulff oc sed: big j lest j pd, rog sed int, haffuer sed iij pund, eng iiij les. Erik Styøges arffuenge haffue x pund korn fraa thende prestegord; hues breffue, som vor paa samme godz, the bleffue brendt xxx aar siden, ther gorden brent.

Gorde xxv, bull vj.

Korn thinde: big vj pd, rog j pd, haffuer ij pd; quegthinde: lam iiij, griis ij, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge iij m $\frac{1}{2}$. Ther boren bunde y *Frødzløff* gord, hand thinder intz.

Thende prest begere hielp.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc int aff thend gamle degne rente.

Aff *Mollerop*. Hand haffuer ingen prestegord ther till, oc haffuer sandmend ther y heritt skuldt haffue vdlagtt hannom j prestegord vd, men the lagde hannom icke vd vthen j m $\frac{1}{2}$ sølff oc mere, dog haffuer hand sin ildingsbrug mett lōng oc torue y heden mett thennom.

Gorde x, bull iij.

Korn thinde: big ij pd, rog ij pd, haffuer j pd; quegthinde: lam ij, griis j, thinde penge iiij β; offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc ingen andre gamle degne rente. (A.)

1571. Her Niels, prouist y Sønndirherritt, haffuir ij sognir och enn prestegaard, *Frødzløff*, *Mollerup* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegaard y *Frøsløff*: rug ij tønndir, big xiiij tønndir, haffuir vj tønndir, enng j less.

Kornne thind her aff sognett: rug, biig, haff iiij tønndir aff alle slaus; quegtiennd: lamb iiij; offir v m $\frac{1}{2}$.

Kornne thind aff *Mollerop* sogenn: rug, biig, haffre aff alle slaus viij tønndir; quegtiennd: lamb ij; offir j m $\frac{1}{2}$.

Degnenn haur ingenn degneboell, er aff nykøping skole. Hanns wisze rennt: biig vj tønndir. (A.)

1625. Jenns Niillszön Thøffting haffuer tuende sogner *Frødsleff* oc *Mollerup*.

Præstegaards sæd aarligenn: rogh ij thønnder, biug x tønnder, åar xvij tønnder.

Korntinde: biug xxx tønnder, åar vij tønnder; qvægtinnd oc penng for wlige qvæg x m $\frac{1}{2}$; offer xv slett $\frac{1}{2}$.

Møllerup. Korntind: rogh iiij tønder, biug iiij tønder, ãår xij tønnder; offringh ix ½; qvægtinde oc peng for wlige qvæg.iiij m.½. Jenns Niillszön Thøffting. E. hanndt. (A.)

Tæbring, Ovtrup og Rakkeby.

1555. Her Peder y *Tæbringe* haffuer iij sogner.

Tæbring prestegords aulff oc sed: big viij tr, rog ij tr, haffuer j pd, eng ij les.¹⁾

Gorde oc bull: gorde xiiij.

Korn thinde: big iij pd, rog j pd, haffuer j pd; queg-thinde: lam j, griis ij, thinde penge j ½; offer penge j ½.

En bull skylder orligen tell prestebord: big j pd.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand ij skpr big oc ingen anden gamle degne rente.

Aff *Rackeby* sogen. Ther er ingen prestegord.

Gorde viij, bull j.

Korn thinde: big ij pd, rog j pd, haffuer iiij tr.; queg-thinde: lam iiij, griis iij, thinde penge iiij ½; offer penge j m.½.

Ther er ingen degnebull, men huer mand giffuer degenen iiij skpr big oc ingen aff thend gamle degne rente.

Rackeby skall auffbrydes oc leges till *Tæbringe*.²⁾

Aff *Outrop* [Offuetrup D.] sogen. En bull, skylder presten orlegen tell prestebord: big j pd oc j pd smör.

Gorde xxiiij, bull iiij. Ther er Damsgard, som hand fanger huad hand vell vnde hanom, j pd big.

Korn thinde: big j lest, rog j pd, haffuer j pd; queg-thinde: lam iiij, griis ij, thinde penge j m.½; offer penge ij m.½.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degen ij skpr big; men ther er ingen gamle degne rente. (A.)

1571. Her Annders y *Tebring* haur 3 sognir och preste-gord *Tebring*, *Outrup*, *Rackeby* sognir.

¹⁾ En Sandemænds Forretning ang. *Tæbring* Præstegaard er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 337.

²⁾ Klemmebrevet bestemmer, at *Rakkeby* Kirke skal ødelægges og Sognefolkene søge til *Tæbring* Kirke, og at *Rakkeby* Kirke skal komme *Tæbring* Kirke til Hjælp til Bygnings Behov, hvilken Bestemmelse dog ikke maa være kommen til Udførelse.

Kannd hannd saae tiill hanns prestegord: roug iij tønndir, biig viij tønndir, haffuir xij tønndir, enng v less. Hannd beklagir, hanns gord att werre thend werste y byenn och hanns jord att ligge ydirste.

Korn thind ther aff sognett: roug j, biigh xij tønndir, haffuir vj tønndir. Aff itt stycke jord: biig j tønnde. Quegtiennd: lamb ij; offir iiij m. $\frac{1}{2}$ iiij β .

Landgiild aff *Outrup*: biig j tønnd, giesteri j pund smör. Hannd beklagir, att hannd icke haffuir mer aff thennd preste-gord, end for staar.

Korntiennd ther aff sognnett aff allt slag: xxv tønndir; quegtiend: lamb iiij; offir vj m. $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff *Rackeby*: biig vj tønndir, haffuir iij tønndir, skousuin j, gies j, hönnis ij.

Kornnetiennd ther aff sognitt senn egenn partt: rug j tønd, biigh xij tønndir, haffuir ij tønndir; haffuir hannd konngenns partt: rug j tønnd, biigh xij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtynnd: lamb vj; offir iij m. $\frac{1}{2}$.

Degnenn aff skolenn. Hanns wisze indkomst: biig vj tønndir, lamb iij. (A.)

1625. Mads Jenssøn Holm haffuer 3 smaa sogner *Tebring, Outrup* oc *Rackby*.

See till *Tebring* præstegaard: biug xij tr, ru ij tr, hafre xxiiij tr vdi vdmarken, huor mand offte ey fanger en less hafre effter en te see. Aff denne gaards see skall aarligen vdgiffuis til kircken: biug vij tr, till Hald: hafre iiij tr, skousuin j, lamb j, gaasz j, höns ij, aal ij snees. Till præstegaarden ligger en bull, skylder: biug ij tr, eng ij lesz.

Korn thinnde: biug xvij tr; queg thiende: penning iij m. $\frac{1}{2}$, lamb j; offer penning iij daler.

Outrup sogn. Vdi *Outrup* sogn er ingen præstegaard, men en husz, som skylder aarligen: biug j te, smör j pund.

Korn thinnde: ru iiij tr, biug xvj tr, hafre vj tr; queg thiennd: penning x m. $\frac{1}{2}$; offer penning vij daler.

Rackby sogn. Vdi *Rackby* er en liden præstegaard, som capelanen effter kong. maytis breff besidder, oc kand saais till hinder: ru oc biug tilsammen iiij tr eller v. Oc er capelanen en fattig giæld bunden mand oc haffuer sex moderløsz börn. Eng ij lesz.

Korn thiende: ru iiij tr, biug iij tr, hafre iij tr; quegthiende: penning ij m $\frac{1}{2}$; offer: penning vj m $\frac{1}{2}$.

Her foruden opberer sognepræsten i Tebring *Rackby* sogns kongelig thiende till at löne capelannen med effter kong Christian then 3 höylofflig ihukommelszis breff, ellers skulle kiercken verit ødelagt¹⁾; thi sognen er ganske ringe, siu gaarde oc en bull, er oc meget for armitt; men korn thienden skall nesten vere lige med den, som forskreffuit staar, om det ellers kunde bekommis: ru iiij tr, biug iij tr, haffre iiij tr.

Mads Jenssøn Holm, præst til forne sogner.

Egen haandt. (A.)

Karby, Hvidbjerg og Redsted.

1555. Her Niels y *Karleby* haffuer iij sogner *Karleby*, *Huedbierge* og *Rested*.

Karleby prestegords aulff og sed: big sed viij pd, rog sed int, haffuer sed iiij pd, enng xxiiij les.

Hand beklager, att menege grander y foræ by haffuer skyfft alle kierengj imellem thenom inbyrdes oc prestegorden inthz tell, mener hand were vrett. Ther ligger thuende haffuer, som kaldes preste haffue oc arnbierge haffue, som hand støndom kand slaa, oc støndom saar hand thz, oc kand ther falde xxiiij tr haffuer vti, støndom slaar hand sinne kyr ther y.

Gorde xlvj, bull ij.

Kornn thinde: big j lest, rog int, haffuer iij pd; quegthinde: lam x, griis ij, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge vj m $\frac{1}{2}$. End en gadhus ibm, som hand haffuer iij dags arbeyde aff.

Ther er en herre gord viid nauffn Ørdrop; ther haffuer hand ingen thende aff.

Ther er ingen degnebull; men theris rette degne bull skylder iiij tr korn, oc Erick Krabbe haffuer samme gord.

Aff *Huidbierge* sogen. Thend rette prestegord ther till haffuer Erick Krabbe panthett, oc skylder thend aarlegen ij pund big oc anden herlighz.

Gorde xxviiij, bull ij.

Korn thinde: big jx pund, rog int, haffuer iij pd; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge x β ij alb; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

¹⁾ Efter Klemmebrevet.

Huidbierge gord en herre gord, som hand haffuer j pd korn aff.

Ther er en liden tofft, som kand falde j te sed y, som er rette degnebull, oc giffuer huer mand degenen ij skpr big.

Aff *Rested* sogenn. En prestegord y *Rested*, skylder orlegenn till prestebord y Karleby: big v pd, flesk ij pd, smör j pd, giesteri ij m.℥, lam j, gaaes j, höns ij, aall ij snes. Ther vor iij lester tell thende fornē Karleby prestegord, oc lod biskop Støggie thage thett ther fraa.

Ther er oc saa ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big, oc ey hand fanger thend gamle degne rente.

Sammeledes loffued fornē her Niels, att hand vilde skaffe cappellan till fornē sogner, saa ther skall ingen klagemaall bliffue paa.

Gorde xxij, bull ij.

Korn thinde: big iij pd, rog ij pd, haffuer iij tr; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge j β; offer penge ij m.℥.

Att *Rested* maate affbrydes oc leges till *Huidbierge*. (A.)

1571. Her Lauris y *Karbye* haur iij sognir och i prestegard, *Karbye*, *Huidberigh*, *Rested* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegard y *Karby*: roug iij tønndir, biig xvij tønndir, haffuir xxij tønndir, enng xiiij less.

Kornn thiennd ther aff sognitt: roug ij tønndir, biig ij lest, haffuir xx tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir vij m.℥.

Aff itt stöcke jord y samme sogen: biig ij tønndir.

Lanndgiild aff prestegard: biigh x tønndir, haffuir j tønd, giesterij iij m.℥, flesk iij pund, gies j, höns ij.

Kornntiennd aff samme sogenn: rug.ij tønndir, biigh xj tønndir, haffuir vj tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir vj m.℥.

Kornntiennd aff *Huidberigh* sogenn: roug iij tønndir, biig xvj tønndir, haffuir viij tønndir; quegtiennd: lamb v; offir vj m.℥. Aff ett stycke jord: haffuir j tønd.

Degnenn aff skolenn tiill *Karbye* och *Huidberig* sogenn; hanns wisze rennte: biig xj tønndir, lamb vj.

Degnenn tiill *Rested* oc *Rackeby* sognir gaar till skolle. Hanns wisze rennte: biigh v tønndir, lamb ij. (A.)

1625. Jörgen Niellszenn *Restedt* guds ords tiener till *Kareby*, *Huidbierge* och *Restedt* sogner.

Prestegaardens sæd aarligen: biug xvj thønder, rug v thønder, haffre xxviiij thønder, dog vndertiden noget meer, vndertiden mindre, som aarene och leiligheden sig begiffuer. Eng vj læs, foruden huis som aff boor jorden wdlegges, och da affler mand des mindre korn.

Kareby sogn. Korntind: rug ij thønde, biug ij lester iiij thønder, haffre vj thønder; quægtind: xj $\frac{1}{2}$, dog vnder-tiden mindre; offer vj slete daller.

Huidbierge sogn. Rug vj thønder, biug xvj thønder, haffre xij thønder; quægtind ij slet daller; offer iij slet daller.

Rested sogn. Rug iiij thønder, biug xj thønder, haffre vij thønder. Offer och quægtind ere icke megett, huilckett capellanen sig att vnderholde stedze haffuer annammett.

Jordskyld aff en gaard i Rastedt: biug x thønder, smør j pundt; aff en bull i Kareby marck: biug ij thønder.

Er presten nyes tilltagen och haffuer sæt boe oc Raa Rund (?); vnderhollder och en capellaan, giffuer ham biug xij thønder, alle wuisze accitentia aff Rested sogn och nogen tønder rug; giffuer och den forige prestes efterleffuerske opholdt en stor summa korn. Giffuer och aarlig till stig-tet gesteri penge iij enken daller j ort v β . Ligger samme residentze paa en allfare landevei for huer mands gesteri till sundet. Jörgen Niellszen Rastedt. Egen handt.

(A.)

Vejerslev og Bliedstrup.

1555. Her lens y *Vedersløff* haffuer ij sogner, *Vedersløff* oc *Blistrop*.

Vedersløff prestegords aulff oc sed: big sed v tr, rog sed iij pd, haffuer sed int, eng j les.

Gorde xvij, bull ij.

Korn thinde: big v tr, rog v tr, haffuer v tr; quegthinde: lam iiij, griis j, thinde penge xij β ; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand ij skpr big oc ingen aff the gamle degne rente.

Aff *Blistrop* sogen. Hand haffuer aff Stuhbe chloster for sin prestegords rendte: big iij pd.

Gorde xiiij, bull iiij.

Korn thinde: big iiij pd, rog j pd, haffuer j pd; queg-thinde: lam viij, griis j, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

Ther er engen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand ij skpr big.

(A.)

1571. Her Jenns y *Weysløff* haur 2. sognir och een prestegord, *Wedirsløff*, *Blistrup* sognir.

Kannd hannd saa till hans prestegard: roug v tønndir, biigh iij tønndir, haffuir v tønndir, enng o. Hannd beklagir sigh att werre forlagtt y giesterii aarligh att wdgifue vij m.℥.

Korn thiennd ther aff sognit: xvj tønndir aff alle slagh. Korun thind aff *Blistrup* sogen: aff alle slagh xvij thønndir. Ennd vj tønndir kørn och iij les enng for siin prestegard ther y sognit. Quegtiennd: lamb ij; offer ij m.℥.

Degnenn tiill forne sognir haffuir ingenn degneboell, gaar tiill skolle. Hans wisze reutt: v tønndir kornn, lamb ij. (A.)

1625. Christen Christenszen haffuer ij sogner *Weyrsløff* och *Blistrup*.

Sæd: rug iiij tr, biug iij tr, haffre xij tr.

Kornthinde aff *Weyrsløff* sogn: rug v tr, biug v tr, haffre vj tr; quegthinde: pending iij m.℥, lam iij; offer v dr j m.℥ slette mynt.

Blistrup. Haffuer præsten aff Stubberkloster for sin præstegords rente: biug vj tr, eng iij les.

Kornthinde: biug x tr, haffre v tr; quegthinde: lam ij, pend. xxij β; off. iiij dr ij ℥ slett mynt.

Boer hand paa en streng alffarwey, haffuer mange børn til schole och ellers och er vdi stor giæld.

Christen Christenszen. Egen haandt. (A.)

Ljørslev og Ørding.

1555. Her lens y *Lørsløff* haffuer ij sogner *Lørsløff* oc *Ørdinge*.

Lørsløff prestegords aulff oc sed: big sed ij pd, rog sed ij tr, haffuer sed int, eng v les.

Gorde oc bull: gorde xij, bull iij.

Korn thinde: big ij pd, rog ij pd, haffuer j te; quegthinde: lam iiij, griis j, thinde penge vj β; offer penge ij m.℥.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand iiij alb oc ingen anden gamle degne rente.

Aff *Ørding* sogenn. En preste gord y *Ørding* skylder orlegenn tell prestebord: big j pd.

Gorde xvij, bull iiij.

Kornthinde: big ij pd, rog ij pd, haffuer j te; quegthinde: lam iiij, griis j, thinde penge j m.℥; offer penge ij m.℥.

Thende prest beclager seg storleg oc begierer hielp.

Ther er ingen degnebull; men degenen haffuer aff huer mand iiij alb oc ingen anden gammell degne rendte. (A.)

1571. Her Jörgenn y *Lørsløff* hauer 2 sognner och 2 prestegaard *Lørsløff Ørding* sognir.

Kannnd hannd saa tiill hans prestegard i *Lørsløff*: rug ij tønndir, biig ij tønndir, haffuer ij tønndir, eng iiij less. Beklager hannd, att ther er panndtid iiij less enng fraa hanns gard hand y boir.

Kornn thiennnd aff sognett aff alle slag: xiiij tønndir; quegtind: lamb iiij; offir iiij m $\frac{1}{2}$.

Landgild aff thend prestegaard y *Ørding*: biig ij tønndir.

Korn thind aff sognett aff alle slags kornn: xiiij tønndir; quegthiennnd: lamb iiij; offir iiij m $\frac{1}{2}$.

Degnenn aff skolenn. Hanns wisze indkomst aff bege sognir aff alt slags kornn: iiij tønndir, lamb iiij. (A.)

1625. Jeg Jenss Christensøn (vuerdige) guds ordsz tienner till *Lyersleu* oc *Ørding* sogner i morsze bekiender min ind kompst med thinder oc præst gaardz lejlighed oc andit saa danttt att være, som her efterfølger.

For dit første haffver jeg thinde aff samme forbemelt 2 sogner, som sogne folkene efter ordinanszen pleje oc plictig er at giffve deris sogne præst. Item haffver jeg oc saa kong. maits part aff thinden i forn^e *Lyersleu* sogen, som er giffven tillz præstens vnderholdning i forn^e sogner, som kong. maits breff her om udgiffvid Anno MDLV giffuer till kiende, som oc præsten min salig for maud oc haffuer haftt samme thinde for mig, oc er samme thinde giffuid, for præsten i samme smaae sogner oc vag præst gaard kunde haffue sin nødtørftig vnderholning, oc haffuer jeg althid thagit mesten parten samme thinde i kierue, for di saa præst gaardsz affling, jeg i boffver, er gandske ringe, till qvægis fuer oc føde. Oc under thiden haffuer samme thinder værid meere oc under thiden mindre paa kierue oc till skiep, efter som gud gaff afgrøde till, huor for jeg icke kand skriffue dem aarligen lig møgit oc lige gode att være, icke heller haffver jeg nogen thid regned efter, huor mange tønder korn det aarligen kunde bliffve. Men efter som forn^e *Lyersleu* oc *Ørding* kirckis part aff thinden, huilken min sogne folk oc giffuer

kircke verge i kierffue, er i tønede moell beregned, kand kong. mayst thinde aff forne *Lyersleu* sogen oc forne 2 sognersz thinder, jeg haffuer tillsammen, beregned i tønede moell orligen bliffve vid en paasz roug 12 tøneder, byg 17 tøneder, haffre 8 tøneder.

Item haffuer jeg aarligen aff en liden præst gaard i mitt forne annex *Ørding* sogen thinder oc land giæld tillsammen beregned: roug j tønede, byg iij tøneder, haffre j tønede, smør j pund oc oell iij sneesz. Item kand jeg iderligst aarligen saae till den præst gaard, jeg i boffver, hammel korn roug oc byg till sammen beregned vid en paasz vij tøneder aff begge slags hammel korn, oc nogen gang haffver jeg saaed mindre end vij tøneder hammel korn. Item kand jeg oc saae thill samme gaard haffre vid en paasz vij tøneder. Oc haffver væred ditt aar, jeg kunde icke saae thill samme gaard vden v tøneder haffre. Oc haffver jeg aarligen engebærring vij laasz høe, oc bode aff en part aff samme engebærring oc en part aff ditt jord, jeg saaer for bemelte seed i, giffver jeg forne *Lyersleu* kircke land giæld byg 2 tøneder aarligen.

Item giffver jeg aarligen vorisz kiere biscop x slett marck j β ringer giesterie pending.

Item den thid, jeg kom till forne *Lyersleu* oc *Ørding* sogner, vaar ingen husze paa præst gaarden, jeg nu i boffver, under thagen ij husze alenne, som oc daa vaar gandske brøden, oc en paart aff dennom nedfalden oc næsten øde, fordisaa præsten min salig formand med sin hustru oc børn kunde icke faae vel derisz føde oc næring i samme præstgaard, oc for samme præst gaardz vaghedz oc ringhedz skyld flytte hand fra præst gaarden mange aar, förend jeg bleff kaldit till forne sogner, oc boffvede i en gaard her i forne *Lyersleu* bye, som hand gaff skyld oc landgiæld aff. Men jeg aff min fattig formoe haffver kiøbt oc udgiffvit til samme præst gordz bøgning oc samme thid komid der med i borge oc giæld, som gott folck vell vitterligt er.

Item haffver jeg oc min hustru xj børn leffvinde, de viij er endnu hieme husz osz, de andre iij haffver vi aff vor ringe formoe kost paa, saa møgit osz mouligt haffver uærid, de ij till ecteskab oc de iij till skole gang oc studiering.

Item kand min offer i forne smaae sogner bliffve aarli-

gen, om sogen folken bliffver vid mact oc den fattig formoe, de haffver nu, vid en paasz xxx slet marck.

Item anno 1605 bleff den thridie part aff qvæg thind i Lyersleu sogen ij m $\frac{1}{2}$, oc i Ørding sogen bleff oc thridie parten aff quægthinden iij $\frac{1}{2}$ xij β .

Ditte forne bekiender jeg Jens Christinszen præst y forne Lyersleu och Ørding sognir med denne min egen hand-schriffth her under. Anno 1625.

Her hosz beder jeg ganske vnderdannigen och ydmøgeligen dij gode herrer, som skall haffue med denne sag att bestille, att dij for guds skyld vill denne min fattige vilkor och leylighed nadeligen och mildeligen ansie ochbetencke.

(A.)

Øster- og Vester-Assels.

1555. Her Mas y *Assels* haffuer *Østerassels* oc *Vesterassels*.

Assels prestegords aulff oc sed: big sed viij pd, rog sed ij pd, haffre v pd, eng vj les. Aff thende forne sed oc iord giffuer hand orlegen till *Assels* kiercke ij pd big; thii hand haffuer en part till sin gord aff kierkens iord ther inde, oc ingen ved, huor iorden ligger.

Gorde xxv, bull v.

Korn thinde: big ix pd, rog j pd, haffre ij pd; queg thinde: lam v, griis iij, thiende penge xij β ; offer penge ij m $\frac{1}{2}$.

En hergord heder Lund, hand haffuer sin vilgj aff.

Ther er ingen degnebull; medens huer mand giffuer degen ij skpr byg oc ij alb.

Aff *Vesterassels* sogenn. En prestegord y *Vesterassels*, som aarlegen skylder: big iij pd, men for smogifft oc arbeyde ij pd. End haffuer hand ett hus, som skylder j te korn, oc mener sognemenden, att thz skulle vere rett degne bull.

Gorde xxij, bull j.

Korn thinde: big j pd, rog —, haffre iij pd; queg thinde: lam iij, griis ij, thinde penge x β ; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

(A.)

1571. Her Laurids y *Østir-Assels* haffuir 2 sognir oc 2 prestegord.

Kannd hannd saa till hans gord y *Østir asels*: rug, biig aff begi slaus xv tøndir, haffuir xij tøndir, eng j less.

Korntiennnd ther aff sognitt: rug vj tønndir, biigh xj tønndir, haffuir vj tønndir; quegtiend: lamb vj; offir 7 m.℥.

Landgiild aff *Westir assels* prestegard: biig viij tønndir, for andre smaa bede: big iiij tønndir, giesterij ij m.℥.

Körnn thind ther aff sognitt: rug o, biigh xxij tønndir; quegtiennnd: lamb iiij; offir 7 m.℥.

Degnenn aff skolenn: hanns wisze renntte: biig viij tønndir, pening iiij ℥, lamb iiij. (A.)

1625. Rasmus Jenszön Cotti haffuer 2 sogner *Øster* oc *Wester Aszels*.

Sæd til *Øster Aszels* præstgrd: rug vj tr, biug x tr, haur xx tr, engebering j las.

Kuorn tinde: rug hen wed jx tr, biug xij tr, haur viij tr; quægtind: lam oc gris 4; offer v slette daler.

Haffuer jeg for min tind aff Lundgd en støcke ødegaards jord, huor till jeg kand saa: rug ij tr, biug ij tr, oc dernest nogedt gresning wdi forn^e Lundmarck.

Aff *Wester Aszels* præstegaard: biug xxij tr thill skyld oc tinde medt andett herlighed.

Aff *Wester Aszels* by quorn tinde: biug ij lester, quægtinde: lamme oc gryss iiij; offer penning v slette daler, penninge for wlige qvæg: ij m.℥.

Herimod er min leilighed saaledes, att jeg er kommen till stor gield, der jeg er kaldett wuerdig till forn^e Øster oc *Wester Aszels* sogner, huor till jeg haffuer vdgifuett møget aff huis jeg haffuer kund samblett hidindtill, som endnu wed breffue oc segell, som jeg haffuer hiemløst, bewisligt er, oc er jeg endnu vdi stor gield till 4 mine faderløse(!) börn, oc er self sextende med börn oc tineste folck dagligen. Att sadan min leilighed motte ocsaa for guds skyld ansees. Actum Weirslev kircke den 7 maj aar 1625. Rasmus Jenszön. (A.)

Seierslev, Eierslev og Jordsby.

1555. Her Oluff y *Seiersløff* haffuer ij sogner *Seiersløff*, *Eiersløff* oc *Iørboe*, oc haffuer hand cappellan ther till.

Seiersløff prestegords aulff oc sed: big xix tr, rog v tr, haffre xxx, eng xl les.

Ther legger en agger, som kaldes spages agger vtj Hesselbierge mark, som lens Michensen bruger, thener till Hald,

oc beklager hand, att hand er mett vrett ther fraa tagne, som hand haffuer vindisbirdt paa; men eyendoms breffue haffuer hand icke att forsuare mett.

Gorde xxx, bull viij.

Korn thinde: big xij tr, rog ij pd, haffre ij pd; queg-thinde: lam viij, griis ij, thinde penge v β j alb; offer penge x m.℥.

Her er bode en vnd m.℥ oc mange stackarle.

Ther er thuende hergorde, som er Søde oc Skarre gord; ther sker hannom liidett skell aff.

End haffuer hand en boll, er tagen aff preste gordsens iord, som skylder presten orlegen: iiij tr big, skousuend j, giesteri j m.℥, iij snes aall, egt, anden stedzmaall oc sagfald; end en gord, som sogne mend mene att vere degne bull oc skylder presten orlegen: iiij tr big, skousuen j, giesteri j m.℥, egt, anden stedzmaall oc sagfald, aall iij snes.

Degenen haffuer ij skpr big aff huer mand.

Aff *Jørsboe* sogen. En bull skylder orlegen: j pd big, aall j snes, dagsgierninge ij dage.

Gorde oc bull: gorde xiiij, bull v.

Korn thinde: big x tr, rog int, haffuer iiij tr; queg-thinde: lam iij, griis j, thinde penge vij β ; offer penge ij m.℥.

Ther er ingen degnebull, oc ey the viide, ther nogen degne bull att haffue veritt; men huer mand giffuer degenen ij skpr byg oc ingen gamle degne rente.

Aff *Eiersløff* sogen. En prestegord skylder: iij pd big, smör j pund, skousuen j, giesterij xij β , aall iij snes.

Gorde xvij, bull iiij.

Korn thinde: big ix tr, rog int, haffuer ij pd; queg-thinde: lam iij, griis ij, thinde penge iiij β ; offer penge iij m.℥.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big, oc allerig ther haffuer veret degne bull. (A.)

1571. Her Annders y *Seyrsløff* haur iij sognir och 2 prestegaard *Seyrsløff*, *Eyrsløff*, *Jørsboe*.

Hannd kannd saae till thennd prestegrđ, hannd y boer: rugh iiij tønndir, biig xiiij tønndir, haffuir xvij tønndir, enngħ xv les. Hand beklagir, att thi mend y byen haur wdenn alle dom fra tagit hannom sienn j partt wdi markenn till samme prestegard. Beklager sig, att enn aff Haldis haff-

uer tagit sigh enn agger tiill, som hannd siger sig att ligge y hanns hefftt.

Lanndgiild aff tuend gard ibidem: biigh viij tønndir, haffuir iiij tønndir, skousuin ij.

Körntiennd: rug iiij tønndir, biig j lest, haffuir xxiij tønndir; quegtiennd: lamb vij; offir v m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild af *Eirsløff* prestegrð: biig vj tønndir, haffuir iiij tønndir, smör j pund, skousuin j, aaell iiij snes.

Korntind: biig xvij tønndir, haffuir xij tønndir; quegtiennd: lamb v; offir ij m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff sticke jord i Jørsboe: biigh ij tønndir, haffuir j tønnd, skousuin j.

Korntiennd: biigh xij β (!), haffuir vj tønndir; quegtind: lamb iiij; offir ij m $\frac{1}{2}$.

Degnen aff skollenn tiill Seyrsløff. Hans rennt er: biig x tønndir. Degnenn aff skolenn till Eyrsløff och Jørsboe. Hanns wisze renntte: biigh iiij tønndir, rug j tønnd, lamb iiij. (A.)

1625. H. Jens Thomeszen i *Seiersleuff* haffuer iiij smaa sogner *Seiersleuff*, *Eiersleuff* oc *Jørsboe* oc holder en Capellan til kost oc lön.

Kand saais til *Seiersleuff* prestegaardt i alsædiordt: biug x tr aarligen, vinther rug, vnderthiden iiij tr, vnderthiden v tr, som aarsens giømaal sig begiffuer; haffre vnderthiden x tr, vnderthiden xvj tr, efftersom vangene i vdmarchen ere til; eng x les.

Ligger til presteborden ibm tho smaa boligger, en schyller: biug iiij tr, skousuin j, haffre ij tr, aal iiij snees; noch en skyller: biug iiij tr, haffre ij tr.

Kuorntinden, som opberis vnderthiden sompt paa kierffuen oc sompt paa skippen, effter som affgrøden er til, hennemod biug xxxij tr, rug iiij tr, haffre ij tr.

Oc ligger denne gaardt paa en alfar sundvej for gesterij.

Eiersleuff sogn. En præstegaard skyller: biug vj tr, smör j pdt, skousuin j, haffre iiij tr, aal iiij snes.

Kuorntiende: biug ved xxv tr; her er mange forarmitt.

Jørsboe sogn. En whygt buols iordt skyller: biug ij tr, aal j snees.

Korntiende: biug xiiij tr.

Offer er wuisze oc ringe, aff alle iij sogner viij slette dr om aaritt, vnderthiden nogit mere.

Quegthiende er oc uwisze oc ringe, thi her er icke god gresning. Aff *Seiersleuff* sogn thette aar 1624: lam iij, griis j, pen: for whige queg v m. ½; aff *Eiersleuff* sogn: lam j, pen: v m. ½ iij β; aff *Jørsboe* sogn: lam ingen, pen. ij m. ½.

Jens Thomeszen. Ehaandt. (A.)

Flade og Draaby.

1555. Her Anders y *Fladde* haffuer ij sogner *Fladde* oc *Draaby*.

Fladde prestegords aulff oc sed: big xj tr, rog ij tr, haffuer ij pd, eng xx les.

Gorde oc bull: gorde xvij, bull xvj.

Korn thinde: biig iij pd, rog j pd, haffuer iij tr; quegthinde: lam ij, griis ij, thende penge iij β; offer penge iij m. ½.

Ther er Nandrop en hergord, som hand haffuer sin minde aff.

End en bull, som er af hans gords iord, som hans ploumand paa bor oc skylder orlegen j pd big.

Ther er ingen degnebull, men huer sogen mand iij skpr big oc int af thend gamle degne rente.

Aff *Draaby* sogen. Ther er en gord, som skylder presten orlegen tell prestebord iij tr big, oc giffuer samme gord till kiercken ij pd big, oc er thett thend rette prestegord.¹⁾

End haffuer hand af en gierdsted orlegen xij β.

Gorde xij, bull vij.

Korn thinde: big ix tr, rog j pd j te, haffuer iij tr; quegthinde: lam j, griis ij, thinde penge x alb; offer penge j m. ½.

Oc holder hand en cappellan ther aff.

Hand begier, att thend forne gord maatte gyøris hannom frii fraa forne kircke oc stedes hannom ene, oc haffuer gamle mend vondett, att thend smør rente oc herlighz, som geck aff forne gord, gauffues till forne prestegord oc giffues nu till Erick Krabbe.

¹⁾ Et Tingsvidne om denne Gaard er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 538.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen iiij skpr big oc ingen anden af thennd gamle degne rente.
(A.)

1571. Her Olluff y *Fladde* hauir 2 sognir och enn preste gord, *Fladøe*, *Drouby* sognir.

Kannd hannd saa till hans prestegord: rug iij tønnd, biigh ix tønndir, haffuir xiiij tønnd, ennggh xvj less.

Korntind: rug ij tønnd, big xvj tønnd, haffuir xij tønnd; quegtiend: lamb iij; offir x m $\frac{1}{2}$.

Korntiend y *Droubye* sogen af altt slag: j lest vj tønnd; quegtind: lamb j; offir ij m $\frac{1}{2}$.

Aff it husz ther y sognen j $\frac{1}{2}$; aff it styck jord: biigh ix tønndir.

Hannd keklagir, att hand icke hauir vden thennd ene prestegord och thj wogist sognir ther y herritt.

Degnenn aff skolenn, hanns wisze rennte: biigh x tønndir.
(A.)

1625. Her Christopher Oluffsön, prest i *Fladøe*, haffuer ij sogner *Fladøe* och *Drouby*.

Alsædjordt, som aarligen er vnder sæd huer anden aar biug, huer anden roe och hawre, er biug vj tønnder, vaaerroe ij tønnder; hawre i vdmærck, vndertiden mere och somme aar mindre, oc somme aar intit, er hawre vij tønnder; vinterroe vndertiden mindre, som kand giøis till, er vinterroe iiij tønnder. Baarer, som huiler huer tridie eller fierde aar, till feemon och tyring, er her intit beregnit enten till biug, hawre sæd eller høy som er wuisz om aarit, dit.. for vinterroe sæd. Kiar eng er intet vden ij eller ij lass høy, vden huisz kand samlis och sparis, effter som aarit er, paa nogle agger ender, kaldis gader, høy iiij... eller lidit...

Korentiende, som opbæris vndertiden paa kierffuen, efftersom aaringer er till, aff *Fladøe* er henved biug xxviij... roe j tønd, aff *Drouby* er biug vedt xix tønnder.

Quegtinde aff *Fladøe* forgangen aar i pending vj $\frac{1}{2}$ 4 β , aff *Drouby* forgangen aar i pending iiij $\frac{1}{2}$ 1 β .

Offer er wuisz, aff beggi sogner, vden dit welb. jomfru Heluig Koesz till Nandrup vill presten betencke, er om aarit hen ved v daler.

Item er der it bellsjordt, skylder till presten: biug ij tønnder, smør j pundt; noch it gadhusz giffuer bode for tiende

och andit: biug j tønde; item itt stycke jormon vden bygge, giffuer for all vdgift: biug iij tønder.

Item skall kiøbe gandsche dyre allt ilding at brygge och bage med till Fladøe prestegordt.

Item holder en gamell preste encki, som opbær aarligen aff Fladøe prestgordt: biug 16 tønder, halm 16 lasz, hawre iiij lasz, høy iij lasz, foruden andit.

Christopher Oluffszön. (A.)

Alsted og Bjergby.

1555. Her Niels y Skerom haffuer ij sogner *Alsted* oc *Bierby*.

Skerom prestegords aulff oc sed y *Alsted* sogen: big sed j lest bode rog oc big, rog sed int, haffuer sed j pund huer vij aar, eng vjles. Hand haffuer ingen ildinge till sin gord.

Gorde oc bull, som thinder: gorde xij, bull j.

Korn thinde aff *Alsted* sogen: big v pund, rog j pd, haffuer j pd; queg thinde: lam iij, griis ij, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther ligger iij agger, som kand saais iij tr byg y, oc vill kiercken haffue ther landh gild aff till fornø kiercke iij tr byg, oc haffuer mester Lauris tagett samme sag till sig.

Ther er ingen degnebull; men ther var en degnebull, thend haffuer Erick Krabbe, som skylder till kierck iij tr big, oc all thend anden herlighz haffuer Erick Krabbe, oc geffuer huer mand degenen iiij skpr big oc indester ij skpr big oc ingen af the gamle degne renther.

Aff *Bierby* sogen. En prestegord y *Bierby*, som Jost Jespsen bor, skylder orlegen: big ij pd, end j pd till thinde, smör j pd, egtt, anden stedzmaall oc sagfald.

Gorde xv, bull v.

Korn thinde: big v pd, rog j te, haffer j pd; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge vij β ; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen iiij skpr big. (A.)

1571. Her Niels y Skarrum haur 2 sognir och 2 prestegard, *Alsted*, *Bierbye* sognir.

Kannd hannd saa till hanns prestegard, hand y boer: roug j tønnd, biig x tønnd, haur v tønndir, enng vij less.

Hannd beklagir, att hans byemend formenir hanum hans partt wdi wdmarkin til hans prestegard y *Bierbye* sognen, att hannd icke haffuir thennd som wthi inndmarck.

Kornn thynnd: rog ij tønndir, biig xij tønndir, haffuir xij tønndir; quegtind: lamb iij; offir iij m.℥.

Lanndgild aff thennd prestegard y *Bierbye*: biugh iij tønndir, smör j pund, rug xij tønndir.

Kornnthind: biig x tønndir, haffuir xvj tønndir; quegtinnd: lamb v; offir iij m.℥.

Degnenn aff skolenn; hanns wisse rennte: biig vij tønndir, lamb iij. (A.)

1625. Her Anders Frantzön i Nörherrit Morse haffuer to sogner *Alsted* oc *Bierby*.

Kand saa til Skarrum prestgd, om hand skal haffue 4 køer i bordegres til sin husis behoff, oc to gielsing til en vogn, 6 tr biug. Herforuden haffuer presten tuende agre, som ere til biuksæde, aff huilcke han holde skal oc holder tuende voxelius til *Alsted* kirke¹). Udmarks jord eller haffre land haffuer jeg ingen uden 8 tr haffre sæde, som sais huer sivende aar. Al Skarrum prestgaards enge kand bære 4 lees undtagen en haar eng ved gaarden, som ieg for gressning skyld nødis at tyre til min plougfæmon paa.

Alsted sogn. Tiende kand beregnis for en visse aarligen 30 tr hammel korn.

Bierby. En prestgd haffuer ieg i *Bierby*, som er en bolig, som skylder 2 tr biug, to tr haffre oc j pund smör. Tienden aff samme sogn beregnit i haar korn 3. tr. Oc om det vore liden affgrøde, at ieg nødis for min prestgds ringhed at tage paa kierffue tienden, da kand ske tienden kand vorde ringere . . . Qvegtiende gemenlig 2 slet daler aarligen, offer 5 slette daler uden de vil offre 6 . . .

Datum Scharum 10 maji aar 1625.

Anders Frantzön egen haandt. (A.)

Solbjerg og Sundby.

1555. Her *Lauris* y *Saalbierge* haffuer ij sogner *Saalbierge* oc *Sundby*.

¹) Jfr. en Dom i Ny Kirkehist. Saml. V Bd. 3 H. S. 487.

Sualbierge prestegords aulff oc sed: big sed x tr, rog sed int, haffuer sed xiiij tr, eng x les.

Becklager hand, att Hartueg Tomesen till Lund haffuer thend rette prestegord, som presten haffuer breff oc segell paa, oc mener, at hannom sker ther inden vskell.¹⁾

Gorde xiiij, bull viij.

Kornthinde: big x pd, rog int, haffuer vj tr; quegthinde: lam vj, griis ij, thinde penge x β ij alb; offer penge ij m $\mathcal{L}$.

En bull aff gordsens egendom, skylder aarlegen till presten oc er hans ploumand: big j pd.

Jølby gord, som Niels Kaas y bor, som presten haffuer alle gode tinde oc rede aff.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc ingen aff thend gamle degne renther.

Aff *Sundby* sogen. En preste gord y *Sundby* sogen, som skylder orlegen: big iij tr, smör j pd, høe j les, alle anden herlighz.

Gorde xx, bull vj.

Korn thinde: big v pd, rog int, haffuer j pd; queg thinde: lam ij, griis j; thinde penge j m $\mathcal{L}$; offer penge ij m $\mathcal{L}$.

Ther er ingen degnebull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big. (A.)

1571. Her Madz y *Solbierre* haur 2 sognir och 2 prestegard, *Solbierre*, *Sundby* sognir.

Kannd hannd saa till gaar, hannd y boir: biug viij tønndir, haffuir xxij tønndir, enng xij less, rog j tønnd.

Korntiennd: biig xv tønndir, haffuir xvj tønndir; quegtind: lamb vj; offir v m $\mathcal{L}$.

En sticke stuf der y Galtrup marck, kand ther sais wthi: haffuir v tønndir, eng v lesz.

Lanndgild aff thennd prestegard y *Sundbye*: biig iiij tønndir, smör j pund, gies j, lamb j, hönns ij, rug j tønnd.

Korntiennd: biig xiiij tønndir, haffuir xxij tønndir; quegtiennd: lamb vij; offir x m $\mathcal{L}$.

Degnenn aff skolenn; hanns wisze rennthe: biigh vij tønndir, lamb vj pening j m $\mathcal{L}$. (A.)

1625. Knudt Jenszön hafver tvende smaa sogner *Solbiergh* och *Sundbye*.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Solbjerg og Sundby skal have sin rette Præstegaard, som Hartvig Thomesen til sig skiftet har.

Solbiergh prestelige residentze er saare ringe, hvorofver af min s. formandt er stedt af stigtensmanden samme thidt paa Hald ett jordt af kronens, kaldis Ramsingh jordt, och mett en kongelig mats bref bevilgett aarligh for 4 gammell dlr, hvilckett iegh och haffver stedt och nyder, och gifver der af aarlige till Hald: biugh iiij tr, smör j pundt, skatt och leidingh j ortt, och dette iegh der till kunde saae, effter som iegh kunde acte, haffver iegh tillforn angifvet mett kronens bønder for kong. mats commissarier.

Och meener iegh, att iegh der forvden kand saa aarlige till rette prestegaardt hen vedt 7 eller 8 tr biugh, aer¹⁾ hen vedt 30 tr, huilckett ofte berer saare ringe; engh 8 les.

Ligger till presten ibidem en liden bolige, skylder aarlige fire dlr; noch en liden, som alene saaer och skylder aarlige j te biugh.

Kornthiende: biugh 28 tr, aer 8 tr; quegthiende vnder-tiden beløber sigh i penningh beregnett 6 s. $\frac{1}{2}$.

Sundbye sogn. En pstgdt, som gifr aarlige: biugh 6 tr, are iiij tr, smör j pundt, lamb j, gaas j, höns j par.

Kornthiende er aftingett paa biugh alenne och er hen vedt 38 tr; qveegthiende regnett i penninge beløber sigh vnder-tiden viij s. $\frac{1}{2}$ j β och ofte ringere. Offerett i forne sogner er ringe och wisse, vnderthiden om aarett 7 eller 8 s. dlr.

Knudt Jenssönn inppa.

(A.)

Dragstrup og Skallerup.

1555. Her Jep y *Skallerop* haffuer ij sogner *Skallerop* oc *Draustrop*.

Skallerop prestegords aulff oc rendte: big iiij pd, rog j pd, haffuer ij pd, eng ij les.

Gorde oc bull: gorde xv, bull ij.

Korn thinde ther aff: xvj tr alle honde korn; quegthinde: lam iij, griis j, thinde penge j $m\frac{1}{2}$; offer penge ij $m\frac{1}{2}$ oc nogett brød.

[Her Jeb y *Skallerup* beclagher sig, att ther liigher enn kiercke gord wti Jølböy, som fram farenne prest haffuer i buode, oc haffuer haffd breffue wd aff biskopen, atj samme gord matthe besiide, som will findes beuiszliggt att were;

¹⁾ e: Havre.

dog gaff samme prest, som forn^e gordenn besad, skøld ther wd aff tiill kierckenn, oc er samme forn^e prest begierindes, att hand matte fange same kiercke gord tiill att besiide. D.)¹⁾

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen ij skpr big oc ingen gamle degne rente.

Drastrop sogen. En bull y *Drastrop* skylder aarlegen till prestebord: big iij tr, end dagsgierning iij dag. End haffuer hand thuo bols engi tell thende forn^e gord, som hand selff bruger till thende anden prestegord, som giffuer vj les enge.

Gorde xvij, bull ij.

Korn thinde: xx tr allehonde korn; quegthinde: lam iij, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge ij m $\frac{1}{2}$, end nogett brød.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenenn ij skpr big aarlegenn. (A.)

1571. Her Hanns y *Westir Jølby* haffuir 2 sognir och 2 prestegard *Drastrop*, *Skallerup* sognir.

Lanndgiild aff thennd prestegard y *Drastrop* sogenn, och sidir hannd sielff paa enn kiercke jord y same sogenn, som hannd giffuir landgiild aff tiill *Drastrop* kirke: biig ij tønndir. Hannd beklagir, att hand icke maa nyde hans partt y wdmark.

Kornn thiennd: roug j tønnd, biig xvij tønndir, haffuir iij tønndir; quegtyennd: lamb ij; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff thennd prestegard *Skallerup*: biig iij tønndir, haur ij tønndir, skousuin j, rug ij tønndir.

Kornntyennd: biig xij tønndir, haffuir xij tønndir; quegthind: lamb iij; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Dignenn aff skollenn: hanns wisze renntte aff bode sognenn: biig iij tønndir, lamb iij, pening 8 β . (A.)

1625. H. Jens Olufsön y *Vester Jølbye* haffuer 2 smaa sogner *Dragstrup* oc *Skallerup*.

Huad min prest boligen er anlangendis, boer ieg vdi en skylgaard oc giffuer aarligen af min gaard, ieg vdi boer, till kirken vj tr byg; item gifuer jeg ij tr byg til skylde aff en

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Skallerup maa nyde Kirkens Gaard i Jølby og holde den for en Præstegaard, dog Skylden, som der bør at gives, skal ydes aarlig til Skallerup Kirke.

stykke stug iord til Haldtz slot (som jeg angaff for øffrighz), huilket ieg stede aff Haldtz øffrighz. Kand jeg saae til den samme gaard, som ieg i boer (oc skylder til Kirken) aarligen viij tr byg, vinter rue somme aar j te oc somme aar inted; haffuer vndertiden vij tr oc somme vj tr.

Liger til min vnder holding 2 smaa boeliger, en i huer sogn, den en skylder til mig iiij tr byg, j te haffuer, j skofsuind, j snees aall, den anden skylder ij tr byg oc ij tr haffuer oc inted andet.

Min tinde jeg aarligen opberrer aff samme 2 sogner: rue iiij, big xxxij tr, haffuer viij tr. Min offer er gansche ringe af de 2 smaa sogner er oc wuisze ⁊ slet daller oc somme aar ringer; quægtinde er ocsaa wuisze, somme aar j slet d. oc somme ⁊ m.℥, som kirckens bog vdiszer, oc ingen lam eller griis.

Dette saa at vere i sandhed stad fester jeg med min haand oc naffn vnderschreffuen af Vester Jølbye den 11 maij 1625. Jens Oluffsøn. Egen haandt. (A.)

Galtrup og Øster-Jølby.

1555. Her Niels y *Galtrop* haffuer ij sogner.

Galtrop prestegords aulff oc sed: big sed v pd., rog sed j pd, haffuer sed ij pd, eng xvj les.

Thende forn^e becklager, att Frans Dyre till Damsgord haffuer fraa hans prestegord v les eng oc v tr haffuer sed sammeledes, mener hand mett stor vrett.

Gorde xx, bull j.

Korn thinde: big ix tr, rog ij tr, haffuer vj tr; quegthinde: lam iiij, griis ij, thinde penge j m.℥; offer penge ⁊ m.℥.

End er ther en hergord, som kaldes Vullerop, som hand haffuer sin minde aff.

Hand begierer hielp.

Ther er en degne bull, som skylder till degenen j te big; men herligheden haffuer Erick Krabbe; end haffuer degenen aff huer mand iij skpr big.

Aff *Jølby* sogen. Hand haffuer ingen prestegor y thende sogen, thz becklager hand; men ther er en gord, som Pouell Tomesen y bor, oc suarer till Beistrop, thend er rett prestegord.

Gorde vij, bull j.

Korn thinde: hand haffuer ingen anden thinde vdaff thende sogen end v pd korn, som hand haffuer, som sogne mend giffue hannom orlegen; quegthinde: lam iij, griis ij, thinde penge x alb, offer penge xx β .

Hand begier, att hand møtte fange sin prestegord till thende sogen¹⁾. End haffuer hand en vdm $\frac{1}{2}$ s haffue, hand skylder sognemenden, oc giffue the hannom ther aff j pund haffuer, nor thend saaes.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen till rente vj skpr byg vust og kage oc andett.

[Her Nelss er begerindes, att kon. mat. wiilde tiill lege hanom enn kierckegord liigindes wti forne Jøelböy, som Erick Krabe haffuer, eller oc hans nade wilde tiill lege hanom nogitt wdt aff hans nades anpartt aff tinde kuornn, thii same prest haffuer ingenn prestegord wti forne Jøelböy sogenn. D.]

(A.)

1571. Her Lauridz y *Galtrup* haur 2 sognir 2 prestegard, *Galtrup Øster Jøelbye* sognir.

Kannd hannd saa till thennd, hannd y boir, y *Galtrup*: roug j tønnd, biig vij tønndir, haur v tønndir, enng viij lesz. Hannd beklagir sigh prestegard att werre for ringe.

Kornttiennd: rug ij tønndir, biigh xvj tønndir, haffuir xvj tønndir; quegtind: lamb iij; offir iijj m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff thennd gard y Østir Jøelbye: big vj tønndir, giesterij ij m $\frac{1}{2}$.

Korntind: biig vj tønndir, haffuir ij tønndir; quegtind: lamb o; offir j m $\frac{1}{2}$.

Dignenn haur itt dignneboill y *Galtrup* sogenn. Lanndgiild aff same boill: biig j tønnd. Hauns wisze rennt aff begi sognir: biig x tønndir, lamb ij. (A.)

1625. *Galtrup* sogn. Haffuer ieg Lauritz Pouelszön tho smaa sogne och kand saae till min prestegaard aarlig: biug 8 tønder, rug j te vaar rug, haff: y vdmarck skarp 5 tønder och y indmarck styndum 5 tønder, styndum 6 tønder.

Korntinde aff denne sogn: rug 2 tønder, biug xxxj tønder, haff. 6 tønder, eng 7 lesz; quegtind 1624 vj $\frac{1}{2}$, in-

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til *Galtrup* og *Jølby* skal nyde Præstegaarden i *Jølby*, og at den altid skal blive til en Præste-Residence.

gen hœffder och bliffuer jeffnlig ved den pasz; offer aarlig 5 slette daler.

Øster Jølbye sogn. Haffuer ieg y denne sogn allene vij decimantes. Korntind aff dem xj tønder hammel korn.

Noch en annex prestegaard allernaadigst beuilgett aff arildtz tid, skylder 6 tønder biug aarlig, haffre 3 tønder, skousuin j, lam j, gaas j, en par høns aarlig, en pundt thøre aall, som er 24 bismer marck.

Quægtind bliffuer jeffnlig ij eller iij $\frac{1}{2}$.

Er denne en gandske arm kircke, som er att befinde y kierckens bog.

Offer aff denne sogn aarlig vij $\frac{1}{2}$, styndom viij.

Lauritz Pouelszønn egenn haandt. (A.)

Tødse og Erslev.

1555. Her Peder y *Tødsøe* haffuer ij sogner *Tødsøe* oc *Ersløff*.

Tødsøe prestegords aulff oc sed: big pd xiiij tr, rog sed int, haffuer sed pd ij pd, eng xx les.

Gorde oc bull: gorde xxxvij, bull v.

Kornthinde: big x pd, rog ij pd, haffuer xv tr; quegthinde: lam xij, griis ij, thinde penge j m $\frac{1}{2}$; offer penge v m $\frac{1}{2}$.

Ther er en degnebull, som skylder j te big till degenen, oc giffuer huer mand hannom ij skpr big till rendtte orlegen.

Aff *Ersløff* sogen. En prestegord y *Ersløff* skylder orlegen till prestebord: big iij pd, smör j pd, skousuin j, fønød j, giesteri j pd haffuer, egt, anden stedsmaall oc sagfald.

Gorde oc bull: gorde xvij, bull vij.

Korn thinde: biig iij pd, rog iij tr, haffuer xiiij tr; quegthinde: lam v, griis ij, thinde penge x $\frac{1}{3}$; offer penge iij m $\frac{1}{2}$.

Ther er ingen degne bull; men huer mand giffuer degenen iij skpr big, och er ther en bull y fornø sogen, som skylder till kiercken j pd big, oc haffuer Erick Krabe alle herlighzden.

End er ther ett stœcke iord tagen fraa Erløff prestegord, som kand falde vij skpr big sed y, oc bruges till thend fornø bull, huilchit hand mener met vret. (A.)

1571. Her Pedir y *Tødssøe* haffuir 2 sognir och 2 preste-gard *Tødssøe Ersløff* sognir.

Kannd hannd saa tiill denn gaard, hannd y boer, y *Tødzøe*: biigh xij tønndir, haffuir viij tønndir, enng h vj les.

Korntiennd: roug iiij tønndir, biigh j lest, haffuir xx tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir vij m $\frac{1}{2}$.

Laundgiild aff thennd prestegord y *Ersløff*: biig vj tønndir, haffuir iiij tønndir, smör j pund, fønød j, gris j, hönns ij.

Korntinde: rug ij tønndir, biig xvj tønndir, haffuir xij tønndir; quegtiennd: lamb iiij; offir iiij m $\frac{1}{2}$.

Dignnenn aff skolen haur itt digneboeill y *Tødzøe*. Hanns wisze rennt aff samme boill: biig j tønnd; kannd hannd saa: biig j tønnd litt mer, eng o. Ennd aff same sogenn: biig viij tønndir, lamb j. (A.)

1625. Hr Hans Jenszön i *Thødsze* haffuer thuinde sogner *Thødsze* oc *Ersløff*.

Kuornthinden aff *Thødsze* sogn aarligen, dersom ieg den alsammen kunde bekomme (huilcket ieg for stor armod hosz nogle icke kand naa) beløber sig i haard korn 51 tr. Quægthienden forgangen aar x $\frac{1}{2}$ 4 β , vnderthiden kand mand bekomme 2 lam, vnderthiden j lam oc vnderthiden ingen, fordi vdi samme sogn er der ei greszen thil faar. Offer er aff forne sogn uvisze oc ringe, om aarit x sl. dal.

Kornthienden aff *Ersløff* sogn thil haabe i haard kuorn beløber sig 35 tr, (om ieg dem for armod kunde bekomme) oc derforuden haffuer aff præstgaarden der i sognet aarligen skylde 6 tr biug, 2 tr haffre oc it pund smör, oc intit ydermere. Quægthienden aff samme sogn forgangen aar 6 sl. m $\frac{1}{2}$, vnderthiden kand mand der bekomme it lam, vnderthiden ingen; offer er ringe oc uisze, om aarit 3 sl. dal. oc j m $\frac{1}{2}$.

Kand ieg saae aarligen biug otte tønder, vorrog en tønd, derforvden er der thre tønder alsæjord thil forne præstgaard, huilcke ieg maa saa haffre vdi om aarit; thi vden dit kierffve skifftis, vil vort alsæjord icke giffve reen korn. Haffre i vdmarken, som vangene er thil, somme aar 24 tr oc i det mest 26 tr, oc er dit gantske skarp iord, saa naar det giffuer vel thill, da kand mand bekomme effter huer tønd haffre sæd tho læst haffre. Hø er der inthet thil, vden dit mand bekommer paa kiergaardene. Och ligger forne præstgaard paa en alfarvey. Hans Jenszön mpp. (A.)

Vendsyssel.

Skagen.

1553. Her Chresten. Han haffuer ingen prestegord. Hans sommer tiende aff fiskerne: iij^c torske, viij^c törre kuler, xvj^c flyndre aff embetzfolck och di som icke bruger fiskind. Høste tiende: sild a. no 1553 fick han xij tr, men i aar 1554 fick han icke wden j fiardingh, saa wuisze er den rentte.

Gaff di aff gammel tidh huer femptende store fiske bode til kirken och presten och hospitalet, men nu haffuer di forminskett thz och giffuer icke wden huer søttende.

Di, som roer i den syndre haff och icke er ferduge att roe i den nörre haff, giffuer aff huer bodh j^c flynder och j^c kuler om orit, och dett foer al ieniste presten och hospitalet. Kirken fanger inthz.

Otfir di iij høtilige dage xxx mark danske.

Huer madskap gaff aff gamel tide hanom v skip bygh, och dett haffuer di och nu aff lagd, och da fick han huer femptende fisk til tiende, som forskreuit stoer. (C.)¹⁾

1571. Her Niels paa **Skaugenn** haffuir itt sogenn och enn prestegord, som hannd huerckenn haffuer agir ellir enng till vnndtagindis hjæ v less Hanud betackir konn. mat. och will lade sig nøge mz huis hannd haffuer till indkomst, som er konn. mats. part aff korn och quegtiend aff *Mosbierig* sogne och hanns rettughz paa Skaugenn.

Her Jacob scholemester och kaullan kon. part aff korntyende y *Tuerstid*, som er ix pd korn och itt suyn, penninge xxxij daler, törff xij less; aff Høffuen²⁾ for en prediicken om wgen. viij worder fiske, xx^c flynder, offer xij daler.

Niels matzen mz egne handt. (A.)

1625. Præpositus et pastor Scagensis.

1) Niels Rasmuszøn, sognepræst i *Schagen*, haffuer en kon. matz korn tind aff *Mosberg* sogn, naadigste tillagt præstens underholdning samme stedtz, aff huilken erlig oc vel-

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden i Mosbjerg. Tidligere laa Skagens Kirke til Hospitalet i Aalborg. Se Ny kirkehist. Saml. II. S. 383 og 386.

²⁾ o: Højen eller Gammel Skagen.

byrdige frue Karine Lunge giffuer hannem aarligen row x tr, biug x tr, haffre iiij tr.

2) Korn tind, som giffues aff bønderne, som boer mellem klitterne her i *Schow* sogn, beløb sig forgangne aar, beregnet effter kiercke regenskaff i penge ij daler vj 3; thi de kand icke saae vden lidet, men de nærer dem ocsaa aff fischeriet.

3) Siden kiber ieg andenstedz til min husholdnings nødtørftighed aaret igiennem korn for det fiske tind, ieg aff denne menighed kand haffue, oc huis det kand sig beløbe i aar, er at erfare aff Aalborg closters anpart, som haffuer tredie part aff fiske tinden lige ved præstens part, beregnet i penge 40 daler, effter som ieg det sted haffuer paa to aars tid af øffrigheden.

4) Quægtind var forgangne aar effter kirckens anpart beregnet i penge vj m $\frac{1}{2}$.

5) Offer om høytidzdage kand vndertiden beløbe sig ved en pasz 13 daler oc vndertiden mere oc mindre.

6) Er her en meget forarinet menighed, besønderlig for fischeriets forsueckelse nu vdi nogle forgangne aar, saa at voris naadigste herre oc konning haffuer allerede effter borgernes vnderdanigste supplication naadigste efftergiffuet denem halff parten aff deris aarlige skat. Derfor haffuer de ey heller formue til at forsørge mig oc min medtiener met nødtørfftige vnderholdning.

7) Herforuden er min vilkaar saare ringe bleffuen aff ilde skade, som mig nogle faa aar forleden om nattetid paa-kom, vdi huilken ieg miste all min bohaff, oc neppelig met hustrue oc børn nogen wskad met liffuert vndkom.

Schreffuet i Schagen den 2 maij aar 1625.

Niels Rasmuszön. (A.)

Raabjerg.

1553. *Robieri.* Hr. Hans.

Kand han saa til sin prestegord: rou v pd, bygh iij pd, haffre ij; da brugger han alle hans jordli; engh halffemtesindtzstue les. Hans fedreff forlegges hanom for, som han haffuer haffid aff ariltz tid til hans prestegordh, och forbygges hanom for, inddoch han haffuer breffue och beuisuingh der paa.

Gorde v, bole xv.

Tiende: bygh j pd iij skip, rogh j pd ij skip, lam x, kie x, kalue j, offer iij m $\frac{1}{2}$.

Degne boel er der icke, och for han icke ij β aff huer mand; her for mand att betenke, om Jacop saa synes. (C.)

1555. (Udsæd, Tiende o. s. v. ligelydende med ovenstaande, hvortil føjes:) Item thij mendt, som buor wtj Gordebuo fang, som thiill forn^e long wnder Thuerstede sogen, atj nw her epther motte legges wnder Raabieriig sognenn.

Tiisliigeste att kon. mat. wilde wnde thende prest hans nades anpartt wd aff thinde kuornn aff *Raabieriig* sogn, som beløber sig ij pd iij skp korn¹).

Hans Seurensen, myn eghen handh. (D.)

1571. Her Hanns y *Raabiere* sognenn och bye enn preste-gard.

Kand hand soe: rug x tr, biig x tr, haffre vj tr, enng j^r less.

Kornn tyennd: xvj tr; quegtyennd: lam och kiid xvj; offir vj m $\frac{1}{2}$.

Er hanns prestegards iord forderffuit affsannd wid enn 8 tr rug sed. Beklagir sigh att skall werre satt byg paa hanns prestegards jord indinfor hanns lauhefde lydisze.

Degnenn till samme sognn haffuir ingenn degennboell. Hanns rentte ij β aff huermand y sognenn. Hansz Perszen. (A.)

1625. Claus Nielszen, prest till *Robierig* sogen nest vid Skagen, kand saae till prestgaarden: vinterrug iij tøn-der, biug iij tøn-der, haffre iij tøn-der. Intett vaarrug, blanding heller anden vaarsæd; thi agger jorden er ringe oc for en stor partt aff sandfluct forderffuett, saa vell som och det gandske sogen. Hø affuell kand vere vid en pasz 40 lesz.

Quorntiend aff sognett er: vinterrug ij tøn-der, biug iij tøn-der, haffre ij tøn-der. Derforuden kongens partt lige-saa megett, som er till presten for hans ringe indkomst skyld forleentt. Offer huer fest om aaret kand vere vid en pasz ij daller. Aars lön aff de, som iche auffle kuorn, men bruger allene fiskeri, tiffue hundrett fersche koller, huer hun-

¹) Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden af Raabjerg Sogn og bestemmer, at Bønderne i Gaardbo Fang skal søge til Raabjerg Kirke og holde den for deres rette Sognekirke og give Præsten deres Tiende og anden Rettighed, som de bør at gjøre.

drett beregnet for j $\frac{1}{2}$, er v daller. Qvægtiende: lamb vndertiden 9, 10, 11 heller 12, vndertiden mindre, kalffue vndertiden 2, 3 heller j, føll er icke tiendett vden 3 i sexten aar till alle tre parter, quægtiende peningh vndertiden 1 $\frac{1}{2}$, 20 β heller 24. Summa sæd och tiende beløber sig haard quorn xix tønder og viij tønder haffuer; pening visze och wuisze vngefer xvj daller.

Er ickon en eniste by vid naffuen Robierig i dette gandske sogn, vdi huilcken er 9 mend, som tiender quorn, huis huse och agger jord aarligen ødeleggesz af sandløb, och nogle faa sandbuncker. Item: Ingen er i all sognet, som kand nere sig aff sitt ringe affuell, men ochsaa aff fiskeri, huilket haffuer en thid lang slagett feill. Findes ochsaa mange her i sognet saa forarmett, att de huercken kand giffue kongen, kirken, husbunden heller presten deris fuldkommen rettighed, och en partt er rømtt fraa husz och hiem till betlergangh. Presten kand och icke nogen aar hielpe sin huszholdningh vden quorn att kiøbe for mange peningh. I dette aar haffuer ieg kiøbit rug, biug och haffre for nogle daller till 80.

Dette bekiender ieg Claus Nielszen prest i Robierig med min egen haand. (A.)

Tversted, Bindslev og Uggerby.

1553. *Tuerstedh.* Kand han saa til sin prestegord: rou iij pd, bygh v pd, haffre iij pd, engh xxij les, det hand henter langh wey.

Gorde xvj, bole xvj.

Tiende: bygh iij pd j te iij skp, rogh iiij tr iij skp, haffre v skip. Quegetiende: lam v, kie v, kalle ij, tiende pendingh iij β ; offer iij m $\frac{1}{2}$ danske.

Gordebo mark, som boer wid stranden, haffuer ij mile, ien stakett halff mile til Robergh kirke, att di motte søge til Robergh och gøre presten epter ordinantzens lydelse.

Han haffuer degneboel.

Bindtzleff. Och her Knud. Prestegorden skyller iij pd korn, gesteri xxiiij β , skousuin; engh och agger jord tagen fra prestegorden aff Mikel Perszen, som han siger.....

Gorde xvij, bole xij.

Tiende: bygh v pd ij skip, rogh iiij pd j te ij skip,

haffre xj skip. Quegetiende: lam viij, pendingh ij β ; offer ij m. $\frac{1}{2}$ iiij β .

Jens Hanszen i Stensbek boer i denne sogn.

Degne boel och i denne sogn.

Wgelbye sogn. Prestegorden skyller iij pd bygh, skou-suin, gesteri j daler. Item er der tagen fra hans gord xj agger, kand wel falde wdj ij pd korn, och er der breffue paa, ligger ind hos stitens fogeden; sagde segh att haffue fri lauhefid hoes Jacop Brokenhus.

Gorde xij, bole iij.

Bygh ij pd j te ij skip j fkar; rogh iiij te ij skip j fkar, haffre xiiij skip. Quegetiende: lam vj, pendinge j β ; offer ij m. $\frac{1}{2}$ iiij β .

Degne boel er och der.

(C.)

1571. Her Niels y *Tuersted* haffuir thre sogner iij prestegord.

Kannd hannd soe till *Tuersted*: rug vj tr, biig viij tr, haffre x tr, enng xxviij less. Sigir hannd, att sannd haffuir forderffuitt hannum saa mөгitt jord, mannd kannd saa viij tr kornn wthj.

Offir iij m. $\frac{1}{2}$; kornntyend: (ikke anført); quegtyennd: lam vij.

En prestegord y *Binndsløff* sogenn oc bye, skyldir orliigen roug xvj skp, biigh ij tr, haffuir iiij tr, skousuyen j, gesterij pening xxiiij β .

Kornnetyeund: xvij tønnder; offir iiij m. $\frac{1}{2}$; quegtyennd lamb viij.

En prestegord y *Wgirbye* sogenn oc bye, skyldir orliigenn biig vj tr. Siigir hannd, Chrestoffer Lung haffuir herlighz till Oedens, skousuiin och giesterij.

Degnenn wdj *Tuersted* sogne hauffir degne boell. Kannd han saa till same boell: rug iiij skip, biigh iiij skip, haffuir iiij skip, enng v less. Beklagir siig, att sand haffuir meste partt lagtt jordenn øde till same boell.

Degnen y *Bindsløf* och *Wgirbye* sogne haffuir degne-boell y *Wgirbye*. Kannd hannd saa: biigh j te, enng ij less. Hanns rentte biig vij tr.

Niels Jenszen mz egen handt. (A.)

1625. Palli Andersönn, præst till *Tuerdsted*, *Bindsløf* oc *Vggerby* sognne.

Kand saa till sin præstegaard, hand iboer: rug 6 tøn-
der, byg 6 tøn-der, haffuer 6 tr, eng till præstegaarden 9 les.
Herforvden er 10 les eng, som ligger fra præstegaarden ij
mill vdi it megitt blød kier oc fiere aar bliffuer vbiergit
end biergit, oc er san me hø icke beder end halm; thi faa
creatur vill æde der aff.

Korntiende aff samme sogn: rug 3 tøn-der, byg 8 tøn-
der, haffuer 4 tøn-der.

Korntiende aff *Bindsle* sogn: rug 9 tøn-der, byg 7 tøn-
der, haffuer 4 tøn-der.

Præstegaarden i samme sogn skylder: rug 10 skipp, byg
2 tøn-der, haffuer 4 tøn-der, skoffsuin j.

Korntiende aff *Vgyerby* sogn: rug 4 tøn-der, byg 8 tøn-
der, haffuer 4 tøn-der.

Præstegaardenn i samme sogn skylder byg 6 tøn-der.
Herlighedenn aff samme præstegaard haffuer di addell, som
Aasdall thilhører.

Offerit aff samme sogner 8 daler huert aar. Quegtiend
aff alle sogner: lam 20, peng 3 daler.

Thil disse 3 forne sogner holder jeg en capellann oc
sielff koster oc lönner hannem, oc er intet aff kong. mæje-
stet der thiil beuylgit eller thillagt.

Ligger ocsaa min præstgaard, som jeg iboer, i en løs
sandklit. Marcken er megit fordreffuit aff sand, oc naar det
bliffuer tørck aaringer, bliffuer kornit megit ringe, saa den
tid haffuer verit, jeg haffuer saad 6 tøn-der byg i gammell
jord oc jeg dog icke haffuer høstit en skippe der aff igien,
som noch beuistligt er. — Ligger ocsaa samme min præste-
gaard paa en almindelig landvey for kongens folck, som
skall vandre igiennom landit fra Aalborg och thill Skagenn.

Palli Andersönn egen haand. (A.)

Mosbjerg og Hørmested.¹⁾

1553. *Mosebergh.* Her Jens. Kand han saa til sin
sin prestegord: rou v pd, byg ij pd, haffre vj tr, engh
xxxvj les.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Hørmested skal være Annex til Mos-
bjerg, og at Præsten der maa nyde Kronens Part af Tienden af
Hørmested Sogn.

Gorde xj, boel xiiij. ij herregord, Anders Tamssen i Mosbergh gord och Esekiaer, frue Anne.

Tiende 1553 kirkens: bygh ij pd iiij skp, rogh iiij pd iiij sk, haffuer ij skip. Quegetiende: lam iij, kie ij, pendingh j β ; offer pendinge j daler (iij m $\frac{1}{2}$ D).

xviiij ager tagen fra prestegorden, siden presten er der til kommen, bode aff Jens Hanssen och bynderne. Haffuer werit ij øxhugh j wder wogen skoff aff ariltz tidh, som nu och formenis hanom.

Degneboel: Herlighz ligger til Seilstrup, j pd bygh for degnen der aff, som boer i Syndal sogen.

ij smo ager er tagen fra kirken, som kirkeverger klager, som kronens tiener haffuer til Seilstrup.

Hörmested i Wenebergherit er her Jensens tridie¹⁾ sogen.

Prestegord skyller iij pd korn, skousuin, gesteri xxiiij β .

Gorde v, boel xvj.

Tiende: bygh iiij tr ij skip, rogh iij pd ij skip, haffre xiiij skip; quegetiende: lam iiij, kie ij, pendinghe j β ; offer ij m $\frac{1}{2}$ dansk.

Ingen degne boel. Di foer icke deris gamble degne rente.

Kirken haffuer jord och engh. ij stycker jord er tagen fra kirken til en bunde, heder Seuren Jenszen i Tilslund(?) i Wenebergherit. (C.)

1555. Thende forne prest hr Jenss er begierinde, att kon. mat. wilde wnde hanom hanss nades anpartt wdt aff kornn tinde anthenn wdt aff Muosbieriig eller Hörmstz, for thij att hand slap Søndall sogenn. (D.)

1571. Her Jenns i *Muosbierre* haffuir tho sognir och ij prestegord.

Kannd hannd saae till *Mosbieriigh*: roug viij tr, biig vj tr, haffre vj tr, enng xxxvj.

Kornnetyennd: (ej anført); quegtyennd: lamb viij, kiid iiij; offir vj m $\frac{1}{2}$.

Prestegord i *Hörmested* sogenn skylder orliigen biigh vj tr. Beklagir siig att haffue mist herlighedin aff thennd prestegord y Hörmested, sidenn feigden begintis. Herlighedenn haffuir Gregers Trudszen ephther konn. maj. breffs liudelsze.

Degenn till samme sognir siddir paa itt boell, som giff

¹⁾ Det andet var Sindal.

air sienn herliighed till Segelstrup. Kannd hannd saa: roug ij tr, biig x skippir, haffre j tønd; enng ix less. Hanns renntte vj tønnder.

Kornnetyennd aff *Hörmsted* sognir: roug xvj tr, biig viij tr, haffuir iij les; quegtyennd: lamb xij; offir vj m $\frac{1}{2}$.

Niels(!) Jenszenn mz egenn hand. (A).

1625. Erick Pederszön prest haffuer tho kierker *Mosbierg* och *Hörmedsted*.

Min residentz gaard ligger i *Mosbierg* by, och kand ieg saae till den: rug 8 tønd, byg 6 tønd, haffre 6 tønd, eng 36 lesz.

Korntinde: rug 8 tønd, byg 8 tønd, haffre 8 tønd; quegtinde: lam 8; offir 2 daler, och nar mest er iij dr.

Hörmedsted prestegaard skylder byg 6 tønd; ellers herligheden mz anden rettighed aff samme prestgaard følger welbiurdig Mogens Kaasz till Støffringgaard. NB. Samme prestegaards herlighz er indførd vdi Aalegaards jordbog kong. may. forlening til Høgholtt, som s. fru Karine Banner haffde hendis lifftid, och effter hendis død (hun døde ao. 1611 och bleff nedsat ij Alborg den 17de Julij) bleff indførd vdi Aalegaard jordbog, och bleff welb. Mogens Kaas siden med forlentt.

Korntinde aff *Hörmidsted* sogn: rug 5 tønd, byg 5 tønd. Her foruden følger och presten kongens anpartt aff korntinden i *Hörmidsted* sogn, som er: rug 5 tønd, byg 5 tønd. Min quegtinde er wuisz, som gemenlig kand beløbe sig 12 lam. Quegtindz pending vnder tiden j $\frac{1}{2}$ och vnder tiden ij m $\frac{1}{2}$. Offer ij daler vngefer.

Ditte bekiender ieg Erich Pederszön mz min egen hand.
(A.)

Elling og Tolne.

1553. *Tolen.* Her Morten.

Kand han saa til sin gord, som er ien boel saa gott: rou iij pd, bygh j pd, haffuer vj tr, engh x les.

Gorde viij, bole x.

Tiende: rogh iij pd j te, byg iij pd iiij skip, haffre iiij skip; quegetiende: lam v, kie ij, kal j, pendingh viij alb; offer j daler.

Degnebole siges dett, att presten haffuer ien ager, skulle were degneboel. Degnen haffuer icke sin gamble degne rente.

Ellinge: Prestegorden skyller iij tr bygh, er icke wden ien boel, som han siger. Giesteri xij β .

Gorde xv, bole xvj.

Tiende: bygh iiij pd j skip, rogh viij tr j skip j fkar; quegetiende: lam vij, kie iiij, kalle ij, pendinge viij β ; offer j daler.

Ingen degne boel. Degnen fanger icke sin gamble degne rente.

Der er viij stycker kirkejord, aff huilke han fanger viij β , og da giffuer han ix β til kronen aff ien gadehus.

(C.)

1571. Her Michil y *Tolne* haffuir thoe sognir ij preste-gard.

Kannd hannd saa till *Tolne* prestegard: roug x tr, biig iiij tr, haffuir viij tr, enng xiiij less.

Kornnetyennd: xiiij tr altt. Quegtyennd: lamb v; offir x m $\frac{1}{2}$.

Elling sogne prestegard arliigen skyld: biig iij tr, giesterij pening xij β .

Kornnetyennd: xij tr; quegtyennd: lamb v; offir ix m $\frac{1}{2}$.

Degnenn til *Tolne* sogenn haffuir ingenn degneboell.

Hanns renntte: roug iiij tr, lamb iij.

Degnenn till *Elling* haffuir degneboell. Hans renntte: biigh vj tr, gies xx, brød j^e.

Michil Jacobsz mz sin egen hand. (A.)

1625. Haffuer ieg tho sogner och tho prestgd.

Thiill *Elling* prestgd kand sais: rog iiij tr, byg ij tr, haffre iij tr.

Korntiind: rog iij tr, byg j te; offer x m $\frac{1}{2}$ slett; quegtiend: lam 6, pening v $\frac{1}{2}$ sl.

Kandt aulis tho les hø om aarit, vnder tiden 3 les. Saa der findis en viditz aff it sandmendez breff paa forne prestgd, saa eydommen effter den findis icke at vere til prestgden, men at vere fra tagen. Och boffuer i en saen egen, saa kornit forslaer sig megit, naar det er tørcke. Och haffuer en stor ond miel imellum mine kiercker.

Tholne prestgd jord skyld 6 tr byg; sæis 6 tr rog, byg 4 tr, haffre 6 tr. Eng 8 les hø affulis.

Korntiend viij tr hamelt korn; quegtiend: lam v, pening v m $\frac{1}{2}$ sl.; offer 6 m $\frac{1}{2}$ sl. vnder tiden lidet mere vnder tiden mindre.

Haffuer ieg 8 börn mz min stibbörn, holder 3 søner thiill latins schole.

Oluff Madsz prest i forne sogner. (A.)

Lendum og Torslev¹⁾.

1553. Her Madzs. Y *Lendum* sogen er en prestegord. Ruggh iij tr, biigh iij tr, haffre j pd, engh xvj less. En felle skoff, item xvj szuin tilszamme skoff, hans egen fry øxe hugh.

Gorde xj, boell xiiij.

Thiend korn: ruggh j pd, haffre iiij skip, biigh j pd iij sk; queghthind: lam iiij, kied ij, gess iij, peningh iiij β ; offer peningh xxiij β .

Degen er fra tagen till Segellstrup, annammid degen alligeuall den gamell degne rentt: beklager sig presten att haffue lidt vnderholdt af samme ene sogen. Jens Markordszen till Lindholm y samme sogen.

(Tilskreven i Margenen med samme Haand som hele første Del af C. til Vennebjerg Herred): *Lendum* haffuer werit anex til *Vndersted*. Om *Karop* lagdes øde och sompt aff folken gik til *Wndersted* och sompt til *Lendum*.)

Torsleff. M. Henrich. Prestegord skyller iij pd korn, en fierdingh smör.

Gorde lviij, bole xi.

Tiende: byggh vij pd j te j skip, rogh jx pd j te j skip, haffre iij ørter; quegetiende: lam xj, kie iij, kal j, grise ij, pendinge xiiij β ; offer j daler (ij m $\frac{1}{2}$. D.)

Tagen fra gorden iij ager, kand soes wdi wid ien pund korn, och her Pouel haffde dennem, der han war sognepresth, och dett war skiffte til hans gord, och er han Laue Brockes tiener, och hans gord er forfalden, och han begier, han mo hugge saa møgit som att bygge hans prestegord med.

Degneboel er der i sognet. Jens Brandszen(?) haffuer

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Torslev og Lendum skal høre sammen og altid være under én Præst.

tagit ij les engh fraa hanom. Laue Broch er hans tiener, ligger neden for Woller, han er och degen til Hörbye, som forskreuit stoer.

Er der tagen ij gorde fra kirken, Flamsholt och lille Krogh, huer skyller ien løb smør, er tagen fra kirken, den ienne er tagen til Jörgen Frans(?) rod, den anden Anthonius Broske.

(C.)

1555. *Torsløuff* sogenn, huilcke som nw mesther Henrick haffuer oc haffuer indt nw thuinde sogenn ther tiill medt, som er *Woremstrup* oc *Hörbøy*, huilcke forskreffne Woromstrup oc Hörbøy, som well kandt føde synn prest, att kon. matt. ther for wilde wnde oc tiilstede, att thende for^{ne} *Torsløuff* sogen matthe indt legges tiill *Lendom* sogenn wnder enn prest oc re-cedentzen att matthe were wtj *Torsløuff*.

Thette vnderscriffuer ieg Poull Schad p. oc prouest y Börglom herritt.

Hans Broderszen prest till Høffring, proffuist i Weneberghrt, vnderscriffuer thette mett myn handscriff. (D.)

1571. Her Olluff y *Torsløff* sognir. Kannd saae: rug x tønndir, biig v tønndir, haffuir xij tønndir, enug xxx less.

Beklagir hand sig, att hanum er emod sandmendz tof indueled vthj hanns rettegardz eydom indin stabbill och stienn mz plöyning och seed, engeslett och fædrøfft prestegordenn till stor skade och forderffuilse. Thisligist att hanum er forment en fri øxehug wthj Gersholtz fellidz skou och mz oldenn.

Korntiend: rug xxiiij, biig xij tønndir, haffre x tønndir; quegtyennd: lamb viij, kiid iiij; offir xij m $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Tiill rent: rug vij tønndir, gies xxiiij, lamb x.

Lanndgiild aff *Lendom* sogenn: biig iiij tønndir, skou-suin j, giesterij j m $\frac{1}{2}$, gies j, höns ij.

Korntiende: rug vj tønndir, biig v tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtiend: lamb vij, kid ij; offir er beregnitt y thennd andenn sogns offir.

Dignenn haffuir ingenn digneboell. Hanns rent: vj tr kornn, lam och kid iiij.

Olluff Nielszen mz eggen handtt. (A.)

1625. Christoffer Frandtzn, guds ords thiener thill

Thoraleff och *Lendoms* sogner, haffver forne thvende sogner, och vdj dennom thvende prestegaarde.

Thill *Thorsleff* prestegaard, som er residentzen, kand saes: roug 11 thr, biugh 6 thr, haffre 18 thr. Er thill gaardenn eng 30 læsz. Aff annexe prestegaarden haffver ieg landgielld biug 6 thr, skoffsvind 1.

Kirchens kornethiende aff begge sognerne beløbber sigh 53 thr hartt korn och 10 thr haffre, mens min kornethiende aff begge sognerne, som paa kærffue opbæris, er wwisse, effthersom affgrøden er thill, vnderthidenn kand beregnis fire eller sex thynnder offuer kirchens, vnderthiden vnder. — Qvægtienden er och wwisse, kand aff begge sognerne vhngefehr beløbbe lam 24, penge 4½ dl. aarligh. Offer er vhngefehr 22 dl.

4die may.

Christopher Frandtzön mppa. (A.)

Aasted og Skjærum¹⁾.

1553. Her Andris y *Ostedt* soghen, som hand soer till samme gord: rug 11j pd, bygh ij pd, haffre ij pd, enghe vj less. En boell till samme prestgord, som hør till kieren, som presten giffuer j pd smör, for huilke hand giffuer vyn och afflad till kirken.

Gorde xx, boell xxxvj.

Rug vj pd j te ij sk, bygh v pd j te iij sk, haffre xij skip; queghthindt: lam vj, grise ij, kied j, kalffue j; thiend pend. ij β; offer pend. ij m.ß.

Her findes degne boll samme sogen. Degen beklager paa samme sogen, att hand fanger icke den gammel rentte som pleger att vdgiffues.

Skerne soghen. En prestegord, som giffuir presten: bygh ij pd, haffre j pd, gesterij xxiiij β, skoffuesuin j.

Gord xij, boell jx.

Korn thindt: rug j te ij skip, byg iij pd, haffre j pd (j te, D). Queg thiendth: lam iij, kiedth j, kalffe j, grysz ij; thiend peningh ij β; offer peningh xij β.

Ther er degen boell y samme sogen. Item ther findes

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at efterdi Præsten i Aasted skal slippe Gjerum Sogn, da maa han beholde Kronens Part af Tienden af Skjærum Sogn.

att skall vere en ager bort aff samme dagen boell, som leger til Ostrop y Skierom.

Suend Madzsön til Jegit y samme sogen. (C.)

Thende forskriffne prest, her Anders, er begierinde, att kon. matt. wilde wnde hannom hans nades anpartt wdt aff kuornn aff Skierom sogen, epther thij att handt sleper Gerom sogenn. (D.)

Item att kon. matt. wilde wnde oc samtøcke, at Gerom sogen oc Flade sogenn matthe tiill samell legges wnder enn prest. (D.)

1571. Her Pedir y *Aasted* haffuir tho sognir, tho prestegord.

Kand hand soe: roug viij tønndir, biig v tønndir, haffu-
uir vj tønndir, enng x less.

Kornne tiennde: roug xij tønndir, biig xij tønndir, haff-
uuir iiij less; quegtiennd: lamb vij, kiid j; offir vj ½.

Lanndgilde aff thennd prestegard y *Skierum* sogenn: biig iiij tønndir, haffuir iiij tønndir, skousuin j, gies j, hönns ij.

Korntiennd: rug xij tønndir, biig xij tønndir, haffuir j tøn-
de; quegtiend: konn. may. j partt: lamb vij, kiid j; offir vj m. ½.

Dignenn haffuir ij digneboell. Till thiitt boell y *Aasted* sogenn kand hand soe: roug j tønnde, biig j tønnde. Hans renntte er: rug v tønndir, lam iiij, gies xv, brød j^f lxxx. Aff thiitt boell y *Skierum* sogenn: skyld aff same boell: smör j løb. Hans rentte: biig iiij tønndir, lamb ij, gies vij, brød xlij.

Peder Anderszen mz egen handtt. (A.)

1625. Christenn Madsön, prest thill *Odsted* kierce, haffuer tho sogner *Odsted* oc *Skerumb*.

Mine residentz gaard ligger i *Odsted* bye, oc kand ieg saae thill den: roug 8 thønder, byg 5 th., aue 12 th, hœ 10 læsz. Minn annexe prestegaard ligger i *Skerumb* bye oc skylder: byg 4 thønder, aue 4 thønder, skousuin j.

Minn kornn thiende aff begge sognerne (foruden kong: majet: benadinge af *Skerumb* sogen opbæris paa kierffuen) dog wuisze, effter som affgrøden er thill; *Odsted* sogns kierce thiende er roug 14 thønder, byg 14 thønder, aue 4 thønder; *Skerumb* sogns kierce thiende beløber sig roug

5 th., byg 5 thönder, aue 4. Minn qvægtiende er ocsaa wuisze, som i aar beløbe sig: lamb 26, kid 2, penge 5 $\frac{1}{2}$. Minn Offer wuisse, aarlig 18 dr.

Ditte forschreffne bekiender ieg Christen Madszön
med egen haandt. (A.)

Flade og Gjærum.

1555. *Gierom* sogen, som her Andris er icki andit en capellann, men dij ij sogne, som er *Osted* och *Skierne*, haffuer hand allde preste rentth, men her Jens, prest i *Szeby* haffuer hand same sogen aff.

Sedt till same gord: rugh ij pd, bygh xvj skip, haffre j pd, engh xiiij lesz.

Gorde v, boell xxj.

Quorn thinde: rugh ij pd, bygh ij pd ij skip, haffre ij te; quegh thiend inthz; offer pening xij β .

Then capellan till samme sogen haffuer intz kuegthiend, men samme preste giffuis aff bode ij pd big itt suin.

En boel, som leger till kirken, som heder Guldwiskier, som Knud Perszen haffuer y forsuar och giffuer kierken slett inttz aff samme gordth.

Item ther leger en liden lund till samme presthe.

Der er degen rentte till samme sognenn.

Gieroms gord.

Item her Andris y *Flaade* soghen. Der er prestegordth. Sedth: rugh ij pd, bygh iij tr, haffre ij tr. Then rette preste gordth er dæmpth fraa presten och till Albretth Skiell, och den pæste gordt, som hand haffuer, er aff Mogens Jull, som er icki bedre end en gaade huss; men presten y gamell tydt fulld till Bollom kloster. Engh x lesz. Item en liden møll till sin gordt, som moll icki diertth mere end sitt egen. En liden fellis skoffu till preste gordt.

Gordt xv, boell xvij.

Quorn thiendt: bygh iij pd j te en fgk, rugh iij pd j te j skp; queghthiendth: lam vj, kiedt j, kallff ingen, griesz ij, peningh v β ; offer peningh xxiij β .

En liden gadt husz, som bøgitt paa prestens jordh till samme sogen.

Beklagher sig att haffue for liden opholldingh.

Item *Gierom* sogen vilde gerne Mogens Jull, att hun

skulle leghe till *Flade* sogen. Item Kniffholtt y *Flade* soghen, aff huilke presten fanger och sin beskeden lön.

(C.)

1571. Her Peder y *Gierum* haffuir 2 sognir och 2 prestegord.

Kannd hannd soe: roug vij tønndir, biig iij tønde, haffuir iij tønndir, eng xiiij less.

Korntyend: rug vij tønndir, biig vj tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiend: lamb v, kiid j; offir iij m.℥.

Thennd prestgd aff *Flad* sogenn besiddir thennd gamill prest. Kannd hannd saae: roug iij tønndir, biig iij tønndir, haffuir j tønnd, enng xvj less.

Korntiend: roug viij tr, biig viij tønndir. Lamb iij, kiid ij; offir xj m.℥. Ennd haffuir foræ prest aff same sogenn fisk iij tønndir.

Dignenn till samme sogenn haffuir enn dignne boell. Kannd saa roug j tønnd, biig j tønnd. Hans rentt: roug viij tønndir, lamb vj, gies xxx, brød lxxxx. Item haffuir foræ degenn it degenn boell y *Fladom* sogin, som hannd wttij boir. Kannd saae: roug iij skippir, biig iij skippir.

(A.)

1625. Pouell Niellszönn Tancke, prest vdj *Flade* och *Gierrumb* sogner.

Flade prestegaard, som jeg i boer, kand jeg der thill saae: roug v thnr, biug iij thnr, haffre ij thnr, eng xij lesz.

Ehr korntienden, som jeg tager paa kierffue, som dog ehr wuisz, effter som affgrøden ehr thill, vnderthiden meere end kirckens, vnder thiden mindre: roug viij th., biug viij th., haffre j te; quegtiende: lamb iij, penning iij ℥.

Gierrumbs prestegaardt skylder: biug vj th., haffre iij th, skousuin j. Noch it affbøg aff samme prestegaard, skylder biug j th.

Korntienden, som tages i lige maade paa kierffuen lige med kircken, som och ehr wuisz, lige som affgrøden ehr thill, och kand beløbe sig vndertiden meere, vndertiden mindre: roug vij th., biug vij th., haffre ij th. Quegtienden aff *Gierrumbs* sogn ehr gemeenlig: lamb vij, penge iij m.℥. Offeret aff begge sogner kand aarligen beløbe sig xvj daller.

Pouell Niellszön Tancke egen haandt.

(A.)

Hjörring.

1553. Her Hans. Hans prestegaardt seedth: rugh xj pd, stundum mere och stundum mindre, ligesom vangen indtages til, bigh vij pd, haffre vj pd, enghe lxxx less. Mensalia jx pd bigh och herligheden till Segelstrup vden all dom och rett; och en anden gord y Krustrup, och er alle herligheden bortth tagit och smaa beedth; item en boel y Vellings scou, som bisp Stygi bortt togh met alt herlighz for vden gesterij. Item en liden jendels skoff til prest gord, heder Tollscoff.

Quorn tyndth: rugh xij pd skip vj minus, bygh xiiij pd ij sk minus, haffre x tr; quegtynd: lam xij, griess vj, kied j; peningh tynd iij β.

Medt alth thinne her samme tindt lönner hand sin capellann med. Heder her Peder med halffdelen offer.

Sancti *Hans* kiercke y *Høffringh*. Er der en liden preste gord, som skylder iij tr bigh.

Tindt: rug vj pd vj skip, bigh vij pd iij skip, haffre viij tr ij sk; queg tindt: lam xxj, kall ij, tind peningh viij β.

Sancti *Olluff* kirki y *Høffringh*. Ingen preste gordt.

Rug jx pd, bigh jx pd, haffre vij tr; quegh tind: lam xiiij, kalffue ij. Offer penningh offuer altth oritth ygenom y alle disse iij sogner vj m $\frac{1}{2}$ y de iij fester. (C.)

1571. Her Daniell haffuir iij sognir och ij prestegord, *Høring*, *Sti Hanns*. *Sti Olaf*.

Kannd hannd saa: roug xxij tønndir, biig xij tønndir, haffuir xx tr, enng lxxx less. Beklagir hannd sig, att enn enng y *Weldings* høffmark er bortt heffuitt fraa *Høring* prestegard och liger nu till *Weldings*hou.

Kornntyennd aff *Høring*: roug viij tr, biig v tr, haffre viij tr; quegtyend: lamb v; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Sanncti Hannsis sogne prestegard. Kand hannd saa: roug j te, biig j te, haffuir ij tr, enng o.

Kornntyennd: rug xij tr, biig iij pund, haffuir viij tr; quegtiennd: lamb x; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Scti *Ollufs kirke* sogenn. Kornntyennd: rug viij tønndir, biig x tønndir, haffuir viij tønndir; quegtiennd: lamb x; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Hanns renntte: rug

jx tr, biig xlvij tr, haffuir xij tr, pening xij m. $\frac{1}{2}$ iij β , gies j, hönns ij, hellegies xx, oste vj pund, egh v woll, lamb iij.

Itt jordlegh y Olborig iij β giesterij. Item beklagir her Kield, skolmestir i Høring sig, att it boelle y Wlstrup er forderfft aff sannd och stair øde; thisligist enn gørd y Wlstrup, som till fornn haffuir skyldit iij pund kornn mz anndre bede, er saa forderffuitt, att thennd nu icke mier skyldir end j m. $\frac{1}{2}$, j pd korn. Sameledis beklagir hannd, att møgitt jorskyld er forrøgtt och hennheffuitt, før end hannd fik sante Anne godz.

Daniel Olufszen mz egen handt. Kield Anderszen
med egen handt.

(A.)

1625. Gertt von Acken, præst vdi *Hjøring*, haffuer trinde kircker, *Hjøring*, *S. Hans*, *S. Olufs*.

Min residentz præstegaard ligger vdi *Hjøring* oc kand saae till den: roug 9 tr, byg 5 oc vndertiden 6 tr, haffuer 12 tr, eng 40 lesz, huilckit vand tager bort wdi vaad aaringer. Annex præstegaarden till *S. Olai* kirke skylder mig byg 6 tr, it skousuiin, 2 $\frac{1}{2}$ gesteripeng. It liden versted, kaldis lille Lundomgaard, liggendis vdi *S. Hans* sogen, skylder mig byg 2 tr, oc ingen andre prestegaard vdi samme sogen. En gaard vdi Krudstrup ligendis till Zegelstrup, halfparten stander øde; den, som boffuer vdi den anden halfparten, yder mig sin skyld byg 3 tr.

Korentind, som ydis mig vdi kierffuen, er wuisze, som afgrøden er till, beløber sig dog gemeenlig: af *Hjøring* roug 14, byg 16, haffure 6 tr, af *S. Hans* sogen roug 13, byg 19, haffure 9 tr., af *S. Olai* sogen roug 12, byg 18, haffure 8 tr. Quegtind beløb sig vdi peng beregnit forgangen *S. Hans* dag af *Hjøring* 10 $\frac{1}{2}$, *S. Hans* sogen 9 $\frac{1}{2}$ 12 β , *S. Olai* sogen 9 $\frac{1}{2}$. Vndertiden kan ditt beløbe sig en ringe ting offuer denne summa, oc vndertiden er den ringer. Offer, som er wuisse, kand dog beløbe sig vngeferd af *Hjøring* 5 daler, *S. Hans* sogen 3 daler, *S. Olai* sogen 3 daler.

Datum *Hjøring* den 4 maii aar 1625.

Gertt von Acken.

E. H. (A.)

Ugilt og Taars.

1553. Her Peder i *Vgildth* sogen. Er der en preste

gordth; soed till samme gordt: rugh iiij pd, bygh iiij pd, haffre j pd, engh xxxx less. Haffuer presten nogen kratt och riisz till samme gord.

Gord xxiiij, boell xxxij.

Quorn thind: rugh ij pd j te ij skip, bygh iij pd j te ij skip, haffre v skip. Queg thind: lam v, kied iiij, griesz iij, thind pengh vj β ; offrepeningh ij m $\frac{1}{2}$.

Findes der ingen degen boell y samme soghen.

En kierki wongh, som Mogens Jostszen haffuer bögitt paa. ij herre gord y samme sogen. Fedrøffth er tagit fra prestegord och Albred Skiell haffuer forloffuitt at vederlege hanom; men hand kand intz fange, och hans fedrøfft er presten formintt aff Albred Skiels thienner. — Item nogen engh, som och er samme prest fraa tagitt aff Albred Skiels thienner, som leger ved prest ollgord. Egi berrigh som Moritz Jostszen.

Frue Johanne till Lynderumps gordt y samme sogen.

Degen fanger icki sin till børligh rentte aff samme sogen.

Torsse sogen y Berlom herrett. Prestegordt: rugh xvj skip, bygh ij pd, skoff suin, gesterij xvij β . En bols jord skilder xvij skip till presten; en anden boell y Sersinge y samme sogen j løb smør.

Gordt xxxiiij, boell xxxxj.

Bigh v pd, rugh iiij pd, haffre xxj skip; quegtind: lam vij, kied iiij, grisx j, kallffue j; tind peningh v β ; offre peningh ij m $\frac{1}{2}$.

Boller och Kartoffth, thuenne herregord y samme sogen frue Johanne Boller, Mogens Jull Kartofft.

Degen boll; haffuer degen ingen aff degen rentte presten aff samme sogen. (C.)

1571. Her Jacop *Wgüld* haffuir ij sognir och ij prestegard.

Kannd hannd soe tiill *Wgüld* prestegard: rug x tønndir, biig 8 tønndir, haffre iiij tr, enng xl less.

Kuorn thind aff *Wgüld* sogn: rug xv tr, biig xj tr, haffre iij tr; quegtind: lamb xij, kiid iij; offir jx m $\frac{1}{2}$.

Lanndgild aff *Torsz* prestegard: biig vj tønndir, gesterij xvij β . Aff itt boill, som er bygd aff prestegardt: biig

xviiij skip, gesteri xij β . Aff itt boill y *Torsæ* sogen: biig xviiij skiip; aff itt boill y *Sessind*: smör ij pd.

Korn tynd: rug xviiij tønndir, biig xij tr, haffre vj tr; quegtind: lamb xx, kiid 4; offir xv m $\frac{1}{2}$.

Degnenn haffuir 2 degne boill; kannd saa tiill thz y Wgiild: rug j te, biig j te, lig saa mögiitt till diitt boill y *Torsæ*. Hans wisse renntte aff beggi sognir: biig xviiij tr, lamb xvj, gies xx, brød j $\frac{1}{2}$ xx.

Jochim Chrestenszen mz egin hand. (A.)

1625. Frantz Christophersen haffuer 2 kierker *Wgild* och *Taars* och 2 prestegaarde.

Kand saae til min residentz gaard y Wgild: roug 9 tr, biug v tr, haffre 8 tr, eng 24 les. Landgielð alf min an-nexe prestegaard y *Taars*: biug 6 tr, skoffsuin j; aff en buol y *Taars*: smör $\frac{1}{2}$ løb; aff en kirckebuol y *Taars*: biug $1\frac{1}{2}$ te; aff en buol y *Sessing*: smör 2 pund.

Kirkens kuornetiende aff begge sogner beløber 39 tr hart kuorn och 4 tr haffuer. Men min kuornetiende opbæris paa kierffue och er wuisse, effter som affgrøden er til, och vndertiden, naar dit er god affgrøde, kand beløbe en pund kuorn, tho eller thry mere. Quegtiende er och wuisse, som kand gemeenligt beløbe lam 30, peng 4 daler. Min offer er och wuisse vngefer aarlig 24 daler.

Frantz Christophersen eghen hand. (A.)

Sindal og Astrup¹⁾.

1553. *Astrup*. Her Jens. Han haffuer ingen prestegord wden ien, fru Margrete Krabbes dotter naadelig haffuer vntt hannom, och han(?) gaff bispen wederlegh i .... for samme gord och skyller ij pd korn.

Gorde xj, bole iiij.

Bygh ij pd j te iiij skip, rogh iiij pd iiij skip, haffre j te ij skip; quegetind: lam vj (iiij. D), pendinge ij β (iiij β D.); offer ij m $\frac{1}{2}$ danske.

Ingen degen boel.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Astrup skal være Annex til Sindal og Sognepræsten bo i Sindal, og efterdi han ingen Præstegaard har, maa han beholde Kronens Part af Tienden af Astrup Sogn.

Denne han beklager segh och skall holde capellan. (C.)
 Ther findes ingenn prest gordt wtj thende sogenn att were, thij att bishoup Stiige maglaffde thendt buortt tiill Seielstrup.

Thende for^{ne} *Aestrup* sogenn schall indt leges tiill Søndall sogenn wnder enn preste. (D.)

Presten begier konings partt aff tinde.

Bøgested gordt findes att lege wtj thende sogenn, som icke tiill forne er indt regnitt. (D.)

Syndal. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin, gesterij xxiiij ß (C.) oc schall ther nw her ephther ~~broo~~ enn prest wtj samme preste gordt. (D.)

Gorde xv, boel xiiij.

Tiende: bygh iij pd iij skip, rog iij pd, haffre xj skip; quegetiende: lam ij, kie ij, kall j, griise ij, pendingh iij ß; offer j daler (ij m $\frac{1}{2}$ D.).

Der haffuer degen sin degne boel. (C.)

1571. Her Olluff y *Sinndall* haffuir ij sognir och j prestgard.

Kannd hannd saa till hanns prestegard y *Sindall*: roug x tønndir, biig x tønndir, haffuir viij tønndir, enng xl less.

Kornn tyennd: roug x tr, biig xij tr, haffuir iij tr; quegtyennd: lamb jx, kiid iij; offir vj m $\frac{1}{2}$.

Astrup sogne. Kornnetyennd: roug xvj tønndir, biig viij tønndir, haffuir iij les. Haffuir hannd konn. mat. partt aff Astrup sognir bod kornn tyend och quegtiennde. Quegtyennd: kii och lamb xx; offir vj m $\frac{1}{2}$.

Degnin till samme sognir haffuir itt degenboell y *Sindall* sognir. Kannd hannd saa: roug vj skipp, biig j te, haffuir vj skipp. Hanns renntte aff bode sognir: roug iij tr, biigh iij tr, lamb och kiid x.

Oluff Raffn med egen haand. (A.)

1625. Erick Christensen, prest till *Sindall* oc *Adstrup* sogner, kand saae till *Sindall* prestgd, hand jboffuer: rug x tr, bygh x tr, haffre viij tr, høe xl lesz.

Korntiende aff for^{ne} sogne: rog x tr, bygh xij tr, haffre iij tr, dog vndertidin ringer, naar misuext bliffuer; thj ieg tager tienden paa kierffue. Quegtiende: lam jx, kid ij; offer vij m $\frac{1}{2}$.

Aff *Adstrup* sogin. I *Adstrup* sogin haffuer prestin ingen prestegaard; thi haffuer kong. matt. beuulgitt prestin kronens partt aff kornetiendin der j sognitt. Quegtienden er till hospitalitt i Olborgh.

Korntiende: r. xv tr, bygh vij tr, haffre iij tr; quegtiende: lam oc kid ix; offer vj $\frac{1}{2}$.

Ditte sogin er nu megitt forarmitt, saa ieg vndertidin icke kand naa denne tiende, naar misuext skeer, effterdi ieg tager korntienden paa kierffue.

Erick Christinszen egin haandt. (A.)

Bjergby og Mygdal.

1553. *Bierby.* Her Peder. Han kand saa til hans prestegord: rou iiij pd, bygh vj pd, haffre ij pd, engh xxiiij les.

Gorde: xvj, bole jx.

Tiende: bygh iiij pd j te iij skip, rou iij pd j te j fkar, haffre iij tr; quegetiende: lam viij, kie ij, kalle iij, pendinge j β ; offer xij β .

Der er degne boel.

Thi haffuer ingen kalk, men er bort stölen, och beger, Jacop wille hielpe denom nogit til aff kongens part.

Mygdal. Christopher Lunge haffuer jus patronatus. Der haffuer han ingen prestegord.

Gorde xij, bole iiij. Odden Kristopher Lunge.

Tiende: x pd korn aff alle hönde korn; quegtiende: lam vj, kie ij; offer j daler. (C.)

1571. Her Niels y *Bierbye* haffuir tho sognir.

Kannd hannd saae: rug x tönndir, biig x tönndir, haffuir iiij tönndir, enng xxiiij less.

Kornne tyennde af samme *Bierbye* sogenn: xx tr aff altt; quegtyennde: lam x, kie ij; offer jx $\frac{1}{2}$.

Migdall, som er ius patronatus till Oddenn, och ingin prestegard.

Kornn tyennd af *Migdall* sogin: xxiiij tönndir; quegtyennd: lam xij; offer vj m $\frac{1}{2}$.

Sede dignenn haffuir digne boell y *Birbye*. Kannd saae: roug iij tr, biig ij tr, haffuir o, enng xiiij less. Hanns rennte: biig xiiij tr.

Niels Perssenn mz egen haandt. (A.)

1625. *Bierby* sogen. Til Bierby præstegard kand soes: rug x tr, biug x tr, hafre iiij tr, enng xxiiij les.

Korntiende: rug viij tynder, byg xj tr, hafre iiij tr; quegtiende: lam x, ki ij, kalfve ij; offer xij $\frac{1}{2}$.

I *Mygdal*, huortil Odden hafuer jus patronatus, er ingen præstegard.

Korntiende af *Mygdal* sogen: rug jx tr, biug xij tr, hafre v tr; quegtiende: lam xij, kalfve ij eller iiij; offer viij $\frac{1}{2}$.

Christen Lauridsøn med egen haand. (A.)

Horne og Asdal.

1553. *Horne* sogen. Kand han saa til sin prestegord: rou iiij pd, bygh v pd, haffre x tr, engh xxx les. Ien gade hus skyller jx β

Gorde xxiiij, bole viij.

Tiende: bygh iiij pd, rogh ij pd j te j skipe j fkar, haffre xxij skip; quegetiende: lam xij, pendinge iiij β ; offer xxx β .

Degen boel; giffuer han j pd korn til Asdal, han, som degen er, och toges til Asdal, epter skiper Klemind er kommen indh.

Aasdal. Haffuer di jus patronatus til Aasdal. Ingen prestegord.

Gorde vij.

Kand hand faa wid en iiij pd korn aff disse vij gorde, wden hues han foer aff Asdal. Lam vj; offer ix β . (C.)

1571. Her Olluff y *Huornn* haffuir enn sogne og enn prestegord.

Kannd hannd saae: rug viij tr, bliigh vj tr, haffuir viij tr, enng xl less.

Kornttyennde: xvj tr alltt; quegtyennd: lam viij; offir vj $\frac{1}{2}$.

Degnenn till samme sognne aff Hiorring skole haffuir ingenn degne boell. Hanns renntte: viij tr kornn.

(Asdal mangler i denne Indberetning.) (A.)

1625. *Horn* præstgaard er nesten halffparten forderffuit aff sand paa agger oc eng, som ligger nu vnder sex

foed(?). Item er samme præstegaard for en aar siden affbrend. Till samme prestegaard kand saes: rug 5 tr, biug 6 tr, haffre 8 tr, enng 16 læsz.

Korn thiend: 16 tr offuer alt. Lam 5; offer 6 m ½.

Assdall sogn, som er jus till Assdall.

Kornthiend 6 tr. Lam 4; offer 3 ½.

Dette for^{ne} bekiender ieg Anders Thomiszön med egen haand.

(A.)

Tornby og Vldstrup.

1553. *Tornebye.* Her Jens. Kand han soe til hans prestegord: rou vj pd, bygh iiij pd, haffuir iiij pd, engh xl les. Ien boel er kommen fra hans preste gord i her Oloffs tid for hanom, skyllet ij pd, er tagen til Asdall. Ien ager haffuer Eriches Jenszen tiener tagen fra gorden.

Gorde: xxxiiij, bole ix.

Tiende: bygh iiij pd iij skip, j fkar, rou iij pd j skip, haffre j pd ix skip; quegetiende: lam xiiij, grisze ij, pendinge ij β; offer xxiiij.

Ingen degen boel.

Wistrup. Prestegorden skyller iij pd bygh, gesteri xxxiiij β, skousuin.

Gorde xv, bole ij.

Tiende: bygh iiij pd ij skip, rogh iij pd j skip, haffre ij ørter; quegetiende: lam viij, gris j, kal j; offer xvij β.

Jen boel er tagen fra prestegorden til Seilstrup, skyller ij pd smör och ien pd bygh; siges dett att vere rett degenboel; kom der fra, di att presten icke kunde forsuaret, bad han bispnen om forsuar, och der med togh han det til Seilstrup.

xij ager er tagen der fra aff Niels Jenssen i Dalsgord wden dom och ret, som presten beretter. (C.)

1571. Her Pedir y *Torinnbye*, prouist i samme (Huornns) herrett.

Tornnebye prestgord, hannd y boir, kannnd hand saae: rug xiiij tr, biig vj tr ellir vij, enng xl less. Beklagir, att sannd haffuir forderffuitt hanom 24 tr kornn see jord och y aar v tr rug aff thj xiiij tr rug sed, som handhaffuir soed.

Kornntyennde aff samme sognn: viij pund; quegtyennde: lam viij, kalff j; offir xij ½.

Degin haffuir ingin degneboell, gar till skolle y Hjøringe. Hanns rentte er byg v tønnde. Beklagir, att hanns rente forholdis hannum for aff nogle sognemennd.

Wiistrup sogen. Lanndgiild aff prestegord: biig vj tr, gesterij pening xxiiij /3.

Kornnetyennde: xvj tønndir; quegtyennd: lam iiij, kalff j; offir iij /4. Degnenn goir till skolle y Hjøringe; haffuir ingin degneboell. Hanns renntte: biig v tønnde. Beklagir, att hanns rente forholdis hannom for aff nogle sognemennd.

Peder Christierszen mz egin haandt. (A.)

1625. *Tuornby* sognen. Den største part forderffuitt aff sand, saa alle adelens tienere med kronens er affgiffuen paa skylden. Thill prestegr. alene forderffuitt jord thill rou seed 28 tr foruden eng och feedriff, som med tingsvinder er att beuise, baade ny och gammell. *Tuornby* prestegard saar nu: rou 5 tr, biug 3 tr, haffer 7 tr, eng 12 less.

Tinde: rou 6 tr, biug 6 tr, haffr 7 tr; quegtinde: lam 5, stundom 4, kalffue vnderthiden en om aaritt, stundom ingen, føll maa skie huertt thredie aar itt. Offer 5 dr.

Vistrup sognen. Prestegr skylder biug 6 tr.

Tinde: rou 2 tr, biug 14 tr, haffr 4 tr; offer 2 dr; quegthinde: lam 2, kalffue kand skie huer fierde aar j, føll kand skie huer thredie aar j. Thomis Niellssønn prest egen haand.

(A.)

Skallerup og Vennebjerg.

1553. Her Niels aff *Skioldrop*. Er der en prest gord, vdi huilken presten besadt en stand. Sedth: rug vj pd, bigh iiij pd, haffre iiij pd. Ther findes aldelis ingen engh.

Gordt xxx, boell xvj.

Quorn tind: rug iiij pd j te iij skip, big vj pd ij skip, haffre xvj skip; quegtindt: lam xx; offre penningh: xviiij /3.

Otte Nielszen y Vilderup hør till samme sogen.

Findes der degen boell y samme soghen.

Den engh, som leger till den rette prest gord, er lagd till en anden prest gordt, huilken och mester Henrick tager herligen heden till segh och giffuer hannom skyldt¹⁾. —

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten skal have sin rette Præstegaard og nyde al Præsterente, som Mester Henrik Giergkuro nu har, og skal Degnebolig i Vennebjerg Sogn udlægges til Degnens Underholdning.

Ith boell y samme sogen er heden pantz aff en bonde, som leger y Sønderløff, skillder ij tr.

Venneberrigh soghen, som och samme her Niels haffuer. Prestegorden giffuer mester Henrich aff samme preste gord skylden, aff huilke sogen her Niels fanger intz andz end tind.

Gord xxvij, boell ix.

Quorn tindt: rugh iij pd j te j sk, bigh v pd ij skip; haffre ij ørtte iij skip; queghtind: lam xij gysz j, kall ij; offre penningh ix β.

Findes der en degen boell, som mester Henrick haffuer lagt till segh och tager herligheden aff samme degen boell.

Jitth boell skilldir iij tr korn, som hør till kierken y samme sogen (och mester Henrick annammer; disse ord ere igjen overstregede.) (C.)

1571. Her Niels y *Skiellerup* haffuir 2 sognir 2 prestegegd. Kannd hannd saae: rug v tr, biig iij tr, haffuir vj tr, enng iij less. Hannd beklagir siig, att sand haffuir ødelagtt saa mögiitt jord tiill *Skiellerup* prestegard, som hannd kund soe ij lestir kornn wthj.

Kornntyend: roug vj tr, biig viij tr, haffuir ix tr; quegtiennd: lamb v; offir brødt.

Lanndgiild aff *Wennebierre* prestegard: biig vj tønndir, skousuin j, giesterij j m. ½.

Kornntyend: roug v tr, biig vj tr, haffuir viij tr; quegtiende: lamb v; offir brødt.

Enn gord i Nörrum y *Skiellerup* sogenn skyldir hanum aarligenn skousuin j, biig viij tr, giesterij xxiiij β; ennd itt boell y samme sogen, som giiffuir hanum aarlig: biig iij tr, giesterij viij β.

Degnenn aff *Wenneberig* sogenn haffuir itt boell. Kand hannd saae: roug j te, biigh j te, haffuir j te. Hanns rentte: korn vj tr aff allt, gies xx, brød j^xxx.

Degnen tiill *Skiellerup* sogenn aff *Hiørings* skolle, hanns rentte: biig iij tønndir, gies x, brød lx.

Niels Sörenszén mz egen handtt. (A.)

1625. Hans Hanssön i *Schielderup* haffuer 2 sogner. Prestegaarden, som hand i boer, er mange aar forleden den störste part aff jorden, som mest haffuer werit gaffnlig, forderffuit oc ødelagtt formedelst sandlob* saa well som oc nogle

byer oc en stor part aff sognet. Engen till gaarden er aldielis oc slet ødelagt aff sand. Kand saais i ond iord, som igien i fædrifft er opbrøt: rug 4 tr, biug 5 tr, haffre 8 tr.

Korn thienden aff begge sogner, som opbæris paa kierffue, er wuisse, effter som affgrøden er thill, vndertiden kand beløbe sig 2 eller 3 tr korn offuer kirkernis thiende, som er 36 tr hard korn oc 16 tr haffre, oc vndertiden vel ringer oc vnder. Quegthienden haffuer dett sig i lige made med, somme aar haffuer ieg faait aff begge sogner thil min part 10 lam, 12, 14, sielden der offuer, somme aar ringer. Pending vndertiden 2 daler, 3 daler oc end ringere somme tider, sjelden der offuer. Offeren aff begge sogner kand beløbe sig aarligen wed en pasz 18 slette daler.

Aff Annex prestgaarden och en anden gaard, item en liden buol mesten forderffuit aff sand, och itt gadehusz opbærer ieg aarligen biug 16 tr och 2 skousuin.

Hans Hanszön egen haand. (A.)

Rubjerg og Maarup.

1553. *Rughbierigh.* Her Niels. Er der en prestegordth. Seedth: rug ij pd, bygh ij pd, haffre ij pd, engh iij les.

Gorde xvj, boell xv.

Quoren tind: high ij pd, rug ij te iij sk, haffre j pd; quegthindt: lam v; offre peninge xij β.

Findes der en degen boll, huilke som er forderffuit aff sandt.

x skiep korn aff en buoll till kierken.

Morop sogen. Er der en prest gordt; korn ij pd till samme presth, her Niels, aff samme prestegordth, som er noget ner forgangit aff sand; itt skoffsuin till presten aff samme gord, haffre ij tr till gesterij och till presten; itt gord y Vistrup giffuindes presten ij pd korn; itt boell y Lönstrup xvij skip korn och till presten.

Gord xvij, boell ij.

Korn thiendh: high ij pd, rug j pd iij skip, haffre xxj skip; quegthind: lam x, gresz j, thind peningh ij β; offre peningh j m. ½.

En liden degen boell.

Thill Morop kierkj liger der xj pd korn. (C.)

Tende forne prest, her Nielss, er begierinde, att kon.

matt. wilde wnde hanom nogitt wd aff hans nades anpartt wd aff kuorntinde, epther thij att tiisse ij sogenn er mægit forderffuitt wd aff sandt.¹⁾ (D.)

1571. Her Jeans y *Ruibierre* haffuir 2 sognir och enn prestegord.

Kannd hand saae: rug ij tønndir, biig iij tønndir, haffuir xij tønndir, enng ij less. — Prestegord y *Morup* sogenn er slett forderffuit aff sannd mz all sinn gordz eydom. Thisligist och thennd anddenn gord, som hannd haffuir fløtt och y boir.

Korntnyenade: ru ij tønndir, biig ij tr, haffuir v tønndir.

Korntnyennnd aff same(!) soken: rug ij tr, biig ij tr, haffuir iij tr; quegtyennnd: lamb iij; offir ij m. $\frac{1}{2}$. Itt aff konn. mat. tindkornne aarliigenn vj tønndir.

Itt enn gord y *Morup* sogenn, som skyldir viij tønndir kornn, di 4 till prestin, the 4 tiill kierkenn; itt aff itt boell y samme sogne ij tønndir kornn.

Dignenn till sognenn haffuir ingin boell. Hanns renntte: biig vj tønndir, gies x, lamb iij, brød j^c xx.

Johannes Andree manu propria. (A.)

1625. Her Madz Chrestennszenn y *Ruberge* haffuer ij sogner *Ruberge* och *Maarup*.

Kand hand saae: ruog iij tønnder, bijug iij tønnder, haffuer xij tønnder, eng iij læs.

Kuorntind aff *Ruberge* sogenn: ruog iij tønnder, byug v tønnder, haffuer vj tønnder; item aff kong. majesstads tinde kuorn aarligen: byug iij tønnder, ruog iij tønnder; quegtinde: lam iij, penning v $\frac{1}{2}$ iij β ; offer enn huer dag aff di iij fester iij m. $\frac{1}{2}$.

Maarup sogenn. Thinde: ruog iij tønnder, byug iij tønnder, haffuer iij tønnder, offer iij m. $\frac{1}{2}$; quegtinde: lam iij, penning iij $\frac{1}{2}$ ij β .

Skyld kuornn aff enn boell y Lensterup: byug 9 skipper; noch aff enn boell y Visterup: biug j tønde.

Prestegaarden y *Maarup* sogen haffuer verit øde i mange aar, skylder nu: byug ij tønnder, och er der huercken eng eller ildings bjerig der thill. — Er och saa *Rudberge* preste

¹⁾ Klemmebrevet b² temmer, at Præsten skal have af Kronens Part af Tienden af Rubjerg Sogn 2 Pund Rug og 2 Pund Byg.

gaardt saa vell som byenn fløtt fraa kierckienn for sand och beste paartenn aff jord och eng forderffuett aff sand.

Matthias Christiensen manu propria. (A.)

Jelstrup og Lyngby.

1558. *Jelstrop.* Her Chresten. Prestegord er der. Rugh iij pd, bygh iij pd, haffre iiij pd, engh xxv lesz. Itt stik eng hanom fra tagit.

Gord xvj, boell xj.

Kuom tind: rugh iij pd j te iiij [sk], bigh iij pd j te iiij skp, haffre j pd; quegh thindt: lam xij; offré peningh ij m.℥.

Degen boell, leger till Segelstrop; men dege haffuer gammel renthe.

Lindby soghen: prestegord er der. Bigh ij pd, skoffsuin, gesteri j m.℥.

Gord xj, boell vj.

Quoren tind: bigh ij pd j te, rugh j pd, haffre xij sk; quegtind: lam vj, kalffue j, gresze j; offre peningh xij s.

Findes der degen boll.

Itt boel till kiercken, skilder j pd bigh.

Beklaffuer hand seg, att hand icki formor att holde capellan, som m. Lauritt haffuer lagd hanom for, for armodt skildth vdj samme sogner. (C.)

1571. Her Lauridz y *Lungbye* haffuir tho sognir och ij prestegord.

Kannd hannd soe: rug iij tønndir, biig v tønndir, haffuir viij tønndir; enng viij less.

Korntiende: rug ij tønndir, biig vj tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtiende: lamb iij; offir j m.℥.

Thennd prestegord wthj *Jelstrup* sogenn besiddir thend gamill prest, som oplod her Lauridz thiit enne sogenn; kannd sois: rug viij tønndir, biig viij tønndir, haffuir viij tønndir enng xx less.

Korntyend: rug viij tønndir, biig x tønndir, haffuir xij tønndir; quegtyennnd: lamb iiij; offir iij m.℥.

Dignenn haffuir ingenn diguneboell. Hanns rent: biig x tønndir, lamb v, gües xxiiij, brød iij^f xxviij.

Lauritz mattzen mit egen handt. (A.)

1625. Jeg Jacob Hansen, prest y *Jelstrup*, haffuir 2 smaa sogner.

Hoffuet sognet kaldis *Jelstrup* sogn och ligger vdy Wenneberge herret, och annex sognet kaldis *Liungby* sogn och legger wdy Börlum herret.

I *Liungby* sogn er 8 gaarde och 8 smaa buole wed Westerhau y sand egen, och mest boffuer der fattig fiskere wdy.

Myn korntiend aff forne *Liungby* sogn er wuijsz, wndertiden rug 1½ te, byg 7 tr, haffre 4 tr, vndertiden mindre eller miere effter affgrøden; quægtiendt och wuijsz, vndertiden lam 3, penning for fæll, kall och grijsz 1½ m $\frac{1}{2}$, vndertiden miere eller mindre; offer och wuijsz vndertiden 4 m $\frac{1}{2}$, vndertiden lidet miere.

Myn aarliig skyld aff prestegorden y forne *Liungby* sogn: byg 4 tr, haffre 2 tr.

I *Jelstrup* sogn, som er hoffuet sognet, er 13 gaarde och 14 smaa buole.

Myn korntiend aff samme sogen kand were: wndertiden rug 11 tr, byg 12 tr, haffre 4 tr och noget paa skaffte, wndertiden miere eller mindre. Myn quægtiend er och wuijsz, wndertiden lam 7, penning for fæl, kal, grijsz 4 eller 5 m $\frac{1}{2}$, wndertiden miere eller mindre; offer er och wuijsz, wndertiden 6 m $\frac{1}{2}$ eller 7 m $\frac{1}{2}$, miere eller mindre effter leyliheden.

Tyll samme prestegord kand ieg icke wijde till wijsze myn aarlig kornsæd; thi meste parten er gammel iordt eller border och somme wangleedt er støre end somme; vndertiden rug 7 tr, byg 8 tr, haffre 10 tr, vndertiden miere eller mindre. Myn høbiering er flux wuijsz och wanskelig; thi meste parten legger y bløde sijger, moratzer och røden kiere, saa gresset skall bæris och dragis till landt med stor treldom och bekostning, saa ieg wndertiden neppelig kand bierge 10 leesz, wndertiden 14 eller 15 leesz.

Anno 1625 den 4. Maij. Jacob Hanszen egen handt.

(A.)

Harritslev og Rakkeby¹⁾.

1553. Her Peder y *Harritsløff*. Er prestegordt: rug v pd, bigh vj pd, haffre vj pd, engh xxx lesz.

¹⁾ Sejlstrup var ogsaa Annex til Harritslev indtil 2/3 1860, da det after Reskr. 27/11. 1867 skulde lægges til Vejby.

Gordt ix, boell vj.

Quoren tind: rugh ij pd ij te iij sk, bigh iij pd j te iij sk, haffre xxij skip; queghtinn: lam v, grese j; tind peningh viij β ; offre peningh xij β .

Ingen degen boel er der. Kierken haffuer ingen jordt. Item iij sticker en delsz jordt, som heder øster kierkihollem och wester kierki hollem, nogen bilecker(?) norden till kiercken sōnden och norden vaadith.

Rackeby sogen till same her Peder. Prestegord er foruend fraa presten och till Segelstrop, saa att presten fanger der intz andz aff end tindt.

Gord xx, boell iij.

Quorn tindt: bigh iij pd j te iij skp, rugh ij pd, haffre j pd; queghtind: lam ix, tind pening iij β ; offre peningh xvij β .

Ther siges att vere en degne boell, aff huilke der leges till Segelstrop kirckens jord xvj skp bigh; en ager y Skilderop sogen skilder vj skip bigh, xvij β af iij gade husz till samme kierki.

Epthet ordinantz lidelsze beklaffuer presten sig att vilde haffue den tilbørlig rentte af preste gorden, af huilke herligheden leger till Segelstrop. (C.)

1571. Her Niels y *Harridtsløff* haffuir ij sognir och enn prestgord.

Kannnd hannnd saae: rug viij tønndir, biig ix tønndir, haffre viij tønndir, enng lx less.

Kornttiennd: rug iij tønndir. biig viij tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb iij; offir xxiiij β .

Korntnetiende aff *Rackeby* sogin: roug iij tønndir, biig x tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb vj; offir ij m $\frac{1}{2}$.

Degnenn till samme sogne af Hjøring skolle. Hans rente: biig viij tønndir.

Niels Mortenszen mz egen hand. (A.)

1625. Peder Bertilszōn, prest i *Harridtsløff*, haffuer ij sogner *Harridtsløff* och *Rackeby* och allene j prestegordt, som ieg iboer och kand saae til den: roug 5 tr, biug 7 tr, haffre 12 tr, engh 30 less.

Min korntiende aff begge sogner (vdi *Harridtsløff* fin-

dis allene gaard 9 och boell 6, vdi *Raackeby* 13 gaard och 7 boell) som opbæris paa kierffue, er wuisze, efftersom affgrøden er till, vndertiden kand beløbe sig vdi rug 8 tr, biug 22 tr, haffre 4 tr; min quægtiende aff beggi sogner er och saa wuisze, som gemeenlig kand beløbe sig lam 5, peng $4\frac{1}{2}$ fl ; min offer ochsaa wuisze, vngefer aarlig 12 fl .

Dette bekiender jeg Peder Bertilszön medt egin haandt.

(A.)

Sæby.

1553. *Sebye* sogen. Her Pouel Skade.

Hans gord til hans residentz, han soer inthz til, det er en blot gord. Engh xxxiiij les. En brugge pande kand gaa vj tr wdi.

Tiende aff byen: rou xiiij tr, bygh xxij tr, haffre viij tr; offer xxx m fl , iiij β aff huer mand wdj byen, løber och xxx m fl ; quegetinde bode aff byen och wden byen: lam x, kie viij, kalle iiij, griske x.

Item haffuer hand kongens part aff korn aff *Wndersted* och *Karop*, aff *Wndersted*: v pd och halffferde skiper bygh, rou iij pd iiij skip, haffre iij tr; aff *Karop*: iij pd bygh, rou iij pd j skip, j pd haffre. (C.)

1555. Her forwdenn haffuir hand konings anpartt aff tinde kuornn aff *Wndestede* oc *Karup* sognen, som beløber sig: biug j lest ij pd vij sk, haffre j pd. Att kon. matt. wilde wnde her Pouell stadfestelsse paa hans nades anpartt aff same tinde kuornn wd aff fornæ *Wndested* oc *Karup*¹⁾.

(D.)

1571. Her Oluff wthj *Sebye*, haffuer ett sognen ibidem.

Hanns wisze rennt: rug ij tr, biig vj tr, haffre iij tr; offer xxx m fl , prestepenning xxx m fl . Aff *Wndersted* sogen aff kon. matt. thind: rug x tr, biig x tr, haffre iiij tr; aff *Karup* sognen kon. matt. thind: roug ij tr, biig ij tr, haffre vij tr.

Oluff Jörghenszenn mz eghen hand.

Her Niels, som er skolemester och capellan wthj *Sebye*

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten i Sæby Kronens Part af Tienden af *Karup*.

och degenn tiill kirckenn, haur till rente for skollenn: roug xiiij tønndir, biig x tønndir, haur iij tønndir, huilcke forne kornn salig konn. matt. lagde till skollemesterenns wnnderholding att forbedre.

Degne renntenn xv m. $\frac{1}{2}$ och madfisk aff fiskerenn, huer gangir thi kommir y lannd mett fisk.

Niels Hannszen medt egen handt. (A.)

1625. Efftersom ieg haffuer kun it eniste sogn och kierke *Seby* sogn, bekommer ieg deraff indkom visze och vuisze: 1) 8 β danske en gang om aarit aff huert par folck, men aff de enlige 4 β . Nar jeg det gandske ved diele eller panten kand bekomme, kand det bliffue vngeferlig 23 slette daller, iblant ringer, iblant lidet miere, effther som menigheden forringes eller formeris. 2) Anpart aff korntiend aff *Seby* anlangende, haffuer min formand s. her Olaff Jörgenszön den i pending 25 slette daler opboren, men ieg opber den vdi kierffuen. 3) K. maj. anpart paa korntiend aff *Vggek*(!) sogn roug 6 tr, biig 5 tr, haffre 2 tr, som er vederleg for de bøndergarde, som kom fra Seby kierke thil Sebygard och Volstrop kierke. 4) Korntiend aff *Carup* sogn gemeenlig 7 tr hart korn, 2 tr haffre. Haffuer aldielis ingen jord thil sed eller kornaffuel. — Vuisse: 1) anpart aff quegthiende i pending beregnit somme aaringer 7 slette $\frac{1}{2}$, somme aaringer 2 slette dr, somme aaringer 10 slette $\frac{1}{2}$. 2) Offer paa høye fester huer offers dag gemeenlig 8 slette dr mindre och lidet mer iblant, lige som menigheden enthen er hiemme eller henuandret eller bortseilet.

Skriffuit i Sæby den 28de April aar 1625.

Jens Biörn 10 predicker i Seby egen hand.

(A.)

Understed og Karup¹⁾.

1555. *Wndersted.* Kand han saa til hans prestegord: rou iij pd, bygh ij pd, haffre ij pd. Jen merke skou, engh l (c: 50) les. Er der weldigh taget fra hans prestegord tridie part ager och engh moed den laffheffd, som fornefft prestegord

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Presten maa beholde de 2 Pund Korn af Karup Præstegaard, som han nu selv opbærer, og skal han nyde den Præstegaard, han ibor, med al den Jord, dertil bør at ligge med Rette.

haffuer, och er icke fra wunden wdi dom och rett; sompt er taget fra wdi min tidh och sompt til forne, huilket iegh haffuer selv klauet for regentere ien effter en anden.

Gorde xxxj, bole xiiij.

Tienden: bygh v pd iiij skip, rou iij pd iiij sk., haffre iij tr; quegetiende: lam viij, kie ij, grisx ij, pendinge iij β ; offer j daler.

Degen boel haffuer han. Kand han saa der til j pd aff alle haande och iij les engh. Kirken haffuer der jorden, degen kund bliff hiolpen med. Han icke foer sin degen rente, som han har fangit aff ariltz tid. Felle er tagen fra degen boel, med huilken degen boel for legges.

Karup. Prestegorden ligger til Sebye gord, och presten foer der aff ij pd bygh.

Gorde vij, bole xj.

Tiende: bygh iij pd, rogh iij pd ien skip, haffre j pd x skip; quegetiende: lam iiij, kie j, gris j, tiende pendingh iiij β ; offer xij β .

Degen boel tagen der fra wden dom och rett til Sebye gord, och er breff och beuisingh paa.

iiij boel er tagen fra kirken til Sebye gord, bode skyld och herlighz, der fra kom i bispens tidt. Kirken haffuer iord att hielpe degen med. (C.)

1571. Her Simonn y *Wnndirsted* haffuir 2 sognir.

Kannd hannd saa: rodg viij tønndir, biig iiij tønnder, haffuir v tønndir, engh xl less.

Korntiend: rug x tønndir, biig x tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtind: lamb och kiid xj, pening xij β ; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Lanndgiild aff *Karup* sognen: biig iiij tr och all herliighed till Sebyegaard.

Korne tyennd: rug ij tr, biig ij tr, haffuir ij tønndir; quegthyend: lam vj, penning vj β ; offir xxiiij β .

Dignenn haffuir it digneboell, skyldir orlig biig ij tønndir, lam j. Hans rentte er penning xiiij $\frac{1}{2}$. Wdi *Karup* ingin digneboill; hans rennte: pening iiij $\frac{1}{2}$, lamb ij, quegtind iiij β .

Simenn Chrestenszen mett egne handtt. (A.)

1625. Peder Mørck, prest wdi *Wnderstedt*, haffuer thuende kirker *Vndersted* och *Karup*.

Thill residentz gaardhen kannd saas: rog viij tønder, men nogle aaringer kun 5 eller 6; biug iiij tønder i det meest, ellers kun 3, 3½; haffre gemenlig intett, men vnder-tiden 3, 4, 5 eller 5½ thønde i dett højest, efftersom jordenn huilis till. Høe 40 less meere och mindre, effther aar-senns grøde.

Kornthienden, som opbæris paa kierffue effther kong. matz-ordinantz, er wuiss, effthersom affgrøden er thill, vnderthiden kand beløbe sig itt pund kornn offuer kirkens, vnderthidenn vnder, som er rog 13 thønder, biug 12 thønder, haffre 4 thønder. Quegthienden er ochsaa wuisse, som beløbber lam 6, 7, 8; aff och thill som vaaren er, peng 2, 2½ $\mathcal{M}$, miler och mindre. Offer gemenlig paa huer aff disse store højtids dage 2½ daller vngeferlig.

Annex prestegaardenns herlighedt intett vnderthagenn er thill Hörbylundt, men skyldenn allene thill mig, som er aarligen 4 thønnder biug.

Kornthienden beløbber sig vngefer medh kirkens, som er rog 3 thønder 9 skip, biug 3 thønder, haffre 4 thønder; quegthienden er wuiss, lamb 3, 4, peng 12, 3 miler och mindre; offer j dall vngefer.

Wnderstedh prestegaardh den 2 Maj 1625.

Peder Mørck egen handt.

(A.)

Volstrup og Hörby¹⁾.

1553. Wormstrup. M. Henrich.

Kand han saa til hans gord: rou vij pd, bygh vij pd, haffre iiij pd, engh j les. Jen liden ege lundh, som er ien jendel.

Gorde xxiiij, bole xiiij.

Tiende: bygh vj pd iiij skip, rou iiij pd, haffre iij tr ij skip; quegetiende: lam viij, kie iiij, grise iiij, pendinge xviiij β; offer j daler.

Er der ien degen boel.

Hörbye. M. Henrich. Goer der til skylle aff same gord iiij pd, och kand han saa der til iiij pd rogh, bygh iij pd, haffre ij pd, engh xvj les. Felletz skou til ildingh och hans egen suin.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Volstrup og Hörby skal være under én Præst.

Gorde xxiiij, bole vj.

Tiende: bygh vj pd iiij skip, rogh j lest j te ij skip, haffre ij ørter; quegetiende: lam vij, kie iij, kalle ij, pen-
dinge vj β ; offer xx β .

Degen boel haffuer han, och skattes hanom aff ix β aff
aarligh til Biörn Anderszen for fedriff och haffuer breff paa
frie driff och haffuer dom derpaa.

Jen boel er tagen fra kierken til Sebygord, skyller ien
løb smør, ind xij les høø fra same boel, och presteholm er
en liden skou, som ien aff di Biller haffuer jorden. (C.)

1571. Her Niells y *Wolstrup* 2 sognir.

Kann hand saa: rug xiiij tønndir, biig xij tønndir, haff-
uir xvj tønndir, enng lx less.

Kornthiend: rug xiiij tønndir, biig xiiij tønndir, haff-
uir vj tønndir; quegtyend: lam v, kiid iiij; offir viij $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir digneboell, skyldir smør j fd. Hans
rentte: rug v tønndir, giies xx, brød ij xl, lam iiij, kiid ij,
pening viij β .

Laandgiild aff *Hörbye* soginns prestegord: roug xvj
skippiir, biig ij tønndir, haffuir iiij tønndir, skousuiin j,
giesterii ij m $\frac{1}{2}$. Beklagir, att hans grande haffuir indtagit
j stöcke eng mit y hanns fædrefft hanns prestegord till
stor skade.

Korn tiennd: roug vj tønndir, biig vj tønndir, haffuir
iiij tønndir; quegtyende: lamb iiij, kiid iij, pening j m $\frac{1}{2}$;
offir vj m $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir dignebols jord och er dog afsatt hanns
embid.

Niels Pedersönn medt egen handtt. (A)

1625. Peder Niellsön, sogneprest y *Wollstrup*, haffuer
tuenne kierker, som er *Wollstrup* och *Hörby*.

Till *Wollstrup* Prstgdt kandt saais: rog 10 tr 11 eller
12, bygh 8, 9 eller 10 tr, haffre henvid 15 eller 16 tr, engh
60 læs, nogit ringe miere eller minder.

Inkomst aff kuorn tinde aff forne sogin haffuer verrit
for nogle aar forleden: rog 30 tr, bygh 22, haffre 6 tr;
quegtindt: kand itt thz wiist antegnis, mens er wndertiden
8, 9 styker lam aff och till, som vaaren er och smaa queg
tillfödis; quegtinds pending 3 $\frac{1}{2}$, 4 $\frac{1}{2}$ eller 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ ephther

leiligheden; offer, naar addelen er tilstede, kand beløbe sig 6 eller 7 rd huer höitidsdag, mens ellers 4 eller 4½ dr; thi den største part af allmuens offer er en danske skilling.

Annex prestegaarden besidder capellanen; mens nar bønder har den besatt, skylder den aarligen: bygh 6 tønder, et skousuin, 2 pundt smør.

Quorntind deraff sognit haffuer verrit for nogle aar forleden: rog 18 tr nogle skip, byg 21 tr nogle skip, haffre 4 tr vngeferlich; quegtindt: lam 6, 7 eller 8, pending wnder-tiden ij ½, 2 ½, iij ½ epther leilighedin; offer kandt beløbbe sig 7 eller 8 m ½, nar der er ingen addill tilstede.

Forringellse paa forne præste indkom aff beggi sogner er 9 tr kuorn, hand aarlig mister. Befindis s. Peder Munck till Sæbbygaardt och hans welb. frue sidin derepther att haffue sellffue ladit affle till nogle gaarde och buolle y beggi sognerne, kand beløbbe sig 9 tr. Kuorn ringer en skip eller 2, som prestin inthz bekommer wdaff, dog kirkernis aarlig fylddigt giøres deris anpart, som och saa formenis cronens anpart aarligen att fylddigt giøris.

Den fattige vanfør och skrøbelig mandt sogneprest till forne kierker er for halfemte aar forledin tillslagitt en megit stor wanførsillhz, att hand iij aar haffuir gangit paa 2 krycker och icke kand komme aff dit sted, hand paa sidder, wden en staff y handin, dog icke lenger end y hussit och gaarden, och icke for nogin mennischis öyne eractis kand, samme storre wanførsillhz io till sin dødde dag att föllge. Wdi denne sin storre wanførsillhz haffuer hand søgt mange badscher och leggi och derpaa anuend største paarten aff sin formuffue, som dog ringe haffuer hioldpen, haffuer derfor formedillst hans storre wanførsillhz veritt foraarsagitt till at tage sig en cappelan och medtienere, huilken hand capellanen annex prestegaarden haffuer oplatt at residere och alld renten dertill aff annex sognitt, som mange fromme folck nochsom witterligt er. Wnderdanigst och gandsche ydmigligen begierindis, att saaden wanførsillhz motte naadigst anseis, gud allmeetige vill dit med timelig och æuige guode belønne.

Y Wollstrup prestegaardt schreffuitt 1die maii 1625.

Peder Niellsön egin handt. (A.)

Skæve.

1553. *Sken* sogen. Her Jens. Kand han saa til hans

gord: roff iij pd, bygh ij pd, haffre ij pd, engh xlles. Jen liden iendels lundh, felle wdj Huggedrup skou; fele och for-tofft tagen fra hans gord, som han kand tole xj pd wdi, och indkast med hole grefft, och hans fordrefft lagd hanom øde. Att klaffue for h. m., om der icke anderledis rettes epter som presten wider kand berette och skal til tages om denne sagh. Inthz kan(?) han faa aff forskreffne lodh skoff. Jen heste haffue, som di wille tage til Woer gord, och han breffue paa. Han giffuer klage for di, som tager fra hanom.

Gorde xvij, boel xvij.

Tiende: bygh iij pd ij skip, roff iij pd ij skip, haffre iij tr iij skip; quegetiende: lam v, kie iij, grise iij, kal j, pendinge viij β; offer j daler (iij m $\frac{1}{2}$ D.)

Der er degen boel. Hand foer icke den gamel rente.

(C.)

Thende for^{ne} prest her Jens er begierindes kon. matt. anpartt aff thinde kuornn aff for^{ne} Skiffue søgen¹). (D.)

1571. Her Jenns y *Skyffue*, enn sogenn. Kannd hannd saa: rug viij tønndir, biig x tønndir, haffuir vj tønndir, enng xxxij less. Hannd beklagir sig, att Worgards thienir y Hugdrup haffuir pløgit, sait och holdit sig tiill eydomen wdin all dom rett mer ennd till x pund sed, som er felliidz feedrefft.

Korntiend: rug xxiiij tønndir, biig xxiiij tønndir, haffuir iij tønndir vj skip; her wthi er beregnitt konn. maj. partt aff korntiennd, som hanum er tillagd; quegtiennd: lamb v, kiid j, pening iij m $\frac{1}{2}$; offir xij m $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir itt digne boell. Kannd hannd saae: rug ij tønndir 8 skiipper, biig xij skiippir, som er j te, haffuir ij tønndir. Hanns rent: rug iij tønndir, giies viij, brød lxxxvj; lamb ij, kiid j, gies j, peninge xxiiij β.

Jens Peerszen mett egen hand. (A.)

1625. Christenn Lauritzönn, ditt hellige guds ords wuerdig thienere y *Skousogn*, haffuer icke wden denn eune kiercke, ingenn thienere, icke ett gaadhusz, vdenn allenne denn ringe præstegaard, jeg y bower. Kand saae thill denn:

---

¹) Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden af Skæve Sogn.

rogh v tr, biug iij tr, giøen er borte, haaffre vj tr. Enngen er ganske ringe, kand nepelig samle xx less hø; en guod høslett karll kand icke slaa ett læsz om dagen, er icke wden kratt och ellebuske.

Kuorntiende, haffuer jeg kronens paart thill myn egen, som kong. matt. aff gunst och naade haffuer thillagtt presten; for begi paarter opber jegh: rogh xvj pd, biug xvij pd, haaffre viij tr. Aff quegtienden haffuer jeg den tridie part, opbaar: lamb vj, pending for andre høueder vij $\frac{1}{2}$; offerpeng: att jull vij $\frac{1}{2}$, att paask v $\frac{1}{2}$, att pindtzdag iij $\frac{1}{2}$.

Ditte for^{ne} bekiender jegh Christenn Lauritzøn med egen haandt. (A.)

Albek og Voer.

1553. Albech. Her Morten. Kand han saa til hans gord: rou vj pd, bygh iij pd, eng xl les. En heste haffue er en liden skou. Skou i Albek skou till illebrand och til frie olden.

ij herregord Routued och Dunsted. Gorde l, bole xj.

Rog vj pd iij skip, byg v pd j skip, haaffre xiiij skip; quegetiende: lam x, kie viij, kal j, grise ij, ij mark tiende pendinge; offer iij m $\frac{1}{2}$.

Der er ingen degen boel, och er kirkens jord til degen boel.

En byggested er satt ind wdi prestegordtz mark och er bygget aff prestegordtz jord, som bisp Stygge lod bygge, som nu ligger til Word gord, skyller ij pd korn¹⁾; item j olegord er tagen fra hans prestegord, och han haffuer breff och segel paa, skyller j tr oel; item jen dam, ligger wid kirken, med ien olekiste och tagen fra hans gord, och bispen lagde til Wordegord; item er der ien kirkens skou, heder Albeck kirke skou, och icke er sat for skylle, den haffuer ien bunde, gaff indfestningh til Worde gordh och ey er sat for nogen skylle, haffuer haffd thz paa den tridie aar; item skousuin, höns, goes, lam.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten maa nyde det Byggested, som er sat i Albek Præstegaards Mark og er bygget af Præstegaardens Jord.

Degen haffuer icke meyre end ien skelingh aff huer mand til rente wdi sognen.

Word sogen. Presten haffuer ingen prestegordh, ind dogh den er der och ligger i Gordtz holt, som han fanger huerken skylle eller herlighz aff, men tagen til Wordgord.

Gorde xxxij, bole xij.

Bygh iij pd j te j fiardinkar, roff ij pd, haffre vij skip; quegetiende: lam ij, kie ij, grise ij, kalle j, pendinge j mark; offer ij m. $\frac{1}{2}$.

Ingen degen boel. Kirken haffuer jord der. (C.)

1571. Her Niels y *Albeck* 2 sogner. Kannd saa: rug viij tønndir, biig v tønndir, haffuir viij tønndir, eng lx less. Beklagir sig, att enn aallgaard tiil forne *Albeck* prestegaard oc enn aaldam ligindis wid kirkenn er henn heffuitt till Worgord y bispennis thid, och at hand emod ordinantzenn fan-gir ingin thynd aff Worgord.

Korntiennd: rug xiiij tønndir, biig x tønnder, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb v, kiid vij; offir xv $\frac{1}{2}$.

Worde sognen er ingenn prestegord wthj, thj thennd liggir tiill Worgord emod Ordinarszenn.

Kornetyend: rug vij tønndir, biig vij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtyend: lamb iij, kiid ij; offir ix $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingenn digneboill y bode sognenn. Hans rentte af *Albeck*: peninge x $\frac{1}{2}$, aff *Worde*: rug och haffre vj tønndir, gies xvj.

Niels Jenzenn mett egne hand. (A.)

1625. Peder Jenzönn, prest vdi *Albeck*, haffuir thvende sogner, *Albeck* och *Waare* sogn och alene *Albeck* prestegaard; denn andenn er nogen thid forledenn laggt vnder Worgaard.

Thill *Albeck* prestegaard kannd saes: roug 8 tr, biug 5 tr, haffre 6 tr, eng 30 læss.

Kornethiende aff sognerne er iche visze, men som gud giffuer affgrødenn af jordenn och denn effther recessen kand paa kærffue opbæris, kand wnnderthidenn beløbbe enn ringe thing offuer eller vnder kirchernis, som er: roug 15 tr, biug 19 tr, haffre 6 tr. Ey heller er quegthienden visze, men som leylighedenn och aarene sigh kand begiffue, uhngefehr

aff begge sognene aarligh: lam 9, kie 3, penge 6 dlr. Of-
feren er ey heller wisze, gemeenligh kand falde aarligh 12 dlr.
4 May. Peder Jenszön egen haandt.

Hellevad og Ørum¹⁾.

1553. *Hellevad* sogen. Her Jens i Bredkiær.

Rou v pnnnd, bygh iij pd, haffre iij pd, engh j^f les.
Gorde xvj, bole xix.

Bygh iiij pd, rogh j lest ij te, haffre xxxix skip; quege-
tiende: lam vij, grise j; offer j daler [ij m. D.].

Ingen degen degen boel. Kirken haffuer v bole, til
Wordgord.

Hand haffuer iij sogner²⁾ och holler capelan och haffuer
foen ien aff di sogner at holde segh med, och ey han will
heller kand holde segh der. Ingen prestegordt til di ij sog-
ner, men er tagen til Wordgord och ey heller for skyllen.

Ørum. Kand han so til hans prestegord: rou iij pund,
bygh iij tr iiij skip, haffre iij tr, eng xvj les.

Gorde xij, boel vij.

Tiende: bygh ij pd ij sk, rou iij pd j te ij skip, haffre
xj skip; quegetiende: lam j, kie j, gris j, pendinge: xij /
[vj / D.]; offer viij /.

Ingen degen boel.

Haffuer han noget gribsjord, der aff haffuer han giffuet
j stund(?) Eskel Göy, och skal han giffue hanom j pund
bygh huer or til skylle. Han giffuer klage, att han er icke
forsörget. Hundlund ligger der nest, och er dogh j stoer
mil imellom, att hand daa skulle holle capelan.

¹⁾ Hellevad, Hellum og Hallund vare Annexer til 1578, da Hallund
blev Annex til Østerbrønderslev, og Hellevad fik Ørum isteden.
1806 blev Hellum et selvstændigt Kald indtil 1819, da det efter
Reskr. af 30te Decbr. 1818 igjen blev Annex til Hellevad istedenfor
Ørum, som da blev et selvstændigt Kald. Ved Reskr. af 20de Juni
1856 bestemtes, at Hellum skulde være Annex til Jerslev, hvilket
skete 26de Novbr. 1859.

Klemmebrevet bestemmer: Naar Hr. Peder i Ørum er død og
afgangen, da skal Hellum Kirke ødelægges og Sognefolket søge til
Hellevad Kirke, og Hallund Kirke skal være Annex til Østerbrøn-
derslev Kirke. Ørum Kirke skal være Annex til Hellevad Kirke
og altid være under én Præst.

²⁾ Hellevad, Hellum og Hallund.

ij ager er kirkens, kand saas jen by skep haffuer i huer; dett wille han beger. So holder di och til bage den gamel redsel i sognen ij skip rou och j goos, vj brød.

ijj gorde, hedir Lyndrop, och goer til Horsens kirke och icke søger deris sogne kirke och ey heller will giffue deris tiende til deris egen sogen kirke; kunde han fange dette, bleff han wel til fritz. (C.)

Thende prest haffuer seg att beclage och findes att were enn fattig gamble mandt; att kom. matt. wilde wnde hanum nogitt aff tindenn synn liiffstiid, sidenn kandt samme foræ Ørwm sogen were anex tiill Helleuadt. (D.)

1571. Her Jenns Bredkier haffuir ijj sognir och en prestegord, hand y boir, *Bredkier, Hallund, Hellom* sognir. (Her følges dog den ny Sogneinddeling).

Kannd hannd saa till *Bredkier*: roug viij tr, biig vj tr, haffre xij tr, enng xlij lesz. Hannd beklagir sig, att di tho omliiggindis byer haffuir forhindrit hannom all hans fedriff. Sameledis beklagir sigh, att hannum forholdis thj prestegord, som haffuir liggitt till Hallund och Hellom. Disligist beklagir hannd siigh, att ther skulle vere opdreffuenn v boell, som haffuir sted stoit mz(?).

Kornnetyennd: rug xij tr, biig viij tr, haffuir vj tr; quegtyennd: lam vj, kiid ij; offir vj m.℥.

Degenn haffuir ingenn digneboell, och liiggir sognir langt fraa købstedenn, att thiitt icke kannd besörgis aff skolenn. Hanns renntte: rug vj tr, lamb iij.

Her Anndes y *Ørum*, haffuir j sogenn och enn prestegord.

Kannd hannd soe: roug vj tønndir, biig iij tr, haffuir iij tr, enng xl less. Beklagir hannd sigh, att ther skall were nogiit gribz jord bort heffuit fraa same prestegord och till Hundzlundz klostirs eydom. Thisligist beklagir sig, att ther skulle iij gorde, som holder sig till Horszenns kirke och liggir till Ørum kirke.

Kornnetyennde: roug vj tr, biig iij tr, haffre j te, quegtiende: lamb iij; offir ij m.℥.

Dignenn haffuir ingenn boell. Hanns renntte iij tr kornn. (A.)

1626. Fortegnelse och ahnviiszning paa huisz sog-

nepresten thill *Hellevad*, *Drum* och *Hellom* kiercker haffuer thill aarlig rente och indkompst.

1) *Bredkjer* er prestegaarden i *Hellevad* sogn, som presten iboer. Kand saae der thill: rug 9 eller 10 tr. biug 6 tr, haffre 12 tr. Biergis høe 34 lesz. Haffuer en gadehuusz i *Hellevad*, thill huilcken er en eniste agger och intet meere thill brugelighed.

Kand haffue thill thiend: rug xiiij tr, biug viij eller ix tr, haffre x eller xij tr; mndre och lidet meere, effter som herrens benedidelse giffuis; quegtiend uwisze, dog befindis ofte det . . . lamb 5, penning 4 eller 5 $\frac{1}{2}$. Offer er och uvisze 7 eller 8 $\frac{1}{2}$ . . . och meere efftersom forsamlingen . . .

2) *Wdi Drum* sogn haffuer hand en prestegord, som skylder hannem aarlig: biug vj tr, giesterj haffre vj tr, skoffsuin j, høns ij, gaaesz j.

Thendqvorn: rug vij tr, biug v tr, haffre ij tr; det tagis paa kierffuen, kand derfor icke regnis paa det viszeste; quegtiendt uwisze: lamb vancke gandske faae; thi kiergang er der meest, befindis saa tit at fange ingen som en eller thu i det høyste, huilcket icke ofte er skeedt; penning iij eller 4 $\frac{1}{2}$; offer j dlr eller 5 $\frac{1}{2}$.

3) *Hellom* sogn er en liden sogen met nogen smaa skoffboncker. Ingen prestegaard thill presten¹⁾.

Quorntiend der aff thill presten: rug vj tr, biug vj tr, haffre 4 tr; qvegtiend uwisze, i det høyste lamb 4, ofte mindre; penning 3 eller 4 $\frac{1}{2}$; offer ligesaa megit eller lidet meere.

Haffuer herforuden aff synderlig benaading och kongelig rundhed thill capellanens vnderholding kongtienden 12 tr qvorn, ellers haffde kircken verit nedbrut och ødelagt, som i fordom tid vdi act haffuer verit, och sognefolcken *Hellevad* kircke at søge.

Bredkjer prestegaardt den 4 May anni Christi 1625.

Christen Geertszön. Egen haandt. (A.)

Dronninglund.

1553. *Hundtzlund*, der ligger til *Hundzlund* kloster,

¹⁾ Hører nu til Jerslev, men tages her med for Sammenhængens Skyld.

och han haffuer ingen prestegorde, men seluer haffuer han op brott saa møgit i heden, att han kand saa tj pund korn wdi och vij les engh¹⁾.

Gorde er firesindztue mindre fire; bole 1.

Bygh j lest j pd ij skip, rou j lest j pd iiij skip, haffre ij pd iiij skip; quegetiende: lam xv, kie xvij, grise xvj, pendingh iiij mark iiij β ; offer j daler.

Degenboel ingen, wden han haffuer opbrot til j pund kornn.

Att Jacop wille schriue Eskel-til, att han wille hielpe hanom till en gord, di han skal holde ien capelan och er ien fattige gamel mand. Der er hede nogh att bryde op och siden engh till att legge noch til ien god prestegord.

Kirke werger siger, att di haffuer hørt, att der ligger ien gord i Huet boo herrit, ligger til Hundtzlund kirke, och kirken huerken fanger skylle eller herlighz, men tagen til Hundtzlund.

Kongens part aff qvegetienden, som kongeligh maiestat haffuer vnth degenen, tages och fra degen til Hundtzlund kloster. (C.)

1571. Her Madz y *Hundslund* sogenn haffuir itt sogenn och enn prestegord.

Kannd hannd saa till same gord: rug vj tr, biig vj tr, haffuir vj tr, enng xx less. Beklagir sig hanns prestegord icke att werre saa god, att hand kannd føde siigh paa thennd; thi hannd nu haffuir soed ald den jord, der till liggir.

Kornntiennd: rug ij lestir, biig j lest, haffuir viij tr; quegtiennd: lamb xx, kiid xv; offir xv m $\frac{1}{2}$.

Degnenn haffuir dignne boelle; kannd hannd saa: rug ij tr, biig ij tr, haffuir iiij tr, enng x less. Hanns renntte rug xx tr.

Mattz Jensenn met egen hand. (A.)

1625. *Hundslund* kircke haffuer velb. fru Margrett Rosencrantz jus patronatus till oc er derfor her icke optegnett, oc hand icke for den orsags skyld haffuer fremsend. (A.)

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Hundslund maa faa en Præstegaard af Hundslund Klosters Gaarde og den altid at være til Præstegaard og nyde al Præsterenten og ingen Afgift deraf at give til Hundslund Kloster.

(Et andet Sted i Indberetningerne staar antegnet): Huad her Chresten y *Hundslund* anlanger, miener den gode frue o. oc v. fru Margrete Rosenkrantz, at hun haffuer det sogn aldieles fry, oc at hindis sogneprest skulle ocsaa vere fry for saadan kongelige tyngde, huor om hun acther ocsaa mit gudz hielp att tale mundelig sielff met de gode herrer commissarier: (A.)

Vrejlev og Mæstrup.

1553. *Wrelo* ligger til *Wrelo* kloster. Den haffuer Niels Parbord lagd hanom till, och er icke wden ien halff gord, och den, som sidder paa den anden halffpart, giffuer ij pd, och jo Pasbergh louede hanom anden halffparten till. See: rou v tr, bygh v tr, haffre j pd, hœ xij les.

Gorde xlvj, bole xxxj.

Tiende: bygh viij pd ij skip, rogh viij pd ij skip, haffre xiiij skip; quegetiende: lam xv, kie iij, kalle iij, grisse v, pendinge ij mark; offer ij m $\frac{1}{2}$ danske.

Hestrup. Prestegord ligger til *Wreløff*.

Gorde viij, bole j. Vogen Perszen haffuer sedegord.

Bygh: iij tr iiij skip, rog iij tr j skip, haffuir iiij skip; quegetiende: lam v, grise j, pendinge v β ij alb.; offer xij β .

Degen haffuer ingen degneboel til *Hestrup* och leffuer vdj armod. Dette degne quegetiende aff begge sogne tages til *Wrelo*. (C.)

Thende forne prest, her Chrestenn, er begierinde, att handt matthe fange thend andenn haluff partt wdt aff syen preste gordt, saa att handt kunde ene beholde gordenn tiill samell¹⁾. (D.)

1571. Her Olluff y *Wreyløff* 2 sognir. Kannd saa: rug xij tønndir, biig xij tønndir, haffuir vj tønndir. Hannd beklagir sigh att were forlaggt wdi hanns giesterij.

Kornnetyennd: rug xxiiij tønndir, biig xxiiij tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtiende: lamb ix, kalffue j, pening iiij m $\frac{1}{2}$; offir ix m $\frac{1}{2}$.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten i Vrejlev skal have en hel Præstegaard og nyde al Præsterenten, og intet deraf gives til Vrejlev Kloster, som hidtil sket er.

Dignenn haffuir ingenn diganneboill, gaar till skole y Høring. Hans reunte: biig xiiij tønndir.

Hestrup sogne haffuir ingin prestegord.

Kornn tinde ther aff sognitt: rug iij tønndir, biig iij tønndir, haffuir j tønnde; quegtiennd: lamb j; offer v m $\frac{1}{2}$.

Dignen haur ingenn bolig. Hans rente er biig iij tønndir. Oluff Nielszenn mz egenn hand. (A.)

1625. Peder Christenszen, boendis i *Lund* preste-gaard, haffuer thuinde sogner.

Kand saae till sin gaard: rug 12 tr, byug 12 tr, haffre 6 tr.

Kornetind: rug 24 tr, byug 24 tr, haffer 6 tr; quægtind: lamb 10, kalffue 2, penning 1 dlr; offer 8 dlr.

Hestrup sogen haffuer ingen prestegord, och er dett icke wden viij gaarde och j mølle och er megit forarmitt.

Kornthind: rug 4 tr, byug 4 tr, haffre 4 tr; quægtind: lamb 2; offer 3 dlr.

Peder Chrestenszön egen haandt. (A.)

Sejlstrup og Vejby.

1553. *Seilstrup.* Der er ingen prestegord till.

Gorde v, bole v.

Weybye. Forneffnte Her Niels. Dette er den tridie¹⁾ sogen, och disse iij sogen kunde well giøris i toe och foer icke wden huer anden søndagh tieniste i den ien aff disse ij sogen.

Hans prestegord skyller iij pd bygh, gesteri, skousuin, goes och hōns, iij les wey, ien nød att føde, ien kue huer fiarde aar.

Gorde viij, bole ix.

Tiende: bygh iij pd j te, iij skip. Inghen roff soes der; haffre j pd iij skip; quegetiende: lam v, tiende pendingh iij β; offer xij β.

¹⁾ Var før annekteret til Børlum og Fureby; men efter Reskr. af 27de November 1867 blev et nyt Kald oprettet af Sejlstrup, tidligere Annex til Harritslev, og Vejby. — Klemmebrevet bestemmer, at Sejlstrup Kirke skal ødelægges og Sognefolkene søge til Harritslev Kirke og Rakkeby og Harritslev Kirker, være under én Præst.

Degen boel, som er beuissligh, loff til kirken, och gaff dit j te korn, er der fra tagen och lagd til Seilstrup. (C.)

1571. (Her mangler *Sejlstrup* i Indberetningen).

Weybye sogenn thennd haffuir capellanen.

Kand hand saae: biig x tr, haffuir xij tr, enng xx less

Korntiend: biig viij tr, haffuir x tøndir; quegtiende: lamb j; offir xij β. (A.)

1625. (*Sejlstrup* mangler ligeledes her; om *Wejby* se nedenfor under *Börglum*).

Börglum og Fureby¹⁾.

1553. *Borlom.* Her Niels. Ingen prestegord, men er tagen til *Borlom*. Albret giffuer hanom j lest korn aff ien kanigh rente aff *Borlom*; kost for hans egen person wdi klosterit.

Gorde xxxij, bole xxij,

Tiende (1552 kirkens): xij pd; quegetiende: lam x, grise ij, tiende pendingh xxiiij β; offer j daler.

Degen boel haffuer hand wed kongelig majestatz befaling, foer icke sin gamle degnerente.

Furebye. Prestegord skyller iij pd korn, skousuin, gesteri, goes, höns, vj les wey, huer fiarde aar j kue; j fører nød att føde.

Gorde xiiij, bole j.

Tiende: bygh iiij pd ij skip; di saar huerken rou heller haffre; quegetiende: lam iiij, grise ij, pendinge iiij β; offer xij β.

Ingen degen boel. Kirken haffuer der jord. (C.)

1571. Her Jacop y *Börlum* haffuir tre sognir *Bör-lum*, *Forebye*, *Weyby*. Haffuir hannd ingin prestegordtt. (Den øvrige Del af Indberetningen mangler.)

Lanndgiild aff thennd prestegord y *Forebye*: biig vj tønndir, skousuin j, gesteri haffuir vj tøndir, gies j, höns ij.

¹⁾ Vejby var ogsaa Annex til Börglum indtil 9de Avg. 1860, da det efter Resk. 27de Novbr. 1857 blev gjort til et Kald sammen med Seilstrup.

Korntiennd: biig xvj tønndir; quegtyennd: lamb ij; offir x β. (A.)

1625. Peder Jensönn præst haffuer sogner try. Haffver ieg oc vdi huer sogn en præstegaard. Min residentz præstegaard ligger i Börglum bye oc i begyndelsönn haffuer verit en bondegaard, er oc med en aff di vogeste gaarde vdi Börglum sogn, och kand jeg soe till den: roug 6 tønnder, byg 14 tønnder, haffre 15 tønnder, høe 16 læsz. — Mine annex præstegaarde ere *Weibye* oc *Fuorbye*. *Weibye* præstegaard skylder: byg 6 tønndir, haffre gesteri 6 tønnder, gaas j, höns ij, føde nød j. — *Fuorbye* præstegaard skylder: byg 4 tønnder, haffre gesteri 4 tønnder, gaas j, höns ij, føde nød j.

Min korntind af forne mine try sogner, som miesten paartt opbæris paa kierfven, er wuisse, efftersom afgrøden er till, oc kand dog wngefehr beløbe sig aarligen: roug vij tønnder, byg iij lester, haffre 5 tønnder; min offer er ocsaa wuisse, kand gemenlig arligen beløbe sig peng xvijj slette dlr; quægtind: lamb viij, peng 3 daler.

Att ditte her er min arlige indkom af mine try sogne, bekiender ieg

Peder Jensönn egenn haand. (A.)

Vrendsted og Thise.

1553. *Wrenstedh.* Kand han saa til hans prestegord: rou iij pd, bygh viij pd, haffre iij pd, engh j^c les.

Gorde xxxij, bole xj.

Tiende 1553 kirkens: bygh j lest iij skip, rogh iij pd j te iij skip j fkar, haffre iij tr vj skip. — Kal j, lam xiiij, grise vj, pendinge viij β; offer iij mark.

Der er degen boel.

Hanom sker vskel paa engh, att han icki for ephther ret och har der breff.

Tise. Denne prestegord haffuer Albret Skeel, och han haffuer beuisligh, att det er holden alle tider for prestegorden, och fanger huerken skylle eller herlighz aff den.

Hamel mosse Albret Skell. Gorde xxiiij, bole xiiij.

Tiende: bygh x pd ij skip, rou iij pd j te, haffuer vj skip; quegetiende: lam viij, grise iij, kal j, pendinge vj β; offer iij m^h.

(C.)

1571. Her Jenns y *Wrensted* haffuir ij sognir och enn prestgord.

Kannd hannd saae: roug x tr, biig xxij tr, haffuir viij tønndir, enng lx lesz. Hannd beklagir, att thennd preste-gord y Thisze sogenn nu er fraa komenn.

Kornntyennnd: roug xij tr, biig xxiiij tønndir, haffuir viij; quegtiennd: lamb iiij; offir vj m. $\frac{1}{2}$.

Kornntiennd aff Thisze sogne: roug viij tr, biig xiiij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiennd: lamb iiij; offir vj m. $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir itt digne boell. Kannd saa: roug ij tønndir, biig iiij tr, haffuir iij tr, enng xvj les. Hanns rennt: roug viij tønndir, biig iij tønndir, lamb iij.

Jens Chrestinszen medt eghen handt. (A.)

1625. Jeg Chresten Jenssøn, præst i *Wrensted*, haffuer 2 sogner och en præstegaardt liggendis i *Wrensted* by, och kand der saaes till same gaardt: rug x tønnder i det meste och vndertiden mindre, biug xx tønnder och vndertiden noget mere, vndertiden mindre, haffre viij tønnder, engsbierring høe 30 less; thi nogen enge ligger der till och berer entet saare ringe eller intet om aaret.

Kornthiende af samme sogn: rug j lest, biug 24 tønnder, haffre viij tønnder, och vndertiden meere och vnderthiden mindre aff huer slag, effter som gud giffuer grøden; thi det thagis paa kierffuen; quægthiende: lam 4, pending en daler, offer 6 m. $\frac{1}{2}$, vnderthiden meere och vnderthiden mindre, effther som leiligheden sig begiffuer.

I *Thijsc* sogen haffuer jeg ingen annex præstegaard, men er der frakommen.

Kornthiende aff samme sogn: rug viij tønnder, biug 16 tønnder, haffre 2 tønnder; quægthiende: lam iiij, pending iiij m. $\frac{1}{2}$, offer 2 daller, och vnderthiden meere och vndertiden mindre baade aff det ene och det andet.

Thette bekiender ieg Chresten Jenssøn med egen haand.
(A.)

Tolstrup og Stenum.

1553. *Tolstrup.* Kand han saa til hans prestegord¹⁾:

¹⁾ Et Tingsvidne om Tolstrup Præstegaards Skjel er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 536.

rou j lest, bygh j lest, haffre iiij pd, engh xx les. j gord i Hiermisseff giffuer j te smör bode for skylle och alt herlighz.

Hiermisseffgord. Gorde xxiiij, bole xxj.

Bygh iiij pd iij skip och j te, rou iiij pd j te j skip, haffre j te viij skip; quegetiende: lam vj, grise ij, pendingh viij alb; offer j m $\frac{1}{2}$ danske.

Der er inghen degen boel. Kirken haffuer ien boel, skyller ien pd korn, suar til Worgord.

Stenum. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin, gesteri.

Gorde xliij, bole v.

Bygh iij pd j te ij skip, rou ij te v skip, haffre iij tr j skip; quegetiende: lam vj, grise ij; offer iiij β .

En gord er tagen fra Tolstrup sogen och søger til Bör-lum sogen, som her Anders wilde well att skulle søge sin kirke, som den haffner. (C.)

1571. Her Niels y *Tolstrup* haffuir ij sognir och ij prestegord. Hannd beklagir siig, att the holde siig enn gord ind y Bör-lum sogin, som findis dog att werre y Stenum sogenn; thisligist enn bye holdir sig ind i Thisze sogen och ligger y Tolstrup sogen.

Kannd saa: rug x tr, biig v tr, haffuir x tr, eng xxx les.

Korntyennnd: roug x tr, biig viij tr, haffuir iiij tr; queg-tyennnd: lamb iiij; offir iiij m $\frac{1}{2}$.

Laandgiilld aff prestegordenn y *Stenum* sogenn: biug vj tr, skousuin j, gesterij iij m $\frac{1}{2}$, gies j, hönnis ij.

Korntyennnd: roug iiij tr, biig v tr, haffre ij tr; queg-tyennnd: lamb iiij; offir ij $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingin digne boell. Hanns renntte: biig v tønndir.

Niels Siffrenszenn midt egen handt. (A.)

1625. Her Claus i *Tolstrup* haffuer ij sogner oc ij prestegorde.

Kand saae: rug x tr, byug v tr, haffre x tr, eng xxx les.

Kornthiendt: rug xij tr, byug xij tr, haffre ij te; somme aaringer en tønne eller tho mindre, vndertiden miere, effther som gud giffuer sin velsignelse effther sæden; quægthiend: pending j slet daller, lam iiij; offer 5 slette $\frac{1}{2}$.

Landgielddt aff prestegaarden i *Stienum* sogen: byug vj tr, skousuyn j, giesterij, iij m $\frac{1}{2}$, gaaes j, hōns ij.

Kornthiend: rug iiij tr, byug x tr, haffre ij tr; vnder-tiden noget offuer, vndertiden vnder, effther som gud giffuer fremvext; quegthiend: lam iij, penning ij slette m $\frac{1}{2}$; offer j slet daler.

Er der it buoll wdi Østerhiermedsleffbye i fornæ Tolstrup sogn, som velbyrdige mand Martin Nielsens foreldre til Hiermedsleffgaardt haffuer giffuit til Tolstrup kiercke oc prestegaardt met all sin rettighz, ect oc arbeid, som frtagen er formedelst vrang beretning met nogle engi oc die-ris aarlig skyldt, som dog met rette hører til fornæ kiercke oc prestegaardt. Skylder til presten sammesteds aarlig j te smör, som velb. s. Peder Munck haffde taged fra kon. may. prestegaardt til sig vdi 18 aar, oc ingen vederleg hand gjorde presten der emod, indtil erlig oc velbyurdige Manderup Parsberg paa kong. may. vegne formedelst dom forhuerrfuede fornæ smörskyld til prestegaarden igien.

Claus Claussön egen hand. (A.)

Vraa og Emb¹).

1553. *Wroe.* Her Anders. Kand han saa til sin preste-gord: rou vij pd, bygh j lest, haffre iiij pd, engh xxx les.

Gorde xxx, bole xv.

Tiende, kirkens 1554: bygh j lest ij pd ij skip, rou vj pd, haffre xxvj skip; quegetiende: lam xij, kalle ij, grise iij, pendinge j m $\frac{1}{2}$; offer xxx β .

Klages paa hans fedrefft fra prestegorden, som hanom fra pløges, och han haffuer breff och beuisningh der paa.

Ingen degen boel. (C.)

Em sogen. Prestegorden skyller ij pd byg, skousuin, gæsteri.

Gorde xiiij, bole vj.

Denne sogen kand well legges til *Wroe* och ey foer tie-niste wden huer tridie söndagh och icke har wden j fiar-dingh weis.

¹) Klemmebrevet bestemmer, at Emb Kirke skal ødelægges og Sogne-folkene søge til Vraa Kirke og holde den for deres rette Sogne-kirke.

Bygh v pund j te j skipe, rog iij pd, haffre xij skip.
Quegetiende: lam ij, kalle ij, grise ij, pëndingh vj ß; offer viij ß.

Ingen degen boel.

Her Anders wtj *Wraa* hand haffuer iij sogener, som er *Wraa* sogenn, *Em* sogenn oc *Seridtsløuff* sogenn, som liiher wti Jesløuff herriitt; thende forne eene sogenn kiercke kand well øde leges oc folckenn wtj same forne eene sogenn att indtsøge wnder *Wraa* sogenn, om kon. matt. thett samtøcke well. (D.)

1571. Her Anders y *Wraa* haffuir iij sognir, *Wraa*, *Serridsløff*, *Ehm*.

Kand hand saa: roug xij tøndir, biig xx tøndir, haffuir xvj tøndir, enng xxx less. Itt boell wdlagd aff *Wraa* prestegeaard skyldir: biig ij tøndir.

Kornnetyennd: roug xij tøndir, biig xxij, haffuir iiij tøndir; quegtyennd: lamb vj, kalffue ij; offir iiij $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hans renntte: biig xij tøndir, gies xj, lamb iiij, brød j^c xxxij. (*Serridslev Sogn* se nedenfor).

Landgiild aff enn prestegord, som forne her Anders haffuir: biig iiij tr, skousuiin j, gesterij j te saltt, gaas j, höns ij.

Korntyend: roug iij tøndir, biig vij tøndir, haffuir ij tøndir; quegtiend: lamb ij, tendpenig: iiij ß; offir xxiiij ß.

Dignenn haffuir ingen digneboell, gaar till skolle y Olboriig.

Anders Anderszen manu propria. (A.)

1625. Jens Jenszen, nu kaldet sogne præst thill disse trende szogner, som er *Wraa*, *Serridsleff* och *Em*, haffuer en præstegaardt y huer sogen, och efftersom ieg erfarer och mig forberettis, kand saais thill *Wraa* præstegaardt, som er residentzen: roug xij tr, biug xx tr, haffre xvj tr, men nogle aaringer en ringe ting miere, nogle mindre. Thill samme gaardt er eng xvij lesz, huor wdi beregnis ochsaa kierckegaarden. Aff samme præstegaardt er wdlagt en boell, skylder biug ij tr.

(Om *Serridslev* Præstegaard se nedenfor.)

Landgiield aff præstegaarden y *Em* sogen er: biug iiij tr, skoffsuin j, giesterij j te saltt, gaas j, höns ij.

Korntinde aff forne 3 sogner, fordi det opbæris altid paa kierffuen, er wvisse, dog efftersom ieg forfarer och mig forberettis, kand beløbe sig thill samen lxvij tønder haardt kornn och dernest x thønder haffre, vndertiden en ringe ting offver, efftersom gud gifuer affgrøden. Quægtinde aff alle trej sogner, som och ere wvisse, kand dog beløbe sig lam 14, penning x $\frac{1}{2}$. Aarlige offer aff forne trende sogner kand were, som mig berettis, xij eller xiiij dlr.

Nu er och naadigste perpetuerit thill sogne præsten kongens och kronens part aff *Serridaleff* sogens korntinde thill hielp att belønne en capelan medt aff den aarsag, at den ene sogenkiercke, som er *Em* kiercke, war forordenerit at skulle ødeliggis, effter konge breffuens indhold och liudelse, huorfor ieg forhaaber, at de gode herrer anseer saden leilighed och icke regner det thill præstens indkomst, effterdi det naadigst er bevilget oc ved en konge breff forhuerrfuit at holde en capelan mz, huelcken thil forne icke halfuer verit i samme sogner, och sognerne icke ellers kunde formaa at wnderholde,

Jens Jenszenn mpp.

Wy Christian den tredie osv. giør alle witterlligt, at effter di *Em* sognemend haffuer werit for osz oc berettet, att dierisz kiercke er forordennerett at skulle øde legesz, oc beklage denom, att dett er denom meged besuerlligt at besøge nogen anden kiercke oc den holde for dierisz sogen kiercke, saa paa det forn^e *Em* kiercke kand wed magt bliffue sameledisz att der kand huer syndag holldisz gudstieneste och predicken wdi *Wraae* kiercke, *Sierresleff* kiercke och forn^e *Em* kiercke, som er vnder en sogn prest, thesz thell behoff att holde en capellaun med, som medt sogne presten kand forszee samme sognemend med predicken oc anden gudtz tieniste, haffue wy aff vor synderllig gunst och nade vndt och tilladett och nu med ditte vortt obene breff vnde och tillade, at den sogneprest, som nu er till forn^e thre kiercker eller och hereffter kommendisz vorder, maa orlligen opberre vore och kronensz partt aff tienden aff forn^e *Serredsleff* sogen och den alle tid hereffter nyde, bruge och beholde till at wnderholle en capellaun med, dog saa att forn^e sogne prest till forn^e thre sogner alletid skall holde en guod capellaun och for skaffue, att der holldisz predicken oc guds tieniste vdi forn^e thre sogner paa alle syndagne och paa di hellige dage, som der bøer at holldisz tieneste paa effter or-

dinandszens liudellsz; ty forbiude vy alle, ehuo di hellst ere eller verre kunde, serdiellisz wore fogeder, embedtzmend och alle andre, forne sogne prest till forne thre kiercker, deu, som nu er eller her effter kommendisz vorder, her emod paa forne vor oc kronensz partt aff tienden aff forne *Serdsleff* sogne, effter som for schreffued stoer, att hindre eller wdi nogen maade forffang at giørre vnder vort hyllest och nade. Giffued vdi vor kiøbstad Alborig den 6 dag septembris aar 1558.

Christian. vnder vort signett.

Att kongellig maiestatz breff liuder saa, som forne stoer or fraa oer, vinder vy Niellsz Tamszen och Chresten Ib-szen vdi Em med vorisz signæter her vnder trøgt. (A.)

Serridslev og Vesterbrønderslev¹⁾.

1558. *Serritzloff* wdi Jersleff herrit. Prestegorden skyller iij pd bygh, skousuin, gesteri.

Gorde xvijj, boel xvijj.

Bygh x pd j te j skip, rou iij pd ij skip, haffre j pd vij skip; quegetiende: lam iij, kalle ij, grise iij, pendinge vj β; offer xij β.

Ingen degen boel.

Wester bryndersleff. Prestegorden lont aff bispen til bygen(?) til Wordgord, och for di herlighz did lagd och han har breff der paa, fanger han iij pd bygh til skylle der aff.

Gorde xx, bole vj.

Tiende: bygh iij pd ij skip, rogh iij pd j te iij skip, haffre x skip; quegetiende: lam v, grise j, kal ij, pendinge x β; offer j daler. j skip rou, j goes och xij brød aff huer gord.

ij ager er tagen der fra kierken til en bunde gord, heder Øster kornum.

Ingen degen boel.

1571. Landgiild aff *Serridzloff* prestegord: biig vj tr, skousuin j, giesterij j tønnd saltt, gies j, høns ij.

¹⁾ Efter Reskr. 26de August 1808 blev Serridalev et Pastorat for sig fra 1836, men fik efter Reskr. 7de September 1856 fra 26de November 1859 V. Brønderslev, der før havde hørt til Jerslev, til Annex.

Korntiend: roug viij tøndir, biig viij tr, haffuir iiij tøndir: quegtyennd: lam vj, kalffue j; offir xxiiij β .

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hans rent: biig ij tønnder, lam j.

Landgiilde aff thennd prestegord y *Westerbrøndersleff*: biig viij tr; herliighedenn aff samme gord till Worgord.

Korntiend: roug ix tønndir, biig x tr, haffuir iij tr; quegtiennd: lamb v; offir v $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir digneboell. Kannd soe: roug ij tr, biig ij tr, haffuir iij tr, enng v less. Hanns renntte: roug iiij tr, biig viij tr, gies xxxvj; quegtiend: lamb och kiid viij.

(A.)

1625. Landgiel aff den præstegaardt y *Serridsleff* er: biug vj tønndir, skoffsuin j, giesteri j te saltt, gies j, hōns ij¹).

Landgild aff den præstegaard i *Vesterbrøndersleff*: byugh vj tr. Vijdere er mig icke leuerit aff Vesterbrøndersleff prestegaard, siden ieg kom till Jersleff och V. brøndersleff sogner². Herligheden aff forbemelte prestegaard følger paa denne tid Aaszdall.

Kornthind aff *Vesterbrøndersleff* sogen: ruggh xij tr, byugh xij tr, haffre iij tr; quægthind: lamb v; offer ij dlr.

(A.)

Jerslev og Hellum²).

1553. *Jersleff.* Her Jens. Rou saar han til sin gord vij pd, bygh vij pd, haffre viij tr, engh xvj les. j gade huus skyller ix β .

Gorde xxxj, bole x.

Tiende: bygh v pd, rogh v pd, haffre xix skip; quegtiende: lam viij, kie iiij, grise j, pendinge xxj β j alb; offer j daler.

Degen boel haffuer han.

j boel er tagen der fra kirken. Jens Matzszen tiener til Ostrup er kirkeverge i denne sogen och kirke.

Hellom. Prestegorden til Worgord, och foer huercken skylle eller herlighz.

Gorde ix, boel xj.

¹) Tienden indbefattet under Vraa og Emb, se ovenfor.

²) Jerslev havde Vesterbrønderslev til Annex indtil 25de Novbr. 1859, da det fik Hellum isteden efter Reskr. 26de Juni 1856.

Tiende: bygh ij pd, rog iij pd ij skip, haffre xxv skip; quegetiende: lam vj, kie iij, grise j; offer iiij β .

Den motte well legges till di andre ij kirker eller til Hallen och icke da tör holde capelan.

Ingen degen boel.

Kirken haffuer godz der, iij ligger till Word gord.

(C.)

Thende forne sogen *Helom* kand well ødeleges, oc folkenn att søge tiill *Heleuadt* sogen, om kon. matt. thz samtøcke well.

(D.)

1571. Her Jenns y *Jersløff* haffuir ij sognir och ij prestegord, *Jersløff* och *Westirbrønndersløff*. Kannnd hannd soe till *Jersløff* prestegord: rug xiiij tr, biig xj tr, haffuir viij tr, enng xvij less. Beklagir, att byemendenn haffuir kost(?) hanum enn haffue till stor trenngszill.

Kornntyennnd: roug xvj tr, biig xvj tr, haffuir iiij tr; quegtiennd: lamb ix, kiid iij, kalffue j; offir viij m $\frac{1}{2}$.

Kornntyennnd aff *Hellom* sogenn: roug viij tr, biig vj tr, haffuir iiij tr, ennd iij tr biig aff menig mand; offir iiij m $\frac{1}{2}$.

Degenn haffuir ingen digneboell, och liiggir sognit langt fraa købstedenn, att thiitt icke kannnd besörgis aff skolenn Hanns renntte: roug v tr, lamb iij.

(A.)

1625. Thomis Christenszen Mumme vdi *Jerszleff* haffuer 2 sogner och 2 prestegorde, *Jerszleff*, *Vesterbrønnderszleff*.

Kand hand saae till *Jersleff* prestegord: rug xiiij tr, byug xj tr, haffre viij tr, engh xvij les

Korinetind: rug xx tr, byug xx tr, haffre x tr; quægtiende: lamb x, kijd j; offer iij dr.

Liger der it boel vdi *Jerszleff* bye, huilckett er for dumb forordinerit till en capelauns bollig och en boende nu iboer, huis jord er dog tagen aff prestegordens eigendom; skylder till prestegorden aarligh: byugh iij tr, skousuin j, gaasz j, höns ij, giesteripeng xxiiij β (?).

Hellom sogn er en liden sogn met nogen smaa skoffboncker; ingen prestegaard thill presten.

Qvorntiend der aff thill presten: rug vj tr, biug vj tr, haffre 4 tr; qvegtiend uvisze, i det høyeste lamb 4, offte mindre, penning 3 eller 4 $\frac{1}{2}$; offer ligesaa megit eller lidet

meere. Haffuer herforuden aff synderlig benaading och kongelig rundhed thill capellanens vnderholding kongetienden, 12 tr quorn; ellers haffde kircken verit nedbrut och ødelagt, som i fordom tid vdj act haffuer verit, och sognefolcken Hellevad kircke at søge.

Bredkier prestegaardt den 4 maij anni Christi 1625.

Christen Geertszön egen haandt. (A.)

Østerbrønderslev og Hallund¹⁾.

1553. *Øster Brynersleff.* Her Jörgen. Kand han so til hans gord: rou iiij pd, bygh iij pd, haffre ij pd, høø xlvij.

Gorde xxij, bole xvij.

Tiende: bygh iiij pd ij skip, ro v pd j te iiij skip, haffre xxij skip; quegetiende: lam viij, kie iiij, grise ij, kal j, pendingh xiiij β; offer xx β.

Ingen degen boel. Kirken haffuer ij boel, huer ij pd korn til Borlom xvij ager er kommen fra kirken, som er i trette med Albret Skeel och haffuer lenge.

Denne prest beklager segh nogit. (C.)

Thende forne prest her Jörgenn er begierende, att ko. matt. wilde wnde hanum nogitt wdt aff hans nades anpartt aff thinde kuornn, indt tiill thendt gamble prest aff Ørwm dødt oc affgangen er oc *Herlindt* leges hanom tiill anex. (D.)

Hallen sogen. Bisp Stygge och lonte det, och nu er det taget til Wordgord, och huerken foer skylle eller herlighz der aff, och haffuer der gode breffue paa.

Gorde xiiij, bole x.

Tiende: bygh iij pd iiij skip, rou iij pd j te ij skip, haffre j pd j skip; quegetiende: lam iiij, kie iiij, grise ij; offer viij β.

Ingen degen boel. Kirken haffuer jord til iij pd, herlighz til Worde gord. (D.)

Att thende sogen motthe were anex tiill *Østerbrønderslouff*. (D.)

1571. Her Jenns y *Østirbrøndersløff* haffuir itt sogen och enn prestegord.

¹⁾ Østerbrønderslev fik 1578 Hallund, der tidligere var annekeret Hellevad-Hellum, til Annex.

Kannd saae: roug viij tr, biig viij tr, haffre vj tr, enng l less. Hannd beklagir sig, att y gamill tid skall werre komenn fraa same prestegaard vj smaa aggir.

Kornnetyennd: kon. mat. part, menn her Jörgen leffuer: roug viij tr, biig x tr, haffuir viij tr; quegtyennd: lamb viij; offir vj $\frac{1}{2}$.

Degnenn till sognenn haffuir ingin degne boell. Hanns renntte er: roug vj tr, lamb iiij, gies xx.

Jens Mogenszen mz eghen handt. (A.)

Hallund. Kornn tyennd aff *Hallund* sognen: roug vj tr, biig viij tr, haffuir iij tr; quegtiennd: lamb iij, kiid iiij; offir iiij $\frac{1}{2}$ iiij β .

Degnen haffuir ingin digneboell, icke heller saa ner, att thiitt kannd forsörgis aff skollenn. Hanns renntte: roug ij tr, lamb ij. (A.)

1625. Her Lauritz i *Brynderszløff* haffuer tuinde sognen, *Østerbrynderszløff* och *Hallind* sognen.

I *Østerbrynderszløff* haffuer hand en prestegaard, och kand saais der till: r. 8 tr, b. 8 tr, h. 8 tr; eng der till 5 lesz vnder tiden miere vndertiden mindre, efftersom gud giffuer vexten till.

Korntind aff samme sognen: r. 12 tr, b. 12 tr, h. 4 tr, vndertiden miere, vndertiden mindre effter aaringens leylighed; quegtind: lam 4, vndertiden miere och vndertiden mindre, och er derfor quegtinden wuisze; offer 2 dlr, vnder tiden vnder och offuer vnder tiden.

I *Hallind* sognen er ingen prestegaard, men der sigis att skulle veret en i forðum tid, kallis Hedegaard, och till vitterlighed daa giffuer presten aarligen giesteri der aff, dog skyld och landgild følger kon. majestatis slot Segellstrup.

Korn tind aff forne sognen: r. 6 tr, b. 6 tr, h. 4 tr, vnder tiden miere, vnder tiden mindre, efftersom affgrøden er till; quegtind: lam j och flere vnder tiden, dog gandske sjelden; offer 6 $\frac{1}{2}$ vndertiden miere och mindre vnder tiden.

Det bekiender jeg Lauritz Lauritzøn mz egen haand.

(A.)

Ingstrup, Hjermisslev og Alstrup.

1558. *Ingstrup.* Her Niels, præpositus. Prestegord: rou xvij pd epter som han kand gøe til, bygh viij pd, haffre x pd, engh xx les. j gord ligger til prestebord ligger i

Brøtzlöff, skyller iiij pd, och er der bygd aff samē gord v bole och j gade hus, di iiij skyller huer j pd korn, den fempte j te.

Gorde xxv, bole xiiij.

Kirkens part løb 1553 j lest ij pd j te iij skip bygh, rou j lest ij te j skip, haffre ij pd j skip; quegetiende: lam xv, grise vj, kalle iij.

Lauris Jenszen i Hauenbye: ij pd korn til prestebord, Christen Lauriszen i Hauen torp skyller j pd korn til prestebord.

Alstrup prestegord skyller iij pd bygh.

Gorde vij, boel v.

Tiende 1553 som kirken tilkom: rog ij pd, bygh iij pd j te iij skip j fkar, haffre v skip; quegetiende: lam iiij, grise j.

Hiermisleff sogen. Prestegorden skyller v pd bygh.

Gorde xix, bole viij.

Tienden, kirkens part 1553: iiij pd ij skip rogh, bygh j lest j te j skip, haffre x skip; quegetiende: lam viij, grise vj.

Ketterup prestegord, der boer ij paa, skyller iiij pd. j boel bygd aff same gordtz eyndom, som her Niels selver lod bygge, skyller j te korn; j boel i Horup ligger til prestegord, skyller j te korn; j gord i Erste ligger til prestebord, skyller iij pd korn, ij mend sidder paa den.

Gorde x, bole vj.

Kirkens tiende 1551: [rug] ij te iij skip j fiardinkar, bygh iij pd iij tr j fkar, haffre vij skip; quegetiende: lam xiiij, grise iiij.

Kettrup sogen mo leggis til *Ingstrup*.

Til di iij sogen er ingen degneboel, men kirke jorden ligger til Segelstrup, och det, der siges att vere degenboel, siger di, att Albret Skell haffuer till Borlom. (C.)

1571. Her Jörgenn y *Inngstrup* haffuir 4 sognir, som er *Inndstrup*, *Hiermidzleff*, *Alstrup*, *Kietterup*, NB. *Kiettrup* kirke er nedbrutt och ødelagd¹⁾.

Kannd hannd soe till prestegord y *Indstrup*: roug xxviiij tønndir, biig xij tønndir, haffre xxviiij tønndir. Hannd be-

¹⁾ Dette sidste er tilføjet senere; den blev nedbrutt 4de Oktober 1671.

klagir sig, att hans fedrefftt er hanum forment och opplöygit, som haffuir wertritt till hanns prestegord.

Kornetiend: roug xvij tønndir, biig xxvj tønndir, haffuir viij tønndir; quegtiend: lamb vij; offir iiij m.ß.

Aff same *Inndstrup* sogenn haffuir hannd wisze kornskyld liggindis till hanns bordt: biig xvij tønndir, skousuiin j, giesterij xxj.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Hans rentte: iiij tønnder kornn, gies xl.

Lanndgiild aff thennd prestegord y *Hiermesløff*: biig x tønndir, skousuiin j, giesterij xxx ß.

Korntiend: roug viij tønndir, biig xvj tønndir, haffuir iiij tønndir; quegtiend: lamb v; offir iiij m.ß.

Dignenn haffuir ingenn digneboeli. Hans renntte: iij tønndir kornn, gies xxxvj.

Alstrup sogenn: landgiild aff same prestegord: biig vj tønndir, skousuiin j, giesterij xvij ß.

Korntiend: roug v tønndir, biig viij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiend: lamb iij; offir xxij ß.

Skyld aff itt gadehusz ibidem ix ß.

Dignenn haffuir ingen digneboell. Hans renntt: biig x skiipp, gies x.

Lanndgiild aff *Kiettrup* sogenns prestegord: biig viij tønndir, skousuiin j, giesterij xij ß.

Tho boell och j gadehusz skyldir ham: biig vj tønndir; aff nogenn øde jord: biig j tønnd.

Korntiende: roug iiij tr, biig xiiij tr, haffuir iiij tr; quegtiend: lamb iiij; offir ij m.ß.

Her beklagir hannd sig, att störste partenn aff thiitt sogenn er forderffuitt aff sand bod aggir och enng, att hannd icke nu kannd bekome forne kornn, som same sogenn tillforn var taxeritt och vdgaff.

Dignenn haffuir ingenn digneboell. Hanns renntte: roug xx skiipp, gies xx.

Jörgen Jenszen mz egen handt. (A.)

1625. Her Søffren vdi *Ingstrup* haffuer tre kiercher, *Ingstrup*, *Hiermisløff* oc *Alstrup* kiercher. *Kiettrup* kierche er ødde oc affbrøt for sandlobens skyld, oc sognefolchene gaae till *Ingstrup* kierche oc regnis vnder *Ingstrup* sogn.

Kand hand saa till *Ingstrup* præstegard: rug xx tønder oc selden mere, biug xvj tønder, haffre xxviij tønder.

Kuorntiende: rug xx tønder, biug xxxiiij tønder, haffre xij tønder; quægtiende: lamb x; offer xj m. $\frac{1}{2}$.

Landgilden aff *Kiettrups* præstegardt saa vefl som aff nogle flere bolliger, huilche der loe till præstens bord, følger hannem nu iche, men er lagt till Olborg slot.

Landgild aff den præstegardt i *Hiermisleff*: biug x tønder, skousuin j, gesterie xxx β . Herforuden giffuer de mig deris tiende aff præstegarden.

Kuorntiende: rug viij tønder, biug xvij tønder, haffre iiij tønder; quægtiend: lamb iiij; offer viij $\frac{1}{2}$.

Landgild aff den præstegardt vdi *Alstrup*: biug vj tønder, skousuin j, gesterie xvij β ; herforvden betalle præstegarden mig ochsaa tienden.

Landgild aff trinde gadehusze: biug ij tønder.

Kuorntiend: rug vj tønder, biug x tønder, haffre ij tønder; quægtiend: lamb j; offer v $\frac{1}{2}$.

Huis tienden belanger, kand ieg vndertiden bekomme lidet mere, vndertiden meget mindre, efftersom gud allermectigste giffuer velsignelsze oe affgrøde.

Aff denne indkompst holder ieg ochsaa en medtiennære till at betienne kierzene med mig.

Søffren Christenszönn egen haandt. (A.)

Saltum og Hune.

1553. *Saltum*, som ligger til hellige gesthuus i Olborgh.

Kand han saa til prestegorden: xvj pund korn, rou, bygh och haffre, engh xx les; ind er der saa møgit aff kirkens, att han skal giffue ien pund korn til kirken.

Gorde lvij, bole xxj.

Kirkens part løb aar 1553: xvij pd bygh och vj pd rou och j pd haffre; quegtiende: lam xv, ij mark danske tiende pendinge.

Degen boel er icke.

Houen sogen. Prestegorden skyller iiij pd smör.

Gorde xxv, meget forderuet aff sand, boll xxij.

Tiende aff korn: xiiij pd, haffre j te; quegetiende xj lam.

(C.)

1571. Her Chrestenn haffuir 2 sognir och 2 prestegard.

Kannd hand saae til *Saltum* prestegard: roug xiiij tønndir, biig xvj tønndir, haffuir xvj tønndir, enng xxvj less. Beklagir hannd sigh, att enn stor partt aff hanns fædrøfft er forderffuit aff sand; thisligist vj tr haffre sed mz ij byer Eyested och Farup och iiij lesz enng.

Korntiend: roug xvij tønndir, biig xxxvj tønndir, haffuir xij tønndir; quegtiend: lamb xvij; offir viij $\frac{1}{2}$.

Landgilde aff then prestegord wthj *Hune* sogenn: smör j fd, biig iij tønndir; er bode parten forderffuit aff sand.

Korntiend: roug x tønndir, biig xij tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiend: lamb xvij; offir iij $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingen boell, menn haffuir itt stöcke jord y markenn och ingenstedz pladz att sette husz paa och haffuir leit same jord bortt; skyld aff samme jord: ij tønndir kornn. Hans rennte: biig x tønndir, giies j^c, brød bortt.

Dignenn tiill *Hune* sogenn haffuir ingen boell. Hanns rennte: biig viij tønndir.

Beklagir sig prestenn, atth mest partenn aff *Hune* sogenn er forderffuitt aff sannd, att mannd kannd icke bekomme samme forne rennte.

Christhenn Krabbe mett eghen haandtt.

(A.)

1621. Her Tøger y *Saltum* haffver 2 sogner *Saltum* och *Hune* sogner.

Nogidt aff godzitt y *Saltum* sogen er forringidt aff sandfog, som med tingsvinde er att bevisse, huorfor Kong. M. tinde aff samme sogen haffver altidt verridt bevilgit til *Saltum* præstgaard for en visse affgift, som præsten aarligen haffver udgiffven til hospitalit y Aalborg, mens nu den er mig frakommen, er min aarlig indkompst, som her efter følger:

Kand hand saa til *Saltum* præstgaard: rug 10 tr, biug 10 tr, hauffre 16 tr, eng til garden 20 læs.

Korntindt: rug 23 tr, biug 36 tr och undertiden miere och mindre, efter som gud giffver affgrøden pa iorden; quægtind: lamb 7, gris 1, peng 10 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{1}{2}$; offer xj $\frac{1}{2}$.

Hune och annexs sognidt; huad ditt er andlangendis, er ditt mögidt forderffvidt aff sand, saa att annexs præstgaarden skylder icke mere nu en 2 tr biug och itt pund smör, fordi sandfog haffver næsten marken ødelagt, som med tingsvinde er att bevisse, och (gud bedre ditt dis verre) io

mere och mere daglig formeris och tilkende giffvis, huorfor min tind aff Hune sogen, som haffver her til dags verridt 16 tr biug och j te roug, er att befræchte her effter att bliffve forringidt for den forderffvelig sandfog, der ennu er y samme sogen.

Er bevilgdt til præsten y samme sogen 3 gaadhuus, huoraff hand vnder tiden bekommer en dags gierning.

Quegtind: lamb 3, peng 5 $\frac{1}{2}$ 4 β ; offer 6 $\frac{1}{2}$.

Tøger Povelsøn egen haandt. (A.)

Jetemark.

1553. Her Matz i *Jetemark* sogen. Prestegord: rou vij pd, bygh j lest, haffre iij tr, engh lx les.

Gorde xxx, bole xxix.

Rou til tiende: vij pd, bygh vj pd j te, haffre ij te; quegetiende lam x, kal jen til ald skiff, pendinge ij β ; offer pendingh j $\frac{1}{2}$ om orett.

Ingen steder degen boel wdi *Huetbo* herrit. Degnen foer icke sin sedvanlighe renthe.

vij pd korn er kommen fra kierken. (C.)

1571. Her Olluff y *Jedemark* itt soginn. Kannd hannd saa: roug xij tønndir, biig xiiij tønndir, haffuir viij tønndir. Beklagir hannd, att ther er komen fraa hanns prestegord y her Madszis tiid enn enngh xxiij fagnir.

Kornnetyennd: roug xxiij tønndir, biig xxxvj tønndir, haffre viij tønndir; quegtiennd: lamb xii; offir viij $\frac{1}{2}$.

Dignin haffuir jord till iij tønndir seed och ingin pladz att sette husz paa. Hans renntte viij tønndir.

Oluff Marthenszen mett egenn haandt. (A.)

1625. Niels Nielssøn Aalborg, som for en tre uger siden bleff ordinerede till itt sogen (*Jetemarch*). Hans seedekoren thil prestegarden och korentiend berettis for hannem att vere, som effterfølger.

Kand hand soe thil *Jetemarch* prestegard: rug xij thønder, biug xliij thønder, haffre viij thønder.

Korentinde: rug xxiij thønder, biug xxxvj thønder, haffre viij thønder, somme thider mere och somme thider mindre, effter som gud giffuer affgrøden; quægtiend och

offer er uvist; jeg haffver endnu ingen tiend opbaredt. Lamb sigis ditte aar att bliffve itt heler tho, som ieg nest guds hielp kand bekomme dette aar; offer effter sognefolkens egen fri villie, underthid xiiij $\frac{1}{2}$.

Datum Jetzmarch anno 1625 die 12. Maij.

Niels Nielssøn Aalborg egen haand. (A.)

Gjøl.

1553. *Gjøl.* Her Peder. Kand han soe x pund korn, engh l les. Ligger der j olgord til prestegorden, skyller iij t. ool.

Gorde xiiij, bole xxiiij wden fiskerbole och gadehuus.

Tiende wdj fiord, som var 1553, iij pd och vj skip rou, bygh j lest iij skip; quegetiende: lamb v, grise iij, pendinge xij $\frac{1}{2}$; offer om oret j daler.

Degenboel ligger til Borlom, som degen siger; haffuer han en gadhuus aff Just Høgh. (C.)

1571. Her Pedir paa *Gjøll* haffuir it sogenn. Kannnd saa tiill sien prestegard: roug viij tønndir, biig x tønndir, haffuir o, enng l less.

Korntiend: roug xij tr, biig xij tr, quegtiennd: lamb ix; offir iij m $\frac{1}{2}$.

Beklagir hannd, at ther er gangin aff huer aalegord ther tor landit enn j snes aall oc j oell høste siild aff huer kog, som hannd icke nu kand faa.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hanns renntte: roug iij tønndir, biigh iij tønndir, gies x. (A.)

1625. (Ikke medtaget i Indberetningen).

Lerup og Tranum.

1553. *Lierup.* Her Jens. Kand han saa til hans prestegord: rou xij tr, bygh x tr, haffre xx tr, engh xl les.

Gorde xij, bole iij.

Tiende: bygh vj tr ij skip, rou iij tr j skip, haffre iij tr iij skip; quegetiende: lam iij, pendinge v $\frac{1}{2}$; offer j m $\frac{1}{2}$ danske.

Han haffuer ingen degenboel, men sidder paa bunde gotz. *Tranum* sogon. Prestegorden skyller iij pd bygh, skou-

suin. j gord ligger til prestebord, skyller iiij tr korn; ien gade huus bygget aff same gord i *Tranom*, skyller vj dagh gierninge.

Gorde xxj, bole v; ind xv bygge, som inthz tiender, men fisker.

Tiende: bygh vj pd j skip, rou iij pund, haffre iij tr iij skip; quegetiende: lam vj, pendinghe vj β ; offer ij $\frac{1}{2}$ danske.

Haffuer han en degen boel, er forderfft aff sand. (C.).

1571. Her Jens i *Lerup*. Kand saa: rug xvj tr, byg xij tr, haffre xvj tr, enng xxxx lesz.

Korntyende: rug vij tr, bygh vij tr, haffre iiij tr; queg-tyende: lam iiij, penninghe iij β ; offer γ m $\frac{1}{2}$.

Dieghnen ingen diegne boell. Hans renthe: rug ij tr, lam ij, penninghe ij β .

Tranum sogen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, schoffsuyn j, giesterij iij $\frac{1}{2}$. Mensalia: byg iiij tr, schoffsuyn j, giesterij ij $\frac{1}{2}$.

Korntyende: rug x tr, byg xv tr, haffre iiij tr; queg-tyende: lam viij, penninghe j m $\frac{1}{2}$; offer vj $\frac{1}{2}$.

Beklager, att mesteparthen aff thenne sogen er forderff-tidt aff sandt.

Dignen haffuer diegneboell. Kand saa: byg vj skp, eng xij less. Beklager, at hans gordz rom till same diegne boell forkortes hannom aff en aff Øeklosters thienere. Hans renthe: byg viij tr.

Jens Lauriszen medt egen handt. (A.)

1625. Vdj *Lerup* sogn ere: gaarde 10, buoll 4, møl-ler 2, gadhus 2.

Deraff haffuer prestenn korntiende: rog 4 tr, biug 12 tr, haffre 4 tr; offer till j høytids dag, som dog icke alle tid er lige meget, men menlig peng j daler; qvegtiend paa itt aar, som icke alle tid er lige meget, men menlig: lam 4, peng for vlige qveg 12 β . Dagsgierninger effter som gadhusene ere besatte till 1 eller 2.

Vdi samme sogen residerer presten paa en gaardt, till huilcken ingen alsed mark er, och kand saae aarligen, saa megit hand formaar at göje till, omtrent biug 8 tr, rog 8 tr, haffre 16 tr. Huor meget deraff kand paa kierffuen aff-

les, kand icke noget nær tegnes; thi den heele marck, som ligger paa hin røde sandgrund vnder haffuet, er meget aff och till, som sommerne ere törre eller vaadde, sloer vnder-tiden slet feill, att hand icke kand affe sit soet korn igen, aff rogen besynderlig, som vell noch vitterlig er hos omlig-gende naaboer. Høaffuel till foræ prestegaardt: les 10. Huilcke lunde det haffuer sig met prestegaards eng nu, som och tilforne ga . . rom tid, kand gode mend forstaa aff metføllgende 24 mends stocknæffn, dateret paa Han herrets ting aar 1622¹⁾. — Giffuer aarlig till Olborg slot giesterij 2 rigs daler j ort 5 β j alb, och ligger samme gaardt strax ved haffuit paa alfare vej for got folck fra stranden till Ag-gersund, och haffuer stor husholdning.

Peder Christensönn Lerop egen haandt.

Udi *Tranom* sogn ere gaarde 14, buole 9, gadhus 8. Vdi klitten ligger boliger, som huercken ere buoll eller gad-hus, men skyller til herskabet smör, fisk och tørfue, 10.

Deraff haffuer Presten nu till tiende: rog 2 tr, biug 20 tr och aff klitten nogen ringe smör, fisk eller ildebrand, som di fattige folck kand komme afsted till, omtrent for 2 daler; offer till j höytidsdag, som dog icke alltid er lige meget, men menlig peng 6 $\mathcal{L}$; quegtiend, som dog icke falder aar-lig lige meget, men menlig lam 5, peng for vlige queg j $\mathcal{L}$; dagsgierning aff gadhusene, som di ere besatte till, 1 eller 2.

Vdi samme sogn haffuer presten en annexgaardt, meget aff sand forderffuet, saa vel som dit gans sogn, men skylder dog endnu biug 6 tr. Alt andet, som aff alders tid haffuer fuld presten, er affkortet for sandskade skyld; men biug skylden staar fuld for den lidelig hosbundholdt.

Itt buoll i *Trannom* slett øde.

Huordann *Trannom* sogns leilighed nu er, med preste-gaardens och det øde buolles der vdj, saa vell som och pre-stegaardens mangell vdi Lerop sogn, och der aff prestens indkom, kand W. gode mend lettelig forstaa aff metgiffuen 24 mends stockneffn till Han herrits ting ao 1622²⁾.

Peder Christensön Lerup egen haandt.

(A.)

¹⁾ Det mangler imidlertid.

²⁾ Det mangler imidlertid.

Brovst¹⁾.

1553. *Brost.* Her Hans. Kand han saa til sin gord:
xiiij tr bygh, engh xxx.

lxxx decimanter store och smo; dett er armpt. —
Brodskou.

Kirkens 1553: bygh ij pd iij skip; rou j te ij skip;
haffre ij skip; lam vj, grise iij, pendinge xj β.

Ingen degne boel.

(C.)

1571. Her Jens y *Brouist* ij sogner: *Brouist* och
Suenstrup, boendes i *Brouist*.

Kannd saa: rug ij tr, byg x tr, haffre o, eng xxx lesz.

Korntyende: rug ij tr, byg xx tr, haffre ij tr; queg-
tyende: lam vj, penninghe ij ½ ij β; offer xxiiij β.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg vj tr,
lam ij, penninghe j ½ j β, grysze ij.

Jens Seuerenszön mz egen handt.

(A.)

1625. *Brouist* och *Suenstrup* sogner. Gregers Iff-
uerszen, sogneprest till forne tuende sogner, haffuer en pre-
stegaardt i *Brouist*, som handt paa boffuer, och soes till
intett vinter seed, men vaar seedt: rou iij tønde, biug ix
tønder och aldelis intett haffre, och kandt auffles aff gaard-
szens rette eng høe xvj les, och kandt auffles effter forne
gaardszens seed roug och biug ved l les, lige som auffgrø-
den er till; thi jorden till gaarden er møget ringe, icke vden
xxiiij aggre och største partt der aff legger paa nogett rø
sand, och gaarden legger paa en alfar vey.

Prestens anpartt aff *Brouist* sogen, korntiendt: roug
viij tønder, biug xxiiij tønder, haffre x tønder; quegtiende,
prestens anpartt aff *Brouist* sogen, lam vj eller viij; pending
for wlige queg iijj eller v ½, lige som aaringen er till; offer
effter ordinantzen, huer høytile dag iij eller iijj daler.

Gregorius Juari pastor mappa. (A.)

Torslev og Svenstrup¹⁾.

1553. *Torsleff.* Det haffuer Eriches.

¹⁾ Svenstrup var Annex til Brovst indtil 1817, da det efter Reskr. 29de
Januar 1817 blev lagt til Torslev.

xiiij pund korn alt sammen oeh haffuer ingèn preste-
gord wden j boel aff Øøe, som han giffuer ix β.

Suenstrup. Jen gord, skyller iij pd bygh, j skousuin,
gesteri xviiij β, j goes, ij hōns.

Gorde xiiij, boel iiiij.

Tiende: bygh iiiij tr iij skip, rou iij tr iij skip, haffre
xj skip; quegetiende: lam j, pendinge v β; offer j m. ½.

Ingen degen boel. I *Suenstrup* ligger j boel til kirken,
Knud Gyllenstern haffuer herlighz. (C.)

1571. Her Hans y *Thoorsleff*, en sogen *Torsleff*, och
er ius patronatus till Kocke dall, haffuer ingen prestegord
och boer wdi kyrcke laen.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre ij tr; queg-
tyende: lam vj, grysze ij, penninghe j ½; offer iij ½.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: rug
w tr, lam j, aff gadehuszmendene viij β.

Hans Jennszen mz egen hand.

Suenstrup sogen. Landgylde aff prestegorden: byg vj
tr, giesterij xviiij β, schoffsuyn j.

Korntyende: rug vij tr, byg vj tr, haffre ij tr; queg-
tyende: lam iiiij, penninghe j ½; offer xxiiij β.

Diegnen ingen diegne boel. Hans renthe: byg iiiij tr,
lam ij, penninghe viij β.

Jens Seuerenszön mz egen handt. (A.)

1625. *Torslef* sogn. Jacob Anderszön, sogneprest
til Torslef kircke bekiender mig ingen gaard, marck eller
eng at haffue aff kong. mattz., fordi der findes ingen pre-
stegaard at haffue verit i *Torslef* sogn; men den gaard, som
jeg iboer, oc halffparten aft tinden haffuer erlig oc velbyr-
dig mand Frantz Lycke til Offuergaard effter sin jus pa-
tronatus til forne Torslef kirke mig beuilget oc benaadet.

Datum Aarup 5. Maji 1625.

Jacobus Andreæ pastor propria manu.

Dernest er en prestegaardt i annex *Suenstrup* sogen til
Brovat, skyller aarligen: biug vj tønder, skonffsuyn j, gies j,
hōns ij, gesterij xviiij β. ltt gaadhus ibdem ix β. Her-
ligheden till presten.* Prestens giesterij aarlig till kg. mz
2 daler in specia.

Prestens anpartt aff *Suenstrup* sogen korntiendt; rou g

viij tønder, biug x tønder, haffre viij tønder; quegtind; lam ij eller iij, peng x eller xij β ; offer effter ordinantzen huer höytile dag v eller vj $\frac{1}{2}$.

Gregorius Juari pastor mappa. (A.)

Haverslev og Beistrup.

1553. Der ligger nogen kirke jord, kaldes gudz legoms jord, och Jacop haffuer louet att tage thz i ien betenkende att legge dett til degen bole.

Kand han saa till gorden¹⁾ ij lester korn, nar han thz egger wd; engh xx les. Jen gord ligger til prestebord, tagen aff prestegords jord, skyller ij pd bygh, skousuin j, gesteri; ind ien gord ligger til prestebord, skyller ij pd bygh, smör j pd, skousuin j, gesteri; in ien gord liger til prestebord, skyller byg ij pd, gesteri, skousuin; ien boel i Hauesleff, skyller bygh j pd, gesteri, skousuin; item j mølle med en liden boele jord satt for x pd mel; ind ien gord y Holmsøe, skyller ij pd bygh, gesteri, skousuin; j gord i Bunderup, skyller bygh ij pd, gesteri, skousuin; iij gade huse, huer skyller i β grot; j olegord til prestegord.

Gord xxxiiij, boele xxxij.

Tiende, kirkens part 1553: bygh j lest j te, rou ij pd, haffre j pd; quegetiende: lam vj, pendinge iij $\frac{1}{2}$ danske. Item haffuer och kongeligh maiestat vnth honom kongens partt till med; offer ij $\frac{1}{2}$.

Degen boel, och icke foer sin gamble degen rente.

Bestrup. Prestegorden skylder vj pd bygh, gesterj j daler, skousuin. j boel paa same gord j pd bygh; j boel j te; ind ien pund bygh aff nogen jord wdi Mandstrup mark.

Gorde xlvij, boke xj.

Tiende 1553, kirkens part: bygh x tr, rogh vij tr, haffre vj tr; quegetiende: pendinge j daler.

Ingen degen boel.

(C.)

1571. Her Thames y *Haffuersløff* ij sogner, *Haffuersløff* och *Biestrup*, boendes y *Haffuersløff*. Kandt saa till syn prestegordt samestedz: rug xxij tr, byg xx tr, haffre xxiiij

¹⁾ Et Tingsvidne om Ret til Fædrift for Præsten er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 540.

tr, eng l lesz. Beklager, at hans fædrifft formenis hanom for y Holmsiø kier.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre viij tr; quegtyende: lam viij, penninge x β ; offer viij $\frac{1}{2}$.

Mensalia wdi *Haffuersløff*: byg xx tr, giesterf xx tr haffre, schoffsuyn vj, smör j pd; en mølle skylder miell xij tr.

Diegnen haffuer diegne boels iordt och kand saa: rug j te, byg j te; hans renthe: byg xj te, lam iiij, penninghe v β .

Biestrup soghen. Landgylde aff prestegorden y same sogen: byg xij tr, giesteri xj tr, schoffsuyn j.

Mensalia y *Biestrup*: byg vj te, haffre ij te, schoffsuyn j.

Korntyende: rug xij tr, byg xxx tr, haffre vj tr; quegtyende: lam v, grysze j, penninghe xj β ; offer vij $\frac{1}{2}$. Beklager, at en hans sognemandt er wiiogeth aff hans sogen till Kietterup soghen och forrøcker hans tyende met siig.

Diegnen haffuer inghen diegneboell. Hans renthe: byg ix tr, lam ij, penninghe vj β .

Thames Perszen med egen hand. (A.)

1625. Till *Haurse* pretekald er tuende sognir(*Haurse* och *Beistrup*).

Till *Haurse* prestegaardt kand saais: rug 12 tr, biugh 18 tr, haffre 20 tr, høe 31 las. Haffnir veritt aff arildtz och gammill tidt till forskreffne *Haurse* pretebordt lagtt, for den store giesterij, som idelig och jaffnlig haffuir der samestedtz veritt hollitt, nogle smaa bole, som aarlig schiuldir i en summa: biug ij lestir j te, haffuir 24 tr, och her vdi beregnitt er biug 12 tr, haffuir 9 tr, som er landgielddt aff annex prestegaardt. Her forudin aff forne boligir giffuis til preteborditt suin siu. End en lidin vandmølle, som meste parthin staar øde, om huilche inthitt visse kandt regnis. Ithem fire gadhusze, som skyldir huer 12 β och aff ditt forskreffne godtz haffuir all herlighedin, der faldir, och verit huos den prest i forne kaldt, saa ingin haffuir andit hørdt thill denne dag.

Korne tindt aff begge sognirne kand paa tønne korn regnis hedin vid iij lestir, fordi lige som der affis liditt el-lit megitt, ontt ellir gaatt, saa tiendir och bøndirne der eff-tir; quegtind aff begge sognirne kand beløbe visse och vuisse

thill prestins part: lam x och vndirtidin elliffue, penningh vj β ; offer efftir ordinanzin, som seldir i baade sognirne vndir tidin mere och vndir tiden mindre, kand vere halfemte ellir fem dalir.

Och saa for er rørt, att her sammesteds vdi forne Haffersle prestegaardt hollis itt stuortt gæsterij (som mangin ærlig adil och vadill vel er vitterligt), da kand forne affuill och indkomst neppelig stoppe hushollingin.

Ditte forne bekiendir ieg med min egin handt vndirschreffuitt.

Peder Thomszen. (A.)

Aggersborg.

1553. *Aggersborigh.* Her Christen. Kand han saa til sin prestegord: xx pund korn aff alle trie slags korn; engh vj les. Jen gord ligger ad mensam, iij pd korn och ij pd smör, skousuin.

Gorde xxxij, bole xiiij.

Tiende: bygh vj pd ij skip, rou iij pd iij skip, j fiardinkar, haffre vj tr ij skip; lam x, pendinge xj β ; offer ij $\frac{1}{2}$ danske. (C.)

1571. Her Chresten y *Aggersborg* en soghen och kand saa till syn prestegordt: rug xj tr, byg xxiiij tr, haffre iij tr. Landgylde byg viij tr, smör ij pd, eng xij læsz.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre vj tr; quegtyende: lam iij, penninghe xxiiij β ; offer vj $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer digne boell och kand saa: byg j te ij sk. Hans renthe: byg vij tr, lam j, penninghe xij β .

Chresten Haess mz egen hand. (A.)

1625. *Aggersborig* sogen. Kand der sois thill præstgaarden: byg xvj tr, vnder tiden mier, ro vj tr, haffre v eler vj tr, eng x eller xij læsz.

Anpart korn tinde aff same segin, effter som di giffuer mig dit paa skippe: byg xxvj tr, ro x skipp, haffre iij tr; quægtind: lam iij, sielden 4, pending for wlige quæg j $\frac{1}{2}$ eller 18 β ; offer: juledag ij daler, poskedag ij daler, pindz-dag vj $\frac{1}{2}$.

Er thill præsten en gaardt, som skylder: byg vj tr,

smör ij pundth, ect och annidt och alle lydighz effter recessen. Hans sædth: ro iiij tr, byg xij tr, haffre iiij tr.

Er samme sogen suarlig for armit, saa en part aff di beste ej kand vdgifue sin tinde, mens haffver wdlagt mig derfor gamble øg, gamle vogne, gamle hamler, gamble bag plow, plowiern och andit miere, som min gundstige lænsmandt welb. Thøni Friisz haffuer siet tingsvindit derpaa och stuorlig forvundrit sig.

Haffver jeg aapbygit præstgaarden aff ny, radlingen, lade, stald, fæhusz, som en huer erlig nocsom kand sie och vinde med mig, och der vdoffver er paa komen en stuor giældth. — Disligiste som edle och wædle nocsom er vittlig, att jeg haffuer stuor giesterj, effter som dit sund och fergested ligger strax huosz, och di an sted ej kand fange pladz. — Her huos haffver herren welsignit os med mange børn, och holder ij aff dennom thill skuolle y Høffring, icke wden stuor bekostning y denne thidt. — Skall jeg kiøbe min ildingsbrand, och er her ring wdøfft, saa gud vid min vilkuor och huør ærlig, att saa er y sandhedt, huorffor jeg vnderdanigste och ydmiglig begierer, att gunstige guode welb. øffuerighedt och riddermendz mendt vilde thill dit beste være mig beførdlig.

Agersborg then 5. Maij Anno 1625.

Eduardth Melchiorzøn Demejer Agersborg. (A.)

Øland¹).

1553. Øee. Her Knud. viij daler och kost; v alne klede. (C.)

1571. Her *Bertill* paa Øe en sogen. Kand saa: rug o, byg xij tr, haffre o, eng l lesz.

Korntyende: rug xij tr, byg lx tr, haffre o; quegtvende: lam xij, kalffue j, grysze vj, penninghe viij β; offer vj m. ¼.

Dieggen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, aff gadebyggere j ¼.

Bartiill Winther medt egen handt. (A.)

1625. Øeland, it sogn. Paa Øeland findis en eniste vog

¹) Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Ø Kirke skal have en Præstegaard, som han kan bo i, og nyde al Præsterente af samme Sogn.

och ringe prestegord; kand saae: rug vndertiden ij thønder och vndertiden slet intit, biug xij thønder, are o, eng 30 les, stundum mere och stundum mindre, effter som aaringen er till.

Korntinde aff alle parterne: rug 7 eller 8 thønder, effthersom aaringen er til, byg 41 thønder, vndertiden mere och vndertiden mindre, are o; quegtinde: lamb 8 eller 9, pending for vlige queg 8 β , vndertiden j $\frac{1}{2}$; offer 6 eller 8 $\frac{1}{2}$ vndertiden, foruden huis min gode øffrighz vill mig beuilge.

Nock it gadehus, som gör mig in dags arbeid deraff och skyller aarligen vj vold sild, aff huilckit ieg gifuer sielffe affgifften.

Er den fleste part aff sognefolckit gandsche forarmit, fordi afflingen er ringe her paa denne øe och fiskerit haffuer verit borte nu en tid lang. Haffuer ieg verit ført en stor vnødige trette paa en tid lang for en part aff kuorn-tinden, som min s. formand saa vell som mig effther kong. majs. naadigste beffaling er bleffuen beuilgit, fordi at kaldit var vagt och ringe, och haffuer kost mægit derpaa. Der til med sidder ieg i en stor giæld thill mine fosterbørn saa vell som thil andre got folk. Haffuer ieg ingen illingsbrun thill prestegaarden. Item holder ieg kircken ved mact med brød och viin aarligen och andvender derpaa aff mit egit ix daler och vndertiden mere.

Rasmus Christenszen
sogneprest paa Øeland egen haanndt. (A.)

Kollerup, Skræm og Hjortdal.

1553. Her Hermann. Kand han saa till sin prestegord: xj pund korn, rou, bygh och haffre, engh iiij les, som ligger i trette med her Knud.

Gorde xxij, bole xix.

Tiende 1553 kirkens part: bygh vj pd ij skip, rog iij pd j te ij skip, haffre xvij skip; quegetiende: lam x, pendinge viij β ; offer vj m $\frac{1}{2}$ danske.

iiij skip se haffuer degen och icke mijr. Kirken haffuir jord, Knud Gyldenstern haffuer i forsuar.

Skrem. Ingenn prestegord, di att sognnen lau till Aalegord.

Gorde vij, bole xiiij.

Bygh iiij pd iij skip, rogh iij pd, haffre j pd iij skip;
quegetiende: lam iiij, pendinge vij β ; offer iij m $\frac{1}{2}$ danske.

Ingen degen boel, och icke foer sin seduanlige rente.

Hjortels. Her Niels. Prestegorden kand han saa ix pd
rou, bygh och haffre; engh iij les.

Gorde xj, bole xj wden Slette och Christopher Griis.

Tiende: bygh och rou x tr, haffre iij tr iij skip; lam
ij; pendinge iiij β .

Ingen degen boel.

Wor betenkelse, att den motte legges til Kollerup. (C.)

1555. Thende forne *Hiorttiilsse* sogenn schall øde
legges oc indt legges tiill *Kolderup* och *Lierup*, *Hiorttiilsse*
och *Hiedegorde* mitt preste gordenn schall indt legges tiill
Kolderup, dog saa, att thendt prest, som nw haffuer *Hiort-
tiilsse* sogen, maa besiide samme preste gordt synn liiffstiidt,
siidenn indt legge thendt tiill *Kolderup*, *Suenstrup* oc *To-
rup* schall søge tiil *Lierup*¹⁾. (D.)

1571. Her Laurintius y *Kollerup* ij sogner, *Kollerup*
och *Schrem*, boendes y *Kollerup*, och kand han saa: rug
viij tr, byg viij tr, haffre iiij tr, eng j lesz. Beklager, at
hans fedrøfft er forderffuidt aff sand.

Korntyende: rug xij tr, byg xxiiij tr, haffre iiij tr;
quegtyende: lam viij, penninghe xiiij β ; offer viij $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer diegne boell och kand saa byg iiij sk;
hans renthe: rug v tr, lam iiij, penninghe vij β . Han haff-
uer noghen iordt aff kyrcken, skylder iij tr byg; er begierin-
des, at det maatte hanom affquittes, thij kyrcken haffuer
ellers iiij lester korn tiill indkomst.

Schrem sogen haffuer ingen prestegordt.

Korntyende: rug vj tr, byg vj tr, haffre ij tr; queg-
tyende: lam ij, penninghe vij β ; offer iij $\frac{1}{2}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiij tr,
lam j, penninghe iiij β .

Lauris Jenszen medt egen handt. (A.)

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at „Hiortelse Kirke skal ødelægges og Sognefolket i Hiortelse og Hedegaard at søge til Kollerup Kirke, og Svenstrup og Torup Mænd at søge til Lerup Kirke“. Hjortdal vedblev dog som selvstændigt Kald indtil 5te Septbr. 1828, da det blev lagt til Kollerup og Skrøm.

Her Christen y *Hiortels* en sogn, kand saa: rug vj tr, byg viij tr, haffre xvj tr, eng viij less.

Korntyende: rug xij tr, byg xxxvj tr; quegtyende: lam vj, penninghe ix β ; offer v $\mathcal{L}$.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg vj tr, lam iij, penninghe v β .

Chresten Ollofszen mz egen handt. (A.)

1625. *Kolderup* och *Skremb* sogner. Oluff Peder-szen, thiener udi guds ord till *Kolderup* och *Skremb* sog-ner i Hanherridtt, haffuer en prestegaard i *Kolderup*, som hand iboer, som er gantske megett ringe; thi der er huercken ildingsbraand heller fædrifft, ey heller engbiering, icke end saa megitt, att mand kand affle itt les høe paa, och ey heller haffuer veritt aff arilds tid, och var samme gaard gantske megitt forfalden for en 5 aar siden, der ieg kom till kaldett, och ligger samme gaard paa en al-far vey. Belangende sæden till garden kand mand aarlig saa: rugh iiii tr, biugh vij tr, haffre v tøn-der och under-tiden mindre, efftersom iordens leylighed sig begiffuer.

Huad korntiende sig belanger, kand prestens anpart be-løbe sig i *Kolderup* sogn: rugh vij tøn-der, biugh xxj tøn-der, haffre iij tøn-der; prestens anpart quegtiende: lamb 4 eller 5, pending for vlige queg iij eller iij $\mathcal{L}$, efftersom af-fødning er till; offer effter ordinantzen paa huer høytids dag 7 eller 7½ $\mathcal{L}$.

Samme *Kolderup* sogn er meere end de tho parter aff sand øde och forderffuitt, och den tredie part, som icke nær er beholden, ligger for en aabenbare sandfluct. Nogle heele byer der vdj sognen er aldelis øde, huor och inthett kand becommis etc. En by, kaldis *Hingelbierge*, som var otte gaarde, er aldelis aff sand øde uden aleniste en ringe ting, som er opbrødet aff hieden, som kand saais en tøn-de biugh och en halff tøn-de haffre vdj; en by, kaldis *Andrup*, som var femb gaarde, er slett aldelis øde och kand icke saais uden en halff tøn-de haffre der thill; *Borup*, som var thre store gaarde, sielffeyergods, er slett aldelis øde, och paa aastederne huercken hus eller folck; en stor gaard, kal-ditt *Faarhale*, er slett aldelis øde, och paa aastederne huer-cken hus eller folck. En gaard, kaldis *Aldrup*, er halff-parten øde och forderffuitt aff sand. De tho parter aff

Kolderup marck ere aldelis aff sand øde och forderffuitt, och den tredie part aff marcken ligger for en aabenbare sandfluct. *Brøndum*, som er fire gaarde och itt boell, er och nesten aff sand øde och forderffuitt, och huis der aff igien er beholden, ligger och for en aabenbare sandfogh.

Aff dette forskreffne kand mand lettelig forstaa aarsagen, huorfor baade tienden, affgrøden, offer och anden tilbørlig och seduanlig rente er megitt for en fattig guds ords thienner forkortidtt, som dog i fordum thid, och en stor partt der aff for kortt tid siden, haffuer veret vid mact.

Vdj *Skremb* sogn er der ingen prestegaard; thi presten i forne sogner haffuer huercken gaarde eller thienere uden aleniste den ringe gaard, som hand iboer, som er tilforn omrørt.

Prestens anpart korntiende aff forne sogn: r. v tønder, b. vij tønder, haffre ij tønder och undertiden en ringe ting meere, naar affgrøden ber vell till; qvegtiende, prestens anpart, lamb ij eller iij, efftersom aaringerne er till; pendinge for vlige qveg stundom j $\frac{1}{2}$, vndertiden mindre; offer effter ordinantzen huer høytids dag iij $\frac{1}{2}$ eller en slett daler i det høyeste.

Oluff Pederszen egenn haandtt. (A.)

Herrens wuerdige tienere vdi guds ord thill *Hiortelse* kircke vdi Hanherrit vnder Vindelbo stigt, haffuer it eniste sogn, som er det ringiste oc wactest kald vnder gantske stigt och leen; thi en heell by (*Hiortels*) er aff sand slet øde foruden en ringe verstedt paa aasteden. Prestegaard er forderffuen aff sand, ager oc eng, met ildings brand ehr aldeelis øde oc forderffuit, saa der findis aldeelis intet ved mact til forne prestegaard vden aleniste saa megit jord, som der kand falde sex tønder korn vdj, oc det endnu daglig oben staar for den skadelig sandfog, som tings vidne der omformelder. Paa samme prestegaards ringe sandbuncke staar it lidet stycke husz, vorderit for fire daller slette, boer en fattig mand, som haffuer aarligen tilforn giffuen for sin skyld, tinde oc andet try tønder biug oc en let pund smör; men det kand icke epter denne dag giffuis aff forne sandbuncke; thi paa nogen aarstid, huor hand haffuer saæt sit ringe sæd, løber sanden offver hans sæd oc korn, huor epter hand fattige mand vndertiden bekommer nogit lidet, vndertiden aldeelis intet. Effter slig prestegaards ringe lei-

thighed her i sognet er ieg foraarsaget at stede it ringe gaardt paa kirckens, oc retter der aff som en anden bunde effter recessen och ordinantzen, som oc daglig forderffuis aff sand saa vel som min gantske sogn. Aff slig aarlig oc daglig sandfog ehr sognet bleffuen saa ringe oc de fattige folck saa forarmet, at de icke kand giffue den tiende, som affgangen er, enten til kong. m., kircken eller presten; men de saavelsom ieg ere fororsaget aarligen at kiøbe korn baade til at saae oc fortære. Och epter som sognet icke findis god for sin tiende at vdgiffue, enten til kong. m. eller kircken, som haffuer veret vdgiffuen, som var sex tønder rug, thi tynder biug och fire tynder haure til kircken, ey heller for sin skyld thill deris hosbund, epter som nogle 24 mends vidne derom ere vdgangne, saa maa ieg fattige mand lade mig metfornöye, huad sognet aff sted kand komme, oc det epter aarsens leilighed. Lamtinden, effter som gud giffver afføding, to, try eller fire i det høyeste, pending for andre wlige queg en halff marck, 12 β , vndertiden en marck aarlig; offer fem eller sex slette daller foruden det, som ellers min gunstige sogne æffrighed goduilligen ville mig epter deris egen gode behag forære. Herforuden haffuer kong. m. be-naadet mig it øde gaards jord (*Hiortelsgaard*) vden all affgiff, som haffuer skyldet tilforn en pund smör, som ligger her i sognet for . . sandfog oc haffuer vdi 30 aar ligget øde aff sand.

Her aff kand en huer erlig ædel oc wædel nocksom forfare min ringe indkom oc leilighed, och det end da ydermere aff min store aarlig vdgiff aff min gaard, ieg paaboer: kirckens aarlig skyld biug sex tønder, tinde kong. m. rug j te, biug j te, hauer j te foruden kirckens tinde oc deg-nens, der til met den aarlig gesterij, herligheden til Segelstrup, haar to tynder, smör en pund, skoffsuin en, pending 24 sld, gesterj aff kaldet en rixdaller. Herforuden ligger ieg paa en all land vey met gesterj for veyfarende mand.

At det er vdj all maade met min indtect oc vdgiff aarligen som forne staar, vidner ieg met haand oc naffn vnder-schreffuet.

Actum Hedegaard til Philippi Jacobi Ao 1625.

Jörgen Knudszen-Riber egen haandt.

(A.)

Kjettrup og Gjettrup.

1553. *Ketterup*, som her Herman er kallit till. Kand han saa til sin prestegord: xvj pd aff ald han korn, engh xvij les.

Gorde xxjx, bole xiiij.

1553 kirkens tiende: bygh v pd j te j skip, rogh iij pd iij skip, haffre xjx skip; quegetiende: lam ij, pendinge jx β; offer ij daler.

Han haffuer degen boel.

Gøttrup. Prestegord skyller iij pd, j pund smör. j gadehuus jx β. Et gadehuus ix β.

Gorde xxviiij, bole ij.

Tiende: bygh vj pd iij skip, rogh iij pd j te ij skip, haffre j pd; quegetiende: lam iij, pendinge v β; offer j daler.

Ingen degen boel. Kircken haffuer stycker och stygh, som Knud haffuer i forsuar.

(C.)

1571. Her Peder, boendes i *Kietterup*, kand saa: rug xx tr, byg xvj tr, haffre x tr, eng xvij lesz. Beklagher, at der er hedhen hæfdd fraa hans prestegordt v agher.

Korntyende: rug xvj tr x sk, byg xxiiij tr, haffre iij tr; quegtiende: lam viij, penninghe j ½; offer viij.

Diegnen haffuer diegneboell, kand saa: byg iij tr. Hans renthe: byg v tr, lam iij, penninghe xx alb.

Gietterup sogen. Landgylde aff prestegorden met bondens tyende: byg xij tr, smör j pd, giesterj iij ½, hør viij lesz.

Korntyende: rug vj tr, byg vij tr, haffre iij tr; quegtyende: lam vij; offer vj ½. Aff itt gadehusz x β ij alb.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg viij tr, lam ij, penninghe vj β.

Peder Söffrenszen met egen handt.

(A.)

1625. Niels Hemingszön guds ords tiener till *Giettrup* oc *Gjettrup* sogner, haffuer aarlig effter fortingning med tilh...¹⁾ aff *Giettrup* sogn: roug iij tr, byg ij [lest¹] iij tr, aa 3 tr; aff quegtiende till min part: lam 5 eller 6, som opfødning er till, oc 2 eller 3 ½ for vlige quegh; offer paa 3 høye fester 7 daler.

¹⁾ bortfaldet, da Bladet er beskadiget i Randen.

Kand saaes till min residents aarlig roug vndertiden 9, biug 15 eller 16 tr, aa...¹⁾; afflis hœe 8 eller 10 less i en stor bløde.

Aff *Gisttrup* sogn effter aarlig fortingning: roug 3 tr, biug j lest 4 tr, aa 2 tr; quegtiende: nu 5, nu 6 lam oc pending for vlige quegh 2 $\frac{1}{2}$, nu ringer, nu mere effter aarens leilighz; offer paa alle 3 store høytider 6 daler.

Aff prestegorden tiende oc skylde: biug j lest j pd.

Maa jeg oc ydmyglic lade gudfryctige øffrighed vide, att prestegorden, der jeg kom till kalditt, var megitt forfalden, effter hoszliggende tingsvindis formeling²⁾. Giffuis till giesteri aarligh 2 dlr. r. Er omkring mig en alfar vey, besøgis idelig af onde oc gode. Haffuer oc gud naadelig mz 5 børn velsignet, som leffuer; tre sønner haffuer jeg hannom iglen vid scholegang consecrerit.

Niels Hemingszön egen haand. (A.)

Torup, Klim og Vust.

1553. *Klim.* Kand han saa til hans prestegord: xv tr rou, bygh och haffre, engh xl les. j gadehusz giffuer viij skip, er bygd aff prestegordens.

Gorde xxiij, boel x.

Bygh: vj tr ij skip, rogh iiij tr, haffre xvj skip; quegetiende: ij lam, j kie, pendinge iiij 3; offer j mark danske.

Ingen jord at saa nogit i, men haffuer iiij les engh.

Torup. Prestegorden skyller vj pd bygh.

Gorde xxxij, boel xj.

Tiende 1553: bygh j lest iiij tr ij skip, rou v tr ij skip, haffre xxiiij skip; quegetiend: lam iiij, pendinge xiiij β ; offer xij β .

Her er jen degen boel; haffuer hand winde paa, och her Knud haffuer det her.

Wusth. Prestegorden iij pd bygh, suin j.

Gorde xxiiij, boel ix.

Bygh j lest j pd j skip, rogh ij tr; quegetinde: lam vij, pendinge viij β ; offer x β . (C.)

¹⁾ bortfaldet, da Bladet er beskadiget i Randen.

²⁾ mangler imidlertid.

1571. Her Jens y *Klym* iij sogner, boendes y *Klym* och kandt saa: rug viij tr, byg xij tr, haffre xiiij tr, eng lxxx lesz. Beklagher, at mөгitt er forderffuidt aff alle iij sogner aff sandt, och itt stöcke eng er fraatagen prestegorden. — Itt boell j te byg.

Korntyende: rug x tr, byg x tr, haffre iij tr; quegtyende: lam ij, penninghe xiiij β ; offer iij $\mathcal{A}$.

Diegnen haffuer diegneboell; kand saa: byg vj sk, eng x lesz. Hans renthe: byg iij tr, lam j, penninghe xij β .

Torup sogen: landgylde aff prestegordt: byg xij tr, schoffsuyn j, giesterij vj $\mathcal{A}$.

Korntyende: rug viij tr, byg xxxiiij tr, haffre iij tr; quegtyende: lam iij, grysze j, penninghe j $\mathcal{A}$; offer iij $\mathcal{A}$.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: roug iij tr, lam ij, penninghe viij β .

Wosth sogen. Landgylde aff prestegorden: byg vj tr, schoffsuyn j, giesteri iij $\mathcal{A}$.

Korntyende: rug vj tr, byg xx tr, haffre iij tr; quegtyende: lam vj, penninghe xiiij β ; offer iij $\mathcal{A}$.

Diegnen haffuer ingen diegne boell. Hans renthe: byg iij tr, lam iij, penninghe vij β .

Johannes Olai ppria manu. (A.)

1625. *Klimb*, *Thorup* och *Wust* sogner.

Kuornsæd thill *Klimb* prestgd, som jeg ibover: byg x tr, rug vj tr, haffre iij tr, eng hæe xl lesz. — Forfyden den gaard, jeg i bover, haffver jeg en prestgd i *Thorup*, skylder aarligen: byg xij tr, skousuin ij, giesteri ij daler. Herligheden følger presten. — En prestgd i *Wust* sogn, skylder aarligen: byg vj tr, skousuin j, giesteri j daler. Herligheden følger presten. — Item thry gadhusz, skylder aarligen huer dennom xij β .

Kuorntiende: aff *Klimb* sogen: byg xviiij tr, rug vj tr, a ij tr; offer huer höytidsdag v $\mathcal{A}$; quægtiende: lamb iij, peng ij $\mathcal{A}$. Aff *Thorup* sogn: rug vj tr, byg j lest viij tr, a iij tr; quegtiende: lamb iij; peng ij $\mathcal{A}$; offer huer höytidsdag vj $\mathcal{A}$. Aff *Wust* sogn: rug vj tr, byg j lest, a ij tr; quegtiende: lamb ij, peng ij $\mathcal{A}$. Offeritt haffuer min medtiener.

1) Er forne iij sogners agger jord, eng och fædrifft den tredie part forderffuit aff saandfog och ligger endnu for en

aabenbare sandfog, som siunsvinde, lensmandens fogit paa Aalborgslott nyligen thill Hannisting haffuer tagitt paa forne saandfluct, derom videre formelder. 2) Holder jeg en caplan, paa huilcken indkomsten aff then enne sogn anvendis paa det nermeste. 3) Haffuer jeg xiiij börn, aff huilcke jeg holder di iiij thill bogen, huilckett icke kand schee vden stor bekostning i denne haarde tid. 4) Sidder och vell for gesterij vndertiden. 5) Vdgiffver jeg aarligen thill Aalborg slott giesterij ix $\frac{1}{2}$ xvj alb.

Peder Matzön mppa. (A.)

Tømmerby og Lild¹⁾.

1559. Ligger til Westeruigh.

Lille sogen. Her Niels.

Gorde xxxiiij, bole vij.

Tiende, kirkens: bygh vj pd j te iij skip j f., rou iij pd j te iij skp, haffre vj skip; quegetiende: lam och kie xj, pendinge iij β j alb; offer xx β .

Timerbye. Prestegorden kand han saa til ix pund rou, bygh, haffre, engh x les.

Gorde xxxviiij, bole xvj.

Bygh j lest j te iij skip, rou iij pund iij skip, haffre j pd iij skip; quegetiende: lam vj, pendinge v β ; offer j daler.

Giffuer han [xv pund bygh til Westeruigh och j skou-suin och holder hanom oben kelder for och ager, huor han beder hanom, som ien anden tiener. (A.)

1571. Her Ciell haffuer ij sogner, boendes i *Kierup y Tømmerby* sogen. Kand saa: rug viij tr, byg xij tr, haffre o, eng xiiij lesz.

Korntyende: rug x tr, byg xxvj tr, haffre iij tr; quegtyende: lam iij, penninghe xij β ; offer vij $\frac{1}{2}$.

Diegnen haffuer diegne boell; kand saa: byg j te, eng ij lesz. Hans renthe: byg vj tr, lam ij, penninghe vj β .

Lille soghen haffuer ingen prestegordt. Beklager, at prestegorden er lagt till Westeruig kloster.

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til Tømmerby og Lild skal være kvit for de 15 Pund Korn, en aaben Kjelder og anden Væstervig Klosters Tynge, som han hidtil afgjort og givet har.

Korntyende: rug viij tr, byg xiiij tr, haffre ij tr; quegtyende: lam iiij, kie j, penninghe j ½; offer vj ½.

Diegnen ingen diegne boell. Hans renthe: byg iiij tr, lam ij, penninghe viij ½

Cill Nielszen med egen handt. (A.)

1625. *Thymieby* sogin er jen part forarmit, giffuer quorntinde paa skippe oc paa kierffuit: biug 36 tr, rou 8 tr, a ij tr, hye 3 . . . .

Jen part aff denne sogin er forderffuit aff sand och giffuer smör ij pd, 14 ½; quægtinde: lamb 2, pending for wlige quæg 3 ½ 3 ½; offir paa dee 3 festir om aarit huer aar 13 ½, stundom mere stundom mindere. — Gesteri till Aalborg slott 2 rix dr j rix ½ 8 ½. — Dinne sogin ien part er forderffuit aff sand oc liggir for en obin sandfluckt.

Lill sogin, annex till *Tymieby* sogin, liggir vdi klittin mze haußside oc tre byer, som kaldis Myrup, Nörklitt oc Bulberg klitt haffuer i 32 aar ingen quorntinde giffuit for disse, dee ere nestin gandske forderffuit aff sand, som er mz tingsvindie att beuise, som adelens fogiddir oc andre haffuir tagit oc affquortid dennom deris skylde; saa ærie dee dog presten, somme mz smör, somme med fiske iiij pd, heller stundom mere, stundom mindere. Oc i samme sogin er endnu tou smaa byer, som giffuer paa kierffuit sompt oc sompt paa skippe, efftir som dee kand aule till: biug 24 tr, roug 3 tr, sommetider mindre sommetider mere; quegtinde: lamb 4, stundom flere, stundom mindir, som faarin løffue till; pendinge for wligge quæg iiij ½, stundom mere, stundom mindere; offir paa dee 3 høye festir om aarit huer fest 7 ½, stundom mere, stundom mindir.

Denne sogin liggir for en obin sandfluckt och huer aar forverdis.

Er vdi denne prestekald jen jenniste prestegord, som er restin ligge vid dee andre treepunds gorde vdi sogninn. Jordin der till jen part vdliggis oc inthz brugis vdi till tyring mz quæg; jen part saais med seed: rou fire tr, blanding aff haffuire oc rou samen blandit 3 tr, biug 8 tr, haffre 4 tr i indmarkin oc 4 tr i vdmarchin. Engi hye 3 lees.

Denne prestegord liggir vid en farlige veile, vdi huileken mange er farin ilde, oc er jen part fordruchnid(?) oc icki vdi lang omkiörrin kand dee gotfolck i Thye, Morszøe,

Haarsøsill, som wanderir dee wey till Aalborg, till Vendsøsill, Hanherrid heller Himmesøsill, vere forbi att jo efftir leilighed komme der offuer, oc af denne aarsag skall vdi denne prestegord mange gotfolck ædil oc wædil loszmentiris, saa den møgit er besuærit mz gott fremmid wanderings folckis gesteri, som jeg gierne ladir ditte ind till gud oc min samvittighz, oc alle dee mange ædil oc wædill i Harsøsill, Thye oc Morszøe oc andre i Wendsøsill, Hanherridt, Himirsøsill att her om vinde. — Vi kostir oc paa voris börn thill schole och er tillslagin stor wløcke med ildevaade; tree skjønne radlinger er forbrend for os, oc møgit andit, som denne farlig oc sørgelig tid førir mz sig. Gud formild sin vrede offuer osz oc forbarm sig offuer os for Jesu Christi vor herris skyld.

Kyerup prestgrd 4 maj aar 1625.

Andirs Pedirszön e. hand. (A.)

Øsløs, Vesløs og Arup.

1553. *Øsløs.* Her Anders. Kand han saa til sin prestegord: xij tr rou och bygh; inthz engh, oc kand han saa ij pd haffre wdi wdmark.

Gorde xxvj, bole vij.

Tiende, kirkens part: j lest j pd bygh, iij pd j te iij skip j f rou, iij tr iij skip haffre¹⁾; quegetiende: lamb v, pendinge ix β; j daler til offer.

Arup. Skyllle aff prestegorden: ij pd bygh.

Gorde xvij, bole j.

Bygh x pd j te j skip, roff ij pd j te ij skip, haffre xxix skip; quegetiende: lam iij, pendinge v β, suin j; offer j daler.

*Wesles*²⁾. Prestegorden skyller ij pund korn och j pund smør, suin j; ien gord liggir til prestegorden, skyller iij pd, suin j. Wesles gord iij les rou, iij les bygh.

Gorde xvij, bole iij.

Tiende, kirkens part: bygh iij pd ij skip, rog j pd ij

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten maa nyde Kronens Part af Tienden af Øsløs Sogn.

²⁾ Et Forlig om et Stykke Jord til Vesløs Kirke og Præst er aftrykt i Kirkehist. Saml. IV S. 530.

te ij skip, haffre ij tr ij skip; quegetiende: lam iii, pendinge vij β ; offer j daler. (C.)

1571. Her Peder y *Øsløsz* iij sogner, boer wdi *Øsløsz*. Kand saa till syn prestegordt: rug ij tr, byg x tr, haffre o, eng o. Beklager, at Palli Juls thiener, boendes y Bisgorden, induelder siig inden steen och stabel wdj Prestholm, dog han tilforn haffuer liggith till prestegorden aff arildz tiidt.

Korntyende¹⁾; quegtyende: lam iiij; offer ix $\mathcal{L}$.

Arup sogen: landgylde aff prestegorden: byg vj tr, haffre iiij tr; schoffsuyn j; quegtyende: lam ij; offer x $\mathcal{L}$.

Wesløsz sogen: quegtyende: lam ij; offer x $\mathcal{L}$. Landgylde aff itt boell: byg vj tr, haffre iij, schoffsuyn j; landgylde aff prestegorden: byg iiij tr, haffre ij tr, schoffsuyn j, smör j pd.

Diegnen wdj *Øsløsz* ingen diegne boell. Hans renthe: rug iiij tr, byg iiij tr, lam ij. — Diegnen y *Arup* ingen diegne boell. Hans renthe wdi *Arup* och *Wesløsz* sogner: byg viij tr, lam iiij, penninghe iiij β . (A.)

1625. Præsten aff *Øsløsz* haffwir iij smaa sognir. Kand saais til præstegaarden, som hand sidir vdi: ruog vj tr, byg x tr, havir v tr; der er ingen engebierring til gaardin, derfor nødis præstin til adt tage en part aff tienden paa kierffwen.

Præstins anpart korntiende aff alle iij sognir, som giffwis paa skippe ok vdi kierwen, tilsamen beregnit efftir som afflingen giffwer her hosz osz: ruogh j lest, biugh iiij lestir j te, beregnit fire ok tyffue tr i lestin, havir xij tr.

Haffvir præstin i *Arup* j gaard, som skylder aarligen: biug vj tr, skousuyn j, smör j pd, giesthavir iij tr; nok en gaard i *Wesløsz*, som skyldir: biug vj tr, suin j, smör j pd, giesthavir iij tr; nok same sted et boil, skyldir: biug iiij tr, suin j, smör j pd, giesthavir ij tr.

Offer aff de tuende sognir *Øsløsz* ok *Wesløsz* paa huer højetideligh dag iiij slet dalir, vndirtiden miere, nar wel-

---

¹⁾ Ikke udfyldt for noget af Sognene, men i Steden derfor staar i Marginen: R. p.

byrdige Nielsz Krabbe mig nogit forærir. Offeret aff *Arup* haffvir medtieneren.

Forne sognir liggir vdi en hard, slet egin vdin god greeszgang ok engsbiering; derfor beløbir sig præstins anpart aff quegtiendin aff alle iij sognir ey vdin lame iijj; penge for vlige queg vj slet $\frac{1}{2}$ xj β .

1) Præsten, som nu bour i forne sognir, er gieltbunden anlangendis stor udgyfft. Først hollir hand aarligen en gyfft mand til medtienir til kost ok lön ok husz, huor wid mange aaringer den ene annexe korntiende spenderis. 2) Dernest haffuer hand xj börn, aff huilke forvdi de, hand hollir til danske schole, hand hollir iij vdi latinske schole, som er en i Lunde, en i Roskilde ok en i Tisted schole, paa sin egin pung, huor paa maa i denne heede tiid anwendis stor omkaastning. 3) Bour præstin paa en alfar weje frem ok tilbage offer Byghollims weile iki vdin stor giesterie. 4) Vdgiffvir hand til Aalborg slot sin giesteri penge aarligen ij specie dalir.

Hans Oluffsön egin handt. (A.)

1553. Wdi alle hanherrit ingen sted gamble degen rente. (C.)

Aalborg.

1553. Preste rentt til sti *Botyls* i *Aalborg* bode wisse och wuisse.

Penningh rentt aff sogen folk j $\frac{1}{2}$ dansk; pening tiill iord skyøld vj $\frac{1}{2}$ j β .

Landgyld aff prestgaardenn y *Hasserys* iij pd byg, smör aff same gaard ij pd, lam ij, gees ij, höns iij.

Quegthyend aff slottz gaard: lam iij, kalle j, grys j; quegthyend aff *Hasserys*: lam viij, grys iij. — Kornn thyende aff slottz lad gaard oc aff *Hasseriis*: rog x tr, byg j lest, haffuer xxiij tr. Penning tiill thyende aff borger om metsomer xxx $\frac{1}{2}$ danske; pening tiill offer paa iij høtydz dage xxxij $\frac{1}{2}$; pening tiill offer mz barsell quinder er mægit wuist, kand man vel ske beløbe sig om aarit xx $\frac{1}{2}$; pening tiill offer aff brølups folk, denom thør mand inthz regne, for thy saa sogenn presthen giffuer brud oc brud-

gom noget miere tiil forn end alle then offer, hand foer
bode aff brud oc brudgom mz alle thieris seelskab.

Morthen Hegelundtz

sogneprest tiill sti Botiild egen hand schreffft.

Viisze rentte tiill Aalborges schole aarligen: xxiiij daler
aarligen jordskyldt aff nogen borger her y byen, som for-
domdags laa tiill nogen althere och kong. mt. haffuer beuil-
ligit tiill scholemesthers wpholdt.

Vuysze renthe er scholgieldd, huilke ther haffuer belø-
bit sig y myn tydth aff fattige, som dog nogit formoendis
foreeldre haffuer, oc aff riige eth helt aar om xliij eller xvj
(y thiz miesthe) daler mz gott folks skienck.

Olluff Jenszen met egenn hand. (C.)

1571. Mangler.

1625. Thøger Pederszensz sogne præst til sancte
Bodelsz kiercke i *Olborigsz* angiffuelsze paa, huisz tille-
gelsze som ligger til hansz kald, oc er som efterfølger visze
oc wuisze:

Vdi *Olborig* by: lön til paaske oc michaelis er aldelisz
wuisz oc kand vid en pasz vdi denne tid regnisz vid j^r
slette daler. — Offer til jull, paaske oc pintzdag kand vid
en pasz regnisz, effterdi det er ganske wuisz, lx slette da-
ler. — Aff kong. maj. er mig til min kald beuilgit ad gra-
tiam at opbere Gunderup sogne tiende cronens part: xx pund
biug, iiij ørter haffuer.

Noch en hel gaard i *Haszerisz* cronensz, som mig oc
er ad gratiam quit oc fri forlent at opbere, oc skølder: biug
v tr j skep, smør j pund, suin j, lam j, gaasz j, hönshz ij,
fødenød j, gesteri j daler. — Præstegaarden i *Haszerisz*
skølder: rug ij pund, biig ij pund, smør j pund, suin j,
lam j, gaasz j, hönshz ij, fødenød j. — Tuende gadhusz i
Haszerisz giffuer intid vden alenne arbeiden, som deraff vn-
dertiden kand skie.

Tindelam i *Haszerisz* er wuisze, vndertiden 4, 5, 6;
penge vndertiden 3 K eller 4 K . *Haszerisz* tinde aff 19
gaard oc buol er ganske wuisz, som paa kierffue opberisz,
oc skierisz en part i hackelsz til heste; huor mægit det sig
kand beløbe paa skep, haffuer ieg icke giffuen saa nye act

paa; men s. Bodels kierkeuerger, som tager halffparten med mig aff tinden, haffuer giordt kiercken regenskab, som med derisz seddel er at beuisze, først for aar 1622: rug iij tr j skep, biug vj tr iij skep, gommering¹⁾ vj skep, haffuer vj tr; for aar 1623: rug v tr ij skep, biug xvj tr ij skep, gommering ij tr iij skep, haffuer xvj tr, aff huilke er at beslutte denne liden bysz tinde at vere ganske wuisze.

Thøger Pederszen egen hand. (A.)

David Jenszön Klyne, sogneprest i *Olborg* med sine annexer *Nörtradners* och *Syndertradners*²⁾.

Lön thil paaske och s. michelsdag ungefær 60 dlr, effter som næringen er, som nu er gandske ringe for adt skilliche aarsager skyld. Offeridt paa de 3 høytilige fester kand beløbe sig 40 dlr, underthiden mere, underthiden minder, som alt er uvist. — Aff *Egholm*, som ligger thil vor Frue sogn i *Olborg*, for korn och quægthiende lige med vor Frue kiercke 8 dlr.

Aff *Nörtradners* sogn: aff min prestegaard, som jeg icke selfr uden min stor skade kand holde, eptherdi jeg endelig maa residere udi *Olborg*, 12 tr bygh. Korn thiende: rug 7 tr 3 skr, bygh ij lest 2 tr 4 skr, intidt haffre; thi for haffre tager jeg bygh; quæg thiende: lam 10, 11, 12, epther aarene; penge 3 $\frac{1}{4}$ ungefær, meere och minder, i lige maade epther aarene.

Aff *Syndertradners* sogn: aff prestegaarden, aff huileken kongen haffuer herligheden, 6 tr bygh. Korn thiende: rug 4 tr, bygh j lest 3 tr 5 skr, epther som jeg aarligen kand forligis med sognemendene, intidt haffre, thi jeg for haffre

¹⁾ Gummer (et) n. s. Kaldes i Vendsyssel et Slags firradet hammelt Byg (Moth). I det svenske hedder det Gumrik (Se Ihre). (Vid. Selsk. Ordb.) — Hammel, Adj. (af uvis Oprind.), siges om Korn, som er fuldkomment, stort og svært i Kjærnen (modsat svang). (Vid. Selsk. Ordb.) — Gumrick, Gumring, toradet Byg (A. Larsen Sv. Ordb.)

²⁾ Klemmebrevet bestemmer, at naar den Præst til Nörre- og Søndertranders bliver forset med nogle andre Segne, da skal samme Kirker være Annexer til Vor Frue Sogne Kirke i vor Kjøbstad Aalborg og Sognepræsten der sammesteds at holde en Kapellan dertil, som kan gjøre Sognefolket den tilbørlige Tjeneste, som demnem bør.

Ved Reskr. 10de Juli 1789 blev Søndertranders lagt til det residerende Kapellani ved Frue Kirke.

tager bygh, fordi jeg holder ingen heste och vogn, men leyer for mine penge thil min medthiener capelanen, som betiener sognene; quægthiende: lam 5, 6 epther aarene, penge 24 β , meere och minder epther aarene, som alt er uvist.

Thil disze sogner epther kong. matts. forordning udi Danmarcks klemme holder jeg paa min egen kost och lön en capelan, giffuer hannom all offeridt i begge sognene, der thil hans lön 15 dlr och fri kost och bolig, fordi hand icke allene bethiener sognene, men holder lige uge predicken med osz andre vdi Olborg.

David Jenszön Klyne eghen haand. (A.)

Nörre-Sundby og Hvorup¹⁾.

1553. *Sundbye.* Her Niels. *Sundby* och *Huorup* ligger til Widskild kloster, och fick han wid xiiij pund korn, rou, bygh och haffre.

Aff bode sogne: xvj lam, grise vj, tiende pendinge ix β .
Preste boel vij pund bygh, eng x les. (C.)

1555. *Sundböy* sogenn, som abidenn aff Wiidtschildt haffuer, oc haffuer capelanen wdt aff thende sogenn ett prest buoll, som kand saais tiill vij pd kuornn, eng x less.

Kuornatinde: roug ij pd iij skp, biug j lest j pd, haffre j pd; quege tinde: lam x, tiende pend. ij $\frac{1}{2}$ v alb; offer pend. ij $\frac{1}{2}$. (D.)

1558. *Huorup* sogen. Prestegorden, som ligger til Worgord, ij pund smör och j pund bygh.

Huorups bye: gorde ix, boel iij; Vtrop: gorde til Horup sogen v, bole iij; summa gordene xiiij vden prestegord, bole vj.

Kongens och kirckens part anno 1553 xxx pund, och gor huer part xv pund viij [viij D.] skip och ien fiardin- kar, saa mögit skulle presten haffue, viij lam, ij kie, ij griise; tiende pendinge iij β , er och tridie part; offer xvij β .

Prestegorden ligger til Wordgord; om han motte dett fange; bygh j lest ij pd j te, rou v pd j te j skip j f, haffre vij tr.

Ingen degen boel til huerken sogne. (C.)

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten i Sundby og Hvorup den tredie Part af Kronens Part af Tienden af Sundby og Hvorup Sogne.,

1571. (Indberetning mangler).

1625. (Mangler ligeledes, men der er tilskrevet: Cappellanen vdi *Sundby* er bispens medtiener oc er perpetueritt till embedett).

Vadum¹⁾.

1553. *Wadom* sogen. Her Jesp. Kand han saa til hans gord: rou vj pd, bygh vj pd, haffre j te, engh xl les.

Wadom bye: gordene vij, bole vj; Torpe: gorde iiij, bole v; Øster hanle: gorde ix, bole vj; Vester han: gorde xij, bole iiij; Hallager: bole xiiij; Røslet: gorde j, bole iiij; summa gorde xxxiiij, bole xxxviiij.

Ingen degen boel yden den til Hundzleff kloster.

Kirke wergen ytte wid xx pund, som war kirkens part 1553. Kirkens part wdi denna aar 1553, som dett war woth(?) groet vij pd; lam viij, kie ij, grise y. Kirkens quegetiende giord alt i pendinge løb ij daler iiij β . (C.)

1571. Her Hanns y *Waddom* itt sogenn. Kannd saae tiill sinn prestegord: roug x tr, biig xiiij tr, haffuir ij tr, eng xliij lesz. Beklagir hannd, att then beste fædrøfft och tøregrøfft oc en stække aff hans lodskefft eng er sorenn fraa hanns prestegord, sidenn salig konn. may. breff vdgick om prestirnis vnndirholdnings forbedring. Item, att hannd icke maa nyde thiit gresz paa kierregordinn som andre prestir.

Korntiende: rug xxiiij tr, biig xiiij tøndir, haffuir iiij tr; quegtiende: lamb xxiiij, kalffue j; offir x $\mathcal{L}$.

Diegnenn haffuir ingen digneboell, gaar till skolle y Olborrig. Beklagir dignen, att ther er ganginn giesz aff arilds tid till digne rennte, som hand icke nu kand bekomme.

(A.)

1625. Hr. Anders Nielszen i *Vadum* haffuer ike vden en sogn. Kornsaedt till prestegarden: rog vij tønder, biug xiiij tønder, haffre j tønd; eng xvj lesz.

Korntiende: rog 24 tønder, biug 24 tønder, och vnder-tiden nogit miere eller mindre, effther som gudt giffuer kornvext och grøde; quegtiende: lam vndertiden j, vn-

¹⁾ Klemmebrevet bestemmer, at Præsten til *Vadum* skal nyde *Vadum* Kirke med Præstegaard og al Præsterente, som han nu har.

dertiden 2, yndertiden ingen; peng iij daler; offer xij dlr.
Anders Niellszen egen haandt. (A.)

Aaby og Biersted.

1553. *Ouby* sogen. Her Peder. Kand han saa til hans prestegord: xx pd rou och bygh, engh lxxx les.

Gorde xviiij, bole xxx.

Kirkens tiende 1553: bygh v pd j te ij skip, rou ij pd j te iij skip j fiardinkar, haffre xiiij skip. Lam iiij, grise vij, pendinge xix β; offer ij ½ danske.

Biersted Prestegorden: iij pd bygh til skylle, skousuin, gesteri xxiiij β.

Gorde xxij, bole xvj.

Tiende: bygh iiij pd vj skip, rou iiij pd, haffre j pd x skip; quegetiende: lam vj, kie iij, grise vj; offer ij ½.

(C.)

1571. Her Pouill y *Oubye* 2 sognir.

Kannd hannd saa till sin prestegard: roug xxiiij tønndir, biig xvj tr, haffure o, eng lx lesz. Beklagir, att for nogen aar sidenn er tagenn fraa *Oubye* prestegard xxx fagnir enng, end for iiij aar sidenn er tagen fra same prestegard ij hundir fagenn wthi lenngenn och j^c y bred. Item er stuffit och indheffd j haffue j^c fagne wthi lennge for endenn aff prestegards jord. Item ij stor haffuir er indtagenn y fior prestegardenn tiill euig sönnd tuilsze oc trengszill, och fanngir hand inthit aff Birkels tiill sinn lönn.

Korntiendt: roug xvj tønndir, biig xxvij tønndir, haffuir ij tønndir; quegtiend: lamb xiiij; offir x ½.

Dignenn haffuir ingin boill, goer till skolle y Aalboriig. Hans renntte: biig xviiij tønndir, aff huer gadhuszmandt ij β.

Thend anddenn her Pauils sogen *Biersted*.

Lanndgiild aff prestegordin: biig vj tønndir, skousuin j, giesterij xxiiij β. Et gadhusz, som ingenn bering er till.

Korntiend: roug xx tønndir, biig xx tønndir; quegtiende: lamb vj; offir v ½.

Dignenn haffuir ingin diegneboell, goer till skolle y Olboriig. Hanns renntte: rug v tønndir, gies viij, aff huer gadhuszmandt ij β.

Pouill Hegelundt medt egen handt.

(A.)

1625. M. Peder i *Aaby* haffuer tuinde sogner. Kornsæd till *Aabye* pgd: rog xvj tynder, byg j lest till xxiij tr beregnet, eng lx less.

Koren tindt: rog xij tynder, biug xxxij tynder; quægtind: lam ij, penning 6 $\frac{1}{2}$; offer xiiij dlr.

Biergsted Landgiæld aff prestegaarden: biug vj tynder, skousuin j. Nok j gadhuss, skylder bñug j tynd.

Koren tind: rog xvij tynder, biug xvij tr, hauer viij tr; quægtind: lam iij, penning 2 dlr; offer vj dlr:-

Peder Jacobsøn Holm mpp. (A.)

Sulsted og Aistrup, Hammer og Horsens¹⁾.

1553. *Hammer* prestegord. Kand han saa til then: rou j lest, bygh iij pd epther gøning, haffre iij pund; eng h^j och viij les; skou att fie sin suin paa och illebrand.

Decimanter, som sed bruger och tiender, xxxij. Grin-sted bye: gorde iij, boel vij; wdi Atrop ien gord, Østbieri ij gorde, Brødlund ien gord, Torndal ien gord, Mogelmose ien gord, Wodeskou: gorde iij, boel iij, summa gorde xij, bole x.

Tiende anno 1553: rou ij pd vj skip, bygh ij pd; quegetiende: iij lam, iij grise; tiende pendingh: xij β .

Ingen degen boel.

Horsens sogen. En prestegord, giffuer til skyld iij pund bygh, end ij boel til same prestegord, giffuer huer j pund bygh.

Gorde wdi Horsens bye vj, bole vij; Per Sörensen (Suensen?) i Vester lae j gord, Tranholt ij gorde, Langholt j gord, Lyngerop ij gorde och ien boel; Kinderop: j gord och iij bole; summa gorde: xij, bole xj.

Tiende pendingh aff Horsens sogen: xij β ij alb; quegetiende: ij kalle, iij lam, ij grise och j kie. — Bygh v pd j te j skip, rou vj pd j te iij sk. j fkar, haffre j te iij skip.

Ingen degen boel.

Astrup sogen. Ien prestegord, skyller iij pund bygh.

Tilstrop: gorde iij, boel j; Wltued j gord, Bilgord j

¹⁾ Ved Reskr. af 19de Decbr. 1758 delte i to Pastorater.

boel, Holt iij gorde, Vroegord j gord; i Aistrup er iij gorde, boel x, Lesgord j gord, Kirsgord j gord, Sinholt j gord, Stisholt j boel, Foldsted j boel; summa gorde: xiiij, bole xiiij.

Tiende pendinge: ix β j alb.; queg: vj lam, ij kalle, iij spe grise och ien kie. — Ingen degenboel. Bygh iij pd tij skip, rou x pd. vj skip, haffre j pd.

Sulsted. Prestegorden skyller iij pd bygh.

Sulsted bye: gorde x vden prestegord, bole iij; Wangh, som Just Høg i, Elkiær j gord, Hestrup j gord, Stapriis j gord, item j boel ibid, Langelund j boel, Dalen j boel, Stoulund j boel; Westebierigh: gorde iij, bole ij, Agdrup j gord; Torop: gorde iij, bole iij, Byelholt ij bole, Nibstrup j boel; gorde wden Wangh och prestegorden: xxj, bole xvj.

Tiende aff Sulsted 1553: rou vij pd, bygh j lest iij skip, haffre j te iij skip; tiende pendinge: xix β ij alb ij d; lam iij, kie ij, grise iij, kal j.

Langelund er degenboel och liger til Wordgord. (C.)

1571. Her Chrestenn haffuir iij sognir: *Hammir, Sulsted, Aistrup, Horszenns.*

Kannd hannd saa tiill prestegord y *Hammir*: roug xxiij tønndir, biig x tr, haffuir xvj tr; enug j^{xx} less.

Korntiennd: roug viij tønndir, biig viij tønndir, haffuir ij tr; quegtiennd: lamb vij, kid j; offir iij $\mathcal{H}$.

Dignenn haffuir ingin digneboell. Hanns rennte: roug iij tønndir, gies xij, brød mz huer gaas vj, er lxvj.

Landgiild aff *Horszenns* sognes prestegord: biig x tr, skousuiin j, giesterij iij $\mathcal{H}$.

Korntind: roug xvij tønndir, biig xx tønndir, haffuir iij tr; quegtiennd: lamb vij, kid ij; offir x $\mathcal{H}$.

Dignenn haffuir inginn digneboell. Hans rentte: roug iij tønndir, gies xij, brød lxvj.

Lanndgiild aff *Sulsted* prestegord: biig vj tønndir, skousuin j, giesterij iij $\mathcal{H}$.

Korntiend: roug xx tr, biig xxiij tr, haffuir viij tr; queg tiennd: lamb viij; offir vj $\mathcal{H}$.

Dignenn haffuir ingenn digneboill, menn er aff Olboriig skolle.

Lanndgiild aff *Aistrup* prestegord: biig vj tr, skousuin j, giesterij iij $\mathcal{H}$. Beklagir, atth hanns prestegord y Aistrup er forlaggt paa hans fædrefft.

Korntiende: roug xvij tr, biig xiiij tr., haffuir iiij tr; quegtiend: lamb vij, kiid ij; offir v $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingenn digneboell, gaar tiill skolle y Olboriig.

Thze bekiender ieg Chrestenn Mørk mz egen hand.

(A.)

1625. *Hammer* prestegaardtz sæd: . rug. 20 tr, byg 8 tr, haffre 10 tr; engbiering 30 læs. Aff itt bolig y prestegaardtz marck liggendis wed naffn Søllgaard skyld 3 tr rug.

<i>Suulstæd</i> prestegaardtz aarlig skyld 6 tr byg	} 3 skousvin.
<i>Astrup</i> prestegaardtz aarlig skyld 6 tr byg	
<i>Horsens</i> prestegaardtz aarlig skyld 10 tr byg	

Af 3 agger y *Suulstæd* marck præsten tillagd 18 skipper byg, aff 2 agger y *Torup* marck 6 skipper byg, aff itt huusz y *Suulstæd* 24 skilling.

Korntiend aff	{	<i>Hammer</i>	} sogn	{	rug 9 tr, byg 9 tr, haffre 2 tr.		
		<i>Suulstæd</i>			— 20 - , — 20 - , — 8 - .		
		<i>Astrup</i>			— 11 - , — 9 - , — 4 - .		
		<i>Horsens</i>			— 18 - , — 18 - , — 4 - .		
Qvægtiend aff	{	<i>Hammer</i>	} sogn	{	lam 6		
		<i>Suulstæd</i>			— 2	} penge 4 rd.	
		<i>Astrup</i>			— 5		
		<i>Horsens</i>			— 3		

Offer aff alle fyre sogne kand j det høyeste beløbe sig 30 slette daler aarlig.

Att saa y sandhed er, vidner jeg Erick Nielszøn med myen egen haandtt. (A.)

Øster- og Vester-Hassing.

1553. *Wester Hasinge.* Her Just.

Prestegord: roused j lest, bygh x pund, haffre iij pund, engh lx les. Jtem ij boel, huer giffuer ien pund korn, er bygd aff prestegorden; Gudtz legoms boel, som presten holler lyse aff paa hōu alter, giffuer j pund bygh; 1 gade huus jx $\frac{1}{2}$.

Wester hasinge: Torlo Bille til Hougord, Tomes Bille til Dalsgord, fru Abeld til Hasinge gord, fru Doriti til Gandrup gord; *Wester hasinge:* gorde xj, bole xxv; *Stae:* gorde ix, bole ij; *Gandrup:* gorde vij, bole xj; *Vester aslund j gord,* Knøle j gord, Deybori j gord; *Laen:* Matz i Lae j gord, Niels ibid j boel, Niels j boel; *Striben j boel;* summa gorde xxxj, bole xlj.

Wid **xxijj** pund bleff yt 1553 kongens part. **iiij** $\frac{1}{2}$ danske och **ijj** $\frac{1}{3}$ fick di til quegetind kirkewergerne.

Der er degen boel.

Øster hasingh. Prestegorden skyller ij pund korn och ien halff løbe smör.

Øster hasinge: gorde viij, bole xvij; Aslund: ien bygede gorde v och iij boel; Gandrup: ij gorde, iij bole; Goser: gorde vij, bole jx (nihil decimant præter anseres); summa: gorde xvij, bole xxxij.

Lam iijj, kie iijj, grise iij; pendingh tiende ij mark danske minus 4 $\frac{1}{3}$. (C.)

1571. Her Chrestenn Perszenn 2 sognir.

Kannd hand saa: rug xvj tøndir, biig xx tøndir, haffuir xvj tøndir, enng lxxx less. Beklagir, att hanns rette fædrøft, som haffuir wertritt aff arildz tid, er igiennemplöjit och formenit. Kornskyld aff iij boell: biig viij tøndir.

Korntiend: rug xx tøndir, biig xx tøndir, haffuir vij tøndir; quegtiennd: lamb xvj, kalffue j; offir xij $\frac{1}{2}$.

Landgild aff thennd prestegord i *Østirhasing*: biig iijj tønndir, skousuiin j, giesterij iij $\frac{1}{2}$.

Korntiend: rug xvj tønndir, biig xx tønndir, haffuir iij tønndir; quegtiennd: lamb iijj; offir vj $\frac{1}{2}$.

Degnenn haffuir ingen digne boell y *Østirhasing*. Hans rentte: rug xvijj tøndir, och haffuir hand digne boell y *Westirhasing*, skyldir orligen ij tønndir. (A.)

1625. Peder Povilszen Stavad haffuer tuende sogner.

Vesterhasing præstegaard, sogne præstens residendz, kand saa aarligen: rog 12 tøndir, byg 16 tøndir, havre 6 tøndir, eng 36 smaa læsz. Gesteri 2 rixdallir, som ganger till biskoppen. Itt bolig i *Vesterhasing* wed naffn Putten, som paaboer Maren Pedersdatter, Niels Povelszen, giffuer begge till aarlig skyld byg 2 tønder. Thrende smaa bolige bygt paa *Vesterhasing* præstegaardz jord, som paaboer Berttøll Lavritzen, Peder Rasmuszen, Lavritz Seurensen, oc giffuer huer aff dem till aarlig skyld byg 2 tønder.

Annexe præstegaarden udi *Østerhasing* sogn, som paa-boer Madz Thrudsen, Jost Jensen, giffuer begge till aarlig skyld: byg 4 tønder, smör ij pund, skosvin j, gesteri j rixdallir, som ganger till biskoppen.

Øster haszing: Korntienden er stündum mere oc stundum mindre, efftersom gud giffuer grøde, kand dog ungefell beløbe sig aarligen rog 16 tønder, byg 18 tønder, havre 5 tønder; qvægtind om s. Hans dag 14 $\mathcal{L}$.

Vester haszing: Korntienden kand were ungefell: rog 18 tønndir, byg 20 tønndir, havre 6 tønndir; qvægtiend paa s. Hans dag 15 $\mathcal{L}$.

Offerit paa de tre store fester kand beløbe sig paa huer dag i begge kiercker 10 daller.

Anlangendis hellers greszing oc frels till residenzit, da er den saare ring oc lidell, saa huad i behoff giøris, dett skall mand haffve aff kornet alleniste.

Den 9. Maij 1625. Peder Povelsen Stawad, egen haandt
(A.)

Ulsted.

1553. *Wlsted* sogen. Her Christiern.

Kand han saa til gorden: rou iiij pd, bygh iij pd, haffre viij tr, skou til sin suin; engh xxx les.

Wlsted bye: gordene x, boel vj; Getterup: gorde ij, Klietekisberg j gord, Meilholt j gord, Rotterup j gord, Langetued j gord, Wadtzholt j boel, Soeremen er iij bole; summa gordene xvj, bole x.

Korntiende wdaff *Wlsted* iij ørter. (roug oc biug vij pd, haffre iij tr. D).

Ligger der ien kirkegord, som giffuer heilighz til Wordgord, giffuer ij byskip byg, kunde vere degneboel. (C.)

Thende forne prest, her Christen, er begierinde, at kon. matt. wilde tiill lege hanom nogitt wd aff hans nades anpartt aff tinde kuornn aff thende forne *Wlsted* sognen, thij att handt haffuer enn ringe wnderholding.¹⁾ (D.)

1571. Her Chrestenn y *Wulsted* sognen haffuir itt sognen.

Kann hand saa: roug viij tønndir, biig v tønndir, haffuir ij tønndir, eng xvj less.

Kornnetyennd mz konn. mtt. partt, hanum nadelighen

¹⁾ Klemmebrevet tillægger Præsten Kronens Part af Tienden af Ulsted Sogn.

wnt er: roug x tøndir, biig viij tøndir, haffuir iij tøndir; quegtiennnd: lamb iij, kiid ij; offer iij $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingin digneboell, gaar till skolle y Ol-boriigh.

1635. H. Christiern Pederszön i *Vuldsted* haffuer icke vden en sogn.

Kornesæd thill prestegorden: rog iiij thønder, biug 8 thønder, hauer ij thønder, eng 8 les.

Korne thiende: R. 12 tr, biug 12 tr, hauer 2 tr; kongelig matt. korne thiende, som presten er benaadit, er lige saa megit; quegthiend iiij marck; offer vij daler. Nogle gadhusz foruden all korne sedt.

Christiern Pedersön egen haandt. (A.)

Hals.

1553. *Hals* sogen, som ligger til Widskyld kloster.

Tiende 1553: ij lester bygh, viij pund rou; quegetiende: lam v, kie iiij, grise vij; tiende pendinge xx $\frac{1}{3}$. Halff niende sindtz tiue ole sild. iij daler til pendinges rente wden offer. iij daler til offer di iij høtidelige dage.

vj les engh och sidder wdi ien gade huse. (C.)

1571. Her Willadz y *Hals* enn sognen.

Kann hand soe til prestegorden: roug ij tøndir, biig ij tønndir, eng xxiiij less. Beklagir sig, atth hand haffuir icke sienn rette prestegord, saa at ther som welb. H. Gyl-dinstiern icke hadde siet hannum till gode y andre maade aff sienna gode wilge, hagde hannd icke hiolpit sig ther, thi hans tyend beløb sig mz thend 3 part, som fornæ H. Gyldenn ladir skifte emellem prestenn oc kirkenn, och war icke lenn-gir end hand will.

Korntiende: rug xij tøndir, biig xxiiij tønndir, haffuir ij tønndir; pening ix $\frac{1}{2}$. Skyld aff bundgarnn om woren er lxxx aell. Quegtiend: lamb vj, kalffue j; offer xv $\frac{1}{2}$.

Dignenn haffuir ingin digneboill, hand haffuir inthiit kornn. Hans rente: pening xvij $\frac{1}{2}$. (A.)

1625. Sognepresten til *Halsø* kircke haffuer en sogn allenne.

Thil samme sogn er ingen prestegord, men huis ager, jord oc eng der presten bruger, er sted oc fest der til, oc giffuis schyld oc landgild der aff til Alburg slodt, som kong. mats jordbog der om formelder. Sæden, som falder i samme jord, er tilforn angiffuit for erlig oc velbiurdig Knud Gyl-denstiern, kong. mats leensmand paa Hald, der bønderne deres sæd bleff optegnet, oc beløber det sig: rug viij tr, biug ix tr, haffre x tr, eng lxxx læsz.

Er der vj gadhusz til samme jord, som inthz sæd er til vden it kaalgaards sted, aff huilcke jeg faar en dags gierning om aaret.

Kuorntiend aff forne *Halsø* sogn: rug viij tr, biug xij tr, haffre ij tr. Her foruden er mig naadigst beuilgitt halffparten af kongl mats tiende: roug v tr, biug v tr; quægtiende beregnet i pending, er v eller vj daller oc vndertiden mindre; offer jx daller.

Jens Madsen egen haand. (A).

Register paa kirkens rente wdi Wendsysel anno 1553.

Oubye sogn: v pund j te ij skip bygh, ij pd. rou.

vij pund iiij skip j f rou och bygh, xiiij skip haffre.

Biersted: viij pd ij skip rou och bygh, j pd och x skip haffre.

Huorup: rogh och bygh xiiij pund ij skip, haffre vij tr.

Sulsted: rou och bygh j lest iiij pd iij skip, haffre j te iij skip.

Hammer: rou och bygh iiij pund, haffre vij skip.

Horsens: rou och bygh xj pund v skip j fkar, haffre j pd ij skip.

Øster Hassingø: rou och bygh xj pund, haffre j pd j skip.

Wester Hasinge: rou och bygh ij lest iij pd v skip, haffre ij pd v skip.

Vlsted: rou och bygh vij pd, haffre iij tr.

Aistrup: rou och bygh jx pd jx skip, haffre j pd.

Wadom: rou och bygh ij lest, haffre xij skip.

Hals: rou och bygh j lest ij pd iij skip, haffre iiij skip.

Sundbye: rou och bygh viij pd iij skip, haffre j pund.

Præsternes Indberetninger 1568

om

Gaardenes, Bolenes og Gadehusenes Ejere i de
forskjellige Sogne.

Allerede *Molbeck* har i N. hist. Tidsskrift I S. 535 ff. henledet Opmærksomheden paa de Indberetninger fra Præsterne i Aalborg Stift fra Aarene 1568 og 1599, som findes i Aalborg Stiftsbibliothek, og sammesteds givet et Sammen- drag af de i disse Indberetninger nedlagte Data; men da det ogsaa formentlig vilde have sin Interesse nærmere at lære Enkelthederne at kjende, er nedenfor meddelt en Ud- sigt over, hvilke Besiddelser navnlig Adelen havde spredt omkring i hele Vendelbo Stift. Det vil heraf tydelig frem- gaa, at der den Gang endnu ikke fandtes større samlede Landejendomme, idet der kun enkeltvis forekommer Exempler paa, at et betydeligt Antal Gaarde i et Sogn var i en enkelt Ejers Haand, og i dette Tilfælde var det som oftest Klostrene, der havde samlet de større Besiddelser; en na- turlig Følge heraf er det da, at Adelens Tryk endnu ikke kunde hvile tungt paa Bondestanden, der i Regelen ikke kunde have Hoveri at svare og ikke havde et adeligt Her- skab i Nærheden til at plage den; kunde den betale sine Skatter i rette Tid, havde den næppe meget at frygte af Herskabet.

Indberetningerne fra 1568 indeholde fuldstændig Beret- ning om, af hvem Gaardene m. m. ejedes, de fra 1599 kun en summarisk Oversigt over, hvor mange Gaarde m. m. der var i hvert Sogn, hvor mange Decimanter der boede i dem, og endelig, hvor mange af dem der tilhørte Kronen, hvor

mange Adelen, idet blot nogle faa af Indberetningerne anføre Navnene paa de enkelte Ejere. Da man alt i de tidligere Indberetninger har lignende Optegnelser og Molbech har gjort en Sammenstilling af Hovedresultaterne, er der her intet Hensyn taget til Indberetningerne fra 1599, men kun de fra 1568 benyttede.

Vil man først spørge om Anledningen til, at disse Indberetninger ere givne, da henvise flere af dem udtrykkelig til, at det er sket efter kongelig Befaling, og i Gehejmearkivet findes følgende Kopi af det derom til alle Snperintendenter udgaaede Kongebrev¹⁾: Frederich etc: Vor gunst tilforrn. Wij bede etther oc begiere, attj strax tilsigger oc aluorligenn befaller alle herritz prouster ther wdj stiftett, att huer paa clare register strax wforsømeligge oc mett thett aller første wptegnner, huor maunge sognne hannd haffuer wdj befaling, huer wid sitt naffn, saa oc hure mange herregaarde ther ligger wdj huer sogenn oc wed thieris naffnn oc huem the tilhøre, thesligeste hure mange bønndergaardhe, hure mannge boelle oc gadehusze i huertt sogenn findis oc huem the tilhøre, saa att wij nocksom leilighedenn ther aff kunde forfare, oc attj siidenn aff huer prouest tiill etther forn register anamer oc them forzezlitt indskicker wdj wortt cantzelliie, taggenndes her ingenn forsømselze fore. Ther mett skier wor wilje oc meninge.

Schreffuitt Frederichsborg 25die Junij aar 1569.²⁾

Hvad dernæst Indberetningerne selv angaar, da mangle de for Sognene Ulsted, Horne, Asdal, Skinnerup, Visby, Jegindø og Agger, med mindre dette sidste skulde være indbefattet under Vestervig. Naar der ved Optællingen i nedenstaaende Fortegnelse saavelsom ved enkelte Navne viser sig nogen Uoverenstemmelse med Molbech, da kan det forklares dels af den mange Steder utydelige Skrift og dels af Vanskeligheden ved altid at skjelne mellem Indberetningerne for 1568 og dem fra 1599; imidlertid tør paa Grund af gjentagen nøjagtig Konferering og stadig Benyttelse af Wi-

¹⁾ Velvillig meddelt af Konferensraad Wegener.

²⁾ Saaledes staar der i den officielle samtidige Køpibog („Tegnelser“); men Brevet er indført midt inde blandt Brevene fra 1568, og Kopi-bogens Datum 1569 er uden Tvivl en Skrivfejl istedenfor 1568.

bergs Præstehistorie Paalideligheden hævdes for nærværende Fortegnelse.

Ved Henførelsen af Godset til Ejerne var der den Vanskelighed, at det ikke altid var muligt at afgjøre, hvilken af flere Mænd med samme Navn den enkelte Gaard tilhørte, ej heller, naar en Mand havde en større Forlening, om Gaarden da tilhørte ham selv eller hørte til Lensgodset. Den Regel er nøje iagttaget at henhøre Godset til Ejerne saa tydelig, som Indberetningerne tillod, saa at det, naar ingen anden Bestemmelse var tilføjet, er henført til Navnet alene (se f. Ex. Anders Banner, Björn Kaas og Jutte Podebusk sammenholdt med Vestervig). Under Præstegaardenes Gods ere Annexgaardene ikke anførte, af hvilke sædvanlig fandtes en i hvert Annex.

Følgende Herregaarde nævnes tillige med deres Ejere:

Aabjerg Niels Juel, Aagaard Henrik Gyldenstjerne, Aas Erik Kaas, Alsted Fru Kirstine, Asdal Otto Banner, Assendrup Mads Pedersen, Astrup Niels Kjeldsen, Aunsbjerg Christopher Gøy, Baggesvogn Fru Magdalene Banner, Berekjær Anders Pedersen, Birkelse Anders Pedersen [Galt], Bistrup Erik Podebusk, Boller Jens Claussen, Fru Johanne, Holger Rosenkrands, Boller i Skaane Oluf Mouritzen, Bratskov Erik Lykke, Fru Margrete, Hans Holks, Brunsbieringe Fru Sidsel, Bøgsted Fru Mette Madsdatter, Morten Krabbes, Bøvling Vincents Juel, Clarup Jörgen Høg, Clausholm Fru Ane, Oluf Mouritzen, Damsgaard Frans Iversen Dyre, Darlund Fru Anne, Egebjerg Mouritz Justsen, Eget Fru Elle Galskjøt, Ellinggaard Thamis Svendsen, Engelsthalm Erik Lunge [Lange]?, Enggaard Claus Daa, Enghegaard i Fyn Fru Anne, Eskjær Niels Iversen, Fru Johanne, Flintholm Fru Birgitte, Claus Bruskes Efterleverske, Frøslevgaard Anders Hansens Arvinger, Fuberskov Hans Johansen, Fusing Albert Skeel, Færgedaard Jörgen Knudsen, Gammelgaard Christopher Galskytt, Gandrup Thamis Bylde, Gjerumgaard Fru Marine, Gjersingholm Anders Banner, Gjersinggaard Niels Munk, Gjerupgaard Fru Anne Spendsdatter, Gudumlund Fru Ane [Friis], Halkjær Niels Axelsen Rosenkrands, Hammelmose P. Munk, Albert Skeel, Helplund Philippus Juel, Hestrup Fru Inger, Jesper Vognsen, Hindsels Erik Rud, Hjermislevgaard Jens Tamisen, Jomfru Anne Mortensdatter, Hoffvinchel Lars Spend, Hogaard i Thy Fru

Yde eller Fru Ida Høg, Holmgaard Malte Jensen, Holumgaard Fru Abbild Skeels, sl. Niels Langes, Hovegaard i Sønderhaa S. Fru Iid Høg, Hvidbjerggaard Iver Grøn, Hans Skovgaards Arvinger, Hvidstedgaard Tyge Galskjøt, Høgholt Fru Karen Banner, Gregers Trudsen, Højris Malte Jensen, Hörbylund Fru Karen, Irup Fru Jutte Podebusk, Iversnæs Fru Ane, Jestegaard Fru Maren, Jølbygaard Niels Kaas, Kaastrup Ejler Lykke, Kartoft Mogens Juel, Kjerlingbjerg Mogens Krag, Kjærgaard i Hunderup S. Fru Abbild Skeel, sl. Niels Langes, Kjærsgaard Björn Kaas, Knivholt Mogens Juel, Knudstrup i Skaane Otte Brade, Kokkedal Frans Banner, Kollerup Hartvig Thamesen, Krapperup i Skaane Fru Ane Olufsdatter, Krastrup Fru Sophie Glob, Krogholm P. Brade, Kyø Michel og Niels Michelsen, Leerbæk Oluf Mouritzen, Otte Christopher Rosenkrands, Leergraff Jakob Rosttrup, Lengsholm Fru Agitta, Jens Marquardsen, Lie i Vendsyssel Fru Gissel, Lillø Børge Trolle, Lindbjerggaard Erik Kaas, Linderumsgaard Fru Johanne Mogensdatter, Linderupsgaard P. Stygge, Longsjøt Fru Sidsel Brusk, Lundbæk Fru Kirstine, Christopher Michelsen, Lundergaard Godske og Palle Friis, Lykkegaard Lars Ovesen, Lyngholm i Hvidbjerg Vestenaa S. Anders Banner, Lyngholm Fru Kirstine Gabriels Arv., Marckegaard Torben Bille, Mattrup Erik Hardenbjerg, Mosbjerggaard Fru Johanne, sl. Knud Persens, Møldrup Jörgen Splid, Nandrup Peder Vinther og Fru Anne Spendsd., Nebel Fru Susanne Lykkesdatter, Kjeld Krabbes Efterlev., Nordgaard Fru Kirstine, Nystrup Fru Anne Blecksdatter, Fru Anne Eriksdatter, Nørgaard i Hjortdal S. Vogn Andersen, Munk Elbeckis Arvinger, Nørgaard i Salling Fru Anne Madsdatter, Odden Christopher Lunges Börn, Orlufgaard Gregers Trudsen, Ormholt Fru Helvig Göy, Orumholt Axel Ugerup, Ovegaard paa Mors Fru Anne Porsdatter, Overgaard Jörgen Lykke, Palstrup Frans Dyre, Quelstrup Oluf Sandbjerg, Restrup Gabriel Gyldenstjernes Arvinger, sl. Fru Kirstine, Rindomgaard Fru Ane Clausdatter, Rudgaard Otto Lunov, Rugtved Hans Judes Datter Fru Maren, Hans Olufsen, Rørbæk Lars Kruse (?), Sandager Hartvig Quitzau, Sjelle Skovgaard Fru Margrete [Skeel], Skaarup Christopher Pedersen, Slette Fru Boilde Svendsdatter eller Svenske, Slumstrup Enevold Jensen, Staarupgaard Björn Kaas, Fru Kirstine, Stenalt Björn Andersen, Stenholt i Fyn Fru Berithe Banner, Stensbæk

Anders Thomsens Arvinger, Stenshede Vogn Goskesen, Fru Maren, Stenumgaard Fru Maren, Strandet Palle Juel, Stubergaard Fru Mette, sl. Iver Juels, Støtterup Povl Vognsen, Sæbygaard Otto Rud, Søgaard i Nors S. Hans Ovesen, Niels Stygge, Tanderup Fru Karen, Niels Lykke, Tidemansholm Fru Inger, Todbøl Fru Berete Iversdatter, Torp Eller Lykke, Torstedlund Niels Jonsen, Tusterup Palle Griis, Tved Esper Hvas, Tveden Jomfru Ingeborg, Lars Nielsen, Niels Torbesen, Ullerup Karen Krabbe, Niels Skeels, Ulsund Jens Grön, Fru Bodil, Vadskjærgaard Godske Friis, Niels Friis, Vang Sidsel Bille, Jakob Høg, Styge Høg, Vangkjær Björn Kaas, Vedbygaard Knud Rud, Vejerslevgaard Erik Lykke, Vellinghøj Enevold Jensen, Malte Jensen, Vennergaard Fru Ane, Christen Fassi, Thomas Fassi, Vesløgsgaard Lucas Krabbe, Vesterhassing Hovgaard Knud Bilde, Villerup i Skallerup S. Otto Nielsen, Villestrup Axel Juel, Vinderslev Fru Karine Glob, Vindum Fru Anne, Fru Berit, Mogens Bruus Frue, Iver Grön, Vindumgaard Jomfru Agnete Friisdatter. Visborg Fru Aggyta, Vosborg Prebjörn Gyldenstjerne, Gregers Holgersen, Vosnæsgaard Morten Svendsen, Voxle Fru Marine Høgsdatter, Øls Fru Dorete, Ørndrup Iver Kaas, Mogens Kaas, Ørslevkloster Henrik van Hagen, Østergaard Fru Magdalene.

Forleninger: Aalborghuus Erik Podebusk, Aastrup P. Munk, Asdal Otte Banner, Börlum Frans Banner, Dueholm Fru Abel Skeel, sl. Niels Langes, Hundslund Fru Anne Podebusk, Mariager Jörgen Lykke, Sejlstrup Otto Banner, Thisted Bisgaard Godske Brockenhuus, Vestervig Fru Jutte Podebusk, Vrejlev Erik Podebusk, Vorgaard Erik Rud, Fru Ingeborg Skeel, Økloster Josias von Qual, Ørslevkloster Henrik van Hagen, Ørum Fru Edel Hardenbjerg.

(I det følgende betyder G Gaard, B Boel og H Gadehus.)

Fru *Abbild*: Tæbring 1 G. 1 H. (sammen med Malte Jensen) og 1 Mølle.

Fru *Agita*: Snedsted 1 G.

Fru *Agitta* [Agata v. Mehlen, g. m. Marquard Rodsteen] til Lengsholm: St. Olai Sogn i Hjörriug 1 B. (s. J. Marquardsen).

Fru *Aggyta* til Visborg: Østerild 2 G. 2 H., Hundborg 4 G. 4 H.; til Visborg: Harring 1 G. 1 B.

Jomfru *Agnete* Friisdatter i Vindumgaard: Østerild $\frac{1}{2}$ G. (s. Fru Anne, Fru Berit, sl. Mog. Bruus' Frue og Iver Grön).

Björn *Andersen* til Stenalt: Jerslev 1 B. 1 H., Serridslev 1 G. 2 B. 4 H., Understed 1 B., Hörby 2 G. 1 H., St. Olai S. i Hjörriing 1 B., Harridslev 1 G. 2 H., Rubjerg 2 G. 1 B., Skallerup 1 G., Aasted 1 G. 2 B. 2 H., Elling 1 G. 1 B., Tornby 1 B., Vidstrup 1 G. 1 B., Hjermslev 1 G. 1 B. 3 H., Saltum 1 G., Hune 1 G., Tranum 2 G. 2 B., Vennebjerg 5 G. 1 B. 1 H.

Vogn *Andersen* til Nargaard: Tranum 1 B.; i Hjortdal er der en liden Herregaard, som Vogn Andersen ibor, og er han og hans Søkende Arvinger til to Parter af Gaarden og Munk Elbeckis Arvinger ere Arvinger til den tredie Part.

Fru *Ane*, Albert Giøi's: Vrejlev 1 G. 1 H.

Fru *Ane* Olufsdatter til Krapperup i Skaane: Haverslev 1 B., Bejstrup 1 G., Aggersborg 4 G. 2 B. 3 H., Lerup 1 G., Tranum 2 G. 2 H., Kollerup 1 G. 1 B. 2 H., Hjortdal 1 B., Kjettrup 2 G. 2 B. 2 H., Gjøttrup 1 G. 1 H., Vust 3 G., Torup 1 G. 1 B. 1 H., Klim 3 G. 1 B. 2 H., Tømmerby 6 G. 5 H., Lild 2 G. 1 B., Hillerslev 1 G. 1 H., Tved 2 G. 1 H., Rær 1 G., Vixø 1 G. 1 H., Skjoldborg 1 B.

Fru *Ane* Wolsdatter: Lyngby 2 G., Elling 1 G. 2 B.

Fru *Anne* til Clausholm: Torslev 1 G., Vraa 1 G. 1 H., (s. Oluf Mouritzen og Clausholm).

Fru *Anne* Clausdatter til Rindomgaard: Em 5 G. 2 H., Hjardemaal 1 G., Hillerslev 1 G.

Fru *Anne* [Friis] i Gudumlund: Ajstrup 1 G. 1 H.

Fru *Anne* til Iversnæs: Hellum 1 G. 2 B., Boddum 1 G.

Fru *Anne* i Byrckstedt: Hillerslev 1 G.

Fru *Anne* i Enghedaard i Fyn: Hillerslev 1 G. 2 B. 1 H.

Fru *Anne*, Verner Parsbjergs: Hammer 1 G., Sulsted 3 B. 2 H., Ajstrup 1 B., Odby 2 G. 2 H. (s. Verner Parsbjerg).

Fru *Anne* Blecksdatter i Nystrup, Vang S.: Nors 1 G., Vang 3 H., (Fru Anne Eriksd.) Søndbjerg 1 G.

Fru *Anne*, Christen Fassis Efterlev., til Vennergaard: Skjoldborg 1 G., Hundstrup 1 G. (s. Thomas Fassi).

- Fru *Anne* Friisdatter: Heltborg 2 G.
 Fru *Anne* Porsdatter til Ovegaard paa Mors: Jannerup 1 B., Stagstrup 1 B.
 Fru *Anne* Madsdatter til Nørgaard i Salling: Stagstrup 2 G. 2 B., Redsted 1 G., Villerslev 1 G.
 Fru *Anne* Spendsdatter til Gjørupgaard: Hvidbjerg paa Mors 1 G. 1 H., Ørding 1 G., Flade paa Mors 1 H., Stagstrup 3 G. 1 B. 1 H., Ydby 1 G. (s. P. Vinther).
 Fru *Anne* til Vindum: Gjettrup 1 G. 1 H. (s. Jomfru Agnete, Fru Berit, sl. Mog. Bruus' Frue og Iver Grøn).
 Fru *Anne* til Darlund: Hvidbjerg 2 G.
 Jomfru *Anne* i Aalborg: Nørresundby 1 G. 1 H.
 Jomfru *Anne* Roede: Haverslev 1 G.
 Jomfru *Anne*: Vrejlev 1 G., Nors 12 H.
 Jomfru *Anne*, Peder Ebbesens Datter: Hillerslev 1 G., Nors 10 G. 12 H., Tved 9 G. 7 H. (s. P. Ebbesens Børn).
- Anders *Banner* til Gjersingholm: Hæstrup 1 G., Serridslev 2 G. 1 B. 2 H., Hillerslev 1 B., Østervandet 1 G., Stagstrup 1 G.
 Anders *Banner* til Lyngholm i Hvidbjerg Vestenaa S.: Hundstrup 3 G. 2 H., Hvidbjerg Vestenaa 10 G. 11 B. 11 H.
 Anders *Banner*: Vadum 3 H., Sulsted 1 G. 1 B. 1 H., Hellevad 1 B., Hallund 1 G., Vrensted 2 G. 1 B. 2 H., Østerbrønderslev 1 G., Jerslev 2 B., Vesterbrønderslev 1 G. 2 H., Maarup 2 G., Bindslev 1 G., Raabjerg 1 G. 1 H., Tornby 1 G. 2 B. 3 H., Alstrup 1 B. 1 H., Gjel 4 H., Svenstrup 1 G., Bejstrup 2 G. 1 H., Trantum 3 G. 1 B. 2 H., Skjoldborg 1 G., Thisted Landsogn 1 G. 1 H., Jannerup 1 G.
 Fru Berithe *Banner*, til Stienholt i Fyn: Vrensted 2 G. 1 B., Hørmested 1 G. 1 H., Hjermslev 1 G. 1 H., Alstrup 1 G., Østerild 1 B., Saltum 1 G. 1 B. 2 H., Hillerslev 1 G., Hjardemaal 1 G., Hassing 1 B. 1 H., Skjoldborg 2 G.
 Erik *Banner*: Ugilt 1 G. 1 H.
 Frans *Banner* til Kokkedal og Lensmand til Børglum: Blersted 1 H., Vesterbrønderslev 3 G. 1 B. 3 H., Serridslev 11 G. 5 B. 6 H. og 1 G., som er hans Arvetjener, Ingstrup 3 G. 1 B. 1 H., Understed 2 B. 1 H., St. Olai S. i Hjörning 1 G., Hjardemaal 1 G., Skjold-

borg 3 G. 1 H., som ligge til Ulstrup; Snedsted 3 G., Vejerslev 1 G., Blistrup 3 G. 1 H., Vrensted 2 G., Østerbrønderslev 7 G. 11 B. 22 H., Jerslev 6 G. 7 B. 1 H., Serridslev 1 G. (Arvetjener), Skjærum 1 G. 1 H., Gjøl 11 G. 29 B. 31 H., Svenstrup 1 G. 1 B. 1 H., Haverslev 4 G. 5 B. 3 H. 1 Mølle, Bejstrup 3 G. 1 B. 4 H., Lerup 1 G., Tranum 4 G. 2 B. 9 H., Kollerup 1 G. 1 H., Østerild 1 G. — Frans og Otte Banner har en Herregaard Ulstrup i Hundborg S., hvortil 6 G. 2 B. 7 H. og i Jannerup 2 H. (s. Börglum). Til Kokkedal: Tversted 1 G., Aggersborg 1 G. 3 B., Hallund 1 G. 2 B. 1 H., Hune 1 G. 1 B., Torslev 12 G. 15 B. 19 H., Volstrup 1 B., Lild 3 G. 1 B. 4 H.

Fru Karen *Banner* til Høgholt: Østerbrønderslev 1 B., Østerild 1 G., Skjoldborg 2 G. 1 H., Mosbjerg 1 G. 2 B. 3 H., Jannerup 2 H.; til Høgholt: i Ugilt 1 B. (s. Gregers Trudsen).

Fru Magdalene *Banner* til Baggesvogn: Mygdal 5 G., Sindal 2 G. 8 B. 2 H., Sulsted 1 G. Raabjerg 3 B. 3 H., Hallund 1 B., Stenum 1 G. 1 H., Aasted 1 G., Tversted 1 G. 1 B., Bindslev 4 G., Tolne 1 B., Mosbjerg 3 B. 2 H., Hjermeslev 1 G., Saltum 1 G. 2 H., Skjoldborg 1 G., Blistrup 1 B.

Otte *Banner* til Asdal: Skjærum 1 G. 2 B., Hjermeslev 2 G. 3 H., Bjergby 1 G., Maarup 2 G., Vidstrup 1 G., Saltum 1 G. 1 H., Hune 1 B., Lild 3 G. 1 B., Hundstrup 1 G.

Otte *Banner* til Sejlstrup: Ingstrup 4 G. 1 B., Em 1 G. 1 H., Börglum 3 G. 9 H., Vejlbj 3 B. 2 H. (s. Sejlstrup).

Otte *Banner*: Sulsted 2 G., Vrensted 1 G., Østerbrønderslev 2 G., Aasted 2 G., Skjærum 1 G. 2 B., Mosbjerg 1 G., Raabjerg 3 H., Tornby 7 G. 1 B. 1 H., Jetsmark 1 B., Gjøl 1 G. 1 B. 1 H., Tranum 2 G., Torup 1 G. 1 H., Klim 1 G. 1 H., Østerild 2 H., Jannerup 1 G., Tversted 1 G. 1 B. 1 H., Uggerby 4 G. 2 B. 2 H., Bindslev 1 G.

Fru *Benedikte*: Snedsted 1 G.

Fru *Beritt* til Vindum: Sindal 1 G. 1 H. (s. Jomfru Agnete, Fru Anne, sl. Mogens Bruus' Frue og Iver Grøn).

Fru *Berete*, Claus Bruskes Efterlev. til Flintholm: Lild 1 G. 1 B. 1 H., Skjoldborg 2 G., Tranum 1 B. (s. Claus Bruske).

Fru *Berete* Iversdatter i Todbøl i Kollerup S.: Snedsted, 8 G. 3 B. 8 H. 1 Mølle, Ørding 1 G., Kollerup 4 G. 3 B. 3 H., Sjørring 2 G. 2 H., Hundborg 2 G. 1 B. 1 H. (s. Niels Kaas).

Fru *Berete*: Jannerup 2 G. 1 H.

Fru *Beritthe* til Føvium: Boddum 3 B.

Daniel *Bilde*: Alstrup 1 G. 1 B. 1 H.

Eggert *Bilde*: Bejstrup 1 G. 1 H.

Sl. Frans *Bildes* Arvinger: Saltum 1 G., Fru Eddel, sl. Frans Bildes Efterlev.: Kollerup 1 G.

Jomfru Ingeborg *Bilde*: Elling 1 G., St. Hans S. i Hjörning 1 G.

Iver *Bilde*: Vesterassels 1 G.

Jörgen *Bilde*: Hellum 1 G. 1 H.

Knud *Bilde* og Medsöskende i Vester Hassing Hovgaard: Vesterhassing 2 G. 9 B. 3 H., Østerhassing 1 G. 4 B. 5 H.

Sidsel *Bilde* til Vang: Vesterhassing 1 G. 2 B. 2 H., Østerhassing 1 G. 3 H., Nørresundby 1 G., Hallund 1 G. 1 Mølle, Stenum 1 G. 1 H., Jerslev 1 G. 2 B. 2 H., Torslev 1 B., Volstrup 1 B., Hörby 3 G. 1 H., St. Olai S. i Hjörning 1 B., Bindslev 2 G., Ingstrup 2 G. 3 B. 1 H., Hjermelev 1 G., Saltum 1 G., Skræm 1 G., Kollerup 2 G., Stagstrup 4 G. 1 H., Søndbjerg 2 G. 1 H. Hendes og Just Høgs Börn: Sulsted 5 G. 8 B. 5 H.; til Vang: Vennebjerg 1 G. 1 B., Skagen 1 B. og Huue 1 G., (s. Jakob, Just og Styge Høg).

Torben *Bille* til Marckegaard i Skaane: Aggersborg 1 G., som kaldes Krøldrup, Kollerup 1 G., Tømmerby 2 G. 2 H., Tved 1 G.

De gode, velbyrdige *Biller*: Kjettrup 4½ G. 1 B., Gjøttrup 2 G. 1 H.

Eggert *Bylle* i Skaane: Lerup 1 G., Skræm 1 G., Kollerup 1 G., Vust 1 B., Bejstrup 1 G. 1 H., Tømmerby 1 G. 1 B. 1 H., Lild 2 G., Vixø 1 B.

Thamis *Bylde* i Gandrup: Nørresundby 1 G., Hvorup 1 G., Vesterhassing 3 G. 2 B. 7 H., Vennebjerg 1 G. 1 H. (Han har Livsbrev paa Gandrupgaard, som ellers hører til Börglum).

Anders *Bleckis*: Understed 1 G.

Fru *Boilde* (Bolde, Bolis, Bellis, Boyll) Svenske eller Svends-

- datter til Slet (Slette) i Hjortedal S.: Gjerum 1 G. 1 H.,
 Tranum 1 B., Østerhassing 1 G. 1 H., Karup 1 B.,
 Hörby 1 G., Hjortedal 2 B. 10 H.
- Fru *Bodil* til Ulsund: Boddum 1 G. (s. Ulsund og Jens Grön).
- Otte *Brade* til Knudstrup: Vesterhassing 2 G. 2 B. 8 H.,
 Østerhassing 2 G. 4 B. 4 H., Em 1 G., Maarup 1 G.
 2 B., Hillerslev 1 G. 2 H., Kaastrup 1 G. 1 Mølle, Nors
 2 G., Hansted 1 G., Sønderhaa 2 G., Villerslev 1 G. 2 H.,
 Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Hvidbjerg paa Mors 2 G.,
 Redsted 2 G., Ydby 1 G., Odby 1 G., Galtrup 1 G. 1 H.
- P. *Brade* til Krogholm: St. Olai S. i Hjörning 1 G.
- Lave *Brock's* Börn: Sulsted 1 B. 1 H., Ajstrup 1 B. 3 H.,
 Torslev 2 G. 1 B. 1 Mølle, Hörby 1 G. 1 B. 1 H.,
 Saltum 2 G. 1 H. Hans Frue: Thisted Landsogn 1 G.
- Godske *Brockenhuus* til Thisted Bisgaard: Sennels 1 G. i
 Forsvar, som ikke hører til Bispedom (s. Thisted Bisgaard).
- Johan *Brockenhuus*: Sjørring 2 G.
- Fru Sidsel *Brusk* til Longsjøt (?): Hvidbjerg 1 G.
- Claus *Bruske*: Bejstrup 1 G. (s. Fru Berete).
- Sl. Mogens *Bruus'* Frue til Vindum: Thisted Landsogn 1 G.
 (s. Jomfru Agnete, Fru Anne og Fru Berit).
- Jens *Clausen* til Boller: Jerslev 2 B., Taars 3 G. 8 B. 4 H.,
 Jelstrup 2 G. 1 H., Gjerum 1 B. 1 H., Hillerslev 1 G.,
 Ydby (sammen med sin Moder) 3 G. 2 B. 4 H., Odby
 1 B., Tødsø 1 G., Skallerup 3 G. 3 H., Sejerslev 1 G.
 (s. Boller, Fru Johanne, Oluf Mouritzen og Holger
 Rosenkrands).
- Claus *Daa* til Enggaard: Sulsted 1 G. 1 B., Thisted Land-
 sogn 2 G. 1 H.
- Jesper *Daa*: Vadum 1 H. Fru *Anne*, sl. Esper Daas: Hune
 1 G. 1 H.
- Fru *Dorrethi* til Ølls: Ejerslev 1 G., Sejerslev 1 G.
- Frans Iversen *Dyre* til Palstrup og Damsgaard i Ovtrup S.
 paa Mors: Hjardemaal 1 G., Skjoldborg 1 B., Tilsted
 4 G., Moldrup 5 G. 5 B. 2 H., Ovtrup 14 G. 2 B.
 3 Møller, Galtrup 1 G., Blistrup 1 G., Ørding 2 G. 2 H.,
 Ydby 3 G., Hassing 1 G. 1 H.
- Hans *Ebbesen*: Raabjerg 5 B.

Sl. P. *Ebbesens* Børn: Østervandet 3 G. (s. Jomfru Karine, Jomfru Sophie og Jomfru Ane).

Fru *Elisabet*: Sønderhaa 1 G.

Fru *Ermgaard*: Klim 1 G.

Thomas *Fassi* til Vennergaard: Løderup 2 G., Bjørgby 1 G., Flade paa Mors 1 G. (s. Fru Anne),

Sl. Anders *Friis*: Sejerslev 1 G.

Godske *Friis* til Vadskjærgaard: Stagstrup 1 G. 1 H., Har- ring 1 G. 1 H., Hørdum (sammen med Palle Friis) 1 G., Jetsmark (til Lundergaard, sammen med Palle Friis) 2 G. 2 B. 2 H. (s. Niels Friis).

Jens *Friis*: Sindal 1 G.

Niels *Friis* til Vadskjærgaard, hans Arvinger: Bedsted 1 G., Tæbring 6 G. 1 H. 1 Mølle, Sundby 1 G. (s. Godske Friis).

Sl. Mr. Niels *Friis's* Arvinger: Bedsted 1 G. 1 B. 1 H., Sejerslev 1 G., Draaby 1 G., Skallerup 1 G. 1 B.

Palle *Friis*: Skjoldborg 1 G. 1 H. (s. Godske Friis).

En Frue i Fyn: Handsted 1 G.

Fru Elle (Elne) *Galskjøt* til Eget: Understed 2 B., Hørby 1 G., Gjerum 1 B., Brovst 1 B., Mosbjerg 1 G. 1 B. (s. Søren Svendsen og Eget).

Sl. Peder *Galskjøts* Børn: Tødsø 1 G.

Thames *Galskjøt*: Gjøl 2 H. (s. Tyge Galskjøt).

Tyge *Galskjøt* til Hvidstedgaard: Østerbrønderslev 1 G. 2 H., St. Olai S. i Hjørring 1 B. 2 H., Lild 4 G. 1 H., Øs- løs 1 G. 1 H., Hundborg 1 G., Hune 1 B., Taars (sam- men med hans Broder Thames) 5 G. 9 B. 4 H. 2 Indester.

Christopher *Galskytt* i Gammelgaard: Boddum 1 G.

Fru *Gissel* (Gieszill) i Lie i Vendsyssel: Jetsmark 1 G., Nors 1 G. 2 B.

Claus *Glambek*: Vesterassels 1 G. 1 H.

Fru Karine *Globs* til Vinderslev: Sundby 1 G.

Fru Sophie *Globs* til Krastrup: Thisted Landsogn 3 G. 1 H.

Morten *Godsen*, Herredsfoged: Elso 1 H. i Forsvar.

Vogen *Godtusen* (Goskenn) til Steenshede i Volstrup S.: Karup 1 G. 1 B. 1 H., Understed 1 H., Volstrup 1 B. 4 H., Vennebjerg 1 G. (s. Fru Maren).

Palle *Griis* til Tusterup: Skallerup 2 G.

Iver *Grön* til Hvidbjerggaard: Hvidbjerg paa Mors 2 G. 3 B. 3 H., Nors 1 G.

Iver *Grön* til Vindum: Ydby 1 G., Odby $\frac{1}{2}$ G. (s. Jomfru Agnete, Fru Anne, Fru Berit og sl. Mog. Bruus' Frue).

Iver *Grön*: Ugilt 1 G. 4 B.

Jens *Grön* til Ulsund: Hundborg 1 G., Jannerup 1 H., Villerslev 2 G. 2 H., Boddum 2 G. 2 H., Skallerup 1 G. 1 H. (s. Fru Bodil og Ulsund).

Fru Kirstine *Grönsdatter*: Hassing 1 G.

Lars *Gröns* Frue i Biersted: Hjørdemaal 1 G.

Fru Maren *Grönsdatter*: Lendum 3 B.

Christopher *Gyldenstjernes* Arvinger: Nors 1 G. 1 H.

Sl. Gabriel *Gyldenstjernes* og Fru Kirstines Arvinger til Restrup: Vadum 2 G. 2 B. 3 H., Biersted 1 G. 2 H., Vesterbrønderslev 1 G. 1 H., Elling 2 B., Jetsmark 2 G. 1 H., Ingstrup 1 G. 1 H., Hjermeslev 3 G. 2 B. 2 H., Saltum 5 G. 1 B. 2 H., Hune 1 G. 2 B., Gjøøl 3 B. 11 H. Sl. Fru Kirstine Friis til Lyngholm: Vor 6 G. 2 B. 5 H., Hörsted 1 G., Sønderhaa 2 G., Bedsted 9 G. 1 B. 6 H.; hendes Arvinger: Tilsted 2 G. 1 H., som laa til Ulstrup, Sjørring 1 G. 4 H. (s. Ulstrup).

Henrik *Gyldenstjerne* til Aagaard: Aaby 6 G. 10 B. 26 H., som er Pantetjenere, Østerbrønderslev 2 B., Rakkeby 1 G., Aasted 5 G. 2 H., Mosbjerg 1 B. 1 H., Saltum 1 G. 2 H., Svenstrup 1 G., Haverslev 4 B. 3 H. og pantet fra Kronen 5 G. 1 B. 1 H., Bejstrup 5 G. 6 H. og pantet fra Kronen 11 G. 5 H. og en øde Gaard, Aggersborg 1 G. 2 B. 1 H., Lerup 1 B., Kollerup 2 G. 1 B. 2 H. og som Len af Kronen 2 G. 1 B. 1 H., Kjettrup $2\frac{1}{2}$ G. 2 B. 2 H. og 2 Kronens H., Gjøttrup 3 G. 8 H., Vust 2 G., Torup 3 G. 2 B., Klim 3 G. 4 B. 5 H., Tømmerby 5 G. 11 H. 1 Mølle og i Forlening af Kronen 11 G. 3 B. 5 H. 1 Mølle, Lild 5 G. 3 H., Øsløs 1 G., Hörsted 1 G., Sønderhaa 3 G., Stenum 1 G. 1 H., Rubjerg 1 G., Haverslev 5 G. 1 B. 1 H., Hjørdemaal 1 G., Øsløs 6 G. 13 H., som er Kronens, 1 G. Arvetjener til Aagaard (s. Korsbrødregaard).

Mogens *Gyldenstjerne*: Sulsted 3 G. 2 B. 2 H., Ajstrup 1 H., Hellum 3 B.

Prebjørn *Gyldenstjerne* til Vosborg: Hvorup 1 G., Ulsted (1599) 2 G. 8 B.

Christopher *Göy* til Avnsbjerg: Østerhassing 1 H., Jerslev 1 G. 2 B. 2 H., Volstrup 1 B., Hjørdemaal 1 G., Hvorup 1 B. 1 H., Skallerup 1 G.

Fru Helvig *Göy* til Ormholt: Torslev 3 B. 1 H. 1 Mølle, Hellevad 2 B., Mosbjerg 1 B., Nørresundby 4 H., Vraa 1 G. 1 H., Hammer 1 G. 1 B. 4 H., Volstrup 1 G. 1 B. 4 H., St. Olai S. i Hjørring 1 B. 1 H., St. Hans S. ib. 1 G., Flade 1 G. 1 B. 1 H.

Henrik van *Hagen* har Ørslevkloster i Forlening: Lild 1 G. (s. Ørslevkloster).

Sl. Anders *Hansens* (Hasses) Arvinger til Frøslevgaard: Frøslev 15 G. 4 B. 6 H., Østerassels 1 G., Ørding 2 G., Vejerslev 1 G., Blistrup 1 G. 1 B.

Fru Edel *Hardenbjerg* har Ørum Slot i Forlening: Ingstrup 1 G., Alstrup 1 G., Lerup 1 G., Vust 1 G., Torup 1 G., Klim 1 G.

Erik *Hardenbjerg* til Matstrup: Haverslev 1 G. 1 B. 1 H., Tranum 2 G. 1 B., Hörsted 2 G., Villerslev 2 G. 1 H., Moldrup 1 G. 1 H., Hvidbjerg paa Mors 3 G. 3 H., Østerjølby 1 G., Tødsø 1 G., Ovtrup 4 G., Hvidbjerg Vestenaa 2 G.

Philippus *Hedenstrup* (Heidensdorp, Heiderstroch): Sindal 1 G. 1 B. 1 H., Vadum 1 G. 1 H., Tolstrup 1 G., Aasted 1 G., Ydby 1 G. 1 H.

Gregers *Hølgersen* (til Vosborg): Tved 2 G.

Hans *Holk* til Bratskov: Hjørdemaal 2 G. (s. Fru Margrete)

Hans *Holks* Arvinger: Odby 1 G.

Jörgen *Holst*: Sejerslev 1 G.

Jörgen *Horbo*: Vixø 1 G.

Erik *Hvas*: Dragstrup 2 H., Alsted 1 G.

Esper *Hvas* til Tved: Lild 1 B.

Fru Karen *Høckens* i Viborg: Hillerslev 2 G. 1 B., Nors 8 G., Tved 2 G., Hjørdemaal 3 G. 2 B., Tilsted 3 G. 1 H., Thisted Landsogn 1 G., Boddum 1 G.

Erik *Høgs* Börn i Harsyssel: Østerild 1 G. 2 H.

Jakob *Høg* til Vang: Nørresundby 1 G. 1 B. 3 H., Hammer 3 G. 3 B. 3 H., Vesterhassing 2 B., Østerhassing 6 G. 4 H., Bindslev 1 G. 1 B. 1 H., Ingstrup 3 G., Gjøl 1 B. 3 H. (s. Just og Styge Høg og Sidsel Bille.)

Fru Jed (Iid) Høgs ibor Hovedgaard i Sønderhaa Sogn og

- ligger til samme Gaard i Sønderhaa og sl. Niels Torlufszens Börn 4 G. 3 B. 4 H., Bejstrup 1 G. 1 H.
- Just *Høgs* Börn til Vang: Hammer 2 B., Sennels 2 G. (s. Sidsel Bille og Jakob og Styge Høg).
- Jörgen *Høg* til Klarup: Østervandet 1 G., Lyngs 2 G.
- Jörgen *Høg* og Fru Berthe: Bjergby 3 G.
- Jörgen *Høg*: Skjoldborg 1 G.
- Fru Marine *Høgsdatter* til Voxle: Stagstrup 1 G. 1 B. (s. Mogens Juel).
- Styge *Høg* til Vang (1599): Ulsted 1 B.
- Jomfru *Ingeborg* i Tveden: Aasted 1 G. 1 B. 3 H. (s. Lars Nielsen).
- Jomfru *Ingeborg* Nielsdatter, N. Parsbjergs Datter: Vesterhassing 2 B., St. Hans S i Hjörriug 1 G., Kollerup 2 G. 1 B. 1 H., Torup 1 G.
- Fru *Ingeborg*: Tømmerby 1 G. 2 H.
- Fru *Inger* til Hestrup: Østerhassing 1 G. 1 H., Stenum 1 G. 1 B. 2 H., Hörby 2 G. 2 B. 1 H. (s. Jesper Vognsen).
- Fru *Inger* til Tidemansholm: St. Olai S. i Hjörriug 1 G. (s. Mogens Juel).
- Niels *Iversen* til Eskjær: Tversted 1 G. 1 H., Mosbjerg 1 H., Bindslev 2 B. 1 H., Maarup (til Eskjær) 1 B. (s. Fru Johanne).
- Enevold *Jensen* til Slumstrup: Tilsted 3 G. 1 H.
- Malte *Jensen* og Fru Abel: Sjörring 2 G., Tæbring 1 G. 1 H. (s. Fru Abbild).
- Malte *Jensen* [Sehested] til Höjris og Holmgaard: Ljørslev 2 G., Ørding 2 G., Hvidbjerg paa Mors 1 G. 1 B., Redsted 1 G., Blistrup 1 G. 1 B., Løderup 7 G. 1 B., Ovtrup 2 G.
- Enevold *Jensen* i Vellinghöj: Bindslev 1 B.
- Malte *Jensen* i Vellinghöj: Vrejlev 2 G. 1 B. 1 H., St. Olai S. i Hjörriug 3 G. 2 B. 4 H., Skallerup 1 G. 1 B., Vennebjerg 1 G.
- Niels *Jensens* Datter i Brødstroff: Vesterbrønderslev 1 G.
- Fru *Johanne* til Eskjær i Salling: Hjortdal 1 B. 1 H., Skjoldborg 3 G. 3 H., som før laa til Restrup, Hvidbjerg paa Mors 4 G., som kaldes Glumstrup, Hassing 1 G. 1 H., Blistrup 2 G., Lyngs 1 G., Saltum 1 G. 1 H., Torslev 1 B. (s. N. Iversen).

- Fru *Johanne* Mogensdatter [Viffert] til Linderumsgaard: Ugilt 4 G. 8 B. 4 H. 2 Indester, Skallerup 1 G., øde af Sand meste Parten.
- Fru *Johanne*, sl. Knud Persens, til Mosbjerggaard: Mosbjerg 2 H., 1 Mølle.
- Fru *Johanne* til Boller: Bjergby 1 G. (s. J. Clausen, Holger Rosenkrands, Oluf Mouritzen og Boller.)
- Hans *Johansen* til Fuberskov og Hartvig Quitzau til Sandager: Dragstrup 1 G. 1 Mølle.
- Niels *Jonsen* [Viffert] til Torstedlund: Volstrup 1 G., Hörby (sammen med Fru Mette) 1 G. 2 H., Skjærum (N. Jonsen og Fru Mette Morten Krabbes Opskifte) 3 G. 1 B., Vesløs 3 G., Østerild 2 G. 1 B., Sennels 1 G. 1 H., Hjarde-maal 1 G. 1 H., Ørding 1 G., Tømmerby 2 B., Torslev (N. Jonsens og Fru Mette Krabbes) 1 G. 2 B. 1 H. (s. Fru Mette Morten Krabbes).
- Hans *Judes* Datter i Rugtved: Jerslev 1 G. 1 H. (s. Fru Maren og Hans Olufsen).
- Axel *Juel* til Villestrup: Heltborg 1 G.
- Axel *Juel*: Tornby 4 G. 2 B. 2 H., Skallerup 1 G. 1 H.
- Jens *Juel*: Bejstrup 1 G. 1 B.
- Mogens *Juel* til Kartoft: Taars 1 G. 1 B. 3 H. (s. Fru Inger).
- Mogens *Juel* til Knivholt: Lild 1 G. 1 H., Arup 1 G., Hilterslev (og Fru Maren Høgsdatter) 1 G. 1 H., Nors 1 G., Aasted 8 G. 10 B. 3 H. 1 Mølle, Flade 10 G. 12 B. 8 H. 16 Strandbyggere, Gjerum 1 G. 1 B. 1 H.
- Mogens *Juel*: Karup 1 B., Ingstrup 2 G.
- Niels *Juel* til Aabiær: Torsted 3 G. 3 H., Tilsted 1 G. 1 H., Boddum 1 G., Odby 1 G. 2 H.
- Niels *Juel*: Sindal 1 G.
- Palle *Juel* til Strandet har i Forlening i Tømmerby 5 G. 4 B. 3 H. 1 Mølle, Lild 2 G. 2 B. 1 H., Øsløs 6 G. 3 B. 5 H., Arup 3 G. 1 H., Vesløs 2 G. 1 B.; har i Forsvar i Karby 5 G. 1 B., El sø 1 G. (s. Kirker Slutning).
- Philippus *Juel* til Helplund: Em 1 B. 1 H.
- Vincent's *Juel* til Bövling: Nørresundby 1 H., Hammer 1 G. 1 B., Vesterhassing 1 B. 1 H., Østerhassing 3 G. 2 B. 5 H., Vrejlev 1 G., Em 1 B. 1 H.
- Mouritz *Justsen* til Egebjerg: Vennebjerg 1 G., Maarup 2 G., Sindal 2 B. 1 H., Lendum 1 G. 1 B., Ugilt 2 G.

7 H. 1 B. Hans Søster Jomfru Johanne: Vennebjerg
3 G. 1 B. 2 H., Jetsmark 1 G.

Fru *Jutte* (Jytte, Ytte): Sulsted 1 B. 3 H., Ajstrup 1 G.
2 B. 1 H., Elling 1 B., Ingstrup 2 G., Hjermelev
1 G. 1 H., Bejstrup 1 B., Skræm 1 G., Fru Ytte til
Vosbjerg: Hellum 1 G. 3 B. 1 H. (s. Fru Yde).

Björn *Kaas* til Kjærsgaard: Vidstrup 3 G., Nørresundby 1 B.
Björn *Kaas* til Starupgaard: Hvorup 2 G. 1 H., Nørresundby
1 B., Stagstrup 2 G., Østerild 1 G. 1 H., Hjørdemaal
2 G. (s. Fru Kirstine).

Björn *Kaas* til Vangkær: Torslev 4 G. 7 B.

Björn *Kaas*: Sulsted 1 B., Vesterhassing 1 B. 3 H., Øster-
hassing 1 B. 1 H., Vesterbrønderslev 2 G., Lendum
3 G. 6 B., Hörby 1 G. 1 B., Aasted 1 B. 2 H., Hörme-
sted 4 G. 1 B. 1 H., Sindal 2 G. 1 B. 1 H., Tornby
7 G. 4 B. 6 H., Saltum 1 G., Hune 2 B., Tranum 1 G.
Erik *Kaas* til Aas: Taars 1 G. 3 B. og hans Søster 1 B.,
Brovst 1 G., Øsløs 1 B., Sjørring 4 G. 3 H., Hvidbjerg
Vestena 1 G. 1 B.

Erik *Kaas* til Lindbjerggaard: Tved 4 G. 1 B., Sjørring
2 G. 1 B. 2 H., El sø 1 G. 1 H., Sundby 4 G.

Erik *Kaas*: Østerjølby 1 G., Hassing 1 G. 3 H.

Iver *Kaas* til Ørndrup: har i Forsvar fra Kronen i Ovtrup
1 G., Solbjerg 3 G. 1 B., Tæbring 1 G. 1 H., Rakkeby
1 G. 1 B. 1 Mølle, Karby 15 G. 1 B. 2 H., Løderup
3 G. 1 Mølle, El sø 1 G., Dragstrup 3 G., Sejerslev
15 G. 4 H., Moldrup 2 G., Hvidbjerg paa Mors 2 G.,
Redsted 2 G., Ljørslev 5 G. 3 B. 4 H., Galtrup 1 G.
2 H., Draaby 5 G., Alsted 1 G.

Jens *Kaas*: Skæve 9 G. 7 B. 2 H., Albæk 6 G. 12 B. 10 H.

Mogens *Kaas*'s Børn til Ørndrup i Karby S.: Karby 7 G.
3 B. 6 H.

Niels *Kaas* til Jølbygaard i Solbjerg S. og Fru Berthe til
Todbøl: Østervandet 1 G., Jannerup 1 G., Hassing 1 G.
1 H., Solbjerg 5 G. 2 H.

Fru *Karen* til Hörbylund: Vadum 1 G. 1 H., Torslev 1 G.,
Lendum $\frac{1}{2}$ G. 6 B., Karup 2 B. 2 H., Hörby 1 G. 3 B.
3 H., Taars 1 B., Skallerup 1 G. 1 H., Gjerum 1 B. 1 H.,
Tornby 1 G. 1 H., Hjørdemaal 1 G., Skjærum 1 G. 4 B.
5 H. 1 Mølle.

Fru *Karen* Marqvardsdatter i Aalborg, Mads Jensens Efterlev.:
Tømmerby 1 B., Øsløs 2 G. 2 H., Vesløs 1 G. 1 B.,
Hillerslev 2 G.

Fru *Karen* til Tanderup: Boddum 1 B. (s. Niels Lykke).

Jomfru *Karine*, Per Ebbesens Datter: Svenstrup 1 G., Kaa-
strup 1 G. 1 B. 3 H., Nors 2 G. (s. P. Ebbesens Börn).

Michel *Kiis's* Arvinger har en lille Herregaard i Hjortdal,
som er deres Hovedgaard med 2 liden Gaarde, som N.
Thordsen ibor i den ene, som skylder 2 Pund Byg, P.
Matsen bor i den anden, som skylder 2 Pund Byg, og
have de samme Arvinger 10 H. ib.

Fru *Kirsten* til Alsted: Løderup 1 G.

Fru *Kirsten* til Starupgaard: Løderup 1 G. (s. Björn Kaas).

Fru *Kirstin* til Nordgaard: Jørsby 1 G.

Fru *Kirstine* til Lundbæk: Saltum 1 G. (s. Christopher
Michelsen.

Niels *Kjeldsen* [Juul] til Astrup, til Grinderslev Kloster:
Nors 1 G., Vestervandet 1 G., Østervandet 5 G., Tor-
sted 3 G. 1 B. 1 H., Harring en Herregaard Øland med
3 Afbyggere og 1 B., Dragstrup 4 G. 2 H., Alsted 1 G.

Jörgen *Knudsen* til Færgesgaard: Stagstrup 1 G.

Fru *Karen Krabbe* Globsdatter, Niels Skeels Efterlev., til
Ullerup, bor i Aalborg: Bejstrup 1 G. 1 H., Tømmerby 3 G.
5 B. 2 H., Øsløs 2 G. 4 H., Arup 8 G. 4 H., Vesløs 2
G., Hundstrup 5 G. 1 B. 3 H., Sennels 9 G. 1 B. 3 H.,
Hillerslev 9 G. 2 B. 5 H., Nors 1 G., Stagstrup
1 G., Vejerslev (Fru Karine og hendes Medarvinger)
2 G. 1 H., Galtrup Herregaarden Ullerup og 1 Vejr-
mølle, 9 G. 1 B. 5 H., Solbjerg 1 G., Skallerup
2 G., Alsted 2 G., Bjergby 7 G. 5 H., Jørsby 1 G.,
Flade paa Mors 2 G., Thisted Landsogn 1 G.

Lucas *Krabbe* til Vesløgsgaard: Lild 3 B. 2 H., Øsløs 7 G.
og til Vesløgsgaard 3 G. 3 B., Vesløs 3 G. 2 B. 18 H.,
Østerild 1 G., Hundstrup 11 G. 9 H., Tved 1 G.

Oluf *Krabbe*: Tise 1 G.

Mogens *Krag* til Kjerlingbjerg: Boddum 2 G. 3 H., Jørsby
4 G. 3 B.

Esper *Krasis*: Torslev 2 G. 3 B.

Otte *Kruppen* ejer en Herregaard i Sejerslev: Alsted 7 G.
5 H., Bjergby 2 G. 1 B., Jørsby 3 G., Ejerslev 2 G.,
Sejerslev 10 G. 1 B. 3 H., Flade paa Mors 2 G. (s. Hald.)

Enevold *Kruse*: Jetsmark 1 G. 1 H., Ejerslev 4 G.

Lars *Kruse* til Rørbæk: Stagstrup 1 G. 1 B. 1 H.

Per *Kruses* Efterlev.: Flade p. Mors 1 G.

Sl. Niels *Langes*, Fru Abbildt Skiels til Kjærgaard i Hunderup S., Gjording H., til Holumgaard, har en Herregaard i Faddersbøl i Hundborg S., hvortil 3 G. 3 B. 7 H., Torup 1 G. 3 H., Sennels 1 G. 1 B. 1 H., Tæbring 1 Mølle, Stagstrup 1 B., (Løderup 6 G., Ljørslev 2 G., Ørding 8 G. 3 B. 5 H., Jørsby 7 G., Ejerslev 2 G., Sejerslev 8 G. 3 H., Lyngs 1 G., Albæk 2 G., Vor 1 G. 1 B. 3 H., Hillerslev 1 G., Heltborg 3 G. 1 B., Tilsted 1 G., (til Faddersbøl) og 1 G., som ligger til Dueholms Kloster, Thisted Landsogn 1 G. (s. Malte Jonsen og Dueholm).

Otte *Loune* [Lunov?] til Rudgaard: Gjettrup 1 G., Søndbjerg 1 G.

Erik *Lunge* [Lange?] til Engelsthalm: Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Hindbjerg paa Mors 1 G., Heltborg 2 G., Odby 3 G. 3 H., Østerjølby 1 G.

Christopher *Lunges* Börn til Odden: Vesterhassing 1 B. 1 H., Sindal 1 G. 1 H., Raabjerg 4 B. 6 H., Vraa 1 G. 1 H., Skallerup 1 G., Uggerby 2 G. 1 H. som laa til Præsten tilforn, men nu er tagen til Odden, og Præstegaarden med dens Herlighed, som Præsten har haft af Arilds Tid, Mosbjerg 1 G. 8 H., Skagen Landsogn 1 G. 1 H., Tornby 2 G., Mygdal 11 G. 12 B. 4 H., Bjergby 13 G. 11 B. 12 H.

O. *Lunge* til Odden: Hjörning 2 Fjerdinger.

Ejler *Lykke* til Kaastrup i Sønderhaa S.: Sønderhaa 2 G. 3 B. 7 H.

Eller *Lykke* til Torp i Rær S.: Østerild 1 G. 1 B. 2 H., Nors 2 H., Tved 4 G. 1 H., Rær 32 G. 5 B. 15 H., Handsted 14 G. 9 B. 4 H., Vixø 10 G. 3 B. 6 H., Hjardemaal 5 G. 1 B. 1 H., Thisted Landsogn 2 G., Stagstrup 3 G. 1 B., Odby 3 G. 2 H.

Erik *Lykke* har Vejerslevgaard og i Vejerslev 13 G. 2 B. 3 H.

Erik *Lykke* har Halvparten af Bratskov, Fru Margrethe anden Halvpart: Brovst 8 G. 12 B. 10 H., Svenstrup 1 G., Torslev (til Bratskov) 2 G. 2 H., Tranum 4 G. 3 B. 1 H., Hjortdal 1 B., Tømmerby 4 G. 4 H., Lild 3 G., Arup 1 G. 1 H., Hillerslev 1 B., Kaastrup 2 G., Rjarde-

- maal 1 G. 1 B. 3 H., Tversted (til Bratskov) 1 G., Jannerup 1 G. 1 H., Tilsted 3 G. 3 H. 1 Mølle, Stagstrup 1 G. 1 B. 2 H., Hørdum 1 G. 1 H., Blistrup 1 G., Boddum 1 G., Lyngs 1 G., Torsted (til Bratskov) 1 G. 1 H. (s. Fru Margrete).
- Jörgen *Lykke* til Overgaard, (til Mariager): Hammer 1 G., Aasted 1 G., Lild 2 G. 3 B., Øsløs 1 G. (til Mariager) 1 H. (s. Mariager).
- Niels *Lykke* til Tanderup i Bedsted S.: Vang 4 G. 1 H., Hassing 1 G. 1 B., Bedsted 7 G. 4 B. 5 H., Hvidbjerg Vestenaa 5 B. 2 H. (s. Fru Karen).
- Fru *Magdalene* paa Skivehus: Hvorup 1 G., Tømmerby 1 G., Jannerup 2 G. 2 B. 3 H., Tilsted 1 G. 1 H.
- Fru *Magdalene* [Banner] til Østergaard i Salling: Vesløs 3 G., Østerild 5 G. og tredie Parten i 1 G. 1 H.
- Fru *Magdalene*: Hjardemaal 1 G.
- Baltzer *Maltisen*: Hammer 1 G. 1 B.
- Per *Maltisen*: El sø 1 G.
- Fru *Maren* til Arrildsgaard (?): Skallerup 1 G.
- Fru *Maren* i Jestegaard: Hillerslev 1 G. 1 H.
- Fru *Maren* i Rugtved: Tolstrup 1 G. 4 B., Albæk 2 B. 6 H., Kaastrup 1 G. 1 B. 2 H., Tved 2 G. 2 H. (s. Hans Judes Datter og Hans Olufsen).
- Fru *Maren* i Steenshede: Rubjerg 1 B. 1 H. (s. Vogn Godtzsen).
- Fru *Maren* i Stenumgaard: Boddum 1 G. 1 H.
- Fru *Margrete*, Hans Holks, har Halvparten af Bratskov: Sulsted 2 G. 2 B., Tversted 1 G. (til Bratskov), Brovst 13 G. 12 B. 10 H., Svenstrup 1 G. 1 B., Trantum 3 G. 2 B. 2 H., Hillerslev 3 G. 2 H., Hundborg 3 G. 3 H., Stagstrup 1 G., Sundby paa Mors 1 G. (s. Hans Holk og Erik Lykke).
- Fru *Murgrete* [Skeel] til Sjelle Skovgaard: Sjørring 2 G.
- Fru *Marine* til Gjerumgaard: Vesterhassing 1 B., Understed 1 G., Hjermelev 1 G., Gjerum 3 B. 1 H. 1 Mølle, Mosbjerg 1 B. 1 H.
- Jens *Marquardsen* [Rodsteen] til Lengsholm: Ajstrup 1 B. 1 H., Tolstrup 1 G. 1 B., Stenum 1 B., Jerslev 1 B., Torslev 2 G. 7 B. 2 H., Lendum 11 G. 14 B. 8 smaa Afbyggere, Rakkeby 1 G. 1 H., Elling 1 G. 5 B. 5 ny Byggesteder, 5 H., Mosbjerg 1 B., Jetsmark 1 G. 1 B.,

Saltum 1 G., Nørresundby 1 B. 1 H., Maarup 1 G. (til Lengsholm), Skallerup 1 G. 1 B. 1 H., Hillerslev 1 G. 1 H. (s. Fru Agitta).

Peder *Matzsen*: Tødsø 1 G.

Fru *Mette*, Mathis Arv., som var i Hørbylund: Tise 1 G.

Fru *Mette* Madsdatter, Morten Krabbes, til Bøgstedgaard: Sindal 2 G. 2 B. 1 H., Astrup 9 G. 12 B. 3 H. 2 Møller, Hellevad 1 G., Torslev (Niels Jonsens og Fru Mette sl. Morten Krabbes) 1 G. 2 B. 1 H., Vraa 1 G. 1 B., Em. 1 H., Volstrup 1 G. 1 B. 2 H., Hørby (sammen med N. Jonsen) 1 G. 2 H., Vejlbj 1 B. 1 H., St. Hans i Hjörning 1 G., Rubjerg 1 G., Vidstrup 3 G., Bjergby 1 G., Skjærum (N. Jonsen og Fru Mette, Morten Krabbes Opskifte) 3 G. 1 B. (s. N. Jonsen).

Fru *Mette* Oxdatter, Hans Bernikovs: Torslev 1 G., Volstrup 2 B. 4 H., Sejlstrup 1 G., St. Hans S. i Hjörning 1 G. 1 B.

Fru *Mette*, sl. Iver Juels, i Stubergaard: Nors 1 G., Blistrup 4 G., Løderup 2 G., Ørding 4 G.

Mester *Michel*, Prior i Viborg: Tømmerby 1 G.

Christopher *Michelsen* [Tornekrannds] til Lundbæk: Vesløs 1 G., Nors 1 G. (s. Fru Kirstine).

Mikkel *Mikkelsen* [Tornekrannds] til Kyø: St. Olai S. i Hjörning 1 B.

Niels *Mikkelsen* til Kyø: Ydby 1 G., Gjettrup 1 G.

Svend *Mogensen*: Lyngs 2 G.

Oluf *Mortensen*: Kjettrup 13 G. 4 B. 12 H., Gjettrup 3 G. 1 H.

Oluf *Mouritsen* til Boller i Skaane: Aggersborg 4 G. 11 H. (s. Jens Clausen, Fru Johanne, Holger Rosenkrannds og Boller).

Oluf *Mouritsen* til Clausholm: Vesløs 1 G. (s. Fru Ane og Clausholm).

Oluf *Mouritsen* til Lerbæk: Elling 3 H. (s. Otte Christopher Rosenkrannds).

Oluf *Mouritsen*: Klim 3 G. 1 B. 2 H., Bejstrup 1 G., Skræm 2 G. 1 H., Kollerup 4 G. 2 B. 3 H., Hjortdal 1 B.

Palle *Munch*: Torup 1 G.

Niels *Munch* til Gjesinggaard: Nors 1 G., Vestervandet 1 Mølle.

Oluf *Munch*: Hansted 3 G., Rær 1 G.

Sören *Munk*: Tornby 1 G. 1 B.

Sören *Mund* ved Orsse: Sønderhaa 1 G., Ydby 1 B.

P. *Munk* til Aastrup: Ulsted (1599) 1 G. 2 B., Østerbrønderslev 1 G. 2 H., Jerslev 8 G. 5 B. 4 H., Vesterbrønderslev 1 G. 2 H., Serridslev 2 G. 2 B. 4 H. (s. Aastrup).

P. *Munk* til Hammelse: St. Hans S. i Hjörning 1 B. (s. Albert Skeel).

Ove *Mørk* i Gunderup: Vraa 1 B. 1 H.

Hr. *Niels* i Bjergby: Hjörning 2 Fjerdinger.

Henrik *Nielsen*: Hassing 1 G. 1 B.

J. *Nielsen* i Søndergaard i Øsløs: Tømmerby 1 H.

Jesper *Nielsen*: Gjerum 2 G.

Lars *Nielsen* til Tveden: Vraa 1 G. 1 H., Em 1 G. 1 H., Karup 5 B. 2 H., St. Hans S. i Hjörning 1 G., Aasted 2 G., Kaastrup 2 G., Hassing 1 G. 2 H., Jelstrup (til Tveden til Niels Torbesen) 1 B., Saltum (til Tveden, som Niels Tollisen afdøde) 1 B. (s. Jomfru Ingeborg).

Otte *Nielsen* til Villerup i Skallerup S.: Ovtrup 2 G., Solbjerg 1 G. 1 B., Rubjerg 1 G. 2 B., Skallerup 1 G. 4 B. 3 H., Vennebjerg 1 G. 4 B. 3 H., Jelstrup 1 G. 2 B. 2 H. (Kirkegods, Herligheden til Villerup), Lyngby 1 G., som er Kirkegods, Vistrup, 1 G. 1 B.

P. *Nielsen* i Holstebro: Søndbjerg 1 G.

Hans *Olufsen* til Rugtved: Raabjerg 5 B. 2 H. (s. Hans Judes Datter og Fru Maren).

Hans *Ovesen* til Søgaard i Nors S.: Nors 6 G. 2 B. 3 H. (til Søgaard), Tved 1 G. (til Søgaard), (s. N. Stygge).

Lars *Ovesen* til Lykkegaard i Bindslev S.: Bindslev 2 G. 2 B. 4 H.

Lars *Ovesen*: Østerbrønderslev $\frac{1}{2}$ G., Torslev 1 G., Gjerum 1 B., Vejerslev 1 G. 1 H.

Jomfru Ingeborg *Parsoberg*: Aggersborg 1 G., (som Torben Bille til Marckegaard i Skaane har i Forsvar).

Verner *Parsoberg*: Hillerslev 1 G., Vang 1 G.

Anders *Pedersen* [Galt] til Birkelse: Nörresundby 1 B., Vadum 3 G. 14 B. 11 H., Aaby 9 G. 25 B. 1 Pantebol, 24 H., Biersted 2 G. 12 B. 9 H. og 4 Pantegaarde, Torslev 3 G. 3 B., Rubjerg 4 G., Jetsmark 2 G. 9 B. 4 H., Svenstrup 1 G. 1 B. 2 H.

Christopher *Pedersen* i Skaarup: Torsted 1 G., Tilsted 1 G.

Mads *Pedersen* i Assendrup: Hjöring 10 Fjerdinger.

Anders *Persen* til Berekjær: Vestervandet 1 Mølle.

Jens *Persens* Arving i Breholt (?): Hallund $\frac{1}{2}$ G.

Thøger *Persen*, Borger i Aalborg: Torup 1 G. 5 H.

Fru Anne *Podebusk* til Hundslund Kloster: Stenum 1 G., Østerbrønderslev 2 G. 1 B. 3 H. 3 Byggesteder paa Kraghede, Jerslev 5 G. 4 B. 2 H., Vesterbrønderslev 1 G., Serridslev 2 G. 3 B. 2 H., Börlum 1 B., Vor 2 G. 3 B. 2 H., Ingstrup 1 G. 2 B., Rakkeby 2 G. 1 H., Skallerup 1 G., Aasted 3 G. 1 B. 3 H. (s. Hundslund).

Erik *Podebusk* til Bistrup har Vrejlev Kloster i Forlening: Sønderhaa 1 G., Hassing 1 G., Solbjerg 1 G.; til Vrejlev: Jerslev 3 B. 1 H., Serridslev 3 B. 2 H., Ingstrup 1 G., Alstrup 1 G. 2 H., Tranum 1 B., Kollerup 1 G., Hjortdal 1 G., Lild 1 G., Hillerslev 1 G. 1 B., Tilsted 1 G. 1 H. (s. Aalborghus).

Fru Jutte *Podebusk* til Irup (har Vestervig i Forlening): Kollerup 1 G., Tømmerby 1 B., Lild 1 G., Sennels 3 G., Hillerslev 2 G., Kaastrup 3 G. 3 H., Tilsted 3 G. 1 H., Thisted Landsogn 4 G., og med særskilt Betegnelse, at de ligge til Irup, følgende: Hassing 4 G. 1 B. 3 H., Stagstrup 4 G. 2 B. 2 H., Harring 4 G. 1 B. 2 H., Snedsted 7 G. 2 B. 3 H., Hörsted 3 G. 1 B. 6 H., Villerslev 12 G. 4 B. 9 H., Hördum 13 G. 7 B. 15 H. 2 Møller, Skyum 6 G. 4 B. 4 H. 1 Mølle, Bedsted 5 G. 1 B. 4 H., Grurup 1 B. 1 H., Lodbjerg 2 G. 4 H., Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Bøddum 5 G. 2 B. 2 H., Ydby 4 G., Lyngs 1 G. 1 B., Sundby 1 Herregaard ved Navn Overgaard, som Jutte *Podebusk* og hendes Börn har, og bor der en fattig Enkefrue Fru Anne Porsdatter deri (Fru Anne Porsdatter har desuden i Sundby 1 G.) og 1 G., Hvidbjerg 1 G. 1 B. 1 H. (s. Vestervig).

Josias v. *Qual* til Økloster: Biersted 3 G. 2 B. 5 H., Haverslev 13 G. 11 B. 7 H., Bejstrup 11 G. 5 B. 1 H., Kollerup 15 G. 6 B. 3 H., Lild 1 G. 1 H. (s. Økloster).

Quitzau s. Hans Johansen.

Henrik van *Rads* [Rade?]: Løderup 1 G.

Axel *Rosenkrantz* til Aling (?) i Skaane: S. Hans S. i Hjöring 1 G.

Holger *Rosenkrantz* til Boller: Østerhassing 4 G. 3 H., Hellevad 2 B. 1 H., Østerbrønderslev 1 G. 2 B. 4 Byggesteder paa Kraghede, Vesterbrønderslev 1 G. 1 B. 3 H., Skæve 1 G., som han er Forsvar for, Rakkeby 1 G., Aasted 6 G. 4 B. 4 H., Gjerum 1 G., Saltum 1 G., Elling 1 G. 6 B., Ingstrup 2 G. 1 B. 2 H., Svenstrup 2 G., Haverslev 1 G. 2 B. 1 H., Lerup 1 G., Tranum 2 G. 2 B., Skræm 1 G., Kollerup 6 G. 4 B., Hjortdal 1 B., Kjettrup 1 G. 1 B., Gjøtrup 1 G. 3 H. 1 Mølle, Vust 1 G. 4 B. 1 H., Torup 8 G. 3 B. 2 H., Klim 4 G. 4 H., Tømmerby 1 B. 4 H., Lild 1 G. 1 B., Hjardemaal 1 G. 1 B. 1 H. (s. Boller). Var Lensmand til Bygholm (s. Bygholm).

Niels Axelsen *Rosenkrantz* til Halkjær: Torslev 2 B., Tømmerby 2 G., Tornby 1 G., Nors 1 G.

Otte Christopher *Rosenkrantz* til Leerbæk: St. Olai S. i Hjöring 1 B. (s. Oluf Mouritzen).

Jakob *Rostrup* til Leergraff: Stagstrup 2 G. 3 H., Flade paa Mors 1 G.

Erik *Rud* til Hindsels: Odby 1 G.

Erik *Rud* til Vorgaard: Jerslev 5 G. 11 B. 4 H., Vesterbrønderslev Herligheden af 3 G. 1 B. og desuden 3 H., Seridslev 2 G. 3 B. 1 H., Hørby 1 G. (s. Ingeborg Skeel og Vorgaard).

Erik *Rud*: Lyngs 2 G., Hvidbjerg 3 G. 2 B. 1 H., pantede fra Kronen.

Fru Kirstine *Rud*: Torslev 6 G. 5 B. 2 H., Taars 1 B. 2 B. 1 Mølle.

Fru Kirstine *Ruds*datter og hendes Børn: Snedsted 6 G. 2 B. 5 H. 1 Mølle.

Knud *Rud* til Vedbygaard: Ulsted (1599) 1 B.

Otte *Rud* til Sæbygaard: Torslev 7 G. 6 B. 3 H., Karup 3 B., Understed 5 G. 11 B. 7 H., Volstrup 9 G. 21 B. 7 H., Hørby 5 G. 7 B. 2 H.

Oluf (Olrik) *Sandbjerg* til Quelstrup: St. Hans S. i Hjöring 1 G., St. Olai ib. 2 G. 6 B.

Jakob *Sefeld*: St. Hans S. i Hjöring 1 B.

Fru *Sidsel* (Søszill) i Brunsbieringe: Hassing 1 G.

Fru *Sidsels* Arvinger i Nörngaard: Hördum 1 G., Villerslev 1 G., Redsted 1 G.

Albert *Skeel* til Fussing har en Herregaard Røsterup i Hundborg S., hvortil 3 G. 1 B. 1 H., Torup 1 G.

Albert *Skeel* til Hammelmose: Tise 14 G. 8 B. 7 H., Jerslev 1 B. 2 Møller (s. P. Munk).

Albert *Skeel*: Tolstrup 1 G., Mosbjerg 1 B., Kjetterup (nedlagt) 1 G. 1 H., Hjardemaal 1 G., Jannerup 2 G. 3 H., Hvidbjerg 5 G. 2 B. 2 H., pantede fra Kronen (s. L. Skram).

Christen *Skeel*: Odby 3 G. 1 H., pantede fra Kronen.

Fru Ingeborg *Skeel* til Vorgaard: Ulsted (1599) 1 G. 5 B., Hjörning 2 Fjerdinger og Bistrup, som ligger til Asdal, som Ingeborg *Skeel* har i Forsvar sin Livstid, St. Olai S. 1 B. (s. Erik Rud og Vorgaard).

Hans *Skovgaards* Arvinger til Hvidbjerggaard: Nørresundby 1 G. 2 H., Sjørring 1 G., Torslev 8 G. 5 B. 4 H., Haverslev 1 B., Snedsted 2 G. 1 H., Hörsted 1 G., Hassing 1 B., Villerslev 1 G., Hørdum 1 G., Hvidbjerg Vestenaa 2 G., Ljørslev 1 G., Odby 5 G. 2 B. 3 H., Søndbjerg 4 G. 2 B. 7 H., Lyngs 2 G., Tødsø 2 G. 1 B., Hvidbjerg 11 G. 7 B. 10 H.

Ung Jörgen *Skovgaard*: Bjergby 3 G.

Lauritz *Skram*: Ajstrup 1 B. 1 H., Østerbrønderslev 1 Bygge paa Kraghede, Vixø 1 G., Østerjølby 1 G. 1 B., Erslev (sammen med Albert *Skeel* paa sin sl. Broders Börns Vegne) 2 G. i Fællig.

Anders *Skriver* i Hals Fogedgaard: Vesterbrønderslev 3 smaa B.

Christen *Skrivers* Efterlev. i Bistrup: Hjörning 2 Fjerdinger.

Jomfru *Sophie* Pedersdatter, sl. P. Ebbesens Datter, som er paa Skivehus hos Fru Magdalene: Østerild 13 G. 10 H. og 2 Parter i 1 G. og 1 Mølle, Hillerslev 1 G., Hjarde-
maal 9 G. 9 H. (s. P. Ebbesens Börn).

Hans *Sparge*: Stenum 1 G.

Henrik *Sparre*: Gjerum 1 G.

Knud *Sparre*: Vust 1 B., Torup 1 G., Haverslev 1 B.

Sl. Knud *Sparre*: Elling 1 Byggested.

Jomfru Inger *Spendsdatter*: Hvidbjerg Vestenaa 1 G.

Lars *Spænd* til Hoffvinchell i Harsyssel: Østerild 1 G., Vester vandet (sammen med sine Medarvinger) 1 Mølle.

Jörgen *Spilid* til Møldrup: Flade 1 G., Tømmerby 1 G., Ydby 1 G.

Ove *St.*.... [Schram?]: Sønderhaa 1 G.

Niels *Stygge* til Søgaard: Gjettrup 1 G. (s. H. Ovesen).

P. *Stygge* til Linderupsgaard: Jerslev 1 B.

Fru *Susanne* Lykkesdatter, Kjeld Krabbes Efterlev., til Nebel i Vestervandet S: Tømmerby 1 B., Øsløs 1 G. 1 H., Hundstrup 1 G., Nors 3 G. 1 H., Hjørdemaal 3 G. 4 H., Vestervandet 13 G. 3 B. 7 H. 1 Mølle. Østervandet 1 G., Thisted Landsogn 1 G.

Morten *Svendsen* til Vosnæsgaard: Østerhassing 1 G. 1 B. 2 H., Lendum (sammen med sine Medarvinger) 2 G. 2 B., Em 4 G. 1 B. 2 H., Gjerum 1 G. 1 B.

Sören *Svendsen* [Orning] hans Börn s. Eget og Elle Galskjøt.

Thamis *Svendsen* til Ellinggaard: Aasted 3 G. 2 B. 2 H. 1 Mølle, Gjerum 1 Mølle, Elling 6 H., Boddum 1 G. 1 H., Odby 1 G.

Jens *Tamisen* til Hjermelevgaard (hvoraf Halvparten tilhører velb. Jens Tamisen med sin Frue Mette Mortensdatter, den anden Halvpart tilhører hendes Søster Jomfru Anne Mortensdatter): Tømmerby 1 G., Øsløs 2 G. 1 H., Vesløs 1 G., Vesterbrønderslev 2 G. 3 H., Understed 1 B. 1 H., Hjermelev 2 G. 1 H., Alstrup 2 G. 1 H., Tise 1 G. 4 B. 2 H., og følgende, der have Betegnelsen, at de ligge til Hjermelevgaard: Uggerby 1 G. 1 B. 2 H., Jetsmark 3 B. 2 H., Saltum 1 G. 1 B. Tolstrup 8 G. 13 B. 15 H.

Hartvig *Thamisen* til Kollerup: Haverslev 4 G. 5 B. 5 H., Bejstrup 1 B., Ydby 4 G. 2 B., Lerup 1 G. 1 H., Arup 1 G.

Anders *Tomsens* Arvinger til Steensbæk: Tolstrup 2 B. 1 H., Tise 1 G. 4 B. 2 H., Østerbrønderslev $\frac{1}{2}$ G., Vesterbrønderslev 1 G., Bindslev 3 B., Mosbjerg 1 G. 2 B. 1 H., Tornby 2 G. 1 H.

Gjord *Tomsens* Börn: Vesterbrønderslev 1 G.

Sl. Niels *Torlufssens* Börn s. Fru Jed Høgs.

Børge *Trolle* til Lillø: Østerhassing 1 G. 1 H., Torslev 2 G., Vølstrup 1 G. 2 B. 3 H., St. Olai S. i Hjørring 1 G., Flade 1 G. 3 H., Mosbjerg 1 G. 1 H., Vidstrup 1 G.

Herlof *Trolles* Efterlev.: Raabjerg 1 G. 1 B. 4 H.

Gregers *Truelsen* til Høgholt: Hørmested 5 G. 7 B. 3 H. og Herligheden af Præstegaarden, som Præsten har haft af Arilds Tid, Vraa 2 G. 1 H., Vølstrup 1 B., Saltum 3 G.,

og følgende, der have Betegnelsen, at de ligge til Høgholt: Raabjerg 2 B. 1 H., Maarup 2 B., Skallerup 2 G. 2 H., Tornby 1 G. 1 B., Ugilt 1 B., Hellevad 1 G. (s. Karen Banner).

Gregers *Trudsen* til Orlufgaard i Skræm S.: Skræm 4 G. 11 B. 5 H.

Gregers *Trudsen*: Sulsted 1 G., Østerbrønderslev 3 Bygge paa Kraghede, Jerslev 2 G. 1 B. 1 H., St. Olai S. i Hjörning 1 B., Harridslev 1 G. 1 H., Aasted 2 G. 2 B. 2 H., Skjærum 1 G. 3 B. 2 H., Tolne 1 G., Alstrup 1 G., Bejstrup 1 B., Tranum 1 G. 1 H., Hjordemaal 1 G., Hammer 1 G. 1 B. 1 H.

Axel *Ugerup* til Orumholt: St. Hans S. i Hjörning 1 G., St. Olai ib. 1 B.

Valdborg Jensdatter i Holstebro: Søndbjerg 1 G. (Herligheden til Ørum).

Fru *Vibekke* i Varde: Hördum 1 G., Hvidbjerg Vestenaa 1 G. 1 H., Odby 2 G.

Anders *Vinthers* Börn i Næsborg: Snedsted 1 G., Hördum 1 G.

Peder *Vinther* og Fru Anne Spendsdatter har i Tæbring 2 G. 7 H. i Forsvar; Peder Vinther har i Flade paa Mors en Herregaard, Nandrup, og 2 G.; Fru Anne Spendsdatter til Nandrup i Flade 1 G. (s. Fru Anne).

Jesper *Vogensen* til Hestrup: Understed 1 G. 3 B. 4 H., St. Olai S. i Hjörning 2 G., Mosbjerg 1 G. 1 B. 1 H., Vennebjerg 1 G. 2 B., og følgende, der have Betegnelsen, at de høre til Hestrup: Raabjerg 1 B. 1 H., Saltum 2 G. 1 H., Rubjerg 1 G. 1 B. (s. Fru Inger).

Poul *Vogensen* i Støtterup: Kaastrup 1 G.

Ias *Vunsen*: Gjerum 1 G. 1 H.

Fru *Yde* til Hogaard i Thy: Jetsmark 2 G., som Jens Thamsen til Hjermelevgaard har i Pant, 1 B. 2 H. (s. Fru Jutte).

Christen *Ørn*: Hvidbjerg paa Mors 1 G. 1 H.

Boller: Tved 1 B. (s. Jens Clausen, Fru Johanne, Holger Rosenkrantz og Oluf Mouritzen).

Clausholm: Hammer 1 G., Volstrup 1 G. 4 B. 2 H., St. Olai S. i Hjörning 1 B., Skallerup 1 G. 4 B. 2 H., Flade 1 G. 2 H., Bjergby 1 G., Sindal 2 G. 1 B. 2 H. (s. Fru Anne og Oluf Mouritzen).

Eget: Skjærum 1 G. 6 B. 2 H. (og er dette Gods uskiftet mellem sl. Sören Svandsens Börn og hans Søsken), Tolne 2 B. 3 H. 1 Mølle, Sindal 1 G. 1 H., Hune 2 G. 3 B. 1 H. (s. Fru Elle Galskjøt).

Elkjær: Tversted 3 G. 4 B. 14 H., Uggerby 4 G. 1 B. 1 H., Bindslev 2 G. 2 B. 1 H.

Gjersingholm: Hune 1 G. 1 H.

Hospitalet i Aalborg: Nørresundby 1 B., Hvorup 1 B., Vadum 3 G. 2 B. 4 H., Biersted 1 G. 1 H., Horsens 4 G. 6 B. 9 H., Vesterhassing 3 G. 1 B. 1 H., Østerhassing 1 G. 1 B. 1 H., Hellevad 1 B., Jerslev 1 B., Vesterbrønderslev 2 G. 1 B. 2 H., Serridslev 1 B. 1 H., Tornby 2 G., Jetsmark 2 G. 2 H., Ingstrup 2 B., Hjermeslev 1 G. 1 B., Kjettrup (nedlagt) 1 G., Saltum 4 G. 2 B. 2 H., Hune 2 B. (det ene er øde), Gjøl 1 G., Sennels 4 G., Nors 1 G., Vixø 1 G. 1 H., Sjørring 3 G. 1 B. 1 H., Thisted Landsogn 1 G., Sønderhaa 3 G., Hørdum 2 G., Lodbjerg 1 B.

Hospitalet i Viborg: Nors 1 G., Ydby 2 G., Gjettrup 1 B., Østerild 1 G., Flade paa Mors 1 G., Hvidbjerg 1 G., Jørsby 1 G.

Jelskov: Hvidbjerg Vestenaa 1 B.

Kirker¹⁾: Aasted 1 B., Skjærum 1 G. 2 B. (Herligheden til Sejlstrup), St. Ane Kapel i Hjörning 1 B. i St. Olai S. ib. og 1 G. i Vidstrup, Alstrup 1 B. og 1 G. 1 B. i Hjermeslev, Hjermeslev 1 B., Jelstrup 1 G. 2 B. 2 H., Skallerup 2 G. 1 H., Ingstrup 1 B., Kjettrup (nedlagt) 2 B., Saltum Skylden af 2 G. 3 B. (Herligheden til Sejlstrup), Svenstrup 1 G. 1 B. (Herligheden til Økloster), Aggersborg 3 G. 2 B. 2 H. (Herligheden til Økloster af de 2 G. og 2 B.), Tømmerby 2 H., Raabjerg 1 G. 1 B., Tolstrup 1½ B., Taars 2 B., Hundstrup 3 B. i Østerild, Østerild 1 B. 2 H., Nors 1 G. 2 B. 1 H., Tved 3 G., Hjardemaal

¹⁾ hvor intet andet er bemærket, ligger Godset i Sognet.

2 G., Snedsted 1 G. 1 B. i Hundborg, Hvidbjerg Vestenaa 1 B. 2 H., Frøslev 4 G. 1 B., Vejerslev 1 B., Blidstrup 1 G., Moldrup 1 G., Hvidbjerg paa Mors 5 G., Elsø 1 H., Ørding 2 G., Boddum 2 G. (Herligheden til Irup), Ydby 3 G. 2 B. (Herligheden til Irup), Vestervig 2 B., Gjettrup 2 G. (Herligheden til Irup) og i Helligsø 1 B. (Herligheden til Irup), Hurup 1 G. 1 B. (Herligheden til Irup), Heltborg 1½ G. (Herligheden til Irup), Lyngs 1 G. (Herligheden til Hvidbjerggaard) 3 B. 2 H., Erslev 2 G. 2 B., Skallerup 2 H., Alsted 1 G. 1 H., Bjergby (paa Mors) 2 G., Jørsby 1 B., Ejerslev 1 G., Dragstrup 2 G. 1 B. 2 H. og følgende, ved hvilke det er bemærket, at Palle Juel til Strandet har dem i Forsvar: Vesterassels 1 G. 3 B., Østerassels 2 G., Løderup 8 G. 1 B., Elsø 1 G., Galtrup 3 G. 2 H., Solbjerg 2 G., Sundby 2 G., Tødsø 5 G. 1 B., Ovtrup 1 G., Tæbring 1 G., Erslev 2 G. 2 B., Skallerup 2 G. 2 H., Jørsby 3 G. 1 B., Sejerslev 3 G. 1 B., Flade paa Mors 1 G., Draaby 1 G. 2 B., Taars 2 B., Redsted 16 G. 1 B. 12 H. (s. Otte Nielsen og Palle Juel).

Kjærsgaard: Skallerup 1 G. 1 B. 1 H., meste Parten forðærvet af Sand.

Korsbrødregaard (Kaarsbygaard) i Viborg, som Henrik Gyldenstjerne har i Forsvar: Skjoldborg 3 G. 1 H., Erslev 3 G., Torup 1 G., Løderup 2 G.

Kronen

a. til **Aalborghus:** Nørresundby 2 G. 1 H., Hvorup 5 G. 2 B. 3 H., Vadum 12 G. 13 B. 12 H., Biersted 4 G. 8 B. 13 H., Hammer 1 G. 2 B. 1 H., Sulsted 2 B. 1 H., Horsens 5 G. 6 B. 15 H., Ajstrup 8 G. 6 B. 11 H., Ulsted (1599) 4 G. 7 B., Vesterhassing 26 G. 14 B. 19 H., Østerhassing 6 G. 7 B. 11 H., Skagen Landsogn 2 B. 2 H., Jetsmark 4 G. 8 B. 6 H., Kjetterup (nedlagt) 1 G., Saltum 8 G. 3 B. 5 H., Hune 1 G. 3 H., Sennels 1 G. (s. Erik Podebusk).

b. til **Aastrup:** Hallund 1 G. 1 B., Hellum 3 G. 5 B. 3 H., Stenum 1 G. 1 H., Vrensted 2 G. 1 B. 16 H., Harritslev 8 G. 5 B. 7 H., Rubjerg 2 G. 4 B. 2 H., Maarup 1 B., Skallerup 4 G. 1 B. 1 H., Vennebjerg 1 G. 2 B. 1 H., Skjærum 1 G. 2 H., Gjerum 1 G., Hörnsted 1 G. 1 H.,

- St. Olai S. i Hjörriug 2 G. 2 B. 5 H., St. Hans S. ib.
6 G. 5 B. 16 H. (s. P. Munck).
- c. til *Bygholm*: Øsløs 1 G., Mosbjerg 1 B. 3 H. eller
Bunker (s. Holger Rosenkrantz).
- d. til *Börghum* Kloster: Vadum 1 B., Hammer 1 B. 1 H.,
Vesterhassing 1 G. (Gandrupgaard) 7 B. 8 H., Øster-
hassing 1 G., Hellevad 2 B. 1 H., Hallund 3 G. 3 B.
4 H., Helligum 3 G. 1 B. 1 H., Tolstrup 6 G. 8 B. 3 H.,
Stenum 7 G. 2 B. 5 H., Vrensted 6 G. 10 B. 2 H.,
Tise 7 G. 4 B. 10 H., Vraa 4 G. 1 B. 4 H., Taars 2 G.
14 B. 2 H., Ugilt 13 G. 6 B. 3 H., Börhum 28 G. 22 B.
21 H., Fureby 7 G. 7 B. 6 H., Vejlbj 7 G. 7 B. 5 H.,
Rubbjerg 3 G. 1 B., Maarup 1 G. 1 B. 1 Mølle, Skallerup
1 G. 1 B., Vennebjerg 1 G., Jelstrup 1 G. 1 H., Lyngby
2 G. 2 B. 1 H., Flade 5 G. 7 B. 2 H. 10 Strandbyggere,
Gjerum 4 G. 1 B., Hörnsted 1 G. 1 H., Jetsmark 5 G.
3 B. 2 H., Hjermeslev 1 B., Kjetterup (nedlagt) 7 G.
1 H., Saltum 3 G. 4 B. 1 H., Hune 1 G. 2 B. (s. Frans
Banner).
- e. til *Ducholm* Kloster: Tved 3 G. 1 H., Vestervandet 6 G.
4 H., Hassing 1 B. 1 H., Villerslev 1 G. 3 H., Ovtrup
2 G., som Fru Abbild har i Forsvar, Tæbring 1 G.,
Hundstrup 5 G. 1 H., Hvidbjerg paa Mors 3 G. 1 B.
1 H., Redsted 1 G., Vejerslev 8 G., Vesterassels 4 G.
1 H., Løderup 20 G. 2 B. 8 H. 1 Mølle, Elsø 12 G.
1 B. 1 H., Ljørslev 2 G., Ørding 3 G. 2 B., Ydby 2 G.,
Heltborg 2 G., Østerjølby 1 G., Galtrup 4 G., Solbjerg
4 G., Sundby 7 G. 2 B., Tødsø 19 G. 1 B., Erslev 10
G. 1 B. 1 H., Dragstrup 7 G. 6 H., Skallerup 2 G. 1 H.,
Alsted 1 G. 1 H., Flade paa Mors 1 G. 2 B., Draaby
1 G. 1 H., Arup 1 G. 1 H., Hjørdemaal 4 G. 2 H. (s.
Fru Abel Skeel, sl. Niels Langes).
- f. til *Hald* Slot, som Hr. Otte [Krumpen] har i Forlening:
Østerjølby 1 G. 1 H. 1 Mølle, Frøsløv 5 G. 1 B., Karby
4 G., Vejerslev 1 G., Løderup 6 G. 5 B. 2 H. og Færge-
huset ved Sallingsund, Elsø 1 B., Ljørslev 1 G., Gal-
trup 1 G., Solbjerg 5 G. 3 H., Sundby 4 G. 1 B. 2 H.,
Ejerslev 1 H., Tødsø 7 G. 2 B., Erslev 5 G., Skallerup
5 G. 2 H., Flade paa Mors 7 G. 2 B. 3 H., Redsted
2 G., Karby 4 G.
- g. til *Hundslund* Kloster: Nørresundby 2 G., Hvorup 3 G.

- 3 H., Vadum 3 G. 6 B. 5 H., Horsens 2 G. 2 B., Hundslund 93 G. 80 B. 38 H., Hellevad 6 G. 11 B. 1 H., Hallund 2 G. 8 B. 4 H., Ørum 12 G. 17 B. 1 H., Taars 1 G., Villerslev 1 G., Vrensted 10 G. 5 B. 10 H., Tørslev 2 G. 2 B., Skæve 1 G., St. Hans S. i Hjörning 1 B., Rakkeby 1 G. 1 B., Skallerup 1 G. 1 B., Vennebjerg 1 G., Aasted 1 B., Jetsmark 1 G. 1 B., Alstrup 1 G. 1 H., Kjetterup (nedlagt) 1 G., Saltum 1 G., Hune 2 B., Gjøl 1 B., Hvidbjerg 1 G. (s. Fru Anne Podebusk).
- h. til *Lund*, Kronens Slot og Gaard i Østerassels, som Peder Munck har i Forsvar: Vesterassels 9 G. 5 B. 10 H. 1 Mølle, Østerassels 19 G. 8 B. 6 H., Rakkeby 6 G. 4 H. 1 Mølle.
- i. til *Mariager* Kloster: Tversted 1 G., Tornby 1 G., Vust 1 B., Hillerslev 5 G. 4 B. 7 H., Kaastrup 2 G. 1 H., Moldrup 2 G. 1 H., Ovtrup 1 G., Ejerslev 6 G. 1 H., Lyngs 7 G. 2 H. (s. Jørgen Lykke).
- j. til *Sejlstруп*: Raabjerg 1 B., Tørslev 1 G., Lendum 1 Degnebol, Vraa 9 G. 6 B. 8 H., Vrejlev 4 G. 1 B. 1 H., Sejlstруп 5 G. 5 B. 4 H., Rakkeby 9 G. 10 H., Rubjerg 1 G. 3 B., Maarup 3 G. 2 H., Skallerup 3 G. 1 B. 3 H., Vennebjerg 1 G., Jelstrup 9 G. 7 B. 13 H., Lyngby 4 G. 5 B. 3 H., Aasted 3 G. 3 B. 3 H., Skjærum 1 G. 2 B. (Herligheden til Sejlstруп og Skylden til Skjærum Kirke), Tversted 2 G. 2 B. 2 H., Bindslev 2 G. 2 B. 2 H., Mosbjerg 2 B., Skagen Landsogn 1 B. 2 H., Vidstrup 1 G. 1 B., Hjermeslev 1 G. 1 B. 1 H., Kjetterup (nedlagt) 1 G. 1 B. 1 H., Saltum 9 G. 2 B. 5 H. og Forsvar af 2 G. 3 B., som yde Skylden til Saltum Kirke, Hune 3 B., St. Olai S. i Hjörning 1 G. 2 B. 3 H., St. Hans S. ib. 4 G. 4 B. 6 H. (s. Otte Banner).
- k. til *Thisted* Bisgaard: Hillerslev 6 G. 2 B., Kaastrup 1 G., Rør 3 G. 1 B., Hundstrup 1 G., Sennels 11 G. 2 B., Sjørring 4 G. 3 B. 4 H., Tilsted 1 G. 1 B. 3 H., Thisted Landsogn 6 G. 2 H., Vixø 1 B., Hjardemaal 1 G., Vestervandet 1 G. 1 H., Østervandet 3 G. 1 B., Skjoldborg 1 G. 1 B. 1 H., Jannerup 1 G. 1 B., Torup 5 G. 1 B. 1 H., Vang 3 G. 2 H. (s. Godske Brockenhuus).
- l. til *Vestervig* Kloster: Nors 4 G., Tved 1 B. 1 H., Rør 1 B., Vestervandet 1 B., Østervandet 1 G., Skjoldborg 1 B., Sjørring 1 G. 1 Mølle, Torsted 2 G., Nørhaa 17

G. 1 B. 20 H. 1 Vandmølle, Torup 1 G., Harring 1 G., Snedsted 10 G. 2 B. 3 H., Sønderhaa 1 G., Hassing 1 G., Villerslev 5 G. 4 H., Hørdum 2 G. 1 H., Skyum 1 G., Bedsted 2 G., Grurup 11 G. 4 B. 6 H., Lodbjerg 12 G. 3 B. 6 H., Hvidbjerg Vestenaa 1 G. 1 Mølle, Hvidbjerg paa Mors 3 G. 1 H., Vesterassels 1 G., Løderup 1 G., Boddum 1 G., Ydby 23 G. 3 B. 4 H., Vester-
vig 90 G. 12 B. 50 H., Gjettrup 19 G. 1 B. 11 H., Helligsø 18 G. 3 B. 16 H., Hurup 25 G. 5 B. 8 H., Ejerslev 4 G. 1 H., Helthborg 23 G. 3 B. 4 H., Odby 2 G., Søndbjerg 1 B., Sundby 2 G. 1 B. 1 H., Flade paa Mors 1 G., Sennels 2 G., Hvidbjerg 28 G. 1 B. 5 H. (s. Fru Jutte Podebusk).

- m. til *Vitskøl* Kloster: Nørresundby 19 G., hvoraf Raadmand i Aalborg Mads Nielsen har 1 i Forlening sin Livstid, 6 Gaarde har Abbed Anders, forhen Abbed i Vitskøl, i Forlening foruden 1, han ibor, og 1 B., 16 B. 36 H., Hvorup 1 B., Vadum 1 G. 5 B. 4 H., Abbed Anders i Sulsted 1 G., Østerhassing 1 G., Hals 44 G. 8 Halv-
gaarde 16 B. 52 H. 1 Mølle og Præstegaarden, Brovst 2 G. 1 H., Bejstrup 1 G.
- n. til *Vorgaard*: Hvorup 2 G. 2 B. 7 H., Hammer 1 B. 1 H., Sulsted 1 B., Ajstrup 2 G. 1 B. 2 H., Vesterhassing 1 G. 2 B. 2 H., Østerhassing 3 B. 1 H., Helle-
vad 5 G. 6 B. 3 H., Hallund 1 G. 3 B. 1 H., Hellum 1 G. 8 B., Torslev 1 G., Skæve 8 G. 10 B. 3 H., Albæk 34 G. 29 B. 13 H. 1 Mølle, Vor 16 G. 9 B. 16 H. (s. Erik Rud og Ingeborg Skeel).
- o. til *Vrejlev* Kloster: Raabjerg 1 G. 34 H. (Gaardboe Birk), Ajstrup 1 G., Hellevad 1 B., Vraa 9 G. 6 B. 4 H., Vrejlev 30 G. 31 B. 12 H. 1 Mølle, Hæstrup 7 G. 2 H. 1 Mølle, Taars 2 G. 4 B. 1 H., Ugilt 2 B., St. Olai S. i Hjörriug 1 B., St. Hans S. i Hjörriug 1 G. 1 B. 2 H., Rakkeby 1 G., Jelstrup 1 G. 1 B. 1 H., Aasted 2 B. 3 H., Gjerum 1 G. 1 H., Tversted 1 B., Saltum 1 G., Hjermslev 1 G. 1 H. (s. Erik Podebusk).
- p. til *Økloster*: Hellevad 1 G. 1 B. 1 H., Rubjerg 1 G., Skallerup 1 G. øde af Sand, Vennbjerg 3 G. 2 H., Jelstrup 1 G. 1 H., Lyngby 1 G. 1 H., Tornby 1 B., Jetsmark 3 G. 4 B. 3 H., Hjermslev 1 G. 1 B., Alstrup 1 G., Saltum 3 G. 2 B. 1 H., Hune 2 G. 4 B. 1 H. og

7 andre Boliger i Klitterne, som give Smørskyld, fordi de ikke have Kornavl, Gjøl 1 G., Øland 6 G. og Skyld og Landgilde af Præstegaarden 30 B. 34 H., Brovst 12 G. 9 B. 7 H., Svenstrup 4 G. og Herligheden af 1 G. 1 B., som ligge til Kirken, Torslev 20 G. 6 H., Aggersborg 3 G. 1 B. 4 H., Lerup 1 G. 2 B., Tranum 4 G. 2 B., Hjortdal 6 G. 6 B. 4 H., Kjettrup 5 G. 1 B. 3 H., Gjettrup 9 G. 1 B. 6 H., Vust 6 G. 1 B. 1 H., Torup 2 G. 3 B. 3 H., Klim 4 G. 1 B. 6 H., Sennels 4 G. 1 H., Hillerslev 2 G. 3 H., Tved 2 G., Hjardemaal 4 G. 3 H., Skjoldborg 1 G., Sjørring 1 G. 1 H., Hundborg 1 G., Redsted 1 B., Vejerslev 2 G., Solbjerg 2 G., Flade paa Mors 1 G. og Herligheden af noget Kirkegods (s. Josias v. Qual og Kirker).

- p. til *Ørslevkloster*: Øsløs 1 G., Sennels 1 G., Hillerslev 1 G., Nors 1 B., Harring 1 G., Østerassels 1 G. 1 H., Ljorslev 1 G., Ørding 1 G., Ydby 1 G. 2 H., Odby 1½ G., Erslev 1 B. (s. Henrik van Hagen).
- q. til *Ørum Slot*: Hillerslev 24 G. 8 B. 11 H. 1 Mølle, Nors 3 G. 1 H., Tved 1 G., Hjardemaal 2 G., Vester vandet 2 G. 4 H. 1 Mølle, Østervandet 2 G. 1 B., Sjørring 12 G. 5 B. 7 H., Torsted 4 G. 1 B. 3 H., Hundborg 2 G. 3 B. 4 H., Jannerup 1 B. 1 H., Vang 10 G. 3 B. 9 H. 3 Møller, Tilsted 2 H., Thisted Landsogn 4 G. 1 H., Stagstrup 3 G. 1 H. 1 Mølle, Hassing 1 G., Hørdum 2 G. 1 H., Skyum 18 G. 7 B. 16 H., Bedsted 6 G. 19 B. 21 H. 2 Møller, Grurup 1 G. 1 H., Ørum 8 G. 10 B. 9 H., Hvidbjerg Vestenaa 1 G. 2 B., Boddum 3 G. 1 B. 4 H., Ydby 6 G. 5 B. 4 H., Gjettrup 1 G. 1 B. 2 H., Hurup 1 G. 1 B. 2 H., Heltborg 2 G. 1 B. 1 H., Odby 1 B., Søndbjerg 4 G. 2 B. 12 H., Skjoldborg 8 G. 2 B. 11 H., Hvidbjerg 5 G. 1 B. 10 H., Arup 2 G. 2 H., Østerild 1 G., Sennels 14 G. 4 B. 22 H. (s. Edel Hardenbjerg).
- r. *Kronen* (uden nærmere Betegnelse): Ulsted (1599) 4 G. 7 B., Raabjerg 1 G. 5 B. 1 H., Hallund ½ G., Tversted 7 G., pantede til Odden af Iver Lunge, 4 B. 6 H., Bindslev 3 G. 2 B. 2 H., som laa til Aalborg Slot og nu ere pantede til Odden, Elling 10 G. 2 B. 10 H., Tolne 6 G. 6 B. 4 H. 1 Mølle, Mosbjerg 3 G. 1 B. 1 H., Bjergby 1 G., Svenstrup 1 G., Haverslev 2 G. 2 H.,

Aggersborg 11 G. 4 B. 5 H. 2 Fægehuse, Lerup 3 G. 1 B. 1 H., Tranum 1 G. 1 B., Hjortdal 2 G. 1 B., Kjettrup 2 G. 2 H., Gjettrup 10 G. 10 H., Kollerup 2 G. 1 B. 1 H., Vust 9 G. 4 B. 2 H., Torup 4 G. 1 B. 2 H., Klim 7 G. 2 B. 5 H., Tømmerby 11 G. 3 B. 5 H. 1 Mølle, Øsløs 6 G. 13 H., Sennels 14 G. 2 B. 22 H., Draaby 7 G. 1 H. (s. Iver Kaas).

Præstegaarde: Flade 1 Mølle, Horsens 2 B., Ingstrup 1 G. 3 B. 3 H., Haverslev 4 G. 2 B. 5 H. 1 Mølle, Lerup 2 H. og i Tranum 2 G. 1 H., Ydby 1 G., Nors 1 G. 1 B., Dragstrup 1 B., Draaby 1 H., Sjørring 4 B., Hundborg 2 G. i Skjoldborg og i Sjørring 1 G., Vang 3 G. 2 H., Snedsted 2 H. og i Hörsted 2 H., Sønderhaa 4 G. 3 H. 1 Degnebol, Lodbjerg 1 H., Ovtrup 1 B., Ørding 1 B., Boddum 4 G. 1 B. 3 H., Heltborg 1 G. 4 B. 3 H., Tolstrup $\frac{1}{2}$ B., Taars 2 B., Vesterhassing 4 B., Jerslev 1 H., Vraa 1 H., Vennebjerg 1 H., Aasted 1 H., Kjetterup (nedlagt) 1 H., Hune 1 B., Svenstrup 1 H., Aggersborg 1 G., Klim 1 H., Øsløs 1 H., Vesløs 1 B. 1 H., Hundstrup 1 B., Hjardemaal 2 B. 2 H., Skjoldborg 1 B. 3 H., Thisted 1 B. i Tilsted, Villerslev 1 H., Hørdum 1 H., Tæbring 1 H., Ørding 1 B.

Skoler.

a. i *Hjørring:* Raabjerg 1 B., Rubjerg 2 G. 1 H., Aasted 1 G. (af St. Annes Gods).

b. i *Nykjøbing:* Hvidbjerg Vestenaa 1 G., Ydby 1 G., Dragstrup 1 G.

c. i *Thisted:* Nors 1 G., Tved 1 B., Sjørring 1 B., Tilsted 1 Degnebol, Hørdum 1 Degnebol, Øsløs 1 B.

Toldergaarden i Skagen: Skagens Landsogn 2 G. 1 B. 1 H.

Ulstrup: Stagstrup 1 G., Jannerup 2 H. (s. Gabriel Gyldenstjernes Efterlev. Fru Kirstine Friis).

Ulsund: Skallerup 1 G. 1 H. En Frue til Ulsund: Lendum $\frac{1}{2}$ G. (se Fru Bodil og Jens Grøn).

Frit Bøndergods: I Vadum 4 frie Bønder, nemlig Anders Kjerulf i Østerhalne (har ogsaa 1 B. 5 H. i Vadum og i Ajstrup 1 G. 2 H.), P. Kjerulf i Østerhalne (har ogsaa 1 B. 3 H. i Vadum), Simon Jensen i Vesterhalne og Søren Jensen i Knepholt (har ogsaa 1 H. i Vadum): 1 B. 4 H. i Vadum

høre Marquard Berthelsen i Brorholt til, 1 H. ib. tilhører Simon Bertelsen i Vadskjær, 1 H. ib. tilhører Lavrids Bertelsen i Nordkjær; i Vesterhassing 1 fri Bondegaard, som giver aarlig Leding til Aalborghus 9 β , og dertil 1 H., i Hellevad 1 G. Røgelhede med 2 G. 6 B. 1 Mølle, i Hallund $\frac{1}{2}$ G., som tilhører Jens Persens Arvinger i Bretholt, i Vesterbrønderslev 1 G. 2 H., som tilhøre J. Kjerulf, og 1 G., som tilhører hans Søster; i Vesterbrønderslev 1 G., som tilhører Hans Kjerulf; i Vust 1 G. 4 H., som tilhøre Chr. Nielsen, i St. Olai S. i Hjörning 1 G., som tilhører Chr. Nielsen i Vust, Skallerup 1 B. ligl. Torup 2 G. 2 B. 4 H. ligl., Øsløs 2 H. ligl., Arup 2 G. 3 H. ligl., Ejerslev 1 G. ligl.; Jetsmark 1 G., Aasted 1 G. 2 B. 2 H., som tilhøre Svend Røds Sønner i Tofte; Aggersborg 1 G., som P. Brugger i Nargaard i Slet Herred har, Kollerup 4 G. 1 B. 1 H., Lild 2 H., Torup 1 G. 4 H., Løderup 2 H., som svare en Bonde ved Navn Christen Michelsen.

Østerild Sogn: Item der er viij gardzeye till Hoxøe, dett war en Stund j By, hede Hosterup, mod xl aar siden wdi her Holger Rosenkrandzes tiid, da bleff samme bye affbrøtt oc satt op ighen i Hoxøe, oc her Holger wille haffue Hoxøe till en kiøbsted oc Tistz till en landzbye, nu bleff Hoxøe bøgett mier en i xxiiij bøge, oc samme viij gardz eye wdi Hosterup marck bleff skift i xxx skiffthe, nu haffuer de Hoxøe mend icke mier att bruge en samme viij gardz eye, oc samme mend wdi Hoxøe leggis icke wdi leg medt dee andre sogne mend, nar skatthen skal legis.

Sæby: Kundes iegh Oluff Jörgennszenn, Sogneprest i Sæby for alle med thette mitt oppene breff, atth her y Sæby er 129 Gorde, Buncker och Boer, och er then störsthe Partt enthen solttt eller pantsatth till Rydermends Mender och Bønder, som boendes er her wdenn for Byenn, och er her icki fiere enn ienn Bundegord, som liggher till thette soghenn. Atth saa er y Sandhz till windesbørd trøcker iegh mitt Signett nedenn thette mitt oppene Breff. Datum Sæby then 14 Julij anno dni 1568.

Sluttelig meddeles her som Prøve nogle Aftryk af Indberetningerne fra et Par Sogne, valgte aldeles tilfældig, der i det enkelte kan vise, hvorledes disses Form er, og hvor stærkt Sognene vare udstykkede mellem Ejerne.

1. Her Christiern Mørck wdj Hammer haffuer iiij Sogner, hwer mz sine Gaarde, Bole oc Gadhwsze effter kongl. Beffalling at lade optegne, szom her effterføllger. Anno dnj 1568 then 16de Julij.

Gaardtzmend Krontienere till Aalborehwsz: Gaarde j, Boell ij, Gadhwsz j; Findtzentzts Jwells Tienere: Gaard j, Boell j; Jacob Høgs Tienere: Gaard iij, Boell iij, Gadhwsz iij; Ffrwe Heluig Giøes Tienere: Gaard j, Boell j, Gadhws iij; Krone Thienere tiill Vordgaard: Boell j, Gadhus j; Gregers Trudszens Tienere: Garde j, Boell j, Gadhus j; Krone Thienere tiill Burglum Closter: Boell j, Gadhus j; tiill Clausholm Thienere: Gaarde j; Øestbierrig: Gaarde ij, then ene haffuer welbyrdiig Baltzer Maltiszön tiill sin Arffuegaardt, then anden er Her Jörgen Lyckes, Baltzer Maltiszens Boell j; Ffrwe Anne Pasbieres: Gaard j; Jost Høgs Börns Tienner: Boell ij.

Register paa Swllsted Sogen. Vangs Gaard er Hergaard j; Ffrwe Ciszill Billds Börns oc Jost Høgs Börns Tienner: Gaarde v, Boell viij, Gadhws v; Ffrwe Madelene Banner Tienere: Gaard j; Kron Tienner till Aalborehwsz: Boell ij, Gadhws j; Lau Brocks Börns Tienere: Boel j, Gadhws j; Björn Koszes Tienere: Boell j; Abbed Anderszes Tienere: Gaard j; Her Mogens Gylldenstiernn: Gaarde iij, Boell ij, Gadhws ij; Otthe Banners Tienere: Gaarde ij; Anders Banners T.: Gaarde j, Boell j, Gadhws j; Ffrwe Anne Paszbieres: Boell iij, Gadhwsz ij; Ffrwe Mergrete, Hans Holks: Gaarde ij, Boell ij; Claus Does Tienere: Gaard j, Boell j; Greers Trwdszens T.: Gaard j; Ffrwe Juttes Tienere: Boell j, Gadhws iij; Kron Tienere till Worgaard Boell j; Prestgaard j.

Register paa Horszens Sogen. Kronn Tienere Aalborehwsz: Gaarde v, Boell vj, Gadhwsz xv; Tienere till Hospitalit i Olbore: Gaarde iij, Boell vj, Gadhwsz ix; Kron Tienner till Hundtzlund: Gaarde ij, Boell ij; Prestgaard j, Boell till Prestgaard ij.

Register paa Astrup Sogen. Kron Tienner till Olborehwsz: Gaarde viij, Boell vj, Gadhws xj; Krontiennere till

Waardgaard: Gaard ij, Boell j, Gadhws ij; Ffrwe Annes Tiennere i Guddomlund: Gaard j, Gadhws j; Jens Markordszens Tiennere: Boell j, Gadhws j; Laue Brocks Börns Tiennere: Boell j, Gadhwsz iij; Lau Skrams Tiennere: Boell j, Gadhwsz j; Ffrwe Juttes Tiennere: Gaarde j, Boell ij, Gadhwsz j; Her Mogens Gylldenstiernns Tiennere: Gadhws j; Anders Kierrulls Tiennere: Gaard j, Gadhwsz ij; Ffrwe Anne Paszbieres: Boell j; Krontiennere till Wreleff Kloster: Gaard j; Prestgaard kalldes Kirckegaard j.

Till Witnesbiurd trycker ieg Christiern Mørck i Hammer mit Indtzegeß her wnder min egen Handschrift.

2. Torsløff Sogenn.

Otte Ruds Tiener: Gaarde vij, Buole vj, Gadhusze iij; Biörn Kaasis Tiener, Wangkiær hans Auffulsgaardt: Gaarde iij, Buolle vij; Frw Kyrstin Rudtz Tiener: Gaarde vj, Boelle v, Gashuss ij; Jens Marquordszen Tiener til Lengsholm: Gaarde ij, Buole vij, Gadhusse ij; Fru Karine Tiener tiill Hörbylundt: Gaarde j; Tiener tiill Hundzlund Kloster: Gaarde ij, Buole ij; Las Offsens Tiener: Gaarde j; Esper Krasis Tiener: Gaarde ij, Buole iij; Niels Jogensens och Fru Mettis salig Morthen Krabis: Gaarde j, Buole ij, Gadhusse j; Byrgi Trollis Tiener: Garde ij; Salig Lau Brocks Efftherleuerskes Tiener: Gaarde ij, Buoll j, en Mølle ther huoss; Tiener tiill Clausholm Fru Annes: Gaarde j; eth Boell Fru Sitzels tiill Wangsgaardt; Niels Rosenkrants Tiener tiill Halkier: Buole ij; Fru Mette Oxdathers Tiener: Gaarde j; Fru Heluig Göys Tiener, Ormholt hindis Sedegaardt: Buole iij, Gadhusse j, Mølle j; Anders Persens Tiener tiill Bierkils: Gaarde iij, Buole iij; Tiener til Segelstrup: Gaarde j; Tiener tiill Waaregaard Erich Rudtz: Gaarde j.

Lendom Sogenn.

Tiener tiill Lengsholm Jens Marquordszens, hans Sædegaardt Lengsholm: Gaarde xj, Buole xiiij, smaa Auffbyggier viij; Biörn Kaasis Tiener: Gaarde iij, Buole vj; Morthen Suendsens Tiener oc hans Metarffuinges: Gaarde ij, Buole ij; tiill Segelstrup: et Degenn buoll; Mouritz Jostsens Tiener tiill Egibierre: Gaarde j, Buoll j; Fru Karins Tiener tiill Hörbilundt: Buolle vj; Fru Marine Grönsdathers Tiener: Buole iij; haffuer Fru Karine til Hörbilund och en Fru tiill Wlsundt tiill Fellis j gardt.

3. Thisse efftherschreffne Gord, Boel och Gadhus ligger i Jetzmarck Sogenn y Huettboeherrit.

Lundergaardt, som Pali Friis och Godske Friis besider selfuer, til hinder ligger ij Gord, ij Boel och ij Gadhus; til Olborighus iiij Gorde, viij Boel, vj Gadhus; til Otte Banner j Boel; til Börlum Closther v Gorde iij Boel ij Gadhus; til Helligaandz Closther y Olborig ij Gorde ij Gadhus; ligger til Øeclosther iij Gorde iiij Boel iij Gadhus; til Frue Yde til Hogordt y Thye ij Gorde, thennum haffuer Jens Tamszen til Hiermitløffgaardt i Pant, j Boel ij Gadhus til forne Fru Yde; til Jens Markuordszen til Lingsholm j Gordt j Boel; til Hundløff Closther j Gordt j Boel; til Bircfels ij Gorde ix Boel iiij Gadhus; en Bundgordt, ligger til Restrup, som salig Gabriel Gjøldenstierns Arffuinghe haffuer, ij Gorde 1 Gadhus; til Hiermitzløffgaardt iij Boel ij Gadhus; til Moritz Jostszen til Egeberigh j Gordt; til Frue Gissel i Lie j Gordt; j Gordt Jenuold Krus haffuer y Forsuar och j Gadhus.

Att saa mange Gorde, Boel och Gadhus, som forne stander, liger vdi Jetzmarck Sogen, bekinder jeg Oluff Marthenszen, Sogneprest til Jetzmarck Sogen, mz mitt Signett neden for thenne min egen Handschrefft. Aar 1568.

4. Register paa alle Bønndergaarde, Bulle och Gadhusse y Løderup Sogne y Maars Aar 1568.

Primo vj Gaarde welbørdiig Frue Abildtz Skiels tiill Holumgaard, salig Her Niels Langes Epterleffuerskers Arffuegodz; item vij Gaarde och j Buoll er welbørdiig Malthes Jenszenns tiill Holumgaardz Arffuegodz; item xx Gaarde ij Buoll skiølder tiill Dueholmskloster och viij Gadhusse; item viij Gaarde Kierckiguodtz och j Buoll welbørdiigh Mandt Palli Juell haffuer y Forsuar och en Gadhusse; item vj Gaarde och v Buoll skiølder tiill Haldzslotth ij Gadhusse och Færihuss wid Saling sund; item ij Gaarde tiill Korsbrødergaardt y Wiborig welbørdiigh Henrick Gjøldenstiern haffuer y Forlenningh; item iij Gaarde j Møll welbørdiigh Ifuer Kaass tiill Aardrup haffuer y Forlening; item ij Gaarde er welbørdiigh Thamis Fassis tiill Wennergaardt; item j Gaardt er Frue Kierstens tiill Stoorupgaardt; item j Gaardt er Frue Kierstens tiill Alstedt; item j Gaardt Henrick vom Radz Guodtz; item ij Gaard (!) husse suarer en Bund wid Naffn Chrestenn Michelsenn; item nogle flere Jordhusse, som boer gamell Folck wdj, huilche ther leger wdi Fortthe och Felle; item och ther en

lidenn Prestgaard y Løderup Sogne, och er ther icki flere Prestgaarde wdj bode Sogne.

Register paa Ersø Sogne, som er annexerit Løderup Sogne.

Item xij Gaarde j Buoll och j Gadhuss tiill Dueholmis Closter y Maars; item j Gaardt, welbørdiigh Iffuer Kaass haffuer wdi syn Forleningh; item j Gaardt, som Palli Juell haffuer y Forsuar Kierckigodtz; item j Gaardt er welbørdiigh Erick Kaassis tiill Lindberiggaardt; item j Gaardt som er wng Jonckers Per Matthiszenn wid Naffn; item j Gadhuss tiill Kierckenn; item j Gadhuss er forne Erick Kaassis; item j Gadhuss Heritzfogit haffuer wdj Forsuar Marthen Godzskenn; item er ther j Boell tiill Haldzslotth.

Att thisse forscriffuene Gaarde, Buoll, Gadhuss och Møller findis wdi forne Sogne, thz bestaer iegh Chrestenn Jenszen, Sogneprest tiill forne Sogne, mett myn Indzegell och Haandscriff neden for. 1568 anno dnj 10 Julij.
